

REGIONALNA IZBA OBRACHUNKOWA
W ŁODZI

Numer egzemplarza:

1

PROTOKÓŁ
KONTROLI GOSPODARKI FINANSOWEJ
I ZAMÓWIEŃ PUBLICZNYCH

Jednostka kontrolowana:	Powiat Brzeziński
Termin kontroli:	5 maja – 23 lipca 2021 roku
Kontrolujący (imię, nazwisko, stanowisko służbowe):	Krystyna Głąb starszy inspektor Magdalena Lipińska inspektor
Okres objęty kontrolą	2019-2020 oraz I półrocze 2021 roku
Numer i data upoważnienia:	WK 601-1/17/2021 z dnia 21 kwietnia 2021 roku WK 601-1/17-1/2021 z dnia 7 czerwca 2021 roku WK 601-1/17-3/2021 z dnia 1 lipca 2021 roku

Uwaga!

Protokół niniejszy podlega udostępnieniu na zasadach określonych w ustawie z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej (tekst jednolity Dz. U. z 2020 r., poz. 2176), z ograniczeniami wynikającymi z art.5 tej ustawy.

I. INFORMACJE WSTĘPNE

DANE O JEDNOSTCE

Powiat Brzeziński położony jest w centralnej Polsce, we wschodniej części województwa łódzkiego. Graniczy z pięcioma powiatami: z łowickim, łódzkim wschodnim, skierniewickim, tomaszowskim i zgierskim. W skład powiatu wchodzi gminy miejskie: Brzeziny, gminy wiejskie: Brzeziny, Dmosin, Jeżów, Rogów.

Powiat Brzeziński ma obszar 358,56 km², a zamieszkuje go 30.833 osób (według danych z 31 grudnia 2019 roku). Według danych statystycznych uzyskanych z Powiatowego Urzędu Pracy liczba zarejestrowanych bezrobotnych w Powiecie na dzień 31 grudnia 2020 roku wynosiła 892 osób, w tym 418 stanowiły kobiety.

Stopa bezrobocia w Powiecie Brzezińskim (na dzień 30 czerwca 2020 roku) wyniosła 7,6%, natomiast średnia w województwie łódzkim to 6,2% i w kraju 6,1%.

Liczba ludności w Powiecie Brzezińskim według danych na 31 grudnia 2020 roku wynosiła 30.648 mieszkańców. Powiat stanowi 1,97% powierzchni województwa łódzkiego.

Powiat Brzeziński zarejestrowany jest w systemie REGON i posiada numer statystyczny 750731786 nadany przez Urząd Statystyczny w Łodzi Oddział w Brzezinach w dniu 3 stycznia 2002 roku. Regon nadany Starostwu Powiatowemu – 750731711.

Urząd Skarbowy w Brzezinach decyzją z dnia 10 grudnia 2010 roku nadał Starostwu Powiatowemu w Brzezinach numer identyfikacji podatkowej (NIP) 833-13-38-659, a decyzją z dnia 23 listopada 2010 roku Powiatowi Brzezińskiemu nr 8331394936.

Adres siedziby Starostwa Powiatowego w Brzezinach

96 – 060 Brzeziny

ul. Sienkiewicza 16

Kontrola miała charakter kompleksowej kontroli gospodarki finansowej i zamówień publicznych.

PODSTAWOWE WSKAŹNIKI FINANSOWE

Wynik części operacyjnej budżetu powiatu (art. 242 ustawy o finansach publicznych)

Rok	Dochody bieżące plus nadwyżka z lat ubiegłych plus wolne środki	Wydatki bieżące	Wynik	
1	2	3	kol. 2- kol. 3	
2018	plan	31.353.834,02	30.077.166,50	1.276.667,52
	wykonanie	31.656.916,46	29.269.755,52	2.387.160,94
2019	plan	34.769.415,07	33.059.944,99	1.709.470,08
	wykonanie	34.982.703,11	31.969.552,41	3.013.150,70
2020	plan	38.023.382,39	36.083.665,93	1.939.716,46

	wykonanie	37.559.917,71	34.631.606,95	2.928.310,76
--	-----------	---------------	---------------	--------------

Z powyższych danych wynika, że kontrolowana jednostka przy uchwalaniu budżetu jak również jego wykonaniu za lata 2018 – 2020, przestrzegała wymogów wynikających z art. 242 ustawy o finansach publicznych.

Wskaźnik zadłużenia określony w **art. 243** ustawy o finansach publicznych na rok 2021 obliczono na podstawie danych zawartych w poniższej tabeli:

Elementy wskaźnika wg art. 243 ustawy o finansach publicznych	2018	2019	2020	2020	Plan na 2021 rok
	(n-3)	(n-2)	(n-1)	(n-1)	
	Wykonanie	Wykonanie	Plan za 3 kwartały	Wykonanie	
Plan łącznej kwoty spłat kredytów i pożyczek					849.884,08
Wydatki bieżące z tyt. gwarancji i poręczeń	X	X	X	X	0,00
Kwota wyłączeń ze spłat					0,00
Wydatki na obsługę długu					500.000,00
Dochody bieżące, z tego:	30.689.076,53	33.607.772,23	36.173.517,03	35.966.993,92	37.605.194,35
z tytułu dotacji i środków przeznaczonych na cele bieżące	9.105.899,16	9.840.940,04	10.508.745,20	10.641.100,46	10.323.997,20
dotacje i środki o charakterze bieżącym na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy	892.419,59	571.792,00	1.678.243,32	1.138.456,41	X
Wydatki bieżące, w tym:	29.269.755,52	31.969.552,41	35.249.615,57	34.631.606,95	X
wydatki bieżące na programy, projekty lub zadania finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy,	892.419,59	675.332,00	1.824.499,32	1.256.009,46	X
wydatki bieżące z tytułu spłaty rat zobowiązań zaliczanych do tytułu dłużnego, o którym mowa w art. 72 ust.1 pkt 2 FinPubU, innych niż kredyty i pożyczki (art. 243 ust.2 pkt 3 lit. a FinPubU)	X	X	X	X	X
wydatki bieżące na obsługę długu (art. 243 ust.2 pkt 3 lit. b FinPubU),	302.305,42	440.042,36	463.100,00	400.349,08	X
Dochody ze sprzedaży majątku	324.480,00	23.178,56	121.000,00	129.487,70	X
Wskaźnik jednoroczny (kol. 8.2)	8,08	6,99	3,67	6,25	4,95
Relacja procentowa dla roku budżetowego 2021 wyliczona jako średnia		6,25		7,11	

<i>arytmetyczna z lat 2018 (wykonanie), 2019 (wykonanie), 2020 (plan i wykonanie)</i>			
---	--	--	--

Wskaźnik wyliczony dla 2021 roku wyniósł: 6,25% przyjmując dane planowane na III kwartał 2020 roku oraz 7,11% przyjmując dane z wykonania już po zakończeniu 2020 roku wynikające ze złożonych przez jednostkę sprawozdań.

Relacja planowanych spłat wraz z odsetkami do planowanych dochodów budżetowych na 2021 rok wyniosła 4,95% i nie przekraczała średniej arytmetycznej określonej w art. 243 ustawy o finansach publicznych w zw. z art.1 pkt 11 ustawy z dnia 14 grudnia 2018 roku o zmianie ustawy o finansach publicznych i zmianie niektórych ustaw (Dz. U. z 2018 r., poz. 2500).

II. USTALENIA OGÓLNE

1. KIEROWNICTWO JEDNOSTKI

Przewodniczący rady powiatu

Przewodniczącym Rady Powiatu w Brzezinach jest Krzysztof Bogdański, wybrany do pełnienia tej funkcji uchwałą nr I/1/18 Rady Powiatu w Brzezinach z dnia 21 listopada 2018 roku.

W poprzedniej kadencji 2014-2018 Przewodniczącym Rady Powiatu w Brzezinach był Marian Krasiński, zgodnie z uchwałą nr I/1/14 Rady Powiatu w Brzezinach z dnia 1 grudnia 2014 roku w sprawie wyboru Przewodniczącego Rady Powiatu w Brzezinach.

Starosta i pozostali członkowie zarządu powiatu

W dniu 21 listopada 2018 roku Starostą Powiatu Brzezińskiego została Renata Kobiera wybrana do pełnienia funkcji uchwałą nr I/3/18 Rady Powiatu z dnia 21 listopada 2018 roku. W poprzedniej kadencji funkcję Starosty Powiatu Brzezińskiego pełnił Edmund Kotecki na podstawie uchwały nr I/3/14 Rady Powiatu w Brzezinach z dnia 1 grudnia 2014 roku w sprawie stwierdzenia wyboru Starosty Brzezińskiego.

Wicestarostą Powiatu Brzezińskiego jest Ryszard Śliwkiewicz wybrany na to stanowisko uchwałą nr I/4/18 Rady Powiatu z dnia 23 listopada 2018 roku. W poprzedniej kadencji w latach 2014-2018 funkcję Wicestarosty pełnił Roman Sasin wybrany na mocy uchwały nr I/4/14 Rady Powiatu z dnia 1 grudnia 2014 roku.

Uchwałą Rady Powiatu nr I/5/18, z dnia 23 listopada 2018 roku wybrani zostali pozostali członkowie Zarządu w osobach: Beata Kaczmarska i Krzysztof Kotynia. W poprzedniej kadencji uchwałą nr I/5/14 Rady Powiatu w Brzezinach z dnia 1 grudnia 2014 roku na członków Zarządu Powiatu wybrani zostali: Irena Gralewska – Jagiełło oraz Mariusz Guzicki.

Skarbnik powiatu

Skarbnikiem Powiatu jest Tomasz Makowski powołany na to stanowisko uchwałą nr LXVII/273/18 Rady Powiatu w Brzezinach z dnia 20 sierpnia 2018 roku.

Wcześniej funkcję Skarbnika Powiatu pełniła Edyta Łęczycka wybrana na podstawie uchwały nr LIII/211/14 Rady Powiatu w Brzezinach z dnia 21 maja 2014 roku. W dniu 16 sierpnia 2018 roku został rozwiązany stosunek pracy za porozumieniem stron (...)¹. W czasie usprawiedliwionej nieobecności w pracy Edyty Łęczyckiej jej obowiązki powierzono Tomaszowi Makowskiemu.

Sekretarz powiatu

Funkcję Sekretarza Powiatu Brzezińskiego pełni Aleksandra Frydrych. Zatrudniona została na ww. stanowisku na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony od dnia 17 lipca 2017 roku.

Wcześniej od dnia 20 maja 2002 roku do dnia 27 lutego 2017 roku funkcję Sekretarza Powiatu pełnił Zbigniew Bączyński, zgodnie z uchwałą nr I/40/2002 Rady Powiatu w Brzezinach z dnia 20 maja 2002 roku.

2. GMINNE (POWIATOWE) JEDNOSTKI ORGANIZACYJNE I PRAWNOORGANIZACYJNE FORMY ICH DZIAŁALNOŚCI

W Powiecie Brzezińskim według stanu na dzień 31 grudnia 2020 roku funkcjonowały niżej wymienione:

1. Powiatowe jednostki organizacyjne:
 - Dom Pomocy Społecznej w Brzezinach,
 - Dom Pomocy Społecznej w Dąbrowie,
 - Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna,
 - Liceum Ogólnokształcące im. J. Iwaskiewicza,
 - Powiatowy Zespół Szkół i Placówek Oświatowych w Brzezinach,
 - Zespół Szkół Ponadpodstawowych w Brzezinach,
 - Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie.
2. Pozostałe jednostki:
 - Powiatowy Urząd Pracy w Brzezinach,
 - Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego,
 - Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej.

Wykaz powiatowych jednostek organizacyjnych (z wyszczególnieniem formy prawnej i aktu założenia) stanowi załącznik nr 1 protokołu kontroli.

Kierownicy powiatowych jednostek budżetowych posiadali pełnomocnictwa udzielone przez Zarząd powiatu Brzezińskiego na podstawie art. 48 ust. 2 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 roku o samorządzie powiatowym (jednolity tekst z 2020 r., poz. 920 ze zm.) Szczegółowe dane w tym zakresie *zawarto w załączniku nr 2 protokołu kontroli.*

¹ Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

3. UNORMOWANIA WEWNĘTRZNE

Statut powiatu

Rada Powiatu Brzezińskiego uchwałą nr LXIX/276/18 z dnia 4 października 2018 roku, przyjęła w formie obwieszczenia tekst jednolity Statutu Powiatu Brzezińskiego. Statut Powiatu Brzezińskiego został zmieniony uchwałą Rady Powiatu Brzezińskiego nr V/30/19 z dnia 22 stycznia 2019 roku oraz uchwałą nr VII/44/19 Rady Powiatu Brzezińskiego z dnia 26 marca 2019 roku.

Regulamin organizacyjny starostwa

Zarząd Powiatu w Brzezinach uchwałą nr 139/16 z dnia 3 listopada 2016 roku, uchwalił Regulamin organizacyjny Starostwa Powiatowego w Brzezinach, stanowiący załącznik nr 1 do ww. uchwały. Został on zmieniony uchwałami: [1] nr 21/2018 Zarządu Powiatu w Brzezinach z dnia 8 marca 2018 roku, [2] uchwałą nr 85/2018 Zarządu Powiatu w Brzezinach z dnia 28 sierpnia 2018 roku, [3] uchwałą nr 143/2018 Zarządu Powiatu w Brzezinach z dnia 28 grudnia 2018 roku, [4] uchwałą nr 49/2019 Zarządu Powiatu w Brzezinach z dnia 15 maja 2019 roku oraz [5] uchwałą nr 1/2020 Zarządu Powiatu w Brzezinach z dnia 8 stycznia 2020 roku.

W rozdziale 3 Regulaminu organizacyjnego określono wewnętrzną strukturę organizacyjną Starostwa. W skład Kierownictwa Starostwa Powiatowego w Brzezinach wchodzi:

- 1) Starosta (S),
- 2) Wicestarosta (WP),
- 3) Sekretarz (SK),
- 4) Skarbnik (SP),

W skład Starostwa wchodzi następujące wydziały:

- 5) Organizacji i Kadr (OK),
- 6) Finansowy (FN),
- 7) Komunikacji i Transportu (KT),
- 8) Rozwoju Powiatu, Dróg, Rolnictwa i Ochrony Środowiska (DR),
- 9) Budownictwa, Geodezji i Gospodarki Nieruchomościami (BG),
- 10) Edukacji, Spraw Społecznych i Obywatelskich (ES),
- 11) Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności (PZ),
- 12) Powiatowy Rzecznik Konsumentów (RK),
- 13) Pełnomocnik Ochrony Informacji Niejawnych (IN),
- 14) Stanowisko ds. Kontroli Zarządczej (KZ),
- 15) Zespół Radców Prawnych (RP),
- 16) Powiatowe Centrum Zarządzania Kryzysowego (ZK),
- 17) Administrator Bezpieczeństwa Informacji (ABI).

Zgodnie z § 24 ust. 21 i ust. 3 regulaminu wydziałami kierują naczelnicy, którzy są odpowiedzialni przed Starostą za prawidłowe wykonanie zadań objętych zakresem

działania wydziałów, a przed Sekretarzem za właściwą organizację i przestrzeganie dyscypliny pracy.

Ustalone zasady gospodarowania mieniem komunalnym

W kontrolowanej jednostce zasady wydzierżawiania nieruchomości gruntowych oraz wynajmowania lokali użytkowych na okres dłuższy niż 3 lata określa uchwała nr XLVI/262/09 Rady Powiatu w Brzezinach z dnia 28 września 2009 roku; natomiast Rada Powiatu nie skorzystała w pełni z art. 12 pkt 8 lit. a ustawy o samorządzie powiatowym i nie określiła w formie uchwały zasad zbywania nieruchomości i lokali stanowiących własność Powiatu oraz nabywania nieruchomości do zasobów Powiatu. Rada Powiatu w Brzezinach każdorazowo podejmuje uchwałę o wyrażeniu zgody na zbycie, nabycie bądź obciążenie nieruchomości stanowiącej własność Powiatu.

Instrukcja w sprawie przeciwdziałania wprowadzaniu do obrotu finansowego wartości majątkowych pochodzących z nielegalnych lub nieujawnionych źródeł

Zarządzeniem nr 25/2018 z dnia 27 grudnia 2018 roku Starosty Brzezińskiego z dnia 27 grudnia 2018 roku wprowadzono „Instrukcję postępowania w sytuacji podejrzenia popełnienia przestępstwa prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu”. Instrukcję wprowadzono na podstawie art. 83 ust. 1 i 2 w związku z art. 2 ust. 2 pkt 8 ustawy z dnia 1 marca 2018 roku o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu (Dz. U. z 2021 r., poz. 1132) oraz art. 34 ust. 1 i art. 35 ust. 2 ustawy o samorządzie powiatowym.

W dniu 13 lipca 2018 roku weszła w życie ustawa z dnia 1 marca 2018 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu (tekst jednolity Dz. U. z 2020 r., poz. 971). Zgodnie z art. 83 ust. 1 powoływanej ustawy, jednostki współpracujące opracowują instrukcje postępowania na wypadek sytuacji podejrzenia popełnienia przestępstwa prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu. Jednostki współpracujące niezwłocznie powiadamiają Generalnego Inspektora o podejrzeniu popełnienia przestępstwa prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu.

Starosta Brzeziński dopiero zarządzeniem nr 25/2018 z dnia 27 grudnia 2018 roku wprowadził instrukcję postępowania w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu (stanowiącą załącznik nr 1 do ww. zarządzenia) na podstawie ww. przepisów obowiązujących od 13 lipca 2018 roku.

4. UNORMOWANIA W ZAKRESIE KONTROLI WEWNĘTRZNEJ

Unormowania w zakresie kontroli wewnętrznej (w tym – finansowej). Osoby odpowiedzialne

Funkcjonujące w kontrolowanej jednostce unormowania dotyczące kontroli wewnętrznej zawarte zostały:

- w dokumentacji przyjętych zasad rachunkowości, wprowadzonej zarządzeniem nr 1 Starosty Brzezińskiego z dnia 2 stycznia 2014 roku w sprawie ustalenia dokumentacji przyjętych zasad (polityki) rachunkowości w Starostwie Powiatowym w Brzezinach wraz z aneksem nr 1 z dnia 2 stycznia 2014 roku oraz aneksem nr 2 z dnia 4 stycznia 2016 rok. Załączniki do ww. zarządzenia stanowiły: [1] wykaz i sposób prowadzenia ksiąg rachunkowych wraz z planem kont dla budżetu jednostki

samorządu terytorialnego, [2] wykaz obowiązujących metod wyceny aktywów i pasywów oraz ustalania wyniku finansowego, [3] wykaz i opis działania programów komputerowych stosowanych w Starostwie Powiatowym w Brzezinach, [4] system ochrony danych w jednostce oraz [5] zasady ewidencji księgowej dla wyodrębnionych projektów

- w instrukcji obiegu i kontroli dokumentów finansowo-księgowych w Starostwie Powiatowym w Brzezinach, wprowadzonej zarządzeniem nr 7 Starosty Brzezińskiego z 23 marca 2009 roku w sprawie wprowadzenia instrukcji obiegu i kontroli dokumentów finansowo-księgowych w Starostwie Powiatowym w Brzezinach,
- w instrukcji inwentaryzacyjnej, wprowadzonej zarządzeniem nr 20a/2020 Starosty Brzezińskiego z dnia 23 listopada 2020 roku w sprawie wprowadzenia Instrukcji inwentaryzacyjnej w Starostwie Powiatowym w Brzezinach. Załączniki do ww. zarządzenia stanowiły: [1] oświadczenie osoby materialnie odpowiedzialnej za powierzone składniki majątkowe dotyczące ujęcia w ewidencji składników majątkowych, przekazania ich do księgowości, przygotowania pola spisowego do spisu z natury zgodnie z postanowieniami Instrukcji inwentaryzacyjnej oraz zgłoszenia zastrzeżeń co do powierzonego mienia oraz składu zespołu spisowego, [2] oświadczenie osoby materialnie odpowiedzialnej dotyczące spisania wszystkich składników majątkowych znajdujących się w polu spisowym oraz nie wnoszenia uwag i zastrzeżeń do wyników spisu i sposobu jego przeprowadzenia, [3] sprawozdanie z przebiegu spisu z natury oraz [4] protokół z rozliczenia wyników sprawozdanie opisowe z przebiegu spisu z natury, [5] protokół z posiedzenia komisji inwentaryzacyjnej w sprawie różnic inwentaryzacyjnych,
- w regulaminie postępowania w zakresie realizacji zamówień publicznych w Starostwie Powiatowym w Brzezinach, których wartość nie przekracza wyrażonej w złotych równowartości kwoty do 30.000 euro, wprowadzonym uchwałą nr 61/2014 Zarządu Powiatu w Brzezinach z dnia 16 kwietnia 2014 roku,
- w regulaminie funkcjonowania kontroli zarządczej, wprowadzonym zarządzeniem nr 9 Starosty Brzezińskiego z dnia 12 kwietnia 2010 roku,
- w zarządzeniu nr 5 Starosty Brzezińskiego z dnia 16 marca 2012 roku w sprawie zasad zarządzania ryzykiem w Starostwie Powiatowym w Brzezinach.

Funkcjonowanie kontroli finansowej opisano w dalszej części protokołu przy poszczególnych zagadnieniach merytorycznych (roszczenia i rozrachunki, inwestycje, gospodarowanie mieniem, dotacje dla szkół niepublicznych, wydatki na wynagrodzenia, wydatki inwestycyjne, inwentaryzacja).

W 2020 roku nie zostały przeprowadzone zadania audytowe. Do kontroli przedstawiono ankiety dotyczące samooceny kontroli zarządczej za 2019 rok wypełnione na arkuszach stanowiących załącznik nr 3 do zarządzenia nr 5 Starosty Brzezińskiego z dnia 16 marca 2012 roku oraz ankiety dotyczące Kodeksu Etyki Pracownika Starostwa Powiatowego w Brzezinach, tworzone na podstawie zarządzenia nr 27/2019 Starosty Brzezińskiego z dnia 18 września 2019 roku.

Za kontrolę zarządczą w Starostwie Powiatowym w Brzezinach odpowiedzialna jest Joanna Rosiak. Zarządzeniem nr 9 Starosty Brzezińskiego z dnia 12 kwietnia 2010 roku wprowadzono procedury kontroli zarządczej w Starostwie Powiatowym Brzezinach. Zgodnie z ww. § 2 „zarządzanie ryzykiem to system metod i działań zmierzających do obniżenia ryzyka do akceptowalnego poziomu, obejmuje identyfikowanie i ocenę ryzyka oraz reagowanie na nie (tolerowanie, przeniesienie, wycofanie się, działanie). Proces zarządzania ryzykiem obejmuje ryzyko występujące we wszystkich procesach decyzyjnych i na każdym szczeblu zarządzania”. Zgodnie z zapisami § 8 - etapy postępowania kontrolnego niezbędne do osiągnięcia zamierzonego celu obejmują: [1]

porównanie stanu faktycznego z założeniami oraz ze stanem określonym w normach prawnych, technicznych, regulaminach i instrukcjach postępowania, [2] ustalenie nieprawidłowości, [3] ustalenie przyczyn nieprawidłowości (obiektywnych – niezależnych od działania jednostki kontrolowanej, subiektywnych – zależnych od jej działania), [4] sformułowanie wniosków i zaleceń pokontrolnych zmierzających do likwidacji nieprawidłowości, usprawnienia działalności, osiągnięcia lepszych efektów oraz [5] omówienie wyników kontroli z kierownikiem kontrolowanej jednostki lub komórki organizacyjnej. Ponadto § 11.1 w Starostwie Powiatowym w Brzezinach w terminie do końca I kwartału opracowywany jest roczny plan kontroli, określający czynności kontrolne, zatwierdzany przez Starostę, a § 11.3 określa, że po zakończeniu roku kalendarzowego do ostatniego dnia lutego sporządza się informację z realizacji planu kontroli, która podlega zatwierdzeniu przez Starostę.

Inspektor do spraw kontroli zarządczej w Starostwie Powiatowym w Brzezinach Joanna Rosiak przedstawiła „plan kontroli zarządczej w Starostwie Powiatowym w Brzezinach i jednostkach organizacyjnych powiatu brzezińskiego na 2020 i 2021 rok”. **Plan kontroli zarządczej na 2020 rok nie został zatwierdzony przez Starostę Powiatu Brzezińskiego – Renatę Kobierę.**

Zgodnie z art. 68 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych - kontrolę zarządczą w jednostkach sektora finansów publicznych stanowi ogół działań podejmowanych dla zapewnienia realizacji celów i zadań w sposób zgodny z prawem, efektywny, oszczędny i terminowy. Natomiast celem owej kontroli jest zapewnienie zwłaszcza: [1] zgodności działalności z przepisami prawa oraz procedurami wewnętrznymi; [2] skuteczności i efektywności działania; [3] wiarygodności sprawozdań; [4] ochrony zasobów; [5] przestrzegania i promowania zasad etycznego postępowania; [6] efektywności i skuteczności przepływu informacji; [7] zarządzania ryzykiem. Natomiast art. 69 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy o finansach publicznych, stanowi o tym, że zapewnienie funkcjonowania adekwatnej, skutecznej i efektywnej kontroli zarządczej należy do obowiązków wójta, burmistrza, prezydenta miasta, przewodniczącego zarządu jednostki samorządu terytorialnego, względnie kierownika jednostki.

Zgodnie z zapisami zarządzenia nr 5 Starosty Brzezińskiego z dnia 16 marca 2012 roku: § 9.1 w terminie do dnia 30 listopada każdego roku kierownicy komórek organizacyjnych i pracownicy na samodzielnych stanowiskach pracy przedkładają pracownikowi na stanowisku do spraw kontroli analizę i ocenę ryzyka w odniesieniu do założonych celów priorytetowych oraz propozycje zmian w zakresie metod przeciwdziałania ryzyku, a § 15 stanowi, że w terminie do dnia 28 lutego roku następującego po roku objętym procedurami zarządzania ryzykiem, pracownik na stanowisku do spraw kontroli przedkłada Staroście Brzezińskiemu sprawozdanie z funkcjonowania standardów zarządzania ryzykiem w roku ubiegłym. **Nie przedstawiono do kontroli udokumentowania powyższych czynności, przyjęte zasady kontroli zarządczej były bardzo ogólne i nie uwzględniały: specyfiki jednostki, jej wielkości, struktury, liczby pracowników oraz obszaru działania. Obowiązujące w jednostce unormowania wewnętrzne także nie określały stosowania „ankiet”, które przedstawiono do kontroli tworzonych na podstawie zarządzenia nr 27/2019 Starosty Brzezińskiego z dnia 18 września 2019 roku. Wymagania odnoszące się do tworzenia, oceny i doskonalenia systemów kontroli zarządczej dla sektora finansów publicznych określone zostały w Komunikacie nr 23 Ministra Finansów z dnia 16 grudnia 2009 roku w sprawie standardów kontroli zarządczej dla sektora finansów publicznych (Dz. Urz. MF z 2009 roku, Nr 15, poz. 84). Zgodnie z przyjętymi założeniami komunikatu Ministra Finansów, należy na bieżąco badać środowisko wewnętrzne, a ustalone obszary ryzyka oceniać i ryzyku przeciwdziałać.**

Kontrolujące zapytały osobę upoważnioną w Starostwie Brzezińskim do spraw kontroli zarządczej - inspektor Joannę Rosiak o sposób ustalenia obszarów ryzyk oraz ich ocenę, jakie przyjęto misje i cele w Starostwie Powiatowym w Brzezinach jak również w Powiecie Brzezińskim na 2020 rok, jak je monitorowano, jakie podjęto działania zmierzające do ograniczenia liczby i skali występujących zagrożeń oraz ograniczenia negatywnych skutków. W jaki sposób dokonano oceny funkcjonowania kontroli zarządczej w ww. jednostkach za 2020 rok.

Wyjaśnienie Joanny Rosiak w sprawie kontroli zarządczej w Starostwie Powiatowym w Brzezinach oraz w Powiecie Brzezińskim w 2020 roku, stanowi załącznik nr 3 protokołu kontroli.

W odpowiedzi na powyższe zapytanie inspektor ds. kontroli zarządczej udzielił następującej odpowiedzi cyt. „ *Kontrola zarządcza w Starostwie Powiatowym w Brzezinach, jednostkach organizacyjnych Powiatu Brzezińskiego i powiatowych osobach prawnych działa na podstawie Zarządzenia nr 9 Starosty Brzezińskiego z dnia 12 kwietnia 2010 roku oraz zarządzenia nr 5 Starosty Brzezińskiego z dnia 16 marca 2012 roku. W 2020 roku procedury kontroli zarządczej, w wyniku pandemii, odbiegają od przyjętych zasad. Wszelkie ustalenia pracownika na stanowisku kontroli zarządczej z naczelnikami wydziałów Starostwa Powiatowego w Brzezinach odbywają się wyłącznie na zasadzie rozmów telefonicznych oraz wymiany wiadomości mailowych. Nie były organizowane wspólne zebrania. Bieżące ustalenia były realizowane na indywidualnych rozmowach, na których omawiano i określano rodzaje ryzyk. Bieżące kontrole wewnętrzne – organizowane przez naczelników wydziałów - były prowadzone doraźnie na zasadzie sprawozdawczości. W 2020 roku był określony plan kontroli, jednak nie został on zrealizowany z uwagi na pandemię koronawirusa SARS CoV-2. W miesiącu grudniu 2020 roku przeprowadzono tylko kontrolę Liceum Ogólnokształcącym dla dorosłych Edukator w Brzezinach oraz Policealnej Szkole Zawodowej Edukator w Brzezinach. W 2020 roku pracownicy złożyli arkusz dotyczący Samooceny kontroli zarządczej za 2019 roku. Wszelkie uwagi związane z tym zagadnieniem były omawiane wyłącznie w konwencji ustnej. W 2020 roku po zdaniu arkuszy związanych z samooceną miał odbyć się wewnętrzny audyt w Starostwie Powiatowym w Brzezinach. Jednak znaczna część pracowników, która mogłaby tworzyć materiały robocze do tego audytu była na kwarantannach czy zwolnieniach lekarskich; dlatego też audyt wewnętrzny przeniesiono na 2021 rok, co też zapisano w planie kontroli. W 2020 roku zaczęto opracowywać nowy „System kontroli zarządczej Starostwa Powiatowego w Brzezinach”. Dokument roboczy jest ukończony i zostanie w najbliższym czasie wdrożony do realizacji. Oprócz tego w 2020 roku pracownicy złożyli anonimową ankietę dotyczącą Kodeksu Etyki. W omawianym okresie brak jest oświadczeń o stanie kontroli zarządczej składanych przez kierowników jednostek. Działania związane z tworzeniem procedur funkcjonowania odpowiednich jednostek (szkół, domów opieki społecznej...) i odnalezienia się w nowej rzeczywistości, spowodowały, iż w stosowym terminie te oświadczenia nie zostały złożone. W 2021 roku zostaną podjęte wszelkie działania, aby kontrola zarządcza zaczęła funkcjonować na bieżąco.”*

Przedstawione przez inspektor do spraw kontroli zarządczej obszary monitorowania ryzyk „*odbywały się wyłącznie na zasadzie rozmów telefonicznych oraz wymiany wiadomości mailowych*”. W ramach planu kontroli zarządczej zawężono do obszaru wykonania budżetu na 2020 rok (planowanej kontroli jednostek organizacyjnych), podczas gdy Powiat wykonując zadania z zakresu administracji samorządowej, funkcjonuje w wielu innych płaszczyznach, nie zawsze bezpośrednio związanych z wykonaniem budżetu, min. polityka kadrowa, inwentaryzacja składników majątku itp. Zgodnie z art. 69 ustawy o finansach publicznych oraz standardów kontroli zarządczej określonych w komunikacie Ministra Finansów, równolegle ocenę przeprowadzają kierownicy jednostki przedstawiając przełożonemu, w tym przypadku Staroście, zapewnienie w formie oświadczenia o stanie kontroli zarządczej za poprzedni rok, na

podstawie samooceny jej funkcjonowania oraz wyników bieżącego monitorowania celów i misji określonych dla danej jednostki.

Kontrolujące wskazują, że ustawodawca wprowadzając wymóg art. 69 ustawy o finansach publicznych w zakresie monitorowania i oceny kontroli zarządczej oraz przeciwdziałania występowania ryzyk, nie ograniczył wypełnienie tych obowiązków do wprowadzenia regulaminu kontroli zarządczej, ale zobowiązał przede wszystkim do stosowania przyjętych zasad i ich dokumentowania.

Audyt wewnętrzny

W latach 2018-2019 Powiat Brzeziński nie był zobowiązany do prowadzenia audytu wewnętrznego, co ustalono na podstawie uchwał budżetowej na 2018 rok oraz uchwały budżetowej za 2019 rok i ich zmian.

W odniesieniu do roku 2020, kwota planowanych przychodów i dochodów na dzień 29 września 2020 roku wynosiła 40.303.339,79 zł, natomiast planowanych rozchodów i wydatków 37.671.517,03 zł, co potwierdzały zapisy uchwały budżetowej na 2020 rok wprowadzonej uchwałą nr XVIII/105/19 Rady Powiatu w Brzezinach z dnia 30 grudnia 2019 roku ze zmianami (ostatnia zmiana wprowadzona uchwałą nr XXIX/148/20 z dnia 29 września 2020 roku), która obowiązywała od dnia jej podjęcia. Kwotę planowanych przychodów i dochodów do dnia 31 grudnia 2020 roku zwiększono o wartość 1.153.865,36 zł. Kontrolowana jednostka nie podjęła stosownych czynności celem wykonania obowiązku wynikającego z art. 274 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (tekst jednolity Dz. U. z 2021 r., poz. 305 ze zm.), zgodnie z którym audyt wewnętrzny prowadzi się w jednostkach samorządu terytorialnego, jeżeli ujęta w uchwale budżetowej jednostki samorządu terytorialnego kwota dochodów i przychodów lub kwota wydatków i rozchodów przekroczyła wysokość 40 000 tys. zł. Wyjaśnienie w powyższej sprawie złożyła Starosta Brzeziński, które *stanowi załącznik nr 4 protokołu kontroli.*

Starosta Brzeziński w swoim wyjaśnieniu potwierdziła fakt zaniechania przeprowadzenia audytu w Powiecie Brzezińskim po dniu 29 września 2020 roku. Brak podjętych działań w tym zakresie wynikał ze spiętrzenia się wielu spraw w ostatnim kwartale 2020 roku (okres sprawozdawczy) oraz z występującymi utrudnieniami w realizacji zadań jednostki spowodowanymi zaistniałym stanem epidemiologicznym w kraju. Wyjaśniająca zwraca uwagę na fakt występowania cyt. „bardzo dużych trudności na rynku pracy z pozyskaniem osoby, która spełniałaby wymogi formalne, zgodnie z ustawą o finansach publicznych, aby zająć to stanowisko”. Jak zapewniła w swoim wyjaśnieniu Przewodnicząca Zarządu Powiatu Brzezińskiego, działania te zostaną podjęte w 2021 roku.

5. KONTROLE ZEWNĘTRZNE

Kontrole przeprowadzone przez RIO

Ostatnia kontrola kompleksowa gospodarki finansowej i zamówień publicznych Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi została przeprowadzona od dnia 24 lipca 2017 roku do dnia 10 października 2017 roku.

Kontrole przeprowadzone w zakresie gospodarki finansowej przez inne podmioty - lata 2018 – 2019

Według danych wynikających z książki kontroli w Starostwie Powiatowym w Brzezinach w badanym okresie były przeprowadzone kontrole przez podmioty zewnętrzne. Zestawienie obejmujące wskazanie podmiotu, który przeprowadzał kontrole, czasu trwania czynności kontrolnych oraz tematykę przeprowadzonych kontroli za ww. okres przedstawia poniższa tabela:

Lp.	Instytucja przeprowadzająca kontrole	Tematyka kontroli	Czas trwania czynności kontrolnych
ROK 2018			
1	Państwowa Inspekcja Pracy	Wybrane zagadnienia z zakresu prawa pracy, w tym: urlopy, umowy cywilnoprawne.	18.07.2018.- 17.08.2018.
ROK 2019			
1	Wojewoda Łódzki	Kontrola w zakresie wykonywania zadania zleconego z zakresu administracji rządowej polegającego na wydzierżawianiu obwodów łowieckich polnych w okresie od 01.01.2017 r. do dnia kontroli.	11.03.2019.- 10.05.2019.
2.	Wojewoda Łódzki	Upowszechnianie przez Starostę wiedzy o nieodpłatnej pomocy prawnej i nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego wśród mieszkańców powiatu.	08.04.2019.- 17.05.2019.
3.	Urząd Marszałkowski Województwa Łódzkiego	Kontrola projektu RPLD.04.02.01-10-0016/17	06.05.2019.- 08.05.2019.
4.	Łódzki Urząd Wojewódzki w Łodzi	Kontrola problemowa. Prawidłowość wykorzystania dotacji celowej w kwocie 498,131 zł na realizację zadania związanego z usuwaniem skutków klęsk żywiołowych pn. „Remont drogi powiatowej Nr 5101E w miejscowości Dmosin w km 4 +300-5+2384.	30.05.2019.- 21.06.2019.

W 2020 roku w przedmiotowym rejestrze nie odnotowano informacji o przeprowadzonych przez podmioty zewnętrzne kontroli w zakresie gospodarki finansowej.

6. BANK WYKONUJĄCY OBSŁUGĘ BANKOWĄ JEDNOSTKI

Wybór banku

Rachunki bieżące i rozliczenia pieniężne kontrolowanej jednostki prowadzi Bank Spółdzielczy w Andrespolu, Oddział w Brzezinach, na podstawie umowy nr 425281 rachunku bankowego, zawartej w dniu 1 października 2018 roku z Powiatem Brzezińskim, reprezentowanym przez Edmunda Koteckiego Starostę oraz Irenę Gralewską – Jagiełło Członka Zarządu przy kontrasygnacie Skarbnika Powiatu Tomasza Makowskiego, na okres od dnia 1 października 2018 roku do dnia 30 września 2022 roku. Wyboru banku dokonano w trybie przetargu nieograniczonego poniżej wartości ustalonej na podstawie art. 11 ust. 8 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 roku Prawo zamówień publicznych (tekst jednolity Dz. U. z 2017 r., poz. 1579 ze zm.). W dokumentacji przedstawionej kontrolującym, znajdował się kosztorys ustalenia wartości przedmiotu zamówienia, tj. bankowej obsługi Powiatu Brzezińskiego i jego jednostek organizacyjnych na dzień 11 lipca 2018 roku, z którego wynikało, że szacunkowa wartość usługi wyniosła 56.500,64 zł, co stanowiło równowartość 13.103,88 euro. W dniu 7 sierpnia 2018 roku Zarząd Powiatu w Brzezinach uchwałą nr 82/18 powołał czteroosobową komisję przetargową. Specyfikację istotnych warunków zamówienia na

obsługę bankową budżetu Powiatu Brzezińskiego i powiatowych jednostek organizacyjnych w dniu 24 sierpnia 2018 roku zatwierdzili: Starosta Edmund Kotecki oraz Członek Zarządu Irena Gralewska – Jagiełło. Dokumentacja stanowiła załącznik do ogłoszenia o zamówieniu na realizację ww. zadania, zamieszczono ją w tym samym dniu w Biuletynie Zamówień Publicznych (numer ogłoszenia 608588-N-2018) oraz na stronie internetowej i w siedzibie zamawiającego. Ofertę w tym zakresie przedstawił tylko jeden bank, tj. Bank Spółdzielczy w Andrespolu. Wyniki wyboru banku zatwierdzili ww. członkowie Zarządu Powiatu Brzezińskiego, co dokumentowała uchwała nr 89/18 z dnia 12 września 2018 roku, które w tym samym dniu opublikowano: w Biuletynie Zamówień Publicznych pod numerem 6008588-N-2018, na stronie internetowej i w siedzibie zamawiającego. Odbiór informacji o wynikach przetargu oferent potwierdził w dniu 13 września 2018 roku. Protokół z przeprowadzonego postępowania przetargowego na bankową obsługę budżetu Powiatu Brzezińskiego i jednostek organizacyjnych, zatwierdzili w dniu 23 listopada 2018 roku Starosta Renata Kobia i Członek Zarządu Krzysztof Kotynia. Umowy na obsługę bankową jednostek organizacyjnych, zawierano odrębnie z każdą jednostką organizacyjną na takich samych warunkach, z okresem obowiązywania od dnia 1 października 2018 roku do dnia 30 września 2022 roku.

Kontrolujące zweryfikowały zapisy umowy zawartej z Bankiem Spółdzielczym w Andrespolu na prowadzenie rachunku bieżącego i rachunków pomocniczych dla Powiatu Brzezińskiego i stwierdzono bezkosztową obsługę bankową rachunku podstawowego oraz rachunków pomocniczych (w tym: za otwarcie i prowadzenie rachunku, dyspozycje przelewu środków, wypłaty gotówkowe z kasy z wyłączeniem wypłaty świadczeń dla bezrobotnych, uruchomienie kredytu w rachunku bieżącym, wykorzystanie oraz niewykorzystanie kredytu w rachunku bieżącym, zerowanie rachunków zgodnie z dyspozycją kierowników jednostek, wpłaty przyjmowanie wpłat gotówkowych). Usługę udostępnienia systemu elektronicznego przekazu przelewów wyceniono na 360,00 zł (opłata roczna), a prowizję od wypłat gotówkowych świadczeń dla bezrobotnych określono w wysokości 2% od wypłaconej kwoty, którą aneksem nr 1 z dnia 13 listopada 2018 roku zmniejszono do 0,8% od wypłaconej kwoty świadczeń z ww. tytułu. Powyższe ustalenia były zgodne z ofertą przetargową złożoną przez ww. bank.

Analiza zapisów księgowych ksiąg rachunkowych prowadzonych dla Starostwa Powiatowego w Brzezinach w 2020 roku wykazała, że kontrolowana jednostka nie ponosiła kosztów bieżącej obsługi bankowej.

Rachunki bankowe

Wielkość środków finansowych zgromadzonych na poszczególnych rachunkach bankowych na dzień 31 grudnia 2020 roku przedstawia poniższa tabela:

Lp.	Nazwa rachunku bankowego	Konto zespołu „1”	Stan na dzień 31.12.2020
I. Rachunki bankowe prowadzone dla organu			
1	Rachunek bieżący (prowadzony wspólnie dla Powiatu i Starostwa Powiatowego) w tym projekt „Zdalna szkoła”, „Wsparcie dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej w okresie epidemii COVID19”	133-2-1 130, 138-79, 138-80	2.015.828,22
2	Projekt „Przyjazny świat” - współfinansowany ze środków UE	133-2-2-18 130-19	103.322,78
3	Projekt „Podaruj mi skrzydła” współfinansowany ze środków UE	133-2-2-19 130-17	0,00
4	Brzezińskie Centrum Usług Środowiskowych (prowadzony wspólnie dla Powiatu i Starostwa Powiatowego)	133-2-2-20 138-77	126.981,00
5	Rządowy Fundusz Inwestycji Lokalnych	133-2-2-21 130-1-41-1	200.000,00

6	Projekt „Łódzkie pomaga” (prowadzony wspólnie dla Powiatu i Starostwa Powiatowego)	133-2-2-22 138-78	0,00
7	Projekt Erasmus plus	133-2-3-8 130-28	15.138,15
8	Projekt „Termomodernizacja budynku użyteczności publicznej znajdującego się na terenie DPS w Dąbrowie”	133-2-3-9 130-68	0,00
9	Rachunek przeznaczony do rozliczania podatku VAT	133-2-9	517,69
10	Przewozy autobusowe o charakterze użyteczności publicznej	133-2-11 130-1-34	29.965,45
11	Rachunek VAT dla płatności podzielonych	133-2-14	0,00
12	Fundusz PFRON, środek transportu dla Miasta Brzeziny	133-2-18	0,00
13	Rachunek Funduszu Dróg Samorządowych – Przebudowa drogi powiatowej 5100 E w m. Brzeziny	133-2-19 130-1-38	0,00
14	Program Erasmus 2020-2021	133-2-20	389.856,68
15	Rachunek wydatków niewygasających	135-2-1	150.953,07
16	Wyrównywanie różnic między regionami III – PFRON	133-2-21	99.658,22
17	Środki pieniężne w drodze – rachunek VAT dla płatności podzielonych	140-2-2	0,00
18	Środki pieniężne w drodze – rachunek VAT dla płatności podzielonych	140-2-3	0,00
II. Rachunki bankowe prowadzone dla jednostki			
1	Rachunek bieżący	130 133-2-1	0,00
2	Sumy depozytowe	139-1-1	185.972,32
3	Fundusz Świadczeń Socjalnych	135-1-1	13.345,55
4	Rachunek Państwowych Funduszy Celowych (PFRON)	136	315.258,94
5	Rachunek środków europejskich (prowadzony wspólnie dla Powiatu i Starostwa Powiatowego)	138-79 133-2-1, 133-2-2-20, 133-2-2-22	0,00
6	Dochody Skarbu Państwa	139-1-2	57.975,33
7	Środki w drodze	141-1	214.500,51

W trakcie czynności kontrolnych zweryfikowano salda końcowe na dzień 31 grudnia 2020 roku wykazane na kontach księgowych z saldami końcowymi na rachunkach bankowych, które potwierdzały zapisy wyciągów bankowych. Stwierdzono, że salda te są zgodne.

W rocznym sprawozdaniu Rb-ST o stanie środków na rachunkach bankowych jednostek samorządu terytorialnego na koniec 2020 roku, kontrolowana jednostka wykazała stan środków na rachunku budżetu w kwocie 2.015.282,22 zł (saldo konta 133-2-1). Powyższe było niezgodne ze stanem rzeczywistym, gdyż stan środków na rachunku budżetu wynosił 3.112.221,26 zł, różnica stanowiła kwotę 1.096.939,04 zł (saldo konta 133-2-2-18, 133-2-2-20, 133-2-2-21, 133-2-3-8, 133-2-9, 133-2-11, 133-2-20, 133-2-21, 135-2-1, na którą

składały się pozycje I.2 – I.16 ww. tabeli). Powyższą nieprawidłowość szczegółowo opisano w dalszej części protokołu w temacie „Ewidencja księgową. Sprawozdawczość”.

Analiza zapisów księgowych ksiąg rachunkowych Starostwa Powiatowego wykazała, że kontrolowana jednostka ewidencjonowała operacje bez zachowania systematyki określonej zakładowym planem kont oraz rozporządzeniem Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 roku w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (tekst jednolity, Dz. U. z 2020 r., poz. 342 ze zm.). Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły kont: 136 - rachunek państwowych funduszy celowych, 138 – rachunek środków europejskich, 141 – środki w drodze, 139-2-1 – dochody Skarbu Państwa (rachunek o charakterze depozytowym).

Konto 136 – rachunek bankowy przeznaczony do rozliczeń środków pozabudżetowych Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, na którym odnotowano operacje w zakresie wydatkowania środków w korespondencji z kontem 853 – fundusze celowe. W toku kontroli ustalono, że zadania w zakresie zebrania niezbędnej dokumentacji oraz jej ocenę przeprowadzał kierownik Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Brzezinach, natomiast dyspozycję wypłaty środków PFRON pozostających w dyspozycji Powiatu, dokonywał Starosta Brzeziński, na podstawie złożonego wniosku przez ww. kierownika jednostki prowadzącej zadania w tym zakresie. Operacje wynikające z wyciągów bankowych ujmowano w księgach rachunkowych Starostwa Powiatowego. Szczegółowy opis nieprawidłowości oraz stanowisko w tej kwestii opisano w dalszej części protokołu w temacie „Ewidencja księgową. Sprawozdawczość”.

Konto 138 - rachunek środków europejskich. Według ewidencji księgowej na dzień bilansowy 2020 roku obroty przedmiotowego konta wynosiły 804.057,46 zł (strona Wn i strona Ma).

Konto 227 - rozliczenie wydatków z budżetu środków europejskich. Według ewidencji księgowej na dzień bilansowy 2020 roku obroty przedmiotowego konta wynosiły 80.366,62 zł (strona Wn i strona Ma).

Kontrolujące wskazują, że w celu opracowania jednolitych rozwiązań umożliwiających ewidencję przepływu środków europejskich zgodnie z zasadami wynikającymi z ustawy o finansach publicznych, Minister Rozwoju i Finansów wprowadził rozporządzeniem z dnia 13 września 2017 roku w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (tekst jednolity Dz. U. z 2020 r., poz. 342 ze zm.) odrębne konta księgowe w zakresie ewidencji środków pieniężnych, rozliczeń tych środków, dochodów i wydatków budżetu środków europejskich, jak również planu i zaangażowania środków europejskich. Konta te służą do ewidencji i rozliczania operacji związanych z wykonaniem budżetu środków europejskich generalnie w państwowych jednostkach budżetowych, na co wskazują zapisy § 4 ust. 2 cytowanego rozporządzenia, zgodnie z którym państwowe jednostki budżetowe ujmują w księgach rachunkowych (...) wydatki budżetu środków europejskich faktycznie (kasowo) zrealizowane lub

zrealizowane przez Bank Gospodarstwa Krajowego na podstawie zleceń płatności w danym roku budżetowym. Nieco inny katalog elementów uwzględnił prawodawca w odniesieniu do ksiąg rachunkowych jednostek samorządu terytorialnego, na co wskazują zapisy § 5 ww. rozporządzenia, w celu ustalenia nadwyżki lub deficytu budżetów jednostek samorządu terytorialnego operacje dotyczące ich dochodów i wydatków są ujmowane w księgach rachunkowych na odrębnych kontach księgowych w zakresie faktycznie (kasowo) zrealizowanych wpływów i wydatków dokonanych na bankowych rachunkach budżetów oraz rachunkach bieżących dochodów i wydatków budżetowych jednostek budżetowych, z wyjątkiem operacji szczególnych określonych w odrębnych przepisach.

W załączniku nr 3 do ww. rozporządzenia wskazano konta służące do rozliczeń tych szczególnych przypadków, są to między innymi konta 138 – rachunek środków europejskich, 227 - rozliczenie wydatków z budżetu środków europejskich, 230 - rozliczenia z budżetem środków europejskich. Kontrolujące wskazują, że budżet środków europejskich to odrębna instytucja związana z budżetem państwa.

Konto 138 służy do ewidencji operacji pieniężnych dokonywanych na rachunkach bankowych, związanych z realizacją programów i projektów finansowanych ze środków europejskich. Zapisy na koncie 138 są dokonywane na podstawie dokumentów bankowych. Na stronie Wn konta 138 ujmuje się w szczególności wpływy środków pieniężnych w korespondencji z kontem 227, a na stronie Ma ujmuje się w szczególności wypłaty środków pieniężnych na realizację programów i projektów finansowanych z tych środków. Ewidencja szczegółowa do konta 138 jest prowadzona w szczególności planu finansowego i powinna zapewniać możliwość ustalenia stanu poszczególnych środków pieniężnych według źródeł ich pochodzenia. Ewidencja ta powinna umożliwiać również ustalenie stanu tych środków odpowiednio w podziale na programy lub projekty. Uszczegółowienie opisu operacji podlegających ewidencji w księgach rachunkowych jednostek samorządu terytorialnego oraz samorządowych jednostek budżetowych ustawodawca zawarł w opisie do konta 227 - rozliczenie wydatków z budżetu środków europejskich, które służy do ewidencji i rozliczeń wydatków z budżetu środków europejskich ujętych w planie wydatków środków europejskich. Na stronie Wn konta 227 ujmuje się w szczególności w ciągu roku budżetowego okresowe lub roczne przeniesienie wydatków z budżetu środków europejskich na podstawie sprawozdań budżetowych na konto 800. Natomiast na stronie Ma konta 227 ujmuje się w szczególności: 1) wpływ środków europejskich otrzymanych na pokrycie wydatków w związku z realizacją programów i projektów finansowanych z tych środków, w korespondencji z kontem 138, 2) przeksięgowanie kwoty uregulowanego zobowiązania wobec wykonawcy (odbiorcy) na podstawie informacji z Banku Gospodarstwa Krajowego (BGK) o dokonaniu płatności na rachunek wykonawcy (odbiorcy), w korespondencji z kontami zespołu 2, 3) w instytucji koordynującej, zarządzającej lub pośredniczącej - wartość płatności dokonanych przez BGK na rzecz beneficjentów z tytułu wydatków ujętych w planach finansowych tych instytucji, w korespondencji z kontem 224 - Rozliczenie dotacji budżetowych oraz płatności z budżetu środków europejskich.

Konto 230 - Rozliczenia z budżetem środków europejskich służy do ewidencji operacji związanych z decyzjami lub umowami o dofinansowanie zawieranymi przez instytucję koordynującą, zarządzającą lub pośredniczącą z beneficjentami realizującymi projekty finansowane z budżetu środków europejskich. Na koncie tym zapisy księgowe dokonywane będą w sytuacji, gdy wydatki na realizację projektów nie będą ujęte w planach finansowych tych instytucji. Na stronie Wn konta 230 ujmuje się w szczególności wartość płatności z budżetu środków europejskich uznanych za rozliczone, w korespondencji z kontem 224, a na stronie Ma - wartość płatności dokonanych na rzecz beneficjentów przez BGK, w korespondencji z kontem 224.

Jak z powyższych opisów wynika, operacje w zakresie wpływu i rozliczenia środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej, mają miejsce w przypadku prowadzenia rachunku bankowego dla ich rozliczeń w banku państwowym przeznaczonym do obrotu tymi środkami, tj. Narodowy Bank Polski lub Bank Gospodarstwa Krajowego.

W kontrolowanej jednostce wyodrębnione rachunki bankowe przeznaczone do rozliczeń dotacji z udziałem środków unijnych były prowadzone przez bank uprawniony do bieżącej obsługi budżetu Powiatu Brzezińskiego – Bank Spółdzielczy w Andrespolu. W związku z powyższym nie było podstaw do ujęcia operacji w zakresie realizacji projektów pn.: Brzezińskie Centrum Usług Środowiskowych, Łódzkie pomaga, Zdalna szkoła, Wsparcie dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej w okresie epidemii COVID19, jako zadania finansowanego w ramach budżetu środków europejskich. W świetle art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 13 listopada 2003 roku o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (tekst jednolity, Dz. U. z 2020 r., poz. 23 ze zm.), a także art. 203 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (tekst jednolity, Dz. U. z 2019 r., poz. 869 ze zm.), środki pochodzące z budżetu Unii Europejskiej oraz środki pochodzące ze źródeł zagranicznych niepodlegające zwrotowi, zalicza się do dochodów jednostek samorządu terytorialnego. Oznacza to, że środki pochodzące z budżetu Unii Europejskiej oraz środki pochodzenia zagranicznego niepodlegające zwrotowi, samorządowe jednostki budżetowe księgują w taki sam sposób jak pozostałe środki budżetowe. Środki te przekazywane są do jednostki budżetowej najczęściej za pośrednictwem rachunku budżetu i są wykazywane na kontach służących ewidencji innych środków pozyskanych przez jednostkę na realizację wydatków, przy zastosowaniu odpowiedniej klasyfikacji budżetowej.

Analiza zapisów ksiąg rachunkowych Starostwa Powiatowego oraz ksiąg rachunkowych Powiatu Brzezińskiego wykazała, że przyjęty schemat księgowania dla tego samego typu operacji dokumentujących wpływ i wydatkowanie środków na finansowanie zadań określonych projektem z udziałem środków unijnych, różnił się dla poszczególnych projektów i był odmienny od ustalonych rozporządzeniem zasad, co w konsekwencji podaje pod wątpliwość rzetelność prowadzonych ksiąg rachunkowych kontrolowanej jednostki. Szczegółowe ustalenia przedstawia poniższa tabela:

Księgi rachunkowe Powiatu Brzezińskiego				Księgi rachunkowe Starostwa Powiatowego			
Treść operacji	Dekret ksiąg.	Kwota	Dok. ksiąg. Data ksiąg.	Treść operacji	Dekret ksiąg.	Kwota	Dok. ksiąg. Data ksiąg.
Projekt pn. Brzezińskie Centrum Usług Środowiskowych (odrębny rachunek bankowy) – jednostki realizujące DPS w Dąbrowie, PCPR w Brzezinach							
Wpływ dotacji z WUP	Wn 133-2-2-20 Ma 901-2-2-21 bez klasyfik. budż.	200.000,00	WB 134/1 18.08.2020	Wpływ transzy z WUP	Wn 138-77 Ma 221-1-1 85295 §2057	200.000,00	WB 320/1 18.08.2020
Przekaz środ. na wyd. do jed. realiz. DPS, PCPR	Wn 223-2-2-22/1 Wn 223-2-2-22/4 Ma 133-2-2-20	80.000,00 120.000,00	WB 135/1 23.09.2020	----	----	----	---
Zwrot niewykorzystanych środków DPS, PCPR	*Wn 133-2-2-20 Ma – brak *Wn 223-2-2-22 *Wn 223-2-2-22 Ma - brak	80.000,00 46.981,00 -80.000,00 -46.981,00	WB 187/2 31.12.2020	Zwrot niewykorzystanych środków przez jed. DPS, PCPR	Wn 138-77 Ma 221-1-1 85295 §2057	-126.981,00	PK 5036/1 31.12.2020
Sprawozdanie Rb28S PCPR	Wn 902-2-4 Ma 223-2-2-22 z klasyfik. budż.	73.019,00	PK 430 30.09.2020 PK 502 31.10.2020 PK 508 30.11.2020 PK 553 31.12.2020	----	----	----	---
Przeniesienie salda konta 901	Wn 901-2-2-21 Ma 961-2-1	79.019,00	PK 584/4 31.12.2020	Przeniesienie obrotów konta 138	Wn 800-1-1 Ma 138-77	73.019,00	PK 5064/1 31.12.2020

PROTOKÓŁ Z KONTROLI KOMPLEKSOWEJ PRZEPROWADZONEJ W POWIECIE BRZEZIŃSKIM
Regionalna Izba Obrachunkowa w Łodzi, ul. Ogrodowa 28d
91-065 Łódź, tel. (0-42) 6366896, fax (0-42) 6367424

Przeniesienie salda konta 902	Wn 961-2-1 Ma 902-2-4	79.019,00	PK 585/5 31.12.2020	----	----	----	---
Projekt pn. Łódzkie pomaga (odrębny rachunek bankowy) – jednostki realizujące DPS w Dąbrowie, DPS w Brzezinach							
Wpływ dotacji z RCPS w Łodzi	Wn 133-2-2-22 Ma 901-2-2-23 bez klasyfik. budż.	428.458,45 79.916,55	WB 137/1 10.09.2020	Wpływ środków	Wn 138-78 Ma 221-1-1 85202 §2057	428.458,45 79.916,55	WB 322/1 10.09.2020
Przekaz środ. na wyd. do jed. realiz. DPS, DPS	Wn 223-2-2-23/12 Wn 223-2-2-23/1 Ma 133-2-2-20	318.825,00 189.550,00	WB 138/1 30.09.2020	----	----	----	---
Zwrot niewykorzystanych środków DPS, DPS	*Wn 133-2-2-22 *Wn 133-2-2-23 Ma – brak *Wn 223-2-2-22 *Wn 223-2-2-23 Ma - brak	9,38 57.527,96 -9,38 -57.527,96	WB 188/1 30.11.2020	Zwrot niewykorzystanych środków przez jed. DPS, DPS	Wn 138-77 Ma 221-1-1 85202 §2057	-57.537,34	PK 5037/1 31.12.2020
Sprawozdanie Rb28S DPS Dąbrowa	Wn 902-2-4 Ma 223-2-2-22 z klasyfik. budż.	189.540,62	PK 517 31.10.2020 PK 526 30.11.2020, PK 548 31.12.2020	----	----	----	---
Sprawozdanie Rb28S DPS Brzeziny	Wn 902-2-4 Ma 223-2-2-23 z klasyfik. budż.	261.297,04	PK 487 31.10.2020 PK 509 30.11.2020	----	----	----	---
Przeniesienie salda konta 901	Wn 901-2-2-23 Ma 961-2-1	450.837,66	PK 584/6 31.12.2020	Przeniesienie obrotów konta 138	Wn 800-1-1 Ma 138-78	450.837,66	PK 5064/2 31.12.2020
Przeniesienie salda konta 902	Wn 961-2-1 Ma 902-2-4	450.837,66	PK 585/5 31.12.2020	----	----	----	---
Projekt pn. Zdalna szkoła (wpływ środków na rachunek bieżący budżetu) – jednostki realizujące: Starostwo Powiatowe w Brzezinach							
Wydatki w ramach programu Zdalna Szkoła	Wn 902-2-1 Ma 133-2-1	42.799,57	PK 97/10 02.04.2020	Zapłata za zakupy w ramach programu Zdalna Szkoła	Wn 201-1-1 Ma 130-1-26-1 75020 §4210	42.799,57	PK 1219/19,14 02.04.2020
	Wn 902-2-1 Ma 133-2-1	16.934,16	PK 137/15 20.04.2020		Wn 201-1-1 Ma 130-1-26-1 75020 §4210	16.934,16	PK 1413/54,55 20.04.2020
Wpływ dotacji z Ministerstwa Finansów	Wn 133-2-1 Ma 901-2-1 bez klasyfik. budż.	59.733,73	WB 085/2020 PK 159/1 04.05.2020	Wpływ środków	Wn 130-1-26-1 Ma 221-1-1 75020 §2057 75020 §2059	50.552,65 9.181,08	PK 1564/41, 04.05.2020
----	----	----	---	Przebieganie dochodów według klasyfikacji budżetowej	Wn 138-79 Ma 227-79 80195 §2057 80195 §2059	50.552,65 9.181,08	PK 2673/25, 26 26.05.2020
----	----	----	---	Przebieganie wydatków według klasyfikacji budżetowej	Wn 401-1-4-1 Ma 138-79 80195 §4217 80195 §4219	50.552,65 9.181,08	PK 2673/2,3,5,6, 8,9,11,12 26.05.2020
Przeniesienie salda konta 901	Wn 901-2-1 Ma 961-2-1	59.733,73	PK 584/1 31.12.2020	Przeniesienie obrotów konta 138	Wn 800-1-1 Ma 138-78	59.733,73	PK 5064 31.12.2020
Przeniesienie salda konta 902	Wn 961-2-1 Ma 902-2-1	59.733,73	PK 585/1 31.12.2020		Wn 138-80 Ma 800-1-1	59.733,73	PK 5064 31.12.2020
Projekt pn. Wsparcie dzieci umieszczone w pieczy zastępczej w okresie epidemii COVID 19 (wpływ środków na rachunek bieżący budżetu) – Starostwo Powiatowe w Brzezinach							
Wpływ dotacji z Ministerstwa Finansów	Wn 133-2-1 Ma 901-2-1 bez klasyfik. budż.	81.320,00	WB 341/1 21.08.2020	Wpływ środków	Wn 138-80 Ma 227-80 85504 §2057 85504 §2059	68.536,50 12.783,50	PK 3356/24, 26 21.08.2020
Wydatki w ramach Projekt pn. Wsparcie dzieci umieszczone w pieczy zastępczej w okresie epidemii COVID 19	Wn 902-2-1 Ma 133-2-1	1.621,76	PK 414/5 08.10.2020	Zapłata za zakupy w ramach Projekt pn. Wsparcie dzieci umieszczone w pieczy zastępczej w okresie epidemii COVID 19	Wn 201-1-1 Ma 138-80 85504 §4217 85504 §4219	1.366,82 254,94	PK 3951/21,22 08.10.2020
	Wn 902-2-1 Ma 133-2-1	47.527,20	PK 450/6, 22.10.2020		Wn 201-1-1 Ma 138-80 85504 §4217 85504 §4219	40.055,92 7.471,28	PK 4034/11, 12 22.10.2020
	Wn 902-2-1	7.954,24	PK 455/7 29.10.2020		Wn 201-1-1		PK 4091/14,15,

	Ma 133-2-1				Ma 138-80 85504 §4217 85504 §4219 85504 §4437 85504 §4439	6.675,99 1.245,21 27,85 5,19	17, 18 29.10.2020
	Wn 902-2-1 Ma 133-2-1	5.658,00	PK 462/14 02.11.2020		Wn 201-1-1 Ma 138-80 85504 §4217 85504 §4219	4.768,57 889,43	PK 4148/44,45 02.11.2020
	Wn 902-2-1 Ma 133-2-1	11.416,86	PK 467/8 09.11.2020		Wn 201-1-1 Ma 138-80 85504 §4217 85504 §4219	9.622,13 1.794,73	PK 4158/25, 26 09.11.2020
	Wn 902-2-1 Ma 133-2-1	6.188,56	PK 468/4 10.11.2020		Wn 201-1-1 Ma 138-80 85504 §4217 85504 §4219 85504 §4437 85504 §4439	5.214,88 972,68 0,84 0,16	PK 4159/1,2,3,4 10.11.2020
Zwrot niewykorzystanych środków w ramach dotacji na rzecz Ministerstwa Finansów	Wn 133-2-1 Ma 901-2-1 bez klasyfik. budż	-953,38	PK 470/1 13.11.2020	Zwrot niewykorzystanych środków w ramach dotacji na rzecz Ministerstwa Finansów	Wn 138-80 Ma 227-80 85504 §2057 85504 §2059	-803,50 -149,88	PK 4162/20,21 13.11.2020
Przeniesienie salda konta 901	Wn 901-2-1 Ma 961-2-1	80.336,62	PK 584/1 31.12.2020	Przeniesienie obrotów konta 138	Wn 800-1-1 Ma 138-80	80.336,62	PK 5064/4 31.12.2020
Przeniesienie salda konta 902	Wn 961-2-1 Ma 902-2-1	80.336,62	PK 585/1 31.12.2020		Wn 138-80 Ma 800-1-1	80.336,62	PK 5064/6 31.12.2020

*księgowanie jednostronne na kontach bilansowych

W odniesieniu o przedstawianych w tabeli operacji należy wskazać, że kontrolowana jednostka nie miała podstaw do ewidencjonowania zdarzeń w zakresie wydatkowania środków na koncie 138, podczas gdy kasowe wykonanie poniesionych wydatków na zadanie uwzględnione w projekcie współfinansowanym ze środków unijnych było realizowane przez inne jednostki.

Przedstawione schematy księgowania były niezgodne z obowiązującymi przepisami prawa, a mianowicie:

- **jednostronnie ujęcie wpływu środków na rachunek budżetu tytułem zwrotu niewykorzystanych środków dotacji przez jednostki realizujące zadanie, w księgach rachunkowych Powiatu na koncie Wn 133-2-2 wraz z analityką, naruszało zasadę podwójnego zapisu, zgodnie z którą - operację gospodarczą, należy księgować na dwóch kontach, z zachowaniem korespondencji konta z grupy aktywów z kontem zespołu kont pasywnych w tej samej kwocie po przeciwnych stronach (po stronie Wn oraz po stronie Ma), celem zachowania równowagi bilansowej.** Powyższe było wymagane zapisami polityki rachunkowości załącznika nr 1 do zarządzenia nr 1 Starosty Brzezińskiego z dnia 2 stycznia 2014 roku ze zmianami, w którym określono wykaz i sposób prowadzenia ksiąg rachunkowych. **Powyższą nieprawidłowość stwierdzono w odniesieniu do zapisów konta 223 – rozliczenie wydatków budżetowych,**
- **przebieganie obrotów konta 138 – rachunek środków europejskich na fundusz jednostki (Wn 800-1, Ma 138 wraz z analityką) zniekształcało stan funduszu jednostki – Starostwa Powiatowego, gdyż operacje w zakresie wydatkowania środków były odnotowane w jednostce realizującej (np. Dom Pomocy Społecznej, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie), która również zobowiązana była dokonać takiego księgowania uwzględniając jej fundusz jednostkowy. W konsekwencji powyższego zestawiając dane wszystkich**

powiatowych jednostek w zbiorczym dokumencie „Zmiany w funduszu jednostek budżetowych” nastąpiło podwojenie wartości w zakresie otrzymanych środków na realizację przedmiotowego zadania. Powyższe naruszało art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości zgodnie z którym księgi rachunkowe uznaje się za rzetelne, jeżeli dokonane w nich zapisy odzwierciedlają stan rzeczywisty,

- **omawiane środki nie stanowiły dochodów budżetowych realizowanych przez Starostwo Powiatowe, dlatego też ujęcie ich na koncie 221 – należności z tytułu dochodów budżetowych w księgach ww. jednostki budżetowej naruszało zapisy rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej,** zgodnie z którymi - subwencje, dotacje oraz dochody pochodzące z budżetów Unii Europejskiej stanowią dochody budżetu i ewidencjonowane są na koncie 901 w księgach rachunkowych Powiatu ze wskazaniem podziałki klasyfikacji budżetowej,
- **wydatki dokonywane przez Starostwo realizowane w ramach danego projektu ewidencjonowano w księgach organu w dacie ich kasowego wykonania na kontach: Wn 902, Ma 133, z pominięciem konta rozrachunkowego 223 – środki na wydatki, co było wymagane zapisami załącznika nr 2 do cytowanego rozporządzenia,** zgodnie z którymi - konto 223 służy do ewidencji rozliczeń z jednostkami budżetowymi z tytułu dokonanych przez te jednostki wydatków budżetowych. Na stronie Wn konta 223 ujmuje się środki przelane z rachunku budżetu na pokrycie wydatków jednostek budżetowych, w korespondencji z kontem 133. Na stronie Ma konta 223 ujmuje się wydatki dokonane przez jednostki budżetowe w wysokości wynikającej z okresowych sprawozdań tych jednostek, w korespondencji z kontem 902. Ewidencję szczegółową do konta 223 prowadzi się w sposób umożliwiający ustalenie stanu rozliczeń z poszczególnymi jednostkami budżetowymi z tytułu przekazanych na ich rachunki środków pieniężnych przeznaczonych na pokrycie realizowanych przez nie wydatków budżetowych,
- **wpływ na rachunek bankowy niewykorzystanych środków na wydatki (zadania finansowane ze środków unijnych) przez powiatowe jednostki (z wyjątkiem Starostwa) realizujące zadanie objęte danym projektem, ewidencjonowano w wartości ujemnej w księgach rachunkowych organu: jednostronnie na koncie 223 (strona Ma) i na koncie 133 (strona Wn) w wartości dodatniej oraz w księgach Starostwa w wartości ujemnej na kontach: Wn 138, Ma 221 wraz z odpowiednią klasyfikacją budżetową. Powyższe naruszało zapisy załącznik nr 2 i nr 3 do ww. rozporządzenia.**

Zgodnie z wymogami określonymi w ww. rozporządzeniu operacje w zakresie wpływu do jednostki samorządu terytorialnego dotacji oraz jej rozliczeń powinny być ujmowane w księgach rachunkowych organu na kontach: Wn 133, Ma 901 wraz z klasyfikacją budżetową (dochody wykonane) – wpływ dotacji, Wn 223, Ma 133 przekazanie środków na wydatki do jednostki realizującej zadanie. Zwrot niewykorzystanych środków dotacji powinny odzwierciedlać konta: Wn 133, Ma 223 - wpływ na rachunek bankowy niewykorzystanej części dotacji oraz równolegle konta: Wn 901, Ma 224 wraz z klasyfikacją budżetową, następnie zapis memoriałowy na koncie: Wn 901, Ma 901 wraz z klasyfikacją budżetową w wartości ujemnej, operację w zakresie przekazanie na rachunek bankowy dysponenta, np. Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego powinny odzwierciedlać konta: Wn 224, Ma 133. Na podstawie jednostkowych sprawozdań budżetowych Rb-28S z uwzględnieniem

podziałki klasyfikacji budżetowej ujmowane są w księgach organu dane w zakresie poniesionych wydatków na kontach: Wn 902, Ma 223. Ponadto kontrolujące wskazują, że dotacje, subwencje i udziały w podatku dochodowym od osób fizycznych i prawnych stanowią przychody Starostwa Powiatowego i zgodnie z zapisami § 7 cytowanego rozporządzenia, dochody budżetu jednostki samorządu terytorialnego, które nie zostały ujęte w planach finansowych innych samorządowych jednostek budżetowych, stanowią przychód urzędu tej jednostki, dlatego też powinny być ewidencjonowane memoriałowo w jej księgach rachunkowych na kontach: Wn 860, Ma 720.

Konto 141-1 - środki w drodze, saldo na 31 grudnia 2020 roku wynosiło 214.500,51 zł (strona Wn), które odnotowano w księgach Starostwa Powiatowego z tytułu należnych dochodów budżetu. Według zapisów na przedmiotowym koncie ujmowano operację dotyczące wpływu udziałów w podatku od osób prawnych i osób fizycznych a mianowicie: Wn 130, Ma 141 wraz z klasyfikacją budżetową dział 756 rozdział 75622 § 0010 tytułem wpływ udziałów zgodnie z zapisami wyciągu bankowego, a pod datą ostatniego dnia miesiąca na kontach: Wn 141, Ma 221 wraz z ww. klasyfikacją, tytułem księgowanie udziałów w PIT. Należy wskazać, że zgodnie z przyjętą ww. rozporządzeniem systematyką, przedmiotowe operacje powinny być ujęte w księgach rachunkowych Powiatu na koncie 224 –rozrachunki budżetu (załącznika nr 2), które służy do ewidencji rozrachunków z innymi budżetami, a w szczególności: rozliczeń dochodów budżetowych realizowanych przez organy podatkowe na rzecz budżetu jednostki samorządu terytorialnego (...). Ponadto nie było podstaw do uznania, że środki pieniężne z tego tytułu zostały przekazane przez bank płatnika w okresie sprawozdawczym, a wykazane w wyciągach bankowych z rachunku bieżącego budżetu w następnym okresie sprawozdawczym. Stosownie do przyjętej techniki księgowania środki pieniężne w drodze mogą być ewidencjonowane na bieżąco lub tylko na przełomie okresów sprawozdawczych. Wpływ tych środków odnotowano po dniu 7 stycznia 2021 roku, co potwierdza przyjęte przez kontrolujących założenie, że środki te płatnik przekazał w pierwszych dniach nowego okresu sprawozdawczego.

Konto 139-1-2 – dochody Skarbu Państwa. Na przedmiotowym koncie ewidencjonowano rozliczenia w zakresie realizacji przez Powiat Brzeziński dochodów Skarbu Państwa. Operacje dokumentujące poszczególne rodzaje zdarzeń gospodarczych przedstawia poniższa tabela:

Treść operacji	Dekret księg.	Kwota	Dok. księg. Data księg.
Księgi rachunkowe Starostwa Powiatowego			
Księgowanie decyzji BG.6843.8.2020 z tyt. użytkowania wieczystego (część należna dla ŁUW)	Wn 221-1-10-1, Ma 225-1-5-1 70005 §0550 klasyfikacja pozabudż.	2 814,01	DS. 36 20.02.2020
Księgowanie decyzji BG.6843.8.2020 z tyt. użytkowania wieczystego (część należna dla Powiatu Brzezińskiego)	Wn 221-1-10-2, Ma 225-1-5-2 70005§0550 klasyfikacja pozabudż.	938,00	DS. 36 20.02.2020
Wpływ środków wg decyzji BG.6843.8.2020 z tyt. użytkowania wieczystego (część należna dla ŁUW)	Wn 139-1-2, Ma 221-1-10-1 70005§0550 klasyfikacja pozabudż.	2 814,01	WD 88 02.04.2020
Wpływ środków wg decyzji BG.6843.8.2020 z tyt. użytkowania wieczystego (część należna dla Powiatu Brzezińskiego)	Wn 139-1-2, Ma 221-1-10-2 70005§0550 klasyfikacja pozabudż.	938,00	WD 88 02.04.2020
Przekaz dochodów do ŁUW	Wn 225-1-5-1, Ma 139-1-2 70005§0550 klasyfikacja pozabudż.	2 814,01	WD 105 14.04.2020

Przekaz dochodów do Powiatu Brzezińskiego	Wn 225-1-5-2, Ma 139-1-2 70005§0550 klasyfikacja pozabudż.	938,00	WD 105 14.04.2020
Wpływ dochodów z rachunku Skarbu Państwa na rachunek podstawowy Powiatu	Wn 130-1-1, Ma 221-1-1 70005§2360	938,00	PK 1310 14.04.2020
Przypis dochodów budżetowych w części należnej JST, kwartalnie na podstawie załącznika B ze sprawozdania Rb-27ZZ	Wn 221-1-1, Ma 720-1-1 70005§2360	938,00	PK 1519 31.03.2020
Księgi rachunkowe Powiatu Brzezińskiego			
Wpływ dochodów z rachunku Skarbu Państwa na rachunek podstawowy	Wn 133-2-1, Ma 901-2-1	938,00	PK 45 14.02.2020

Jak z powyższej tabeli wynika, kontrolowana jednostka rozliczenia w zakresie realizacji dochodów Skarbu Państwa ewidencjonowała na koncie 139 – depozyty ze wskazaniem klasyfikacji budżetowej, co było niezgodne z zapisami załącznika nr 3 do rozporządzenia w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej. Środki te nie miały charakteru depozytu bo jak już ich sama nazwa wskazuje, były to państwowe dochody budżetowe, podlegające ewidencji na koncie 130 – rachunek bieżący ze wskazaniem klasyfikacji budżetowej, która jest wymagana do prawidłowego sporządzenia sprawozdania budżetowego Rb-27ZZ - z wykonania planu dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami. Ponadto w tabeli nr 10 stanowiącej załączniku do uchwały budżetowej na 2020 rok wprowadzonej uchwałą nr XVIII/105/19 z dnia 30 grudnia 2019 roku, Rada Powiatu w Brzezinach określiła planowaną wielkość ww. dochodów w kwocie 88.500,00 zł. Ponadto należy wskazać, że § 6 ust. 3 rozdziału 2 załącznika nr 36 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej (tekst jednolity Dz. U. z 2020 r., poz. 1564) określa zasady prawidłowego sporządzania sprawozdania Rb-27ZZ, zgodnie z którym w sprawozdaniach jednostkowych jednostek bezpośrednio realizujących zadania: (...)w kolumnie "Dochody wykonane ogółem" wykazuje się dochody wykonane na podstawie ewidencji analitycznej do konta rachunek bieżący jednostki budżetowej oraz do kasy jednostki i zapłaconych kartą płatniczą. W związku z powyższym, dochody Skarbu Państwa realizowane przez kontrolowaną jednostkę powinny być ewidencjonowane na koncie 130 –rachunek bieżący Starostwa Powiatowego.

Pod datą 31 grudnia 2020 roku w księgach rachunkowych ujęto operację w zakresie zrealizowanych dochodów Skarbu Państwa w części przysługującej Powiatowi Brzezińskiemu na kwotę 24.421,54 zł na kontach: Wn 224-2-7, Ma 901 wraz z klasyfikacją budżetową.

III. ZADŁUŻENIE JEDNOSTKI

1. KREDYTY, POŻYCZKI, OBLIGACJE, PORĘCZENIA, AKCJE I UDZIAŁY

Zaciągnięte kredyty i pożyczki - 2020 rok

Z dokumentacji księgowej Powiatu Brzezińskiego wynika, że w 2020 roku przychody z tytułu zaciągniętych zobowiązań wynosiły 1.600.000,00 zł, które w całości stanowiły środki z tytułu emisji obligacji, z przeznaczeniem na pokrycie planowanego deficytu budżetu i spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań kredytowo – pożyczkowych, umowa zawarta w dniu 4 listopada 2020 roku, z okresem spłaty na lata 2022-2030.

Uchwałą nr XVIII/105/19 Rady Powiatu w Brzezinach z dnia 30 grudnia 2019 roku w sprawie uchwalenia budżetu Powiatu Brzezińskiego na 2020 rok ustalono dochody w łącznej wysokości 33.945.817,47 zł i wydatki budżetu w łącznej wysokości 34.156.384,87 zł. Planowany deficyt budżetu na 2020 rok wynosił 210.567,40 zł, który w całości miał być sfinansowany przychodami pochodzącymi z emisji papierów wartościowych bądź kredytów i pożyczek. Planowane przychody ustalono na kwotę 1.100.000,00 zł, natomiast rozchody budżetu w łącznej wysokości 889.432,60 zł. Przedmiotową uchwałą Rada Powiatu, w zakresie wykonania budżetu, upoważniła Zarząd Powiatu do zaciągania kredytów z przeznaczeniem na pokrycie występującego w ciągu roku deficytu budżetu w wysokości 2.100.000,00 zł oraz do lokowania w trakcie realizacji budżetu czasowo wolnych środków budżetowych na rachunkach bankowych w innych bankach niż bank prowadzący obsługę budżetu. Rada Powiatu w Brzezinach uchwałą budżetową na 2020 rok ustaliła następujące limity zobowiązań z tytułu zaciąganych kredytów i pożyczek oraz emitowanych papierów wartościowych z przeznaczeniem na: pokrycie występującego w ciągu roku przejściowego deficytu budżetu w wysokości 1.500.000,00 zł, na sfinansowanie planowanego deficytu budżetu w wysokości 2.500.000,00 zł oraz spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań w wysokości 1.500.000,00 zł.

W trakcie roku organ stanowiący dokonał zmian w zakresie planowanego deficytu budżetowego oraz planowanych przychodów i rozchodów budżetu Powiatu Brzezińskiego, co przedstawiono w poniższej tabeli:

Przedmiot zmian	Uchwała nr XXVII/138/20 z dn. 29.06.2020	Uchwała nr XXIX/148/20 z dn. 29.09.2020	Uchwała nr XXX/150/20 z dn. 12.11.2020
Planowane dochody	36.919.885,69	37.705.339,79	37.585.827,64
Planowane wydatki	37.908.453,09	39.413.907,19	39.794.395,04
Planowany deficyt	988.567,40	1.708.567,40	2.208.567,40
Planowane rozchody	889.432,60	889.432,60	889.432,60
Źródła finansowania planowanego deficytu i rozchodów:			
Kredyty i pożyczki	X	X	X
Papiery wartościowe	1.100.000,00	1.100.000,00	1.600.000,00
Wolne środki	778.000,00	1.498.000,00	1.498.000,00
Limit zobowiązań w tym :			
pokrycie występującego w ciągu roku przejściowego deficytu budżetu	2.500.000,00	2.500.000,00	2.500.000,00
finansowanie planowanego deficytu budżetu	300.000,00	300.000,00	1.000.000,00
spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań	1.500.000,00	1.500.000,00	1.500.000,00
Limit zobowiązań w zakresie upoważnienia dla Zarządu Powiatu w ramach realizacji budżetu w tym:			
pokrycie występującego w ciągu roku przejściowego deficytu budżetu	2.100.000,00	2.100.000,00	2.100.000,00

finansowanie planowanego deficytu budżetu	X	X	710.567,40
---	---	---	------------

Zmiany wprowadzone do budżetu w dalszych miesiącach 2020 roku utrzymywały ten sam poziom deficytu oraz planowane rozchody w niezmienionej wysokości.

Na sfinansowanie planowanego deficytu budżetu jednostki samorządu terytorialnego (art. 89 ust. 1 pkt 2 ustawy o finansach publicznych)

Kontrolowana jednostka zaciągała w 2020 roku zobowiązania z tytułu planowanego deficytu w postaci emisji papierów wartościowych. Procedurę wyboru emisariusza i warunki umowy na emisję obligacji opisano w dalszej części protokołu w temacie „Wyemitowane papiery wartościowe”.

Na spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu emisji papierów wartościowych oraz zaciągniętych pożyczek i kredytów (art. 89 ust. 1 pkt 3 ustawy o finansach publicznych)

Powiat Brzeziński zaciągnął w 2020 roku zobowiązania, na spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu emisji papierów wartościowych oraz zaciągniętych pożyczek i kredytów, w postaci emisji papierów wartościowych. Procedurę wyboru emisariusza i warunki umowy na emisję obligacji opisano w dalszej części protokołu w temacie „Wyemitowane papiery wartościowe”.

Na pokrycie występującego w ciągu roku przejściowego deficytu budżetu jednostki samorządu terytorialnego (art. 89 ust. 1 pkt 1 ustawy o finansach publicznych),

Zarząd Powiatu w Brzezinach uchwałą nr 27/20 z dnia 15 kwietnia 2020 roku podjął decyzję o zaciągnięciu kredytu krótkoterminowego na pokrycie występującego w ciągu roku przejściowego deficytu budżetu Powiatu Brzezińskiego w wysokości 1.000.000,00 zł.

W dniu 11 maja 2020 roku Powiat Brzeziński reprezentowany przez Starostę Renatę Kobierę oraz Wicestarostę Ryszarda Śliwkiewicza z kontrasygnatą Skarbnika Powiatu, zawarł umowę nr 52598/2020/71 o kredyt w rachunku bieżącym do kwoty 1.000.000,00 zł z Bankiem Spółdzielczym w Andrespolu na pokrycie przejściowego deficytu budżetowego Powiatu. W przedmiotowej umowie określono warunki udzielenia kredytu, tj. termin całkowitej spłaty kredytu wyznaczono do dnia 31 grudnia 2020 roku, oprocentowanie zmienne w wysokości stopy procentowej ustalonej w oparciu o stopę referencyjną WIBOR 1M powiększoną o marżę banku 1,2 punktu procentowego (w dniu zawarcia umowy oprocentowanie wynosiło 1,84%), zabezpieczenie kredytu w formie weksla in blanco wraz deklaracją wekslową. Przedmiotowy kredyt podlegał odnowieniu.

W myśl § 7 pkt 1 przedmiotowej umowy spłata kredytu miała następować automatycznie z wpływów na rachunek bieżący. Kredytobiorca upoważnił Bank do obciążenia rachunku bieżącego, kwotą z tytułu spłaty odsetek i prowizji od rachunku. Bank miał zaliczać na spłatę kredytu wszystkie środki, wpływające na rachunek bieżący, w dniu ich wpływu. Wskazana powyżej treść umowy naruszała art. 264 ust. 5 ustawy o finansach publicznych (tekst jednolity Dz. U. z 2019 r., poz. 869), zgodnie z którym cyt. „w celu zabezpieczenia kredytu lub pożyczki nie można udzielać pełnomocnictwa do dysponowania rachunkiem bankowym jednostki samorządu terytorialnego”. Pomimo, że ww. zapisy umów kredytowych nie mówią wprost o pełnomocnictwie do dysponowania rachunkiem, to ich skutek jest analogiczny, ponieważ kredytodawca miał całkowicie swobodny dostęp do rachunku Powiatu Brzezińskiego w celu samodzielnej spłaty kapitału oraz odsetek od kredytu. Główna Komisja Orzekająca w sprawie o naruszenie dyscypliny finansów publicznych w orzeczeniu z dnia

15 lutego 2016 roku (BDF1.4800.162.2015) stwierdziła, że zawarcie umowy o kredyt w rachunku bieżącym, umożliwiającej bankowi zaliczenie na poczet spłat kredytu wszelkich wpływów na rachunek bankowy gminy, pozostaje w sprzeczności z wyżej przytoczonym przepisem prawa. Na podstawie wniosku z dnia 16 kwietnia 2020 roku Bank uruchomił linię kredytową w rachunku bieżącym Powiatu Brzezińskiego.

Uchwałą nr 86/20 z dnia 4 listopada 2020 roku Zarząd Powiatu w Brzezinach zwiększył kwotę kredytu krótkoterminowego o 500.000,00 zł, co również dokumentowały zapisy aneksu nr 1, sporządzonego w dniu 30 listopada 2020 roku. Na podstawie wniosku z dnia 12 listopada 2020 roku Bank od dnia 23 listopada 2020 roku podwyższył limit kredytu do kwoty 1.500.000,00 zł.

Z zapisów ewidencji księgowej dziennika główna prowadzonego dla organu konta 133 wynika, że w 2020 roku kredyt uruchomiono w dniu 5 listopada 2020 roku, natomiast spłacono w dniu 8 grudnia 2020 roku, kwota zaciągniętego zobowiązania wahała się od 3.897,59 zł do 484.338,40 zł. Bank, zgodnie z zapisami umowy, automatycznie pobierał należne mu środki pieniężne z wpływów odnotowanych na rachunku bankowym w dniu następnym. Prowizja od niewykorzystanego limitu linii kredytowej oraz odsetki od wykorzystanego kredytu były naliczane i pobierane w ostatnim dniu miesiąca, które za 2020 rok wynosiły 1.454,81 zł. Operacje w zakresie poniesionych wydatków z ww. tytułu ujmowano w księgach rachunkowych organu: Wn 902, Ma 133 – odsetki za m-c listopad 2020 rok w kwocie 164,40 zł (WB 105 z dnia 30 listopada 2020 roku, poz. księg. PK 482) oraz na kontach jednostki w księgach jednostki budżetowej na kontach: Wn 751, Ma 130 wraz z klasyfikacją budżetową dział 757 rozdział 75702 § 8110 (WB 105 z dnia 30 listopada 2020 roku, poz. księg. PK 4433).

Szczegółowe zestawienie kwot zaciągniętego kredytu w rachunku bieżącym w 2020 roku, stanowi załącznik nr 5 protokołu kontroli.

Na wyprzedzające finansowanie działań finansowanych ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej (art. 89 ust. 1 pkt 4 ustawy o finansach publicznych).

Powiat Brzeziński w 2020 roku nie zaciągał kredytów i pożyczek na wyprzedzające finansowanie działań finansowanych ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej.

Oświadczenie Skarbnika Powiatu, stanowi załącznik nr 6 protokołu kontroli.

Udzielone gwarancje i poręczenia w latach 2015 - 2020

W latach 2015 – 2020 kontrolowana jednostka nie udzielała gwarancji i poręczeń. Powyższe ustalono na podstawie analizy ewidencji księgowej oraz oświadczenia Skarbnika Powiatu *stanowiącego załącznik nr 6 protokołu kontroli.*

Wyemitowane papiery wartościowe

Uchwałą nr XXX/151/20 Rady Powiatu w Brzezinach z dnia 12 listopada 2020 roku w sprawie emisji obligacji oraz zasad ich zbywania, nabywania i wykupu, organ stanowiący ustalił następujące warunki emisji:

- Powiat Brzeziński miał wyemitować 1.600 obligacji o wartości nominalnej 1.000,00 zł każda na łączną kwotę 1.600.000,00 zł poprzez propozycję nabycia skierowaną do jednego adresata, obligacje miały być obligacjami na okaziciela, bez formy dokumentu i innych zabezpieczeń. Przewidziano możliwość do wprowadzenia ich na rynek regulowany lub do ASO,

- celem emisji w 2020 roku miała być spłata zaciągniętych kredytów i pożyczek na kwotę 889.432,60 zł oraz finansowanie planowanego deficytu budżetu na kwotę 710.567,40 zł, w tym uzupełnienie ubytku w dochodach będących skutkiem wystąpienia epidemii COVID – 19 w wysokości 500.000,00 zł,
- wartość obligacji, emitowanych w 2020 roku, w seriach: A20 na kwotę 1.000.000,00 zł, B20 na kwotę 100.000,00 zł, C20 – 500.000,00 zł,
- cenę emisyjną równą wartości nominalnej w kwocie 1.000,00 zł,
- pokrycie wydatków związanych z przeprowadzeniem emisji, wykupem obligacji, wypłatą oprocentowania miało nastąpić z dochodów własnych i przychodów budżetu Powiatu w latach 2020-2030,
- oprocentowanie zmienne równe stawce WIBOR6M ustalonej na dwa dni robocze przed rozpoczęciem okresu odsetkowego powiększonej o marżę, wypłacane dzień po upływie okresu odsetkowego, naliczane od wartości nominalnej, wypłacane w okresach półrocznych liczonych od daty emisji,
- Zarząd Powiatu w Brzezinach upoważniono do zawarcia umowy z podmiotem, któremu miały być powierzone czynności związane ze zbywaniem i wykupem obligacji oraz wypłatą oprocentowania, dokonywania czynności związanych z przygotowaniem i przeprowadzeniem emisji obligacji oraz wypełnienia świadczeń wynikających z obligacji, podjęcia decyzji o wprowadzeniu obligacji do zorganizowanego systemu obrotu lub certyfikacji instrumentów finansowych

Uchwałą nr III/248/2020 z dnia 1 grudnia 2020 roku Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi pozytywnie zaopiniował możliwość wykupu obligacji w łącznej wysokości 1.600.000,00 zł emitowanych przez Powiat Brzeziński w 2020 z terminem wykupu w latach 2020-2030.

Zobowiązanie to również uwzględniono w Wieloletniej Prognozie Finansowej Powiatu Brzezińskiego na lata 2020-2030 (z prognozą długu na lata 2020-2033), wprowadzonej uchwałą nr XVIII/106/19 z dnia 30 grudnia 2019 roku oraz jej zmianach (ostatnia zmiana wprowadzona uchwałą nr XXXX/149/20 Rady Powiatu w Brzezinach z dnia 12 listopada 2020 roku). Wartości w zakresie planowanego deficytu, planowanych przychodów i rozchodów dla roku 2020 wykazane w WPF na lata 2020-2033 były tożsame z wartościami wykazanymi w planie budżetowym przyjętym na 2020 rok z uwzględnieniem wprowadzonych w trakcie roku zmian.

W dniu 7 grudnia 2020 roku zaproszenie do udziału w konkursie na wybór Agenta Emisji obligacji komunalnych wysłano drogą e-mailową do: Banku PeKaO S.A., Banku Spółdzielczego w Andrespolu, Powszechnej Kasy Oszczędności Bank Polski, Domu Maklerskiego NWAi. Przedmiotowe zaproszenie zawierało tożsame ustalenia w zakresie emisji i wykupu obligacji jak wskazane w ww. uchwale, określało zadania agenta emisji, warunki udziału w konkursie, warunki prowadzenia konkursu, kryteria oceny ofert i rozstrzygnięcia konkursu, warunki zawarcia umowy oraz załączniki, tj.: oświadczenie oferenta o posiadanych uprawnieniach do występowania w obrocie prawnym, formularz ofertowy, wzór oferty. Treść zaproszenia do udziału w ww. konkursie zatwierdzili: Starosta Renata Kobiera oraz Wicestarosta Ryszard Śliwkiewicz. Termin składania ofert wyznaczono do dnia 11 grudnia 2020 roku do godz. 10⁰⁰. W związku z wpływem do organizatora konkursu, zapytaniem oferentów, termin składania ofert wydłużono, do dnia 14 grudnia 2020 roku do godz. 12⁰⁰.

W terminie wskazanym ww. zaproszeniem, tj. do dnia 14 grudnia 2020 roku do Starostwa Powiatowego w Brzezinach wpłynęły dwie oferty, które przedstawiły: Dom Maklerski Banku BPS SA Warszawa, Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski SA Warszawa.

W dniu 15 grudnia 2020 roku Skarbnik Powiatu dokonał oceny złożonych ofert i stwierdził, że spełniały one wymogi formalne określone w zaproszeniu. Po przeprowadzonej analizie kosztów emisji, jako najkorzystniejszą wskazano ofertę przedstawioną przez Dom Maklerski BPS SA w Warszawie (szacowane koszty obsługi wynosiły 156.520,00 zł). Protokół z wyboru emitenta obligacji komunalnych dla Powiatu Brzezińskiego, w dniu 15 grudnia 2020 roku zatwierdzili: Starosta Renata Kobiera oraz Wicestarosta Ryszard Śliwkiewicz.

Uchwałą nr 102/20 z dnia 15 grudnia 2020 roku Zarząd Powiatu w Brzezinach zatwierdził wybór ww. emisariusza obligacji oraz zlecenia zorganizowania i obsługi emisji niepublicznej.

W dniu 15 grudnia 2020 roku za pośrednictwem poczty elektronicznej poinformowano oferentów o wyborze agenta emisji obligacji. Powiat Brzeziński reprezentowany przez Starostę Renatę Kobierę oraz Wicestarostę Ryszarda Śliwkiewicza przy kontrasygnacie Skarbnika Powiatu Tomasza Makowskiego w dniu 16 grudnia 2020 roku zawarł z pełnomocnikami Domu Maklerskiego Banku BPS SA z siedzibą w Warszawie umowę na zorganizowanie, przeprowadzenie i obsługę emisji obligacji o łącznej wartości nominalnej 1.600.000,00 zł. W treści umowy określono:

- procedurę emisji obligacji,
- gwarantowaną (w odniesieniu do poszczególnych serii obligacji) stopę oprocentowania, na którą składały się: marża oraz stawka WIBOR 6M, stanowiącą podstawę naliczenia wynagrodzenia Gwaranta Emisji za zrealizowanie zobowiązania gwarancyjnego poprzez nabycie obligacji na rynku pierwotnym,
- zasady: prowadzenia ewidencji, płatności kwot należnych z tytułu obligacji, dokonywania obliczeń wysokości świadczeń z obligacji oraz dokonania ich umorzenia, a także zasady spełniania świadczeń z tytułu zryczałtowanego podatku dochodowego,
- warunki konieczne do dokonania emisji,
- oświadczenia, zapewnienia Emitenta w zakresie jego sytuacji finansowej oraz jego zobowiązania w zakresie doręczania dokumentów informacyjnych, projektów uchwał budżetowych ze stosownymi opiniami Regionalnej Izby Obrachunkowej, uchwał budżetowych, zaopiniowanych uchwał w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej, sprawozdań opisowych, sprawozdań budżetowych ze wskazaniem uprawnionych przedstawicieli Emitenta,
- zakres i podstawy odpowiedzialności odszkodowawczej Emitenta i Agenta,
- zobowiązania Agenta emisji w zakresie: posiadania stosownych uprawnień do zawarcia umowy i wykonania zobowiązań z niej wynikających, obowiązków informacyjnych oraz przekazywania zawiadomień, przeniesienia praw i zobowiązań oraz przepisy właściwe do rozwiązywania sporów, dokonywania zmian umowy i formy czynności prawnych wykonywanych w realizacji umowy,
- upoważnienia do przekazywania dokumentów, a także zasady postępowania w przypadku niewykonania zobowiązania, możliwości dokonania potrąceń, określenia zgodności z prawem czynności określonych umową, zasady i podstawy rozwiązania umowy.

Wynagrodzenie emisariusza za świadczenie przez Niego usług z tytułu:

- organizacji emisji w wysokości 16.000,00 zł, płatne jednorazowo w terminie 14 dni po podpisaniu umowy,

- świadczenia usługi Agenta Emisji w wysokości 400,00 zł od każdej serii zgłoszonej do emisji, płatne w terminie 14 dni po dacie rejestracji danej serii obligacji w KDPW.

Wynagrodzenie Agenta Emisji z tytułu świadczonych przez Niego usług określono jako prowizję oraz danej serii płatnego w ciągu 14 dni na podstawie faktury VAT. Załącznikami do umowy określono: pełnomocnictwo, wzór zlecenia emisji obligacji.

Szczegółowe ustalenia w zakresie wpływu środków z tytułu emisji obligacji przedstawia poniższa tabela:

Nr serii, kwota	Data wpływu na rachunek, kwota	Oprocentowanie serii	Data wykupu serii i wartość
A20 – 1.000 szt. – wartość 1.000.000,00	30.12.2020 WB nr 256/2020	A20 – WIBOR6M + 1,04% w skali roku- marża odsetkowa	A20 30.12.2022 (1.000 szt. x 50,00 zł) – 50.000 zł 30.12.2023 (1.000 szt. x 50,00 zł) – 50.000 zł 30.12.2024 (1.000 szt. x 150,00 zł) – 150.000 zł 30.12.2025 (1.000 szt. x 150,00 zł) – 150.000 zł 30.12.2026 (1.000 szt. x 150,00 zł) – 150.000 zł 30.12.2027 (1.000 szt. x 150,00 zł) – 150.000 zł 30.12.2028 (1.000 szt. x 150,00 zł) – 150.000 zł 30.12.2029 (1.000 szt. x 150,00 zł) – 150.000 zł
B20 – 100 szt. – wartość 100.000,00	kwota 1.600.000,00 zł (Wn 133-2-1,	B20 – WIBOR6M + 1,04% w skali roku- marża odsetkowa	B20 30.12.2023 (1.000 szt. x 100,00 zł) – 100.000 zł
C20 – 500 szt. – wartość 500.000,00	Ma 260-2-11)	C20 – WIBOR6M + 1,04% w skali roku- marża odsetkowa	C2 30.12.2027 (500 szt. x 200,00 zł) – 100.000 zł 30.12.2028 (500 szt. x 200,00 zł) – 100.000 zł 30.12.2029 (500 szt. x 200,00 zł) – 100.000 zł 30.12.2030 (500 szt. x 400,00 zł) – 200.000 zł

Zgodnie z ustaleniami umownymi emisariusz oraz Agent emisji obligacji przedstawili faktury za wykonane usługi zgodnie z umową, szczegółowe ustalenia zawiera poniższa tabela:

Nazwa kontrahenta	Numer faktury	Kwota	Przedmiot faktury	Data wprowadzenia do ksiąg rachunkowych	Data zapłaty
DOM MAKLERSKI BANKU BPS	FA/2020/12/000156	150,00	wynagrodzenie zg. z umową obsługi obligacji z dnia 16.12.2020, rejestracja obligacji	30.12.2020	12.01.2021 WB nr 6/2021
	FA/2020/12/000194	16 000,00	przygotowanie i przeprowadzenie emisji obligacji zg. z umową obsługi obligacji z dnia 16.12.2020	30.12.2020	12.01.2021 WB nr 6/2021
	FA/2020/12/000169	1 050,00	wykonanie funkcji agenta emisji zg. z umową obsługi obligacji z dnia 16.12.2020	30.12.2020	12.01.2021 WB nr 6/2021

Powyższe operacje ujęto na kontach: Wn 751, Ma 201 – koszty wynagrodzenia emisariusza (agenta), Wn 201, Ma 130 wraz z klasyfikacją budżetową dział 757 rozdział 75702 § 8090.

Przedmiotowy dokument został sprawdzony pod względem merytorycznym przez Sekretarza Powiatu, pod względem formalnym i rachunkowym przez pracownika

Wydziału Finansowego, zabezpieczenie środków w planie finansowym potwierdził Skarbnik Powiatu, a wydatek do zapłaty zatwierdziła kierownik jednostki.

Posiadane akcje i udziały w spółkach prawa handlowego. Wnoszenie i wycena aportów rzeczowych

Powiat Brzeziński posiadał 34,14% udziałów w spółce w Powiatowym Centrum Zdrowia w Brzezinach Sp. z o.o., które przekazano w formie pieniężnej przed 2015 rokiem. Wysokość kapitału wniesionego do ww. podmiotu, w latach 2016-2020 nie uległa zmianie, co potwierdzało saldo konta 030 – finansowy majątek trwały, odnotowane w księgach rachunkowych na ostatni dzień danego roku obrotowego.

Dług spłacany wydatkami

Powiat Brzeziński w okresie objętym kontrolą, nie posiadał zobowiązań finansowych wynikających ze stosunków prawnych, które nazwą odpowiadałyby tym tytułom dłużnym, oraz z innych stosunków prawnych, które wywoływałyby skutki ekonomiczne podobne do skutków wynikających z papierów wartościowych opiewających na wierzytelności pieniężne, umów kredytów i pożyczek oraz przyjętych depozytów, o których mowa w art. 72 ust. 1a ustawy o finansach publicznych, co potwierdził w swoim oświadczeniu Skarbnik Powiatu, Tomasz Makowski, *które stanowi załącznik nr 6 protokołu kontroli.*

Stan zadłużenia jednostki samorządu terytorialnego – 2018 – 2020 rok

Stan zadłużenia ustalony na podstawie sprawozdań z wykonania budżetu, tj. sprawozdań o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz gwarancji i poręczeń – Rb-Z, sprawozdania z wykonania planu wydatków budżetowych Rb-28S oraz bilansu za lata 2018-2020, przedstawiono w poniższej tabeli:

Lp.	Wyszczególnienie wg tytułów	Kwota zadłużenia na dzień		
		31 grudnia 2018 roku (w zł)	31 grudnia 2019 roku (w zł)	31 grudnia 2020 roku (w zł)
1	Kredyty, w tym: pożyczki na finansowanie wyprzedzające zadań z udziałem środków unijnych	968.750,32	-	-
2	Pożyczki	802.643,04	655.729,76	516.297,16
3	Przyjęte depozyty	-	-	-
4	Emisja papierów wartościowych	12.977.748,32	13.159.000,00	14.009.000,00
5	Emisja obligacji samorządowych	-	-	-
6	Zobowiązania wymagalne	-	-	-
7	Zobowiązania wymagalne z tytułu gwarancji i poręczeń	-	-	-
8	Leasing	-	-	-
	RAZEM	13.780.391,36	13.814.729,76	14.525.297,16

Według danych wykazanych w sprawozdaniach budżetowych Rb-28S oraz Rb-Z sporządzonych według stanu na dzień: 31 grudnia 2018 roku, 31 grudnia 2019 oraz 31 grudnia 2020 roku, w kontrolowanej jednostce nie występowały zobowiązania wymagalne. Analiza wybranej próby kontrolnej w zakresie terminowości regulowania zobowiązań wynikających z faktur zaewidencjonowanych w urządzeniach księgowych w miesiącu: maju, wrześniu 2020 roku oraz na saldzie konta 201 według stanu na ostatni dzień danego roku budżetowego wykazała, że w kilku przypadkach nie dotrzymano

umownego terminu płatności wynikającego z faktury za wykonanie usługi bądź dostarczenie materiału. Opóźnienia w zapłacie były kilkudniowe, a na dzień sporządzonych sprawozdań budżetowych zobowiązania te zostały uregulowane. Szczegółowe ustalenia w tym zakresie zawarto w dalszej części protokołu w temacie pt. „Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami. Terminowość regulowania zobowiązań”.

Według danych wynikających ze sprawozdań budżetowych Rb-28S sporządzonych za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2020 roku, odnotowano wydatki z tytułu odsetek karnych w następujących rozdziałach:

- 75020 § 4580 na kwotę 64,00 zł, stanowiły odsetki naliczone przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych za nieterminowe wpłaty składek dokonane przed 2019 rokiem,
- 85218 § 4560 na kwotę 218,00 zł, stanowiły odsetki od zakwestionowanych wydatków w ramach projektu „Podaruj mi skrzydła” realizowanego przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie.

Powiat Brzeziński na dzień 31 grudnia 2020 roku posiadał zadłużenie na łączną kwotę 14.525.027,16 zł (saldo konta 260), które znajdowało odzwierciedlenie w siedmiu umowach na emisję obligacji oraz w trzech umowach pożyczkowych.

Specyfikację zadłużenia Powiatu Brzezińskiego na dzień: 31 grudnia 2018 roku, 31 grudnia 2019 roku 31 grudnia 2020 roku przedstawia załącznik nr 7 protokołu kontroli.

Zachowanie w 2020 roku reguły z art. 15zoc ustawy z dnia 2 marca 2020 roku o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. 2020 r., poz. 570).

Kontrolujące zweryfikowały dane ewidencji księgowej w zakresie zachowania reguły określonej art. 15zoc ustawy dla roku 2020, szczegółowe ustalenia zawarto w poniższej tabeli.

Wyszczególnienie	Plan 2020 roku na:			Wykonane na 31.12.2020
	I kwartał	II kwartał	III kwartał	
Kwota długu	13 778 001,44	13 591 273,12	13 554 544,80	14 525 297,16
Dochody ogółem	34 505 655,47	36 919 885,69	37 705 339,79	37 627 668,21
Udział procentowy kwoty długu w dochodach ogółem	39,93	36,81	35,95	38,60

Jak z powyższej tabeli wynika, kontrolowana jednostka wykonując budżet na 2020 rok przestrzegała wymogu określonego ww. przepisem prawa, zgodnie z którym na koniec roku budżetowego 2020 łączna kwota długu jednostki samorządu terytorialnego nie może przekroczyć 80% wykonanych dochodów ogółem tej jednostki w tym roku budżetowym. W trakcie roku budżetowego 2020 łączna kwota długu jednostki samorządu terytorialnego na koniec kwartału nie może przekraczać 80% planowanych w danym roku budżetowym dochodów tej jednostki.

Kontrolowana jednostka w Wieloletniej Prognozie Finansowej na lata 2021-2033 przyjętej uchwałą nr XXXIII/170/20 Rady Powiatu w Brzezinach dokonała wyłączeń określonych w art. 15zob ust. 1 cytowanej ustawy, z tytułu spłaty z tytułu wykupu papierów wartościowych wyemitowanych do równowartości ubytku w wykonanych dochodach JST będącego skutkiem wystąpienia COVID-19 na podstawie umowy zawartej w dniu 16 grudnia 2020 roku z emisariuszem - Dom Maklerski Banku BPS SA z siedzibą w Warszawie (kolumna 10.10) w łącznej kwocie 500.000,00 zł, z tego: dla roku 2027 wyłączenie w kwocie 100.000,00 zł, dla roku 2028 wyłączenie w kwocie

100.000,00 zł, dla roku 2029 wyłączenie w kwocie 100.000,00 zł, dla roku 2030 wyłączenie w kwocie 200.000,00 zł. Zmiany wprowadzane w WPF-ie w I półroczu 2021 roku nie obejmowały tych obszarów planowania.

Inspektorzy Regionalnej Izby Obrachunkowej dokonali analizy spełnienia wymogów określonych art. 15zoa – 15zob ww. ustawy. Ustalenia w powyższym zakresie przedstawia poniższa tabela:

Dochody podatkowe art. 22 ust. 3 ustawy o dochodach jst	Plan dochodów na dzień:			Wykonanie na dzień 31 grudnia 2020 r.
	31 marca 2020 r. *	26 maja 2020 r.**	12 listopada 2020 r.***	
Udziały w podatkach od osób fizycznych 75622 § 0010	7.233.659,00	7.231.185,00	6.731.185,00	7.025.091,00
Udziały w podatkach od osób fizycznych 75622 § 0020	100.000,00	100.000,00	100.000,00	87.892,26
Razem	7.333.659,00	7.331.185,00	6.831.185,00	7.112.983,26

* uchwała nr XVIII/105/19 z dn. 30.12.2019) w sprawie uchwały budżetowej na 2020 r.,

** uchwała nr XXV/130/20 z dn. 26.05.2020) w sprawie zmiany uchwały budżetowej na 2020 r. – zmniejszenie dochodów w 756 75622 § 0010 o kwotę 2.474,00 zł,

*** uchwała nr XXX/150/20 z dn. 12.11.2020) w sprawie zmiany uchwały budżetowej na 2020 r. – zmniejszenie dochodów w 756 75622 § 0010 o kwotę 500.000,00 zł.

Według ustnych wyjaśnień Skarbnika Powiatu, faktyczny ubytek dochodów podatkowych ustalono po dniu 30 czerwca 2021 roku, przyjmując do wyliczeń następujące dane: plan dochodów podatkowych na dzień 31 marca 2020 roku: 7.333.659,00 zł minus plan dochodów podatkowych na dzień 12 listopada 2020 roku: 6.831.185,00 zł różnica obniżenie planu dochodów podatkowych: 502.474,00 zł. Natomiast zobowiązanie zaciągnięte w 2020 roku to kwota 500.000,00 zł pomniejszona o rzeczywisty ubytek w dochodach podatkowych o kwotę 281.798,26 zł, kwota podlegająca wyłączeniu ze wskaźnika spłat zadłużenia określonego art. 243 ustawy o finansach publicznych wynosiła 220.675,74 zł, którą uwzględniono w Wieloletniej Prognozie Finansowej na lata 2021-2033 ze zmianami wprowadzonymi do dnia 27 lipca 2021 roku (ostatnia zmiana wprowadzona uchwałą nr XXXIX/201/21 Rady Powiatu w Brzezinach z dnia 27 lipca 2021 roku) z tego: dla roku 2029 kwota wyłączeń 20.675,74 zł, dla 2030 roku kwota wyłączeń 200.000,00 (kolumna 10.10 WPF).

Według danych sprawozdania budżetowego Rb-NDS za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2020 roku kontrolowana jednostka spełniła zasadę Równowagę budżetu w części dotyczącej dochodów i wydatków bieżących określoną art. 242 ustawy o finansach publicznych, różnica ta wynosiła 1.335.386,97 zł (nadwyżka dochodów bieżących).

2. SPŁATA ZACIĄGNIĘTYCH ZOBOWIĄZAŃ - W SZCZEGÓLNOŚCI Z TYTUŁU KREDYTÓW I POŻYCZEK

Planowane kwoty spłat oraz wykonanie na dzień: 31 grudnia 2019 roku oraz 31 grudnia 2020 roku przedstawia tabela *stanowiąca załącznik nr 8 protokołu kontroli*.

Kontrolujące zweryfikowały terminowość regulowania zobowiązań w 2020 roku z tytułu wykupu papierów wartościowych (umowa z dnia 16 października 2013 roku zawarta z Bankiem PeKaO SA oraz umowa z dnia 16 grudnia 2014 roku zawarta z Bankiem Polska Kasa Oszczędności Bank Polski S.A.) wraz z odsetkami, pożyczki udzielonej przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi na podstawie

umowy nr 633/ZI/P/2015 z dnia 30 listopada 2015 roku wraz z odsetkami oraz odsetek wynikających z ustaleń umownych, tj.: umowa organizacji i obsługi emisji papierów wartościowych z dnia 1 grudnia 2017 roku oraz z dnia 16 grudnia 2019 roku zawarta z Polska Kasa Oszczędności Bank Polski SA i stwierdziły, że spłaty rat kapitałowych oraz rat odsetkowych od ww. zobowiązań, dokonywano w umownych wysokościach i terminach, z wyjątkiem jednej raty wynikającej z umowy pożyczkowej nr 633/ZI/P/2015 z dnia 30 listopada 2015 roku, którą przekazano 28 grudnia 2020 roku, podczas gdy umowny termin jej zapłaty przypadał na dzień 30 listopada 2020 roku. Od nieterminowej wpłaty Bank naliczył i pobrał odsetki w kwocie 23,77 zł, które zapłacono w dniu 30 grudnia 2020 roku (wyciąg bankowy nr 256/2020 poz. księg. PK 4807). W dniu następnym pracownik odpowiedzialny za terminowe regulowanie zobowiązań Powiatu Brzezińskiego dokonał zwrotu ww. kwoty, co potwierdzały zapisy wyciągu bankowego nr 257/2020 (poz. księg. PK4813). Przekazanie spłaty rat kapitałowych ewidencjonowano na kontach organu: Wn 260, Ma 133-2. Odsetki od pożyczki w oparciu o dane wynikające z harmonogramu spłat, natomiast odsetki od zobowiązań z tytułu emisji papierów wartościowych na podstawie danych uzyskanych drogą mailową bądź telefonicznie i ewidencjonowano je na kontach jednostki budżetowej: Wn 751, Ma 130-1 wraz z klasyfikacją budżetową dział 757 rozdział 75702 § 8110 i równolegle na kontach organu: Wn 902, Ma 133 na podstawie zapisów wyciągu bankowego (wspólny rachunek bankowy prowadzony dla rozliczeń Powiatu i Starostwa Powiatowego). Ustalenia zawarto tabeli *stanowiącej załącznik nr 9 protokołu kontroli*.

Udzielone pożyczki

W kontrolowanym okresie Powiat Brzeziński nie udzielał pożyczek z budżetu, co potwierdził w swoim oświadczeniu Skarbnik Powiatu.

Oświadczenie Skarbnika Powiatu w sprawie nie udzielania pożyczek z budżetu, stanowi załącznik nr 6 protokołu kontroli.

IV. EWIDENCJA KSIĘGOWA. SPRAWOZDAWCZOŚĆ.

1. OPIS PRZYJĘTYCH ZASAD RACHUNKOWOŚCI. ZABEZPIECZENIE DANYCH PRZETWARZANYCH W SYSTEMACH INFORMATYCZNYCH.

Zasady prowadzenia rachunkowości w kontrolowanej jednostce określało zarządzenie nr 1 Starosty Brzezińskiego z dnia 2 stycznia 2014 roku w sprawie ustalenia dokumentacji przyjętych zasad (polityki) rachunkowości w Starostwie Powiatowym w Brzezinach. **Zmiany do przedmiotowego zarządzenia wprowadzono aneksem nr 1 z dnia 31 grudnia 2015 roku oraz aneksem nr 2 z dnia 4 stycznia 2016 roku.** Kontrolujące wskazują, że wprowadzone zmiany w regulacjach wewnętrznych poprzez zapisy „aneksów” nie miały podstaw prawnych do ich stosowania w wewnętrznej organizacji funkcjonującego systemu polityki rachunkowości. Obowiązującą formą wyrażania podjętych decyzji w sprawach dotyczących organizacji i funkcjonowania Starostwa oraz powiatowych jednostek organizacyjnych, a także innych spraw z zakresu tzw. kierownictwa wewnętrznego, jest zarządzenie Przewodniczącego Zarządu Powiatu. Forma ta wynika z uprawnień starosty jako kierownika urzędu wykonującego uprawnienia zwierzchnika służbowego w stosunku do pracowników starostwa oraz kierowników powiatowych jednostek organizacyjnych. Powyższe stanowisko znajduje odzwierciedlenie w procedurach określonych zapisami rozdziału II, § 14 pkt 1 i pkt 15 regulaminu organizacyjnego Starostwa Powiatowego w Brzezinach stanowiącego załącznik nr 1 do uchwały nr 139/16 Zarządu Powiatu w Brzezinach z dnia 3 listopada

2016 roku ze zm., zgodnie z którym (...) do kompetencji Starosty należą w szczególności (...) organizowanie pracy Zarządu i Starostwa (...) wydawanie zarządzeń. Opracowanie projektów zarządzeń należy do właściwości komórek organizacyjnych Starostwa (wydziału, samodzielnego stanowiska) oraz kierowników powiatowych jednostek organizacyjnych, w których zakresie działania znajduje się problematyka podlegająca regulacji w formie zarządzenia Starosty. Wnioskodawcy ponoszą odpowiedzialność za merytoryczną treść projektu zarządzenia. Natomiast aneks ma zastosowanie w przypadku zmian wprowadzanych do zawartej umowy cywilnoprawnej, który potwierdza dotychczasowe uchYLENIA postanowień zawartych w umowie, lub zmianę warunków ustalonych w spisanej przez strony umowie po wcześniejszym porozumieniu się stron (np. pracodawca-pracownik). Jak mówi artykuł 77 Kodeksu Cywilnego jeżeli umowa została zawarta na piśmie, to wszystkie uzupełnienia, zmiany, czy też odstąpienia od niej za zgodą obu stron powinny również być udokumentowane na piśmie. Jak z powyższego wynika, zarządzenie kierownika jednostki nie wymaga zgody innych współpracowników na wprowadzone zmiany, natomiast aneks nie może być wprowadzony bez zgody stron zobowiązanych do jego przestrzegania.

Wymieniona wyżej dokumentacja określała zasady:

- ustalenia ram czasowych dla potrzeb sprawozdawczości, tj. rok obrotowy, którym był rok budżetowy trwający od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia, podzielony na okresy sprawozdawcze - najkrótszym okresem sprawozdawczym określono miesiąc,
- w załączniku nr 1 do zarządzenia określono sposób prowadzenia ksiąg rachunkowych oraz wykaz kont księgi głównej (odrębnie dla budżetu Powiatu i Starostwa Powiatowego wraz z wytycznymi klasyfikacji zdarzeń, zasady prowadzenia kont ksiąg pomocniczych oraz ich powiązania z kontami księgi głównej),
- w załączniku nr 2 do zarządzenia uszczegółowiono metody wyceny aktywów i pasywów oraz ustalania wyniku finansowego,
- w załączniku nr 3 przedstawiono system przetwarzania danych z użyciem programu finansowo – księgowego „Księgowość budżetowa” T. i R. Groszka wraz z opisem jego funkcjonowania, ochrony i metod dostępu do danych i systemu przetwarzania danych komputerowych oraz program „Vulcan” do prowadzenia kartotek pracowników, programu „Płatnik” do przekazu danych do ZUS, programu „BeSTi@” służącego do przekazu danych sprawozdawczych do organu nadzoru (RIO),
- w załączniku nr 4 do zarządzenia zawarto opis występującego w jednostce systemu służącemu ochronie danych i ich zbiorów, w tym dowodów księgowych, ksiąg rachunkowych i innych dokumentów stanowiących podstawę dokonanych w nich zapisów,
- w załączniku nr 5 do zarządzenia ustalono zasady ewidencji księgowej dla wyodrębnionych projektów współfinansowanych ze środków zewnętrznych.

Polityka rachunkowości powinna być dokumentem dostosowanym ściśle do indywidualnych potrzeb każdej jednostki i stanowić źródło informacji o jej rachunkowości dla osób odpowiedzialnych za prowadzenie rachunkowości i innych pracowników, a także dobry sposób na komunikację tej jednostki z otoczeniem. Kontrolujące wskazują, że brak bieżącej aktualizacji zasad rachunkowości w zakresie stosowanych w kontrolowanej jednostce, schematów księgowania operacji gospodarczych celem dostosowania ksiąg rachunkowych do zmieniających się przepisów prawa (np. centralizacja rozliczeń w zakresie podatku od towarów i usług), jak również na potrzeby prawidłowego prezentowania danych w sprawozdaniach budżetowych i finansowych, naruszał wymogi art. 10 ust. 2 ustawy o rachunkowości, zgodnie z którym kierownik jednostki ustala w formie pisemnej i aktualizuje dokumentację, o której mowa w ust. 1. Ponadto prawodawca zapisami § 20 ust 1 pkt 4 rozporządzenia w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa,

budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, wskazał że ustalając zakładowy plan kont, należy się kierować następującymi zasadami: zakładowy plan kont powinien: a) uwzględniać ustalenia jednostki nadrzędnej lub zarządu jednostki samorządu terytorialnego dotyczące zasad grupowania operacji gospodarczych istotnych dla rodzaju działalności, b) zapewniać możliwość sporządzenia sprawozdań finansowych, sprawozdań budżetowych lub innych sprawozdań określonych w odrębnych przepisach. Szczegółowe ustalenia w tym zakresie zawarto w poszczególnych tematach prezentowanych w dalszej części protokołu.

Ponadto elementy przyjętych zasad rachunkowości, opisano w instrukcjach regulujących gospodarkę finansową w Starostwie Powiatowym w Brzezinach, a mianowicie:

- regulaminie organizacyjnym, wprowadzonym w życie uchwałą nr 139/2016 Zarządu Powiatu w Brzezinach z dnia 3 listopada 2016 roku ze zmianami wprowadzonymi uchwałą nr 21/2018 z dnia 8 marca 2018 roku, uchwałą nr 85/2018 z dnia 28 sierpnia 2018 roku, uchwałą nr 143/2018 z dnia 28 grudnia 2018 roku, uchwałą nr 49/2019 z dnia 15 maja 2019 roku, uchwałą nr 1/2020 z dnia 8 stycznia 2020 roku,
- instrukcji inwentaryzacyjnej wprowadzonej zarządzeniem nr 20a/2020 Starosty Brzezińskiego z dnia 23 listopada 2020 roku,
- zarządzeniu nr 9 Starosty Brzezińskiego z dnia 12 kwietnia 2010 roku w sprawie organizacji kontroli zarządczej w Starostwie Powiatowym w Brzezinach, jednostkach organizacyjnych Powiatu Brzezińskiego i powiatowych osobach prawnych.

Na dzień prowadzonych czynności kontrolnych (6 lipca 2021 roku) Starosta Brzeziński nie określił zasad centralizacji rozliczeń podatku od towarów i usług w Powiecie Brzezińskim i jego jednostkach budżetowych. Wymóg ten wynikał z ustawy z dnia 5 września 2016 roku o szczególnych zasadach rozliczeń podatku od towarów i usług oraz dokonywania zwrotu środków publicznych przeznaczonych na realizację projektów finansowanych z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej lub od państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu przez jednostki samorządu terytorialnego (Dz. U. poz. 1454), z mocą obowiązywania od dnia 1 października 2016 roku w związku z wyrokiem Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej w sprawie C-276/14 Gmina Wrocław przeciwko Ministrowi Finansów, zgodnie z którym - aby podmiot prawa publicznego mógł zostać uznany za podatnika w rozumieniu art. 9 ust. 1 dyrektywy 2006/112/WE Rady z dnia 28 listopada 2006 r. w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej (Dz. Urz. UE L 347 z dnia 11 grudnia 2006 roku, str. 1 ze zm.). Jednostki samorządu terytorialnego wraz ze swoimi jednostkami budżetowymi zobowiązane były od dnia 1 stycznia 2017 roku do prowadzenia skonsolidowanych rozliczeń z tytułu podatku od towarów i usług.

Według danych zestawienia obrotów i sald na dzień 31 grudnia 2020 roku ksiąg rachunkowych Powiatu Brzezińskiego, odnotowano obroty na koncie 226 – rozliczenia z jednostkami organizacyjnymi z tytułu podatku VAT, niemniej jednak obowiązujący w kontrolowanej jednostce zakładowy plan kont nie uwzględnił tego konta, a tym samym nie określono dla niego systematyki zdarzeń objętych jego ewidencją. Ponadto kontrolujące wskazują, że prawodawca § 19 ust. 1 pkt 2 i ust. 2 rozporządzenia w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, wskazał że podstawę do opracowania zakładowego planu kont stanowi plan kont dla jednostek samorządu terytorialnego, określony w załączniku nr 2 do rozporządzenia. Stosownie do § 20 ust. 1 cytowanego rozporządzenia, ustalając

zakładowy plan kont, należy się kierować następującymi zasadami: 1) konta wskazane w planach kont należy traktować jako standardową liczbę kont, która może być ograniczona jedynie o konta służące do księgowania operacji gospodarczych niewystępujących w jednostce lub placówce albo uzupełniona o konta zgodne co do treści ekonomicznej, w tym również przy wykorzystaniu symboli kont, które nie mają zastosowania w jednostce (oznacza to, że nie przewidziano możliwości tworzenia kont innych niż określone); 2) konta wskazane w planach kont ujętych w załącznikach do rozporządzenia mogą być dzielone na dwa lub więcej kont syntetycznych.

Obsługa finansowo - księgową powiatowych jednostek organizacyjnych w okresie objętym kontrolą była wykonywana w siedzibie danej jednostki, a w ich strukturach organizacyjnych funkcjonowało stanowisko księgowego. Rozliczenia pieniężne ww. jednostek prowadził Bank Spółdzielczy w Andrespolu.

URZĄDZENIA KSIĘGOWE

Księgi rachunkowe prowadzono techniką komputerową. Ewidencja operacji księgowych prowadzona jest w podziale na rejestry częściowe, które ujmują w podziale na określone grupy rodzajowe zdarzeń, a mianowicie:

- rejestr „Budżet JST – Powiat Brzeziński” – ewidencja operacji w zakresie budżetu jednostki samorządu terytorialnego,
- rejestr „Starostwo Powiatowe w Brzezinach – Urząd jednostka budżetowa” - ewidencja operacji w zakresie dochodów i wydatków jednostki budżetowej, depozytów, ZFŚS oraz rozliczeń pozabudżetowych PFRON – starostwa.

Księgi rachunkowe prowadzone przez kontrolowaną jednostkę w systemie elektronicznym umożliwiały wygenerowanie następujących danych:

- dziennik obrotów obejmujący zapisy operacji księgowych dotyczących zdarzeń z danego rejestru (dla każdego rejestru odrębny dziennik obrotów),
- zestawienie sum obrotów kont bilansowych i pozabilansowych dzienników częściowych prowadzonych dla poszczególnych rejestrów,
- „Księgę główną” prowadzoną w sposób spełniający zasady: podwójnego zapisu (na kartach kontowych i w dzienniku zdarzeń), systematycznego i chronologicznego rejestrowania zdarzeń gospodarczych, zawierającą zapisy w ujęciu syntetycznym i powiązane z zapisami dziennika. Księga główna prowadzona była w systemie ww. rejestrów. Program umożliwiał wydruk księgi głównej dla poszczególnych dzienników częściowych jak również wspólnej księgi obejmującej swym zakresem funkcjonujące dzienniki częściowe, prowadzoną odrębnie dla budżetu samorządu terytorialnego i jednostki budżetowej, która uwzględniała operacje księgowe zaewidencjonowane na poszczególnych dziennikach obrotów zestawienie obrotów i sald „Księgi Głównej” dla wszystkich rejestrów z możliwością filtrowania danych. **Program umożliwiał wprowadzanie do systemu księgowania operacji na jednej stronie konta bilansowego, co mogło naruszać zasadę równowagi bilansowej (strona aktywów równa się stronie pasywów), co szczegółowo opisano „Rachunki bankowe” oraz poniżej „Przykładowe księgowania”.**

Księgi rachunkowe oznaczone nazwą jednostki oraz rokiem obrotowym, prowadzono w sposób zapewniający trwałość zapisów.

Po zakończeniu dnia, tworzono na serwerze kopie zabezpieczające dokonane zapisy księgowe w systemie elektronicznym. Po zamknięciu roku obrotowego księgi rachunkowe przechowywano na elektronicznym nośniku danych, w formie zbiorów utrwalonych, dla których ustalono pięcioletni okres ich przechowywania.

W kontrolowanym okresie, jednostki organizacyjne prowadziły odrębną księgowość, dla których prowadzono wydzielone księgi rachunkowe i wyodrębnione rachunki bankowe.

Prawidłowość dokonywania ewidencji księgowej w dzienniku obrotów z rejestrów oznaczonych: „Budżet JST - Powiat Brzeziński”, „Starostwo Powiatowe w Brzezinach - Urząd, jednostka budżetowa”, skontrolowano na podstawie operacji księgowych z okresu 18-19 listopada 2020 roku.

Akta kontroli str. 1-9: Wydruk operacji księgowych od dnia 18-19 listopada 2020 roku z rejestrów: „Budżet JST - Powiat Brzeziński”, „Starostwo Powiatowe w Brzezinach - Urząd, jednostka budżetowa”.

Analiza wymienionych operacji księgowych wykazała, że:

- **podstawą zapisów w ewidencji księgowej były dokumenty, które nie spełniały wymogu określonego w art. 21 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (tekst jednolity Dz. U. z 2019 r., poz. 351 ze zm.), gdyż nie zawierały one informacji w zakresie zakwalifikowania dowodu do ujęcia w księgach rachunkowych przez wskazanie miesiąca oraz sposobu ujęcia dowodu w księgach rachunkowych (dekretacja), podpis osoby odpowiedzialnej za te wskazania. Powyższą nieprawidłowość stwierdzono we wszystkich objętych próbą kontrolą dokumentach, z wyjątkiem faktur za dostawę usług bądź materiałów,**
- każdy zapis wskazuje kwotę i datę jego dokonania, oznaczenie kont, na których ewidencjonowano przedmiotowe operacje (dekretacja, klasyfikacja budżetowa) oraz krótką i zrozumiałą treść operacji,
- **dowody księgowe nie były oznaczone numerami określonymi w zapisach księgowych, a wskazany w urzędzeniach księgowych rodzaj dokumentu nie zawsze był zgodny ze stanem faktycznym, np. operacje wynikające z wyciągu bankowego nr 227 z dnia 18 listopada 2020 roku zostały zarejestrowane w księgach jako „polecenie księgowania” PK4193 i odzwierciedlały zapisy na koncie 130-rachunek bieżący. Powyższe naruszało art. 23 ust. 2 pkt 2 cytowanej ustawy, zgodnie z którym zapis księgowy powinien zawierać co najmniej: określenie rodzaju i numer identyfikacyjny dowodu księgowego stanowiącego podstawę zapisu oraz jego datę, jeżeli różni się ona od daty dokonania operacji,**
- **operacje w zakresie wydatkowanych środków z rachunku państwowych funduszy celowych (PFRON) ewidencjonowano w księgach Starostwa Powiatowego na kontach: Wn 853, Ma 136. Podstawą do wypłaty środków z rachunku bankowego były wnioski składane przez Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Brzezinach informujące o kwocie zobowiązania, nazwie wierzyciela, numerze rachunku bankowego na który należy przekazać środki oraz tytuł dłużny. Z ustnych wyjaśnień Skarbnika Powiatu wynika, że dokumenty źródłowe, tj. faktury potwierdzające zakup wyposażenia dla osób niepełnosprawnych bądź decyzje o wysokości refundacji poniesionych wydatków na ww. sprzęt lub usługi, na podstawie których Kierownik PCPR-u wydawała dyspozycję wypłaty środków znajdowały się w siedzibie Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Brzezinach. Z uwagi na fakt, że wyodrębnionym rachunkiem przeznaczonym dla rozliczeń pozabudżetowych „PFRON” dysponował Starosta Brzeziński wypłaty były zatwierdzane przez Kierownika Starostwa Powiatowego lub upoważnioną przez niego osobę, a następnie wydatki te ewidencjonowano pozabudżetowo w księgach kontrolowanej jednostki. Powyższą nieprawidłowość stwierdzono na przykładzie zapisów księgowych ksiąg rachunkowych Starostwa Powiatowego poz. ksiąg. Wb 47/2020 z dnia 19 listopada 2020 roku, dokumentujących operację dofinansowania aparatów**

słuchowych i wkładek dousznych dla osoby niepełnosprawnej ujmując na kontach: Wn 853-1-1, Ma 136-1-1 (kwota 80,00 zł oraz kwota 3.640,00 zł).

Kontrolujące wskazują, że stosowany opisany wyżej podział obowiązków pomiędzy ww. jednostki organizacyjne Powiatu Brzezińskiego narusza zasady określone art. 53 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (tekst jednolity Dz. U. z 2016 r., poz. 1870 ze zm.), zgodnie z którym kierownik jednostki sektora finansów publicznych, zwany dalej „kierownikiem jednostki”, jest odpowiedzialny za całość gospodarki finansowej tej jednostki, z zastrzeżeniem ust. 5. Dlatego też należy uznać, że wydatki związane z realizacją określonych zadań wskazanych w statucie danej jednostki powinny w całości być realizowane w tej jednostce,

- wydatkowe dowody księgowe były wolne od błędów rachunkowych, sprawdzone merytorycznie przez pracowników odpowiedzialnych za poszczególne zakresy działań, natomiast pod względem formalno - rachunkowym przez pracowników Wydział Finansowego, upoważnionych do wykonywania tych czynności,
- kompletność i rzetelność dokumentów dotyczących danej operacji, zgodność wydatków z planem finansowym oraz ich celowość potwierdził na wymienionych dokumentach Skarbnik Powiatu,
- zatwierdzenia dokumentów do wypłaty dokonywał Starosta Renata Kobiera bądź Sekretarz Powiatu Aleksandra Fydrych na podstawie upoważnienia wydanego uchwałą nr 96/17 Zarządu Powiatu w Brzezinach z dnia 8 sierpnia 2017 roku.

W celu sprawdzenia prawidłowości dokumentowania obrotu bezgotówkowego oraz ciągłości sald rachunków bankowych z rejestrów: „Budżet JST - Powiat Brzeziński”, „Starostwo Powiatowe w Brzezinach - Urząd, jednostka budżetowa”, kontroli poddano ostatni wyciąg z 2020 roku oraz pierwszy z 2021 roku, ostatni wyciąg z miesiąca czerwca 2020 roku i pierwszy wyciąg z miesiąca lipca 2020 roku. Kwoty sald końcowych zweryfikowano z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej kont: 133 – rachunek budżetu, 130 - rachunek bieżący jednostki, 135 – rachunek ZFŚS, 139 – rachunek depozytowy według stanu na dzień 30 czerwca 2020 roku oraz na dzień 31 grudnia 2020 roku.

Zestawienie sald końcowych wg stanu na dzień 30 czerwca 2020 roku oraz na dzień 31 grudnia 2020 roku oraz sald początkowych na dzień 1 lipca 2020 roku oraz na dzień 2 stycznia 2021 roku, stanowi załącznik nr 10 protokołu kontroli.

Analiza zapisów operacji księgowych ww. dokumentacji wykazała, że zachowano ciągłość sald końcowych i początkowych w badanym okresie. Księga główna oraz dziennik obrotów uwzględniały zapisy operacji księgowych, które ujmowano w poszczególnych rejestrach księgowych.

Zgodnie z art. 12 ust. 4 i ust. 5 ustawy o rachunkowości, kontrolowana jednostka zobowiązana była do zamknięcia ksiąg rachunkowych nie później, niż w ciągu 15 dni od dnia zatwierdzenia sprawozdania finansowego za rok obrotowy. Zgodnie z art. 270 ust. 4 ustawy o finansach publicznych, organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego rozpatruje i zatwierdza sprawozdanie finansowe jednostki samorządu terytorialnego wraz ze sprawozdaniem z wykonania budżetu, w terminie do dnia 30 czerwca roku następującego po roku budżetowym, uwzględniając wytyczne § 4 ust. 2 rozporządzenia Ministra finansów z dnia 31 marca 2020 roku w sprawie określenia innych terminów wypełniania obowiązków w zakresie ewidencji oraz w zakresie sporządzenia, zatwierdzenia, udostępnienia i przekazania do właściwego rejestru, jednostki lub organu sprawozdań lub informacji (Dz. U. z 2020 r., poz.570), zgodnie z którym terminy określone w ustawie z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych, przypadające w 2020 roku, przedłuża się o (...) 60 dni - w odniesieniu do sprawozdań, o których mowa w art. 270 ust. 1 i 4 tej ustawy. **Kontrolujące stwierdziły, że program „Księgowość budżetowa” wykorzystywany do ewidencji operacji księgowych w zakresie budżetu jednostki samorządu**

terytorialnego – Powiatu oraz jednostki budżetowej – Starostwa Powiatowego, w dniu 15 czerwca 2021 roku umożliwił dokonanie zapisów pod datą 2018 roku i 2019 roku. Z powyższego wynika, że księgi rachunkowe za ww. okresy nie zostały zamknięte.

Przykładowe księgowania

Operacje w zakresie potrącenia kary umownej z faktury wystawionej przez wykonawcę robót inwestycyjnych

Notą nr 1/2018 z dnia 1 sierpnia 2018 roku obciążono Firmę Instyle Dorota Danielczyk Nowy Bedoń ul. Brzezińska 77, 95-020 Andrespol, tytułem kary umownej za naruszenie terminu wykonania przedmiotu umowy nr 9/2018 z dnia 20 marca 2018 roku (§ 16 pkt 1c umowy), tj. „Przebudowa drogi powiatowej nr 2940E w miejscowości Rogów ul. Sportowa i Przejazdowa” na kwotę 14.891,07 zł (9 dni opóźnienia x 0,2% od wartości brutto przedmiotu zamówienia). Operacje w zakresie wzajemnej kompensaty roszczeń ujęto w księgach rachunkowych kontrolowanej jednostki w sposób przedstawiony w poniższej tabeli:

Księgi rachunkowe Powiatu Brzezińskiego				Księgi rachunkowe Starostwa Powiatowego			
Treść operacji	Dekret ksiąg.	Kwota	Dok. ksiąg. Data ksiąg.	Treść operacji	Dekret ksiąg.	Kwota	Dok. ksiąg. Data ksiąg.
				FV 8/A/07/2018 INSTYLE - roboty budowlane	Wn 080-1-57 Ma 201-1- 1 _k .INSTYLE 60014 §6050	827.281,89	FV1237 17.07. 2018
				Nota Księgowa 1/2018 - kara umowna za zwłokę w wykonaniu całości robót	Wn 201-1- 1 _k .INSTYLE Ma 760-1-1 60014 §0950	14.891,07	PK 207/1 01.08 .2018
Zapłata za fakturę 8/A/07/2018 INSTYLE Dorota Danielczyk - roboty budowlane	Wn 902-2-1 Ma 133-2-1	812.390,82	PK 330/12 16.08. 2018	Zapłata za fakturę 8/A/07/2018 INSTYLE	Wn 201-1- 1 _k .INSTYLE Ma 130-1-1 60014 §6050	812.390,82	PK 3439/36 16.08. 2018
Zapis techniczny dla zachowania czystości obrotów - dotyczy kary umownej za zwłokę w wykonaniu całości robot	Wn 902-2-1 Ma - brak	14.891,07	PK 385 16.08. 2018	Zapis techniczny dla zachowania czystości obrotów - dotyczy kary umownej za zwłokę w wykonaniu całości robot	Wn 130-1-1 60014 §0950 Ma - brak	14.891,07	PK 3438 16.08. 2018
	Wn - brak Ma 901-2-1				Wn - brak Ma 130-1-1 60014 §6050		
Przeniesienie salda konta 901	Wn 901-2-1 Ma 961-2-1	14.891,07	PK 585/1 31.12. 2018	Przeniesienie obrotów konta 130	Wn 800-1-1 Ma 130-1-1	14.891,07	PK 5311/1 31.12. 2018
Przeniesienie salda konta 902	Wn 961-2-1 Ma 902-2-1	827.281,89	PK 586/1 31.12. 2018	Przeniesienie obrotów konta 130	Wn 130-1-1 Ma 800-1-1	827.281,89	PK 5311/6 31.12. 2018

Zastosowany zapis techniczny na jednej ze stron konta bilansowego (ksiąg rachunkowych organu jak i ksiąg rachunkowych jednostki budżetowej) narusza zasadę równowagi bilansowej. Ponadto ujęcie zapłaty faktury na kontach: Wn 902, Ma 133 naruszało zasady ewidencji zdarzeń określone załącznikiem nr 2 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej.

Kontrolujące wskazują, że operacja w zakresie potrącenia kary umownej powodującej wygaszenie wzajemnych zobowiązań nie skutkuje faktycznym zwiększeniem aktywów a jedynie ich uwolnieniem poprzez wygaśnięcie zobowiązania, na które wcześniej zostały zabezpieczone i nie powinny mieć kasowego charakteru ich wykonania i tym samym nie stanowią one wydatku, jak też dochodu jednostki realizującej ww. zadanie inwestycyjne. Zgodnie z treścią ekonomiczną opisanych operacji gospodarczych powyższe zdarzenia powinny być zaewidencjonowane na kontach: Wn 080, Ma 201 kwota wynikająca z wystawionej faktury przez kontrahenta (strona wydatkowa), Wn 240, Ma 760 przypis należności wynikających z naliczonej kary umownej na podstawie noty obciążeniowej (strona dochodowa), Wn 201, Ma 130 – przekazanie wynagrodzenia wykonawcy pomniejszone o kary umowne, Wn 201, Ma 240 – wartość kary umownej potrąconej z wynagrodzenia wykonawcy (strona wydatkowa).

Operacje w zakresie wpływu dotacji udzielonej z budżetu państwa i zwrotu niewykorzystanej części środków

Powiat Brzeziński w 2020 roku otrzymał dotacje w wysokości 576.512,00 zł z przeznaczeniem na realizację zadań z zakresu administracji rządowej, którą sklasyfikowano w dziale 851 rozdziale 85156 § 2110.

Księgi rachunkowe Powiatu Brzezińskiego				Księgi rachunkowe Starostwa Powiatowego			
Treść operacji	Dekret ksiąg.	Kwota	Dok. ksiąg. Data ksiąg.	Treść operacji	Dekret ksiąg.	Kwota	Dok. ksiąg. Data ksiąg.
Wpływ transzy dotacji	Wn 133-2, Ma 901-2	67.588,00	PK 498 10.12. 2020	Wpływ transzy dotacji	Wn 130-1, Ma 221-1 85156 § 2110	67.588,00	PK 4621 10.12. 2020
Przekazanie środków na wydatki do jednostki realizującej zadanie PUP	Wn 223-2, Ma 133-2	67.588,00	PK 514 14.12. .2020				
Zwrot niewykorzystanych środków na wydatki	Wn 223-2-1 Ma – brak	-628,85	PK 518 16.12. 2020				
	Wn 133-2-1 Ma - brak	628,85					
Sprawozdanie Rb-28S	Wn 902-2 Ma 223-2 klasf. budżet.	66.959,15	PK 549 31.12. 2020	Przypis przychodów z tytułu dotacji dla Powiatu	Wn 221-1, Ma 720-1 85156 § 2110	67.588,00	PK 5018 31.12. 2020
Księgowanie niewykorzystanych dotacji	Wn 224-2, Ma 901-2	-628,95	PK 545 31.12. 2020	Księgowanie niewykorzystanych dotacji	Wn 221-1 Ma 720-1 85156 § 2110	-628,95	PK 5012 31.12. 2020
Zwrotu do Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego niewykorzystanej części dotacji	Wn 224-2, Ma 133-2	628,85	PK 21 25.01. 2021				

Jak z powyższej tabeli wynika operację w zakresie wpływu na rachunek bankowy dotacji stanowiącej dochody Powiatu zaewidencjonowano w księgach rachunkowych Starostwa na koncie 130 - rachunek bieżący w korespondencji z kontem 221 – rozliczenie dochodów budżetowych, a zwrot niewykorzystanej jej części na stronie Wn konta 221 w wartości ujemnej. Kontrolujące wskazują, że ww. środki pieniężne przekazywane z budżetu państwa bądź urzędy skarbowe, stanowią dochód jednostki samorządu terytorialnego, a nie jednostki budżetowej, a tym samym powinny być ujmowane na kontach organu: Wn 133, Ma 901 wraz z klasyfikacją budżetową. **Stosowany przez kontrolowaną jednostkę schemat księgowania w powyższym zakresie naruszał przepisy rozporządzenia w sprawie**

rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej. Powyższą nieprawidłowość odnotowano w odniesieniu do operacji wpływu udziałów w podatku dochodowym od osób fizycznych oraz od osób prawnych i subwencji. Jak wyjaśnił Skarbnik Powiatu, takie rozwiązanie przyjęto z uwagi na fakt prowadzenia wspólnego rachunku bankowego dla organu i jednostki budżetowej (Powiatu i Starostwa Powiatowego) oraz obowiązku wykazania w jednostkowym sprawozdaniu budżetowym Rb-27S sporządzanym przez Starostwo Powiatowe dochodów jakie uzyskuje Powiat. Odnosząc się do powyższego kontrolując wskazują, że systematykę operacji ujmowanych na koncie 901 określa ww. rozporządzenie, natomiast z zapisów § 6 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia Ministra i Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2018 r., poz. 109) wynika, że sprawozdania (...) zbiorcze, w szczególności sprawozdań jednostkowych - są sporządzane przez przewodniczących zarządów jednostek samorządu terytorialnego na podstawie sprawozdań jednostkowych jednostek im podległych oraz sprawozdania jednostkowego jednostki samorządu terytorialnego, jako jednostki budżetowej i jako organu.

W księgach rachunkowych organu, operacje w zakresie zwrotu niewykorzystanych środków na wydatki ewidencjonowano jednostronnie na kontach bilansowych nie przestrzegając zasady równowagi bilansowej.

SPRAWOZDAWCZOŚĆ I BILANS JEDNOSTKI. ZGODNOŚĆ DANYCH WYKAZYWANYCH W SPRAWOZDANIACH BUDŻETOWYCH Z EWIDENCJĄ KSIĘGOWĄ

Powiat Brzeziński wypełniał obowiązek sprawozdawczości sporządzając sprawozdania określone w rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej (tekst jednolity Dz. U. z 2020 r., poz. 1564), w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (tekst jednolity Dz. U. z 2014 r., poz. 1773), sprawozdania finansowe określone w rozporządzeniu Ministra Finansów i Rozwoju z dnia 13 września 2017 roku w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (tekst jednolity Dz. U. z 2020 r., poz. 342m.), a mianowicie:

- miesięczne – Rb-27S, Rb-28S,
- kwartalne (I, II, III, IV) – Rb-27S, Rb-28S, Rb-Z, Rb-N, Rb-50, Rb-NDS, Rb-27ZZ, Rb-ZN, Rb-N i Rb-Z – JST jako organ założycielski lub nadzorujący dla jednostek posiadających osobowość prawną,
- roczne – Rb-27S, Rb-28S, Rb-UZ, Rb-UN, Rb-50, Rb-ZN, Rb-ST,
- sprawozdania finansowe, tj. bilans zbiorczy jednostek organizacyjnych Powiatu Brzezińskiego, sprawozdanie opisowe z wykonania budżetu, bilans skonsolidowany, bilans z wykonania budżetu Powiatu Brzezińskiego.

Sprawozdania budżetowe sporządzone za 2020 rok podpisali: Starosta Renata Kobiera oraz Skarbnik Powiatu Tomasz Makowski, które przekazano Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Łodzi w dniu 22 lutego 2021 roku.

Ponadto kontrolowana jednostka sporządzała sprawozdania budżetowe dotyczące wykonania zadań z administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom

samorządu terytorialnego Rb-27ZZ, które przekazano do Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi w dniu 10 lutego 2021 roku oraz Rb-ZN, które przekazano 8 lutego 2021 roku. Z powyższego wynika, że sprawozdania budżetowe i finansowe przekazano do organu nadzoru terminowo.

Sprawozdanie Rb-27S (korekta I) - z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego za okres sprawozdawczy od początku roku do dnia 31 grudnia 2020 roku - sporządzone w dniu 31 marca 2021 roku

Plan po zmianach wynosił 38.359.205,15 zł, co potwierdzało saldo konta pozabilansowego 991, natomiast dochody wykonane na dzień 31 grudnia 2020 roku wynosiły 37.627.668,21 zł, co stanowiło 98% planu i były zgodne obrotami strony Ma konta 901. Saldo końcowe należności pozostałych do zapłaty wynosiło ogółem 653.989,85 zł, w tym zaległości 653.481,54 zł z tytułu: opłata za sprzedaż drewna w wysokości 97,56 zł, opłat za zajęcie pasa drogowego w wysokości 10.883,55 zł, opłat za parkowanie, przechowywanie i usunięcie pojazdów w wysokości 151.031,74 zł, kar za bezprawne zajęcie pasa drogowego w wysokości 28.328,40 zł, usług geodezyjnych w wysokości 12.123,46 zł, najmu i dzierżawy składników majątkowych w wysokości 125.864,11 zł, należnego udziału powiatu w dochodach Skarbu Państwa w wysokości 66.095,76 zł, należności z tytułu sprzedaży składników majątku w wysokości 15.794,71 zł, opłat za użytkowanie wieczyste, przekształcenie użytkowania wieczystego gruntów Powiatu w wysokości 354,73 zł, należności przejęte po likwidacji SP ZOZ Brzeziny w wysokości 40.747,85 zł, dochody z tytułu pobytu dziecka w rodzinie zastępczej w wysokości 65.796,08 zł, odpłatności za pobyt mieszkanek w DPS w wysokości 16.942,31 zł, pozostałe dochody powiatu w wysokości 228,20 zł, odsetki od należności cywilnoprawnych w wysokości 119.192,48 zł. Dochody otrzymane wynosiły 37.688.230,12 zł.

Kontrolujące dokonały analizy zabezpieczenia wierzytelności sklasyfikowanej w dziale 851 rozdziale 85111 § 0970 na kwotę 40.747,85 zł, którą w całości stanowiły należności wymagalne, przejęte przez Powiat Brzeziński, po zlikwidowanym w 2010 roku Samodzielnym Publicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej w Brzezinach, celem dalszej egzekucji. Według zestawienia obrotów i sald na dzień 31 grudnia 2020 roku, na koncie 201-24 odnotowano 19 sald kont analitycznych strona Wn. W toku kontroli przeanalizowano podjęte działania windykacyjne przez Starostę Brzezińskiego w latach 2018-2020, a szczegółowe ustalenia w tym zakresie zawarto w tabeli *stanowiącej załącznik nr 11 protokołu kontroli*.

Stwierdzono, co następuje:

- **spośród 19 dłużników, sądowy nakaz zapłaty uzyskano w odniesieniu do 13 wierzytelności, z czego 8 spraw skierowano do egzekucji komorniczej. Działania te wykonano przed 2013 rokiem,**
- **w 18 przypadkach saldo należności wymagalnych nie uległo zmianie od dnia 31 grudnia 2010 roku,**
- **w latach 2018 – 2020 Zarząd Powiatu w Brzezinach nie podjął żadnych czynności windykacyjnych bądź informacyjnych celem dobrowolnego wyegzekwowania wierzytelności od dłużników, jak również nie monitorował na bieżąco przyczyn nieskutecznej egzekucji przez organ do tego wyznaczony,**
- **brak bieżących działań, skutkowało przedawnieniem roszczeń Powiatu, tj. w stosunku do wierzytelności odnotowanej na koncie analitycznym 201-24-1 – Łódzki Urząd Skarbowy z tytułu nadpłaty w podatku od czynności cywilno - prawnych (CIT) na kwotę 6.758,00 zł (saldo w niezmienionej wysokości od dnia 31 grudnia 2010 roku).** Zgodnie z art. 80 ust. 1 ustawy z dnia 29

sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (ówcześnie obowiązujący tekst jednolity z 2005 r. Dz. U. nr 8, poz. 60 ze zm.) prawo do zwrotu nadpłaty podatku wygasa po upływie 5 lat, licząc od końca roku kalendarzowego, w którym upłynął termin jej zwrotu. **Dokumentacja przedłożona do kontroli, nie potwierdzała faktu wystąpienia z wnioskiem do organu podatkowego od zwrot nadpłaty. Powyższą nieprawidłowość stwierdzono w odniesieniu do wierzytelności odnotowanych na koncie 201-24 wraz z analityką: 2, 3, 5, 6 na łączną kwotę 2.850,19 zł (według stanu na 31 grudnia 2020 roku) powstałych w latach 2006-2010. Okres roszczeń dla ww. wymagalnych należności związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej, zgodnie z art. 118 ustawy z dnia 23 kwietnia 1963 roku Kodeks cywilny (tekst jednolity Dz. U. z 2020 r., poz. 1740), upłynął po trzech latach. Jednakże koniec terminu przedawnienia przypada na ostatni dzień roku kalendarzowego, chyba że termin przedawnienia jest krótszy niż dwa lata.**

Obowiązki w zakresie windykacji należności pieniężnych zgodnie z zapisami § 21 pkt 11 regulaminu organizacyjnego Starostwa Powiatowego w Brzezinach powierzono Skarbnikowi Powiatu.

Kontrolujące zwróciły się z zapytaniem do Starosty Brzezińskiego i Skarbnika Powiatu o przyczyny zaniechania działań windykacyjnych oraz bieżącego monitorowania przekazanych do komornika sądowego egzekucji. Ponadto poproszono o udzielenie wyjaśnień w sprawie zaniechania poprawnej weryfikacji sald ww. należności odnotowanych w księgach rachunkowych Starostwa Powiatowego w Brzezinach i ocenę ich realności.

Wyjaśnienie w sprawie windykacji należności po zlikwidowanym SP ZOZ oraz oceny ich realności, złożyła Starosta Brzeziński i Skarbnik Powiatu, które stanowi załącznik nr 12 protokołu kontroli.

Jak wyjaśniła Starosta Brzeziński cyt. „Analiza kont rozrachunkowych wskazuje, że pomimo sporządzenia specyfikacji sald, nie dokonano ich ostatecznego rozliczenia. Problem z rozliczeniem sald wiąże się między innymi z odległym okresem powstania części należności bądź zobowiązań, a tym samym utrudnionym dotarciem do kontrahentów, dotyczy to należności wynikające z rozliczeń po likwidacji SP ZOZ w Brzezinach. Wpływ na powyższą sytuację miała między innymi częsta zmiana na stanowisku Skarbnika, zmiany kadrowe pracowników w Wydziale Finansowym w latach 2010-2020, a także niedostateczna współpraca z wydziałami merytorycznymi. W roku 2021 zostaną podjęte działania celem ostatecznego rozliczenia sald kont rozrachunkowych jednostki z tytułu należności i zobowiązań powstałych w latach 2004 – 2020, a także działania windykacyjne dotyczące należności”.

Akta kontroli str. 10-14: Wydruki zestawienia obrotów i sald konta 201-24 ksiąg rachunkowych Starostwa Powiatowego według stanu na dzień: 31 grudnia 2010 roku, 31 grudnia 2018 roku, 31 grudnia 2019 roku, 31 grudnia 2020 roku.

Sprawozdanie Rb-28S (korekta nr 1) – z wykonania planu wydatków budżetowych jednostki samorządu terytorialnego na dzień 31 grudnia 2020 rok - sporządzone w dniu 31 marca 2021 roku

Plan po zmianach wynosił 40.567.772,55 zł, co potwierdzało saldo konta pozabilansowego 992. Wydatki wykonane to kwota 38.355.350,10 zł i wynikała z obrotów kont 902 i 903 (strony Ma). Zobowiązania wg powyższego sprawozdania na dzień 31 grudnia 2020 roku wynosiły 1.787.058,96 zł, dla których termin płatności przypadał na rok następny. W kolumnie 11 wykazano kwotę wydatków niewygasających w wysokości 150.953,07 zł, co potwierdzały zapisy uchwały nr XXXIII/167/20 Rady Powiatu w Brzezinach z dnia 29 grudnia 2020 roku w sprawie ustalenia wykazu wydatków niewygasających z upływem roku budżetowego 2020 oraz ustalenia planu

finansowego tych wydatków, z przeznaczeniem na zadanie inwestycyjne pn. „Przebudowa drogi powiatowej Nr 2913E w miejscowości Gałkówka Kolonia” sklasyfikowanym w dziale 600 rozdziale 60014 § 6050 z ostatecznym terminem dokonania wydatku do dnia 31 maja 2021 roku.

Sprawozdanie Rb-NDS - o nadwyżce/deficycie za okres od początku roku do 31 grudnia 2020 rok, sporządzone w dniu 20 lutego 2020 roku

Dane dotyczące planu dla wymienionego okresu wykazano na podstawie planu budżetu jednostki, natomiast dane dotyczące wykonania (kolumna 3 sprawozdania) wykazane zostały na podstawie kont księgowych. Dochody wykonane, wykazane w sprawozdaniu Rb-NDS za 2020 rok w pozycji A wynosiły 37.627.668,21 zł (saldo konta 901 strona Ma), natomiast wydatki wykazane w poz. B wynosiły 38.355.350,10 zł (saldo konta 902 strona Wn). W poz. C przedmiotowego sprawozdania wykazano deficyt budżetowy w wysokości 727.681,89 zł (saldo konta 961 strona Wn). W poz. D.1 kwota wykazanych przychodów wynosiła 3.192.923,79 zł, na które składały się: emisja papierów wartościowych 1.600.000,00 zł oraz **wolne środki (w rozumieniu art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych) z 2019 roku wynoszące 1.592.923,76 zł**. W poz. D.2 wykazana kwota rozchodów wynosiła 889.432,60 zł, na którą składały się rozchody z tytułu wykupu papierów wartościowych i spłaty rat kapitałowych pożyczek (obroty strony Wn konta 260). W części E sprawozdania w kolumnie – wykonanie wykazano wartość deficytu budżetu w kwocie 727.681,89 zł, którego źródłem finansowania były wolne środki w kwocie 311.020,49 zł oraz środki z pożyczki w kwocie 416.661,00 zł. W W części F sprawozdania wykazano wartości zerowe z uwagi na nie występujące zdarzenia wskazane w wyszczególnieniu.

Sprawozdanie Rb-Z (korekta nr 1) - o stanie zobowiązań jednostki samorządu terytorialnego wg stanu na koniec IV kwartału 2019 roku, sporządzone w dniu 27 lutego 2020 roku

W wyniku porównania danych wynikających z przedmiotowego sprawozdania z ewidencją księgową stwierdzono, że jednostka posiadała zadłużenie w wysokości 13.814.729,76 zł, na które składały się zobowiązania z tytułu wykupu papierów wartościowych na łączną kwotę 13.159.000,00 zł oraz pożyczki długoterminowe na łączną kwotę 655.729,76 zł (saldo konta 260 strona Ma). W pozostałych częściach sprawozdania wykazano wartości zerowe z uwagi na niewystępujące zdarzenia gospodarcze określone przedmiotowym sprawozdaniem.

Sprawozdanie Rb-Z - o stanie zobowiązań jednostki samorządu terytorialnego wg stanu na koniec IV kwartału 2020 roku, sporządzone w dniu 22 lutego 2021 roku

W wyniku porównania danych wynikających z przedmiotowego sprawozdania z ewidencją księgową stwierdzono, że jednostka posiadała zadłużenie w wysokości 14.525.297,16 zł, na które składały się zobowiązania z tytułu wykupu papierów wartościowych na łączną kwotę 14.009.000,00 zł oraz pożyczki długoterminowe na łączną kwotę 516.297,16 zł (saldo konta 260 strona Ma). **Kontrolowana jednostka w 2020 roku, zaciągnęła zobowiązanie w postaci emisji papierów wartościowych, których emisariuszem był Dom Maklerski BPS SA z siedzibą w Warszawie. W przedmiotowym sprawozdaniu wartość przedmiotowego zobowiązania na kwotę 1.600.000,00 zł wykazano w kolumnie 10 wierzyciele krajowi – banki, podczas gdy prawidłowo powinny być wykazane w kolumnie 11 – pozostałe krajowe instytucje finansowe**, co wynikało z zapisów § 2 pkt 2 ppkt 4 instrukcji sporządzania sprawozdań stanowiącej załącznik nr 9 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 roku w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (tekst jednolity Dz. U. z 2014 r., poz. 1773 ze zm.), zgodnie z którym w układzie podmiotowym prezentowane są zobowiązania wobec następujących wierzycieli: (...) pozostałych krajowych instytucji finansowych -

rozumianych jako jednostki, których główną działalnością jest pośrednictwo finansowe (przy równoczesnym zaciąganiu zobowiązań na własny rachunek w wyniku przeprowadzania transakcji finansowych), z wyłączeniem banków, oraz jednostki świadczące usługi pomocnicze w stosunku do pośrednictwa finansowego. Do tej grupy podmiotów zalicza się w szczególności fundusz inwestycyjny, towarzystwo funduszy inwestycyjnych, narodowy fundusz inwestycyjny, zakład ubezpieczeń, towarzystwo emerytalne, fundusz emerytalny, dom maklerski, mające siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Z części B przedmiotowego sprawozdania wynikało, że jednostka nie udzieliła poręczeń ani gwarancji. Z danych uzupełniających przedmiotowego sprawozdania (części C) wynika, że kontrolowana jednostka nie posiadała zobowiązań z tytułu kredytów, pożyczek oraz emisji papierów wartościowych przeznaczonych na realizację programów i projektów finansowanych z udziałem środków unijnych, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy o finansach publicznych w ramach współfinansowania udziału własnego. Z danych przedstawionych w części D przedmiotowego sprawozdania wynika, że jednostka nie posiadała krótkoterminowych zobowiązań wynikających z umów nienazwanych, związanych z finansowaniem usług, dostaw i robót budowlanych. Według przedmiotowego sprawozdania, powiatowe jednostki posiadające osobowość prawną nie miały zobowiązań z tytułu odsetek.

Sprawozdanie Rb-ST (roczne) korekta nr 1- stan środków na rachunku bieżącym jednostki samorządu terytorialnego, sporządzone w dniu 27 lutego 2020 roku

Stan środków pieniężnych, wykazany w przedmiotowym sprawozdaniu, na dzień 31 grudnia 2019 roku wynosił 2.245.812,70 zł, **w tym środki funduszu celowego Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w kwocie 3.644,98 zł (saldo konta 133-2-18 strona Wn środki pozabudżetowe).** Środki niewykorzystanej dotacji w roku budżetowym w wysokości 223.874,20 zł, na którą to kwotę składały się: niewykorzystane środki dotacji podlegających zwrotowi do dnia 31 stycznia 2020 roku w łącznej kwocie 3.003,33 zł (saldo Ma konta 224-2-3), **niewykorzystane środki pieniężne podlegające wydatkowaniu i rozliczeniu w latach przyszłych na realizację określonych projektów, tj.: projekt „Przyjazny świat” na kwotę 104.884,32 zł (saldo konta 224-2-8), projekt „Podaruj mi skrzydła” na kwotę 97.203,42 zł (saldo konta 224-2-9), projekt „Erasmus plus” na kwotę 15.138,15 zł (saldo konta 224-2-12), środki funduszu PFRON w kwocie 3.644,98 zł (saldo konta 240-2-10)** oraz środki pochodzące z subwencji oświatowej przekazane w grudniu 2020 roku na wydatki roku następnego w kwocie 599.413,00 zł (saldo Ma konta 909) i był zgodny z sumą sald końcowych rachunków bankowych prowadzonych dla rozliczeń budżetu Powiatu Brzezińskiego oraz saldem rachunku prowadzonego dla rozliczeń pozabudżetowych – fundusz PFRON. **Kontrolujące wskazują, że środki stanowiące źródło finansowania realizacji zadań, w latach następnych, w ramach projektów powinny być zaewidencjonowane na koncie 909 – rozliczenia międzyokresowe w części pozostającej do rozliczenia w latach następnych, a tym samym nie powinny być wykazane w poz. 2 przedmiotowego sprawozdania, gdyż nie mają one charakteru dotacji, a tym samym nie podlegają zwrotowi z upływem roku. W odniesieniu do środków funduszu specjalnego przeznaczenia, którego rozliczenia prowadzone są poza budżetem, środki znajdujące się na rachunkach bankowych przeznaczonych dla rozliczeń PFRON nie powinny być uwzględniane w sprawozdaniu budżetowym Rb-ST zarówno w części środków pieniężnych jak również w części dotyczącej dotacji pozostających do zwrotu.**

Sprawozdanie Rb-ST (roczne) - stan środków na rachunku bieżącym jednostki samorządu terytorialnego, sporządzone w dniu 22 lutego 2021 roku

Stan środków pieniężnych, wykazany w przedmiotowym sprawozdaniu, na dzień 31 grudnia 2020 roku wynosił 2.015.828,22 zł (saldo konta 133-2-1), w

tym: środki niewykorzystanych dotacji w roku budżetowym w wysokości 2.922,61 zł (saldo Ma konta 224-2-3) oraz środki pochodzące z subwencji oświatowej przekazane w grudniu 2020 roku na wydatki roku następnego w kwocie 706.018,00 zł (saldo Ma konta 909) i był zgodny z saldem końcowych rachunku bankowego prowadzonego dla budżetu Powiatu Brzezińskiego (wyciąg bankowy nr 257/2020 z dnia 31 grudnia 2020 roku).

Według zestawienia obrotów i sald środki ksiąg rachunkowych Powiatu Brzezińskiego sporządzonego na dzień 31 grudnia 2020 roku saldo konta 133 strona Wn wynosiło 3.132.221,26 zł. **Różnica stanowiła kwotę 1.116.393,04 zł, na którą składały się: saldo konta 133-2-2-18 w kwocie 103.322,78 zł (wyciąg bankowy nr 010/2020 z dnia 30 grudnia 2020 roku), saldo konta 133-2-2-20 w kwocie 126.981,00 zł (wyciąg bankowy nr 004/2020 z dnia 31 grudnia 2020 roku), saldo konta 133-2-2-21 w kwocie 200.000,00 zł (wyciąg bankowy nr 002/2020 z dnia 23 grudnia 2020 roku), saldo konta 133-2-3-8 w kwocie 15.138,15 zł (wyciąg bankowy nr 003/2019 z dnia 30 grudnia 2019 roku), saldo konta 133-2-9 w kwocie 517,69 zł (wyciąg bankowy nr 048/2020 z dnia 29 grudnia 2020 roku), saldo konta 133-2-11 w kwocie 29.965,45 zł (wyciąg bankowy nr 027/2020 z dnia 31 grudnia 2020 roku), saldo konta 133-2-20 w kwocie 389.856,68 zł (wyciąg bankowy nr 001/2020 z dnia 21 października 2020 roku), saldo konta 133-2-21 w kwocie 99.658,22 zł (wyciąg bankowy nr 004/2020 z dnia 23 grudnia 2020 roku) oraz saldo konta 135-2-1 w kwocie 150.953,07 zł (wyciąg bankowy nr 001/2020 z dnia 31 grudnia 2020 roku).** Powyższe stanowiło naruszenie zapisów § 22 ust. 1 załącznika nr 36 stanowiącego Instrukcję sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej (tekst jednolity Dz. U. z 2019 r., poz. 1393 ze zm.), w którym wskazano, że w sprawozdaniach rocznych wykazuje się stan środków na rachunku budżetu jednostki samorządu terytorialnego na podstawie dowodów bankowych.

W przedmiotowym sprawozdaniu w pozycji 1 - „środki niewykorzystanych dotacji”, nie uwzględniono dotacji na sfinansowanie zadania pn. „Przewozy autobusowe o charakterze użyteczności publicznej” w kwocie 3.620,90 zł (saldo konta 240-2-7), którą zwrócono do Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w dniu 22 stycznia 2021 roku (WB nr 003/2021), czego wymóg wynikał z § 9 pkt 2 ww. rozporządzenia - kwoty wykazane w sprawozdaniach powinny być zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej.

W części sprawozdania dotyczącej „Informacji o stanie środków na rachunkach bankowych jednostek samorządu terytorialnego” wykazano wyłącznie kwotę ustaloną w drodze uchwały nr XXXIII/167/20 Rady Powiatu w Brzezinach z dnia 29 grudnia 2020 roku w sprawie ustalenia wykazu wydatków niewygasających z upływem roku budżetowego 2020 oraz ustalenia planu finansowego tych wydatków, tj. 150.953,07 zł.

Wyjaśnienie Starosty Brzezińskiego i Skarbnika Powiatu w sprawie sprawozdania budżetowego Rb-ST stanowi załącznik nr 13 protokołu kontroli.

Z treści przedłożonego wyjaśnienia wynika, że wykazana w sprawozdaniu Rb-ST za okres sprawozdawczy od początku roku do dnia 31 grudnia 2020 roku kwota środków na rachunku budżetu jednostki samorządu terytorialnego w wysokości 2.015.828,22 zł, wynikała z błędnej interpretacji przepisu prawa gdyż uwzględniono jedynie środki pieniężne znajdujące się na rachunku podstawowym Powiatu Brzezińskiego.

Akta kontroli str. 15-30: Sprawozdanie Rb-ST za 2020 rok, zestawienie sald konta zespołu „1” ksiąg organu według stanu na 31 grudnia 2020 roku, wyciąg bankowy nr 257/2020 z dnia 31 grudnia 2020 roku, wyciąg bankowy nr 010/2020 z dnia 30 grudnia 2020 roku, nr 004/2020 z dnia 31 grudnia

2020 roku, nr 002/2020 z dnia 23 grudnia 2020 roku, nr 003/2019 z dnia 30 grudnia 2019 roku, nr 048/2020 z dnia 29 grudnia 2020 roku, nr 027/2020 z dnia 31 grudnia 2020 roku, wyciąg bankowy nr 001/2020 z dnia 21 października 2020 roku, nr 004/2020 z dnia 23 grudnia 2020 roku, nr 001/2020 z dnia 31 grudnia 2020 roku), wyciąg bankowy nr z dnia 22 stycznia 2021 roku nr 003/2021 dokumentujący zwrot dotacji do budżetu Państwa w kwocie 3.620,90 zł.

Jednostkowe sprawozdania budżetowe

Jak wynika z ustnych wyjaśnień Skarbnika Powiatu, Zarząd Powiatu Brzezińskiego nie uregulował sposobu przekazywania sprawozdań budżetowych przez powiatowe jednostki organizacyjne, co było wymagane § 12 ust. 4 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej, w którym określono, że kierownicy jednostek albo kierownicy jednostek obsługujących przekazują do zarządu jednostki samorządu terytorialnego sprawozdania w formie określonej przez zarząd jednostki samorządu terytorialnego. Według przyjętej praktyki w kontrolowanej jednostce, kierownicy powiatowych jednostek organizacyjnych (z wyjątkiem Starosty Brzezińskiego pełniącego funkcję kierownika Starostwa Powiatowego) przedkładali w formie papierowej zatwierdzone przez głównego księgowego i kierownika jednostki, co dokumentowały imienne pieczęcie i ich podpisy, natomiast dane księgowe wynikające z ksiąg rachunkowych prowadzonych przez Starostwo Powiatowe były eksportowane z programu księgowego „Księgowość budżetowa” do programu sprawozdawczego „Besti@”, a następnie uwzględniane w danych, wykazanych w sprawozdaniach zbiorczych Powiatu Brzezińskiego, bez wymaganego § 14 pkt. 3 ww. rozporządzenia kwalifikowanego podpisu elektronicznego złożonego przez kierownika jednostki i głównego księgowego.

Analiza jednostkowych sprawozdań budżetowych Rb-27S, Rb-28S (sprawozdania miesięczne) z miesięcy: czerwca i lipca 2020 roku i jednostkowych sprawozdań budżetowych: Rb-Z, Rb-N (sprawozdania kwartalne) za II kwartał 2020 roku wykazała, że:

- sprawozdania przekazywano w formie papierowej oraz w wersji elektronicznej w formacie xlm., które importowano do programu Besti@, a następnie generowano sprawozdanie zbiorcze w zakresie: wykonania planu dochodów, wykonania planu wydatków, wysokości zaciągniętych zobowiązań oraz powstałych należności na dany dzień sprawozdawczy,
- kierownicy powiatowych jednostek organizacyjnych sporządzali jednostkowe sprawozdania budżetowe w formie papierowej i przekazywali je organowi prowadzącemu przestrzegając terminów określonych w ww. rozporządzeniu. **Obowiązku tego, w odniesieniu do wszystkich okresów sprawozdawczych z 2020 roku, nie dopełnił Starosta Brzeziński, czym naruszył § 6 ust. 1 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej, zgodnie z którym sprawozdania jednostkowe - są sporządzane przez kierowników jednostek organizacyjnych, kierowników jednostek obsługujących i naczelników urzędów skarbowych na podstawie ewidencji księgowej oraz § 6 ust. 1 pkt 4 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 roku w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. z 2014 r., poz. 1773 ze zm. obowiązujący do dnia 28 grudnia 2020 roku) oraz § 6 ust. 1 pkt 4 rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 17 grudnia 2020 roku w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. z 2020 r., poz. 2396), zgodnie z którym sprawozdania (Rb-Z, Rb-N, Rb-UZ, Rb-ZN) w imieniu jednostki, są sporządzane i przekazywane przez: (...) kierowników jednostek organizacyjnych podległych jednostkom samorządu terytorialnego, w tym**

kierowników samorządowych zakładów budżetowych. **Dane wynikowe wymagane ww. sprawozdaniami były elektronicznie eksportowane z programu księgowego „Księgowość budżetowa” do programu sprawozdawczego „Besti@”, które nie były opatrzone wymaganym podpisem elektronicznym kierownika jednostki w związku powyższym należało uznać iż nie spełniały wymogu § 14 ust. 1 i 3 cytowanego rozporządzenia, zgodnie z którym sprawozdanie podpisują główny księgowy (skarbnik) i kierownik jednostki (dysponent funduszu, przewodniczący zarządu jednostki samorządu terytorialnego, kierownik jednostki obsługującej). Sprawozdanie w formie dokumentu elektronicznego opatruje się kwalifikowanym podpisem elektronicznym. Ponadto dane wynikające z niezatwierdzonych przez kierownika jednostki sprawozdań budżetowych były częścią składową sprawozdań zbiorczych przekazywanych do organu nadzoru – Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi.**

Wyjaśnienie Starosty Brzezińskiego i Skarbnika Powiatu w sprawie zaniechania przedłożenia do organu nadzoru jednostkowych sprawozdań budżetowych Starostwa Powiatowego w Brzezinach stanowi załącznik nr 14 protokołu kontroli.

Jak przedstawiła w swoim wyjaśnieniu Starosta Brzeziński cyt. „Sprawozdania budżetowe jednostki Starostwa Powiatowego w Brzezinach (miesięczne Rb-27S, Rb-28S, kwartalne Rb-N, Rb-Z) w latach 2019-2020 były sporządzone w systemie komputerowym „Bestia”, opatrzone statusem zatwierdzone. Natomiast z niedopatrzenia, nie zostały one podpisane przez kierownika jednostki. Sprawozdania jednostki - Starostwa Powiatowego w Brzezinach zostały wydrukowane oraz podpisane przez kierownika jednostki w dniu 28 czerwca 2021 roku.”

- skontrolowane sprawozdania były zatwierdzone przez główną księgową oraz kierownika powiatowej jednostki organizacyjnej,
- operacje wynikające ze sprawozdań budżetowych Rb-27S oraz Rb-28S sporządzonych przez ww. jednostki budżetowe, zaewidencjonowano na kontach odpowiednio 901- dochody budżetowe oraz 902- wydatki budżetowe ze wskazaniem podziałki klasyfikacji budżetowej,
- z uwagi na wspólny rachunek bankowy prowadzony dla rozliczeń budżetu Powiatu (konto 133) i rozliczeń jednostki budżetowej Starostwa (konto 130) i zachowania prawidłowych sald ww. kont, zrealizowane dochody budżetowe w danym dniu ujmowano w kwocie zbiorczej na kontach organu: **Wn 133, Ma 901, np. pod poz. PK219/1 z dnia 1 czerwca 2020 roku w kwocie 132.544,08 zł (bez klasyfikacji budżetowej) z pominięciem konta 222 – rozliczenie dochodów budżetowych**, natomiast w księgach rachunkowych Starostwa odnotowano 19 zapisów księgowych w zakresie zrealizowanych dochodów budżetowych przez ww. jednostkę budżetową ze wskazaniem klasyfikacji budżetowej oraz konta zespołu „2” **oraz dochodów Powiatu z tytułu dotacji i udziałów w podatku od osób prawnych (Wn 130, Ma 221 wraz z klasyfikacją budżetową)**, które powinny być ujęte jedynie w księgach organu na koncie 901 – dochody budżetowe ze wskazaniem podziałki klasyfikacji budżetowej. Powyższe naruszało zapisy załącznika nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (tekst jednolity Dz. U. z 2017 r., poz. 1911 ze zm.). Konto 222 służy do ewidencji rozliczeń z jednostkami budżetowymi z tytułu zrealizowanych przez te jednostki dochodów budżetowych. Na stronie Wn konta 222 ujmuje się dochody budżetowe zrealizowane przez jednostki budżetowe i urząd obsługujący organ podatkowy jednostki samorządu terytorialnego, w wysokości

wynikającej z okresowych sprawozdań tych jednostek, w korespondencji z kontem 901. Na stronie Ma konta 222 ujmuje się przelewy dochodów budżetowych na rachunek budżetu, dokonane przez jednostki budżetowe i urząd obsługujący organ podatkowy jednostki samorządu terytorialnego, w korespondencji z kontem 133. Ewidencję szczegółową do konta 222 prowadzi się w sposób umożliwiający ustalenie stanu rozliczeń z poszczególnymi jednostkami budżetowymi oraz urzędem obsługującym organ podatkowy jednostki samorządu terytorialnego z tytułu zrealizowanych przez nie dochodów budżetowych. **W konsekwencji powyższego, kontrolowana jednostka zaniechała ewidencji jednostkowych sprawozdań budżetowych w zakresie zrealizowanych przez Starostwo Powiatowe dochodów.** W odniesieniu do ewidencji dochodów Powiatu Brzezińskiego w księgach rachunkowych Starostwa prawodawca § 9 ww. rozporządzenia wskazał, że należy je uwzględnić jedynie w przychodach urzędu jednostki samorządu terytorialnego, z uwagi na fakt braku ujęcia ich w planach finansowych innych samorządowych jednostek budżetowych na kontach: Wn 800, Ma 750. Kontrolujące wskazują, że konto 720 – przychody z tytułu dochodów budżetowych, zgodnie z cytowanym rozporządzeniem, koresponduje z kontem 221 i służy do ewidencji przychodów z tytułu dochodów budżetowych związanych bezpośrednio z podstawową działalnością jednostki, w szczególności dochodów przypisanych na podstawie wydanych przez Starostę decyzji bądź zawartych umów cywilnoprawnych. Natomiast zrealizowane dochody budżetowe odnotowane na wyciągu bankowym, powinny być ujęte na kontach: Wn 130, Ma 221 wraz z klasyfikacją budżetową,

Akta kontroli str. 31-39: PK nr 1895 z dnia 01.06.2020 r., PK nr 219 z dnia 01.06.2020 r., wyciąg bankowy nr 106/2020 z dnia 01.06.2020 r.

- **wydatki budżetowe poniesione przez Starostwo Powiatowe ujmowano w księgach rachunkowych Powiatu w kwotach zbiorczych (wydatki z dnia 1 czerwca 2020 roku – rachunek bieżący) z pominięciem konta rozrachunkowego 223 – rozliczenie wydatków budżetowych, na kontach: Wn 902, Ma 133 w kwocie 9.592,82 zł (poz. księg. PK219/9). Powyższy sposób ewidencji wydatkowania środków budżetu uniemożliwił zaewidencjonowanie jednostkowych sprawozdań budżetowych z wykonania planu wydatków budżetowych przez Starostwo Powiatowe. Przyjęty schemat księgowania w powyższym zakresie naruszał zapisy ww. rozporządzenia,** zgodnie z którym - konto 223 służy do ewidencji rozliczeń z jednostkami budżetowymi z tytułu dokonanych przez te jednostki wydatków budżetowych. Na stronie Wn konta 223 ujmuje się środki przelane z rachunku budżetu na pokrycie wydatków jednostek budżetowych, w korespondencji z kontem 133. Na stronie Ma konta 223 ujmuje się wydatki dokonane przez jednostki budżetowe w wysokości wynikającej z okresowych sprawozdań tych jednostek, w korespondencji z kontem 902, dla którego prowadzona ewidencja szczegółowa powinna umożliwiać ustalenie stanu poszczególnych wydatków budżetu według podziałek klasyfikacji. Natomiast ewidencję szczegółową do konta 223 prowadzi się w sposób umożliwiający ustalenie stanu rozliczeń z poszczególnymi jednostkami budżetowymi z tytułu przekazanych na ich rachunki środków pieniężnych przeznaczonych na pokrycie realizowanych przez nie wydatków budżetowych. W odniesieniu do pozostałych jednostek budżetowych przekazanie środków na wydatki oraz ich rozliczenie ewidencjonowano prawidłowo. W księgach Starostwa Powiatowego ujęto 11 operacji na łączną kwotę 9.592,82 zł na kontach Wn konta zespołu „2”, „4” i „7”, Ma 130 z klasyfikacją budżetową (poz. księg. PK 1895) z dnia 1 czerwca 2020 roku,
- **odnotowano przypadki ujęcia w księgach rachunkowych Powiatu operacji dotyczącej wypłaty pracownikowi zaliczki z przeznaczeniem na zakup**

towarów bądź usług, a mianowicie pod poz. ksiąg. PK 219/8 z dnia 1 czerwca 2020 roku zewidencjonowano kwotę 500,00 zł tytułem wniosek o zaliczkę (nazwisko pracownika) na kontach: Wn 223-2-1/3, Ma 133-2-1, następnie pod poz. ksiąg. PK220/4 z dnia 2 czerwca 2020 roku rozliczenie zaliczki na kwotę 1,85 zł na kontach: Wn 133-2-1, Ma 223-2-1/3 oraz pod poz. ksiąg. PK 225/1 z ww. dnia rozliczenie zaliczki na kwotę 498,15 na kontach: Wn 902-2-1, Ma 223-2-3. Zapisy w księgach rachunkowych Starostwa były powieleniem zapisów ujętych w księgach rachunkowych Powiatu, które ujęto na kontach: Wn 234-1-1, Ma 223-1-1 w kwocie 500,00 zł, wniosek o zaliczkę z dnia 1 czerwca 2020 (poz. ksiąg. WB 17/1), następnie pod poz. ksiąg. PK 1896 z dnia 2 czerwca 2020 roku rozliczenie zaliczki na kwotę 1,85 zł na kontach: Wn 223-1-1, Ma 234-1-1 oraz pod poz. ksiąg. PK 1939 z ww. dnia rozliczenie zaliczki na kwotę 498,15 na kontach Wn 223-1-1, Ma 234-1-1. Powyższe naruszało zasady przyjętej ww. rozporządzeniem systematyki, zgodnie z którą zdarzenia związane z udzieleniem i rozliczeniem zaliczki pracownikowi na zakup materiałów i usług odnotowujemy w księgach rachunkowych jednostki budżetowej na koncie 234 – pozostałe rozrachunki z pracownikami w korespondencji z kontami zespołu „1”, „4” i „7”. Należy wskazać, że konto 223 służy do rozliczeń w zakresie środków na wydatki, w organie koresponduje z kontem 133 – rachunek budżetu i 902 – wydatki budżetowe, natomiast w jednostce z kontem 130 – rachunek bieżący,

- **odnotowano przypadki jednostronnego ujmowania operacji księgowych na kontach bilansowych: 901 i 902, np. pod poz. ksiąg. PK263/1-23 z dnia 30 czerwca 2020 roku tytułem przeksięgowanie nadpłaty w opłacie geodezyjno-kartograficznej, kwota podana w wartości ujemnej po stronie Ma konta 901-2-1 bez wskazania klasyfikacji budżetowej (-950,44 zł), pod poz. ksiąg. PK 236/8, 10, 12 z dnia 15 czerwca 2020 roku tytułem refundacja wynagrodzeń PUP kwota podana w wartości ujemnej po stronie Wn konta 902-2-1 bez wskazania klasyfikacji budżetowej (-4.531,34 zł), co naruszało zapisy załącznika nr 2 do ww. rozporządzenia oraz obowiązującego w kontrolowanej jednostce planu kont, zgodnie z którym na koncie 901 ewidencjonuje dochody budżetu w korespondencji z kontami: 222, 224 i 133, natomiast na koncie 902 ujmuje się wydatki budżetu jednostki samorządu terytorialnego. Na stronie Wn konta 902 ujmuje się w szczególności wydatki: 1) jednostek budżetowych na podstawie ich sprawozdań budżetowych, w korespondencji z kontem 223;2) realizowane z kredytu uruchomionego w formie realizacji zleceń płatniczych, w korespondencji z kontem 134. Ponadto ww. sposób ewidencji zdarzeń narusza zasadę podwójnego zapisu celem zachowania równowagi bilansowej,**
- kierownicy powiatowych jednostek budżetowych terminowo przedkładali miesięczne jednostkowe sprawozdania budżetowe Rb-27S oraz Rb-28S oraz kwartalne sprawozdania budżetowe Rb-N i Rb-Z, co potwierdzały zamieszczone na nich adnotacje o dacie wpływu do organu nadzoru (Powiatu). **Przedmiotowych sprawozdań za 2020 rok nie przedkładał Starosta Brzeziński.**

Bilans Powiatu Brzezińskiego z wykonania budżetu na dzień 31 grudnia 2020 roku

Bilans jednostki samorządu terytorialnego z wykonania budżetu na dzień 31 grudnia 2020 roku Powiat Brzeziński sporządził w dniu 28 kwietnia 2021 roku, który przekazano do organu nadzoru w dniu 25 maja 2021 roku. Przedmiotowy dokument podpisali: Starosta Renata Kobiera i pozostali członkowie Zarządu oraz Skarbnik Powiatu Tomasz Makowski.

Bilans zamknął się sumą bilansową aktywów i pasywów w wysokości 3.383.917,55 zł. Stan aktywów i pasywów wykazany w bilansie na początek roku 2020, był zgodny ze

stanem na dzień 31 grudnia 2019 roku. W bilansie z wykonania budżetu Powiatu Brzezińskiego wykazano następujące dane:

AKTYWA	Saldo konta	PASYWA	Saldo konta
I. Środki pieniężne	3.132.221,26	I. Zobowiązania	15.476.434,34 winno być <u>14.660.895,50</u>
1. Środki pieniężne	3.132.221,26	1. Zobowiązania finansowe	14.525.297,16
1.1. Środki pieniężne budżetu	winno być 2.181.084,08 Ad.1 <u>2.996.622,92</u>	1.1. Krótkoterminowe (do 12 miesięcy)	0,00
1.2. Pozostałe środki pieniężne	winno być 951.137,18 Ad.2 <u>135.598,34</u>	1.2. Długoterminowe (powyżej 12 miesięcy)	Ad.1 14.525.297,16
II. Należności i rozliczenia	winno być 251.696,29 <u>271.456,06</u>	2. Zobowiązania wobec budżetów	winno być 838.738,22 Ad.2 <u>26.820,28</u>
1. Należności finansowe	0,00	3. Pozostałe zobowiązania	winno być 112.398,96 Ad.3 <u>108.778,06</u>
1.1. Krótkoterminowe (do 12 miesięcy)	0,00	II. Aktywa netto budżetu	-12.798.534,79 Suma poniższych sald
1.2. Długoterminowe (powyżej 12 miesięcy)	0,00	1. Wynik wykonania budżetu (+,-)	(-)727.681,89 Saldo Wn konta 961
2. Należności od budżetów	winno być 249.978,20 Ad.3 <u>214.500,17</u>	1.1. Nadwyżka budżetu (+)	0,00
3. Pozostałe należności i rozliczenia	winno być 1.718,09 Ad.4 <u>56.955,89</u>	1.2. Deficyt budżetu (-)	(-)576.728,82 Saldo Wn konta 961
III. Inne aktywa	0,00	1.3. Niewykonane wydatki (-)	(-)150.953,07 Saldo Ma konta 904
		2. Wynik na operacjach niekasowych (+, -)	0,00
		3. Rezerwa na niewygasające wydatki	150.953,07 Saldo Ma konta 904
		4. Środki z prywatyzacji	0,00
		5. Skumulowany wynik budżetu (+, -)	(-)12.221.805,97 Saldo Wn konta 960
		III. Inne pasywa	winno być 706.018,00 <u>1.541.316,61</u> Saldo Ma konta 909 Ad.4
Suma aktywów	3.383.917,55 winno być 3.403.677,32	Suma pasywów	3.383.917,55 winno być 3.403.677,32

AKTYWA

ad. 1) **poz. I.1.1 - środki pieniężne budżetu - wartość bilansowa 2.181.084,08 zł**, natomiast prawidłowa kwota to 2.996.622,95 zł. Ustalenia stwierdzonych różnic przedstawia poniższa tabela:

Konto	Nazwa konta	Kontrolowana jednostka		Inspektorzy RIO	
		Saldo			
		Wn	Ma	Wn	Ma
133-2-1	Rachunek budżetu (pomniejszony o wartość środków dotacji)	2 003 785,77		1 984 026,03	
133-2-9	Rachunek VAT (centralizacja)	0,69		0,69	
133-2-2-18	Projekt "Przyjazny świat"			103 322,78	
133-2-2-20	Projekt BCUS			126 981,00	
133-2-2-21	Rządowy Fundusz Inwestycji Lokalnych			200 000,00	
133-2-3-8	Projekt "Program Erasmus Plus"			15 138,15	
133-2-11	Przewozy autobusowe o charakterze użyteczności publicznej	26 344,55		26 344,55	
133-2-20	Projekt "Program Erasmus"			389 856,68	
135-2-1	Wydatki niewygasające dot. inwestycji "Przebudowa drogi powiatowej Nr 2913E w m. Gałkówek Kolonia"	150 953,07		150 953,07	
Razem		2 181 084,08		2 996 622,95	

ad. 2) **poz. I.1.2 - pozostałe środki pieniężne - wartość bilansowa 951.137,18 zł**, a prawidłowa kwota to 135.598,31 zł. Ustalenia stwierdzonych różnic przedstawia poniższa tabela:

Konto	Nazwa konta	Kontrolowana jednostka		Inspektorzy RIO	
		Saldo			
		Wn	Ma	Wn	Ma
133-2-1	Rachunek budżetu wartość środków dotacji pozostających do zwrotu do stycznia 2021 r.	12 042,45		31 802,19	
133-2-9	Rachunek VAT (centralizacja)	517,00		517,00	
133-2-2-18	Projekt "Przyjazny świat"	103 322,78			
133-2-2-20	Projekt BCUS	126 981,00			
133-2-2-21	Rządowy Fundusz Inwestycji Lokalnych	200 000,00			
133-2-11	Projekt "Program Erasmus Plus"	15 138,15			
133-2-11	Przewozy autobusowe o charakterze użyteczności publicznej	3 620,90		3 620,90	
133-2-20	Projekt "Program Erasmus"	389 856,68			
133-2-21	PFRON "Projekt wyrównywanie różnic między regionami III" środki pozabudżetowe	99 658,22		99 658,22	
Razem		951 137,18		135 598,31	

ad. 3) **poz. II.2 - należności od budżetów - wartość bilansowa 249.978,20 zł**, a prawidłowa kwota to 214.500,17 zł. Ustalenia stwierdzonych różnic przedstawia poniższa tabela:

Konto	Nazwa konta	Kontrolowana jednostka		Inspektorzy RIO	
		Saldo			

	Uwagi	Kontrolowana jednostka		Inspektorzy RIO	
		Wn	Ma	Wn	Ma
224-2-1	udziały w podatku od os. praw. i os. fiz. za miesiąc grudzień 2020 (wpływ w styczniu 2021)	214 500,17	2 273,90	214 500,17	
	wartość należności pomniejszona o zobowiązania (per saldo)				
224-2-2	rozliczenie z tytułu należności podatku VAT - jednostka Starostwo	30 816,26	17 485,87		
	wartość należności pomniejszona o zobowiązania (per saldo) saldo należności dot. zapłaconego przez Powiat podatku VAT za kontrahentów i powinno być odnotowane w księgach Starostwa Powiatowego				
224-2-7	dochody JST z tytułu SP w okresie 21.12.-31.12	24 421,54			
	saldo powinno być odnotowane na koncie 222				
Razem		249 978,20		214 500,17	

Zaniechanie ustalenia salda dwustronnego narusza zasady funkcjonowania konta 224 zawarte w załączniku nr 2 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 roku w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (tekst jednolity Dz. U. z 2017 r., poz. 1911), zgodnie z którym - ewidencja szczegółowa powinna umożliwić ustalenie stanu należności i zobowiązań według poszczególnych tytułów oraz według poszczególnych budżetów. Konto 224 może wykazywać dwa salda. Saldo Wn konta 224 oznacza stan należności, a saldo Ma konta 224 - stan zobowiązań budżetu z tytułu pozostałych rozrachunków.

ad. 4) **poz. II.3 – pozostałe należności - wartość bilansowa 1.718,09 zł**, a prawidłowa kwota to 56.955,89 zł. Ustalenia stwierdzonych różnic przedstawia poniższa tabela:

Konto	Nazwa konta	Kontrolowana jednostka		Inspektorzy RIO	
		Saldo			
	Uwagi	Wn	Ma	Wn	Ma
222-2-1/1	zrealizowane dochody DPS Dąbrowa	1 057,63		1 057,63	
223-2-1/k.17	środki na wydatki do wyjaśnienia w LO (2008)	18,55		18,55	
223-2-2-6/k.17	saldo nierealne				
240-2-1	nadpłaty i mylne wpływy	641,91		641,91	
	saldo należności powinno być odnotowane w księgach Starostwa Powiatowego				

224-2-2	rozliczenie z tytułu należności podatku VAT - jednostka Starostwo			30 816,26	
	saldo należności dot. zapłaconego przez Powiat podatku VAT za kontrahentów i powinno być odnotowane w księgach Starostwa Powiatowego				
224-2-7	dochody JST z tytułu SP w okresie 21.12.-31.12			24 421,54	
	saldo powinno być odnotowane na koncie 222				
Razem		1 718,09		56 955,89	

PASYWA

ad. 1) poz. I.1.2 – zobowiązania finansowe długoterminowe – wartość bilansowa 14.525.297,16 zł wynikała z salda konta 260 strona Ma, którą w całości stanowiły zobowiązania z tytułu emisji papierów wartościowych oraz pożyczek długoterminowych. Szczegółowe zestawienie ww. tytułów dłużnych *stanowi załącznik nr 7 protokołu kontroli*,

ad. 2) **poz. I.2 – zobowiązania wobec budżetów – wartość bilansowa 838.738,22 zł**, a prawidłowa kwota to 26.820,97 zł. Ustalenia stwierdzonych różnic przedstawia poniższa tabela:

Konto	Nazwa konta	Kontrolowana jednostka		Inspektorzy RIO	
		Saldo			
		Wn	Ma	Wn	Ma
224-2-1	udziały w podatku od os. praw. i os. fiz. za miesiąc grudzień 2020 (wpływ w styczniu 2021)				2 273,90
	wartość zobowiązania wynikająca z per salda				
224-2-5	podatek VAT za XII/2020 od jednostek organizacyjnych do odprowadzenia w styczniu 2021		517,00		517,00
224-2-2	rozliczenie z tytułu zobowiązań podatku VAT				17 485,87
	wartość zobowiązania wynikająca z per salda				
224-2-3	rozliczenie dochodów budżetu dotyczące dotacji		2 922,61		2 922,61
240-2-7	Przewozy autobusowe o charakterze użyteczności publicznej - zwrot niewykorzystanych środków dotacji				3 620,90
224-2-8	Projekt "Przyjazny świat"		103 322,78		
	Program wieloletni, środki do wykorzystania w przyszłych okresach, saldo powinno być odnotowane na koncie 909				
224-2-12	Projekt "ERASMUS PLUS"		15 138,15		

	Program wieloletni, środki do wykorzystania w przyszłych okresach, saldo powinno być odnotowane na koncie 909				
224-2-13	Rządowy Fundusz Inwestycji Lokalnych		200 000,00		
	Program wieloletni, środki do wykorzystania w przyszłych okresach, saldo powinno być odnotowane na koncie 909				
224-2-14	Projekt "BCUŚ"		126 981,00		
	Program wieloletni, środki do wykorzystania w przyszłych okresach, saldo powinno być odnotowane na koncie 909				
224-2-15	Projekt "Erasmus"		389 856,68		
	Program wieloletni, środki do wykorzystania w przyszłych okresach, saldo powinno być odnotowane na koncie 909				
Razem			838 738,22		26 820,97

Operacje w zakresie wpływu środków na zadania współfinansowane bądź finansowane ze środków unijnych, których termin realizacji obejmował dany rok budżetowy oraz kolejne lata (w kwocie uwzględniającej finansowanie całego zadania) ewidencjonowano na kontach: Wn 133, Ma 224, natomiast kwotę wykonanych dochodów Powiatu ujmowano memoriałowo w wartości równej poniesionym wydatkom w danym roku budżetowym na kontach: Wn 224, Ma 901 wraz z klasyfikacją budżetową. Niewykorzystana część środków pozostająca do dyspozycji na lata kolejne stanowiła saldo konta 224. Powyższe naruszało obowiązujące zasady polityki rachunkowości oraz zapisy załącznika nr 2 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, zgodnie z którymi wartość ww. środków powinna być ujęta na koncie 909 – rozliczenia międzyokresowe wraz z klasyfikacją budżetową jako dochody otrzymane, a tym samym powinny być wykazane w jednostkowym sprawozdaniu budżetowym Rb-27S w kolumnie 8 – dochody otrzymane.

ad. 2) poz. I.3 -pozostałe zobowiązania – **wartość bilansowa 112.398,96 zł**, a prawidłowa kwota to 108.778,06 zł. Ustalenia stwierdzonych różnic przedstawia poniższa tabela:

Konto	Nazwa konta	Kontrolowana jednostka		Inspektorzy RIO	
		Saldo			
	Uwagi	Wn	Ma	Wn	Ma
240-2-1	nadpłaty i mylne wpływy				
	saldo należności powinno być odnotowane w księgach Starostwa Powiatowego		4 264,51		4 264,51
240-2-3	nadpłaty z tytułu opłat geodezyjnych				
	saldo należności powinno być odnotowane w księgach		2 940,34		2 940,34

	Starostwa Powiatowego				
240-2-7	Przewozy autobusowe o charakterze użyteczności publicznej - zwrot niewykorzystanych środków dotacji w dniu 22.01.2021 do budżetu Państwa		3 620,90		
240-2-12	Projekt Podaruj mi skrzydła – powinno być przeksięgowane na dochody PCPR - środki na utrwalenie wyników projektu		1 914,99		1 914,99
240-2-1	PFRON "Projekt wyrównywanie różnic między regionami III" środki pozabudżetowe		99 658,22		99 658,22
Razem			112 398,96		108 780,06

ad. 4) **poz. I.2 – inne pasywa – wartość bilansowa 706.018,00 zł**, a prawidłowa kwota to 1.541.316,61 zł. Ustalenia stwierdzonych różnic przedstawia poniższa tabela:

Konto	Nazwa konta	Kontrolowana jednostka		Inspektorzy RIO	
		Saldo			
		Wn	Ma	Wn	Ma
909-2-1	część oświatowa subwencji ogólnej na 2021		476 018,00		476 018,00
909-2-1	dotacja celowa z budżetu państwa na 2021 (75411-2110)		230 000,00		230 000,00
224-2-8	Projekt "Przyjazny świat" Program wieloletni, środki do wykorzystania w przyszłych okresach, saldo powinno być odnotowane na koncie 909				103 322,78
224-2-12	Projekt "ERASMUS PLUS" Program wieloletni, środki do wykorzystania w przyszłych okresach, saldo powinno być odnotowane na koncie 909				15 138,15
224-2-13	Rządowy Fundusz Inwestycji Lokalnych Program wieloletni, środki do wykorzystania w przyszłych okresach, saldo powinno być odnotowane na koncie 909				200 000,00
224-2-14	Projekt "BCUŚ" Program wieloletni, środki do wykorzystania w przyszłych okresach, saldo powinno być odnotowane na koncie 909				126 981,00
224-2-15	Projekt "Erasmus" Program wieloletni, środki do wykorzystania w przyszłych okresach, saldo powinno być odnotowane na koncie 909				389 856,68
Razem			706 018,00		1 541 316,61

Nieprawidłowości wskazane w powyższych tabelach naruszały zapisy § 23 ust. 4 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu

terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, zgodnie z którym bilans z wykonania budżetu jednostki samorządu terytorialnego powinien zawierać informacje w zakresie ustalonym w załączniku nr 7 do rozporządzenia. Ponadto art. 4 ust. 2 ustawy o rachunkowości stawia wymóg aby zdarzenia, w tym operacje gospodarcze, ujmuje się w księgach rachunkowych i wykazuje w sprawozdaniu finansowym zgodnie z ich treścią ekonomiczną.

Szczegółowe ustalenia w zakresie wykazanych sald w bilansie Powiatu Brzezińskiego za 2020 rok, stanowi załącznik nr 15 protokołu kontroli.

W sprawozdaniu budżetowym Rb-NDS za okres od początku roku do dnia 30 czerwca 2021 w poz. D.15 – wolne środki, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt. 6 ustawy o finansach publicznych w kolumnie plan po zmianach wykazano wartość 1.224.000,00 zł, która zgodnie z zapisami § 5 uchwały nr XXXVIII/198/21 Rady Powiatu w Brzezinach z dnia 29 czerwca 2021 roku stanowiła źródło sfinansowania planowanego deficytu na rok 2021. **Natomiast w kolumnie wykonanie wykazano kwotę 1.575.809,30 zł, która wynikała z wyliczenia poniżej wskazanych wartości poszczególnych pozycji bilansu Powiatu Brzezińskiego za 2020 rok, tj. środki pieniężne budżetu w kwocie 2.181.084,08 zł (poz. I.1.1 aktywów) plus należności i roszczenia w kwocie 251.696,29 zł (poz. II aktywów)** pomniejszone o: rozliczenia międzyokresowe w kwocie 706.018,00 zł (poz. III pasywów), rezerwę na niewygasające wydatki w kwocie 150.953,07 zł (poz. II.3 pasywów).

Kontrolujące wskazują, że art. 217 ust. 2 pkt. 6 ustawy o finansach publicznych precyzyjnie określa jakie środki powinny być ujęte w poz. D.15, wskazując że „wolne środki” należy rozumieć jako nadwyżkę środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu jednostki samorządu terytorialnego, wynikających z rozliczeń wyemitowanych papierów wartościowych, kredytów i pożyczek z lat ubiegłych. W związku z tym nie ma podstaw prawnych do uwzględnienia w ich kwocie należności i rozliczeń, których wykonanie kasowe (wpływ na rachunek budżetu) nastąpi w kolejnym roku budżetowym. Ponadto kontrolujące zwracają uwagę na fakt podwojenia salda należności w kwocie 48.370,46 zł (saldo występujące w księgach organu i w księgach Starostwa Powiatowego). W odniesieniu do przedstawionej w bilansie (poz. I.1.1. aktywów) wartości środków pieniężnych budżetu, kontrolujące ustaliły, że wykazano ją w zaniżonej kwocie niż faktycznie pozostawała do dyspozycji budżetu na przyszłe okresy, tj. środki pieniężne na realizację projektów w latach następnych na łączną kwotę 835.298,61 zł pomniejszone o zobowiązania wobec budżetu państwa z tytułu rozliczeń w podatku VAT w kwocie 17.485,87 zł, nadpłaty w udziałach w podatku od osób fizycznych w wysokości 2.273,90 zł.

Jak wykazała, kontrola tytułów należności i zobowiązań odnotowanych na saldach kont bilansowych ksiąg rachunkowych Powiatu Brzezińskiego, w części były one nierealne co opisano w temacie „Rozrachunki i roszczenia”.

Kontrolowana jednostka w 2020 roku korzystała ze środków budżetu Unii Europejskiej na realizację sześciu projektów. Środki na finansowanie ww. zadań były gromadzone na wyodrębnionych rachunkach bankowych.

Szczegółowe zestawienie realizowanych projektów z udziałem środków pochodzących z Unii Europejskiej w 2020 roku przez Powiat Brzeziński, stanowi załącznik nr 16 protokołu kontroli.

V. ROZRACHUNKI I ROSZCZENIA

1. ROZRACHUNKI Z TYTUŁU DOSTAW I USŁUG (LATA 2020 - 2021)

Zakładowy plan kont ustalony dla jednostki budżetowej Starostwa Powiatowego w Brzezinach, wprowadzony w życie zarządzeniem nr 1 Starosty Brzezińskiego z dnia 2 stycznia 2014 roku ze zm., uwzględniał konto 201 – rozrachunki z odbiorcami i dostawcami. Zgodnie z zapisami ww. regulacji wewnętrznej, przedmiotowe konto przeznaczono do ewidencji rozrachunków i roszczeń z tytułu dostaw, robót i usług, w tym również zaliczek na poczet dostaw, robót i usług oraz kaucji gwarancyjnych, a także należności z tytułu przychodów finansowych. Ewidencja szczegółowa do konta 201 pozwalała na ustalenie należności i zobowiązań według poszczególnych kontrahentów. Saldo Wn oznacza stan należności i roszczeń, a saldo Ma – stan zobowiązań.

Opis do przedmiotowego konta nie uwzględniał zasady ewidencji zobowiązań wymagalnych. Zgodnie z art. 8 ust. 1 ustawy o rachunkowości – określając zasady rachunkowości w jednostce, należy zapewnić w niej możliwość wyodrębnienia wszystkich zdarzeń istotnych do oceny sytuacji majątkowej i finansowej jednostki, przy zachowaniu zasady ostrożności. Ponadto na podstawie § 20 ust. 1 pkt 4 ppkt b rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej - zakładowy plan kont powinien zawierać możliwość sporządzenia sprawozdań finansowych, sprawozdań budżetowych lub innych sprawozdań określonych w odrębnych przepisach.

Według sporządzonego na dzień 31 grudnia 2020 roku bilansu Starostwa Powiatowego w Brzezinach oraz zestawienia obrotów i sald, persaldo konta 201 strony Wn wynosiło 177.887,77 zł.

Należności z tytułu dostaw i usług wynosiły 224.036,02 zł (strona Wn konta 201), których szczegółową specyfikację *zawiera załącznik nr 11, 17 protokołu kontroli*.

Analiza danych wykazanych w przedmiotowej tabeli wykazała, że pozostająca na saldzie strony Wn konta 201 część należności, z uwagi na zaniechanie działań windykacyjnych przez Starostę Brzezińskiego uległa przedawnieniu, tj.:

- **należności z tytułu dostaw i usług przypisane na podstawie faktury nr 114/2016 z dnia 27 czerwca 2016 roku z terminem płatności 14 dni od jej wystawienia, na kwotę 120,00 zł brutto (saldo konta 201-1-2-2/8030, konta 201-1-2-1/8030) wykazane w poz.2 załącznika nr 17 protokołu kontroli,**

Wyjaśnienie Starosty Brzezińskiego w sprawie należności odnotowanej na koncie kontrahenta o numerze 8030 stanowi załącznik nr 18 protokołu kontroli.

Jak przedstawiła wyjaśniająca działania windykacyjne ograniczono do kontaktu telefonicznego z dłużnikiem, który w rozmowie podważył jakość przedmiotu sprzedaży (zrębek drewna) i nie dokonał wpłaty wierzytelności,

- **należności z tytułu dostaw i usług przypisane na podstawie faktury: nr PB/SP/142/2017 z dnia 7 lipca 2017 roku na kwotę 4.059,00 zł brutto, nr PB/SP/167/2017 z dnia 1 sierpnia 2017 roku na kwotę 1.353,00 zł brutto, nr PB/SP/192/2017 z dnia 1 września 2017 roku na kwotę 1.353,00 zł brutto, nr PB/SP/218/2017 z dnia 2 października 2017 roku na kwotę 1.353,00 zł brutto, nr PB/SP/243/2017 z dnia 2 listopada 2017 roku na kwotę 1.353,00 zł brutto, nr PB/SP/268/2017 z dnia 1 grudnia 2017 roku**

na kwotę 1.353,00 zł brutto, nr PB/SP/20/2018 z dnia 2 stycznia 2018 roku
na kwotę 1.353,00 zł brutto, nr PB/SP/45/2018 z dnia 1 lutego 2018 roku
na kwotę 1.353,00 zł brutto, nr PB/SP/68/2018 z dnia 1 marca 2018 roku
na kwotę 1.353,00 zł brutto (saldo konta 201-1-2-2/9255, konta 201-1-2-1/9255),

– należności przejętych po zlikwidowanym SP ZOZ w Brzezinach odnotowane na koncie 201-24 wraz z analityką: 2, 3, 5, 6 na łączną kwotę 2.850,19 zł powstałe w latach 2006-2010.

Okres roszczeń dla ww. wymagalnych należności związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej, zgodnie z art. 118 ustawy z dnia 23 kwietnia 1963 roku Kodeks cywilny (tekst jednolity Dz. U. z 2020 r., poz. 1740), upłynął po trzech latach. Jednakże koniec terminu przedawnienia przypada na ostatni dzień roku kalendarzowego, chyba że termin przedawnienia jest krótszy niż dwa lata.

Kontrolujące wskazują, że art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 13 kwietnia 2018 roku o zmianie ustawy Kodeks Cywilny oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2018 r., poz. 1104) określa następujące zasady ustalania terminów przedawnienia - jeżeli zgodnie z ustawą zmienianą w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, termin przedawnienia jest krótszy niż według przepisów dotychczasowych, bieg terminu przedawnienia rozpoczyna się z dniem wejścia w życie niniejszej ustawy. Jeżeli jednak przedawnienie, którego bieg terminu rozpoczął się przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, nastąpiłoby przy uwzględnieniu dotychczasowego terminu przedawnienia wcześniej, to przedawnienie następuje z upływem tego wcześniejszego terminu.

Akta kontroli str. 40-87: Faktura nr 114/2016 z dnia 27 czerwca 2016 roku, na kwotę 120,00 zł brutto obroty konta 201-1-2-2/8030, konta 201-1-2-1/8030 za lata 2016-2020, faktury: nr PB/SP/142/2017 z dnia 7 lipca 2017 roku na kwotę 4.059,00 zł brutto, nr PB/SP/167/2017 z dnia 1 sierpnia 2017 roku na kwotę 1.353,00 zł brutto, nr PB/SP/192/2017 z dnia 1 września 2017 roku na kwotę 1.353,00 zł brutto, nr PB/SP/218/2017 z dnia 2 października 2017 roku na kwotę 1.353,00 zł brutto, nr PB/SP/243/2017 z dnia 2 listopada 2017 roku na kwotę 1.353,00 zł brutto, nr PB/SP/268/2017 z dnia 1 grudnia 2017 roku na kwotę 1.353,00 zł brutto, nr PB/SP/20/2018 z dnia 2 stycznia 2018 roku na kwotę 1.353,00 zł brutto, nr PB/SP/45/2018 z dnia 1 lutego 2018 roku na kwotę 1.353,00 zł brutto, nr PB/SP/68/2018 z dnia 1 marca 2018 roku na kwotę 1.353,00 zł brutto (obroty konta 201-1-2-2/9255, konta 201-1-2-1/9255 za lata 2017-2020 oraz umowy najmu z dnia 1 grudnia 2016 roku, pismo nr BG.6845.2.2017 z dnia 20.06.2017, protokół zdawczo – odbiorczy, wypowiedzenie najmu z dnia 27.03.2018 r.

Wyjaśnienie w sprawie windykacji należności odnotowanych na koncie 201 oraz oceny ich realności, złożyła Starosta Brzeziński i Skarbnik Powiatu, które stanowi załącznik nr 12 protokołu kontroli.

Jak wyjaśniła Starosta Brzeziński cyt. „Analiza kont rozrachunkowych wskazuje, że pomimo prowadzenia specyfikacji sald, nie dokonano ich ostatecznego rozliczenia. Problem z rozliczeniem sald wiąże się między innymi z odległym okresem powstania części należności bądź zobowiązań, a tym samym utrudnionym dotarciem do kontrahentów. Wpływ na powyższą sytuację miała między innymi częsta zmiana na stanowisku Skarbnika, zmiany kadrowe pracowników w Wydziale Finansowym w latach 2010-2020, a także niedostateczna współpraca z wydziałami merytorycznymi. W roku 2021 zostaną podjęte działania celem ostatecznego rozliczenia sald kont rozrachunkowych jednostki z tytułu należności i zobowiązań powstałych w latach 2004 – 2020, a także działania windykacyjne dotyczące należności.”

Zobowiązania z ww. tytułu na ostatni dzień roku budżetowego 2020 wynosiły 46.148,25 zł, których szczegółową specyfikację zawiera załącznik nr 19 protokołu kontroli.

Prawidłowość zapisów operacji finansowych na koncie 201, kontrolujące sprawdziły w oparciu o zarejestrowane na koncie 201 faktury w miesiącach: maju i wrześniu 2020

roku (co piętnasta faktura), trzech faktur największych kwotowo oraz odnotowane na saldzie na dzień 31 grudnia 2020 roku (zapłaconych w 2021 roku). Ogółem skontrolowano 47 dokumenty księgowe.

Skontrolowane faktury z miesięcy: maja i września 2020 roku, trzech faktur największych kwotowo oraz odnotowane na saldzie na 31 grudnia 2020 roku, zestawiono w tabeli stanowiącej załącznik nr 19 protokołu kontroli.

W wyniku powyższego stwierdzono, że:

- dokumenty będące podstawą zapisów księgowych, spełniały wymogi dotyczące dokumentu źródłowego, określone przez art. 21 i art. 22 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości, oraz w rozdziale II obowiązującej instrukcji obiegu dokumentów, stanowiącej załącznik do zarządzenia nr 7/2018 Starosty Brzezińskiego z dnia 23 marca 2009 roku,
- ewidencji księgowej podlegały dokumenty określone w rozdziale IV ww. instrukcji,
- wpływające do jednostki dokumenty zewnętrzne były ewidencjonowane w rejestrze wpływających dokumentów do Starostwa Powiatowego, a następnie przekazywane do wydziału merytorycznego,
- weryfikację wpływających dowodów księgowych pod względem merytorycznym przeprowadzali pracownicy odpowiednich wydziałów Starostwa, którzy potwierdzali fakt dostarczenia materiału bądź wykonania usługi zgodnie ze złożonym zamówieniem, po czym przekazywano je do Wydziału Finansowego celem dalszej realizacji,
- dokumenty stanowiące podstawę zapisów księgowych poddano kontroli pod względem prawidłowości formalno – rachunkowej, czego potwierdzeniem były stosowne adnotacje na pieczętkach dokumentujących przeprowadzenie powyższych czynności przez pracowników upoważnionych do wykonywania takich czynności,
- zabezpieczenie środków w planie finansowym potwierdzał Skarbnik Powiatu,
- wydatek na dokumentach zatwierdzali: Starosta Renata Kobiera bądź Wicestarosta Ryszard Śliwkiewicz pełniący zastępstwo podczas nieobecności Starosty,
- w badanej próbie odnotowano przypadki regulowania zobowiązań po terminie wskazanym na fakturze bądź rachunku, a mianowicie: w miesiącu maju na kwotę 3.183,53 zł (poz. 7 tabeli), w miesiącu wrześniu na kwotę 941,05 zł (poz. 5 tabeli), pozostające na saldzie na 31 grudnia 2020 roku na łączną wartość 5.888,42 zł (tabela poz. 4, 7, 9, 10, 12, 13, 14, 15, 20), których termin płatności przypadał po dniu 1 stycznia 2021 roku. Opóźnienia w zapłacie wynosiły od 1 dnia do 13 dni i były zapłacone w danym okresie sprawozdawczym.

Oświadczenie Starosty Brzezińskiego w sprawie nieterminowego regulowania zobowiązań, stanowi załącznik nr 20 protokołu kontroli.

Jak oświadczyła Starosta Brzeziński, Powiat nie poniósł kosztów w postaci odsetek za nieterminowe regulowanie płatności z tytułu dostaw i usług w 2020 roku oraz w I półroczu 2021 roku. Nieterminowe wpłaty powodowane były trudną sytuacją związaną z pandemią COVID -19 oraz pracą zdalną pracowników, w wyniku czego nastąpiły utrudnienia w obiegu wewnętrznym dokumentów- jednostki.

- operacje w zakresie zakupu dostaw i usług ewidencjonowano na kontach: Wn konta zespołu „4” lub 080, Ma 201 wraz z analityką - koszty wynikające z faktury, Wn 130, Ma 201 wraz z analityką.
- **dowody księgowe nie były oznaczone numerami określonymi w zapisach księgowych, co naruszało art. 23 ust. 2 pkt 2 ustawy o rachunkowości**, zgodnie z którym zapis księgowy powinien zawierać co najmniej: określenie rodzaju i numer identyfikacyjny dowodu księgowego stanowiącego podstawę zapisu oraz jego datę, jeżeli różni się ona od daty dokonania operacji. Powyższe utrudniało ich sprawdzenie i powiązanie z zapisami w księgach rachunkowych.

2. ROZRACHUNKI PUBLICZNOPRAWNE

Konto 225 – rozrachunki z budżetami

Zgodnie z przyjętymi regulacjami wewnętrznymi, konto 225 służy do ewidencji rozrachunków z budżetami, w szczególności z tytułu podatków od osób fizycznych oraz podatku od twórców i usług. Ewidencja szczegółowa do konta 225 miała zapewnić ustalenie stanu należności i zobowiązań według każdego z tytułów rozrachunków z budżetem odrębnie.

Stan należności i zobowiązań konta 225 na dzień 31 grudnia 2020 roku przedstawia poniższa tabela:

L.p.	Nazwa konta rozrachunkowego	Saldo na dzień 31 grudnia 2020 roku (w zł)	
		Wn	Ma
1	225-1-1 - Rozrachunki z budżetami - podatek od wynagrodzeń		0,00
2	225-1-2 - Rozrachunki z budżetami		10 851,18
3	225-1-3 - Naliczenie podatku od osób fizycznych - ZFSS		0,00
4	225-1-5-1 - Rozliczenie dochodów stanowiących dochód Skarbu Państwa - ŁUW		183 074,85
5	225-1-5-2 - Rozliczenie dochodów stanowiących dochód Skarbu Państwa - JST		66 095,75
6	225-1-5-3 - Rozliczenie dochodów stanowiących dochód Skarbu Państwa - podatek		732,73
7	225-1-6 - Wpłaty Kół Łowieckich		0,00
Razem			260 754,51

Terminowość zapłaty zobowiązań, zgodność zadeklarowanych kwot podatku dochodowego od osób fizycznych z przekazywanymi przelewami za 2020 rok, przedstawiono w tabeli *stanowiącej załącznik nr 21 protokołu kontroli*.

W wyniku analizy dokumentacji płacowej i ewidencji księgowej prowadzonej dla Starostwa Powiatowego w Brzezinach z miesięcy: marca i września 2020 roku stwierdzono, co następuje:

- przekazywane zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych wynikały z tytułu umów o pracę, umów zlecenia oraz podlegających opodatkowaniu świadczeń socjalnych,
- zobowiązania z tytułu zaliczek na podatek dochodowy od osób fizycznych, przekazywano na rachunek bankowy Urzędu Skarbowego, w terminie zgodnym z art. 38 ust. 1 ustawy z dnia 26 lipca 1991 roku o podatku dochodowym od osób fizycznych (tekst jednolity Dz. U. 2020 r., poz. 1426), tj. do 20-go dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym zaliczki zostały pobrane,
- operacje w zakresie naliczenia podatku ujmowano na kontach: Wn 231, Ma 225, natomiast przekazanie pobranych zaliczek na rachunek bankowy Urzędu Skarbowego na kontach: Wn 225, Ma 130 wraz z klasyfikacją budżetową.
- **kontrolowana jednostka nie pobierała prowizji od przekazywanej do Urzędu Skarbowego kwoty zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych.**

W myśl art. 28 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (tekst jednolity Dz. U. 2020, poz. 1325 ze zm.), płatnikom i inkasentom przysługuje zryczałtowane wynagrodzenie z tytułu terminowego wpłacania podatków pobranych na rzecz budżetu państwa. Szczegółowe zasady ustalania wynagrodzenia płatników i

inkasentów pobierających podatki na rzecz budżetu państwa, w relacji do kwoty pobranych podatków, oraz tryb pobrania wynagrodzenia, określono w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 21 grudnia 2015 roku w sprawie wynagrodzenia płatników i inkasentów pobierających podatki na rzecz budżetu państwa (Dz. U. z 2015 r., poz. 2154), zgodnie z którym - płatnikom podatku dochodowego od osób fizycznych, przysługuje wynagrodzenie z tytułu terminowego wpłacania podatków, wynoszące 0,3% kwoty podatków pobranych na rzecz budżetu państwa. Kontrolujące stwierdziły, że zaniechanie poboru przez Starostwo Powiatowe w Brzezinach należnego wynagrodzenia płatnika za 2020 rok, spowodowało zaniżenie dochodów jednostki o kwotę 587,00 zł.

Konto 229 – Pozostałe rozrachunki publiczno-prawne

Konto 229 służy do ewidencji innych, niż z budżetami rozrachunków publicznoprawnych, a w szczególności z tytułu ubezpieczeń społecznych i zdrowotnych. Ewidencja analityczna prowadzona do konta, umożliwiła ustalenie stanu należności i zobowiązań według tytułów rozrachunków.

Saldo konta 229 wykazane na dzień 31 grudnia 2020 roku po stronie Ma wynosiło 42.931,85 zł i w całości stanowiły je składki społeczne (pracodawcy) i Fundusz Pracy naliczone od dodatkowego wynagrodzenia rocznego za 2020 rok. Zobowiązanie zapłacono w dniu 26 lutego 2021 roku (wyciąg bankowy nr 039/2021).

Terminowość zapłaty zobowiązań, zgodność zadeklarowanych składek na ubezpieczenie społeczne, zdrowotne i Fundusz Pracy od wynagrodzeń pracowników Starostwa Powiatowego w Brzezinach wynikających z list płac za miesiące: marzec i wrzesień 2020 roku skontrolowano w oparciu o zapisy ewidencji księgowej, wyciągi bankowe, listy płac oraz deklaracje ZUS DRA.

Zestawienie składek społecznych, zdrowotnych oraz składek na Fundusz Pracy zadeklarowanych i podlegających wpłacie na rzecz ZUS wraz z ich wpłatami w 2020 roku przedstawia tabela, *która stanowi załącznik nr 22 protokołu kontroli.*

Jak wynika z przedstawionej dokumentacji, składki na ubezpieczenie społeczne, zdrowotne oraz składki na Fundusz Pracy przekazywane były na rachunek Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w terminach określonych w art. 47 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jednolity Dz. U. 2020 r., poz. 266). Analiza list wypłat wynagrodzeń dla pracowników Starostwa Powiatowego w Brzezinach oraz zapisów ksiąg rachunkowych za ww. miesiące wykazała, że w deklaracjach ujęto wszystkie zobowiązania z tytułu naliczonych składek na ubezpieczenie społeczne, zdrowotne i Fundusz Pracy, a zapisy na kontach dotyczące naliczonych i zapłaconych składek ZUS, były zgodne z unormowaniami opisanymi w zakładowym planie kont.

Operacje w zakresie ewidencji naliczonych i przekazanych składek społecznych, zdrowotnych i na Fundusz Pracy, ujmowano w urządzeniach księgowych na kontach: Wn 231, Ma 229 (składki społeczne od pracownika i składki zdrowotne), Wn 405, Ma 229 (składki społeczne od pracodawcy oraz składki na Fundusz Pracy), Wn 229, Ma 130 przekazanie naliczonych składek społecznych, zdrowotnych i na Fundusz Pracy na rachunek bankowy Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

Składki na Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych

Analiza deklaracji za 2020 rok wykazała, że kontrolowana jednostka nie była zobowiązana dokonywać miesięcznych wpłat na Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, z uwagi na spełnienie wymogu określonego w art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (tekst jednolity Dz. U. z 2019 r., poz. 1172 ze zm.). Wysokość

osiągniętego wskaźnika zatrudnienia osób niepełnosprawnych w 2020 roku wynosił od 6,42 do 8,21, szczegółowe ustalenia przedstawiono w formie tabelarycznej.

Tabela obrazująca wielkość zatrudnienia osób niepełnosprawnych w stosunku do ogółu zatrudnienia w Starostwie Powiatowym w Brzezinach w 2020 roku, stanowi załącznik nr 23 protokołu kontroli.

3. POZOSTAŁE ROZRACHUNKI

Analiza zapisów księgowych oraz sald końcowych wybranych kont rozrachunkowych odnotowanych na dzień 31 grudnia 2020 roku w księgach rachunkowych Powiatu Brzezińskiego oraz w księgach rachunkowych Starostwa Powiatowego wykazała, że uwzględniały one te same tytuły dłużne, które zestawiono w poniższej tabeli:

Tytuł należności	Saldo końcowe na dzień 31.12.2020 r.	Numer konta analitycznego w księgach organu	Numer konta analitycznego w księgach jednostki budżetowej
Opłata z tytułu zajęcia pasa drogi	208,90	240-2-1	240-1-1
Opłata z tytułu usług geodezyjnych, kartograficznych	2 940,34	240-2-3	240-1-1
Użytkowanie wieczyste	0,59	240-2-1	240-1-1
Nadpłata wierzytelności przez SP ZOZ	1 954,33	240-2-1	240-1-1
Przejazd pojazdów ponadnormatywnych	200,00	240-2-1	240-1-1
Czynsz dzierżawny	20,80	240-2-1	240-1-1
Przelewy do wyjaśnienia	1.370,76	240-2-1	240-1-1
Rozliczenie zapłaconego podatku VAT od należności wymagalnych z tytułu dostaw i usług	17.458,48	224-2-2	201-1-3, 201-1-2-2, 221-1-10
Nadpłata podatku VAT do US za lata 2017-2018	6.757,78	224-2-2	225-1-2
Razem	48.370,46	Wartość wykazana w poz. II.2 aktywów bilansu Powiatu Brzezińskiego	Wartość wykazana w poz. B.II.1 i B.II.4 aktywów bilansu Starostwa Powiatowego

Szczegółowe ustalenia sald kont analitycznych zawarto w tabeli *stanowiącej załącznik nr 17 i nr 24 protokołu kontroli.*

Analiza danych wykazanych w bilansie skonsolidowanym za 2020 rok wykazała, że w poz. B.II aktywów – należności i roszczenia wykazano kwotę 1.460.312,58 zł, na którą składały się należności wykazane w bilansie Powiatu Brzezińskiego w kwocie 251.696,29 zł (poz. II. Aktywów) oraz należności wykazane w bilansie zbiorczym powiatowych jednostek organizacyjnych w kwocie 1.208.616,29 zł (poz. B.II aktywów) z tego kwotę 909.726,32 zł stanowiły należności odnotowane w księgach rachunkowych Starostwa Powiatowego w Brzezinach. Powyższe wskazuje, że kontrolowana jednostka zawiązała należności wykazane w bilansie skonsolidowanym o kwotę 48.370,46 zł.

Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, określa zbiór kont służących do rozliczeń jednostki budżetowej, który jest odmienny od kont służących ewidencji zdarzeń w zakresie rozliczeń finansowych jednostki samorządu terytorialnego, w związku z tym ujęcie operacji w księgach rachunkowych organu na podstawie tego samego dowodu źródłowego, który co do zasady dokumentował rozliczenia jednostki budżetowej bądź odwrotnie, nie miało podstaw prawnych. Powyżej stosowana praktyka ewidencji zdarzeń, narusza zasady określone art. 24 ust. 1-3 ustawy o rachunkowości, zgodnie z którymi - księgi rachunkowe powinny być prowadzone rzetelnie, bezbłędnie, sprawdzalnie i bieżąco. Księgi rachunkowe uznaje się za rzetelne, jeżeli dokonane w nich zapisy odzwierciedlają stan rzeczywisty. Księgi rachunkowe uznaje się za prowadzone bezbłędnie, jeżeli wprowadzono do nich kompletnie i poprawnie wszystkie zakwalifikowane do zaksięgowania w danym miesiącu dowody księgowy, zapewniono ciągłość zapisów oraz bezbłędność działania stosowanych procedur obliczeniowych.

Analiza zapisów księgowych na podstawie, których ustalono saldo należności i zobowiązań na dzień bilansowy 2020 roku, wykazała następujące nieprawidłowości:

konto 224-4 (organ)

- należności z tytułu niezapłaconego przez kontrahentów podatku VAT z lat 2004-2020 (w tym w odniesieniu do rozliczeń z kontrahentem ARTUREX), które kontrolowana jednostka jako podatnik zobowiązana była do przekazania na rachunek właściwego Urzędu Skarbowego w terminach określonych ustawą o podatku od towarów i usług na łączną kwotę 24.058,48 zł. Rozliczenia te powinny być ewidencjonowane w księgach rachunkowych Starostwa Powiatowego. W odniesieniu do wierzytelności wymienionych w poz. 2 i poz. 6 tabeli *stanowiącej załącznik nr 17 protokołu kontroli*, roszczenia na łączną kwotę 2.046,44 zł uległy przedawnieniu na podstawie art. 118 Kodeksu Cywilnego, w związku z czym saldo należności zostało zawyżone,
- należności z tytułu nadpłaty podatku VAT (konto 224-2-2) w wyniku złożonych korekt deklaracji VAT-7: z 2010 roku na kwotę 6.600,00 zł, z 2017 roku na kwotę 5.152,00 zł oraz z 2018 roku na kwotę 1.605,78 zł (poz. 3 tabeli *stanowiącej załącznik nr 17 protokołu kontroli*). W odniesieniu do należności z 2010 roku uległy one przedawnieniu na podstawie art. 80 ustawy Ordynacja podatkowa, w związku z czym saldo tych należności jest nierealne,
- w latach 2018-2020 kontrolowana jednostka nie podejmowała działań windykacyjnych, jak również nie występowała do komornika sądowego o wyjaśnienie przyczyn nieskutecznej egzekucji w odniesieniu do roszczeń wynikających z rozliczeń z kontrahentem Trans Arturex, w odniesieniu do nadpłat z tytułu podatku VAT nie dokonano rozliczeń, w kolejnych okresach rozliczeniowych również nie wystąpiono do Naczelnika Urzędu Skarbowego o jej zwrot,

Zestawienie należności i zobowiązań według stanu na dzień 31 grudnia 2020 roku odnotowanych na kontach organu 224 – rozliczenia z budżetem oraz na kontach rozrachunkowych ksiąg jednostki budżetowej: 201, 221, 225 stanowi załącznik nr 17 protokołu kontroli.

konto 240-2-1 (organ)

- należności z tytułu niezapłaconego przez kontrahenta podatku VAT z lat

2002-2008, który kontrolowana jednostka jako podatnik zobowiązana była do przekazania na rachunek właściwego Urzędu Skarbowego w terminach określonych ustawą o podatku od towarów i usług na kwotę na kwotę 218,95 zł (poz. 1 – Skarb Państwa). Roszczenia te uległy przedawnieniu na podstawie art. 118 Kodeksu Cywilnego, w związku z czym saldo należności było nierealne. Rozliczenia te powinny być ewidencjonowane w księgach rachunkowych Starostwa Powiatowego,

- należności z tytułu dostaw i usług w kwocie 36,00 zł, rozliczeń z umowy o dzieło w kwocie 0,48 zł oraz rozliczeń z komornikiem sądowym w kwocie 384,28 zł. Przedmiotowe rozliczenia powinny być zaewidencjonowane w księgach rachunkowych Starostwa Powiatowego,
- **zobowiązania z tytułu: nadpłaty za zajęcie pasa drogi (decyzje wydane w latach 2009-2020) – 9 pozycji sald na łączną kwotę 208,90 zł (w tym przedawnione na kwotę 136,95 zł), nadpłaty za usługi geodezyjne i kartograficzne (decyzje z lat 2014-2020) – 54 pozycje sald na łączną kwotę 2.940,34 zł (w tym przedawnione na kwotę 1.903,95 zł), nadpłaty z tytułu użytkowania wieczystego (wpływ w 2014 roku) – 2 pozycje sald na łączną kwotę 0,59 zł (w całości przedawnione), nadpłata wierzytelności po przejętym SP ZOZ (z lat 2015-2016) – 1 pozycja salda na kwotę 1.954,33 zł (w całości przedawnione), nadpłaty za przejazd pojazdów ponadnormatywnych z 2015 roku – 1 pozycja salda na kwotę 200,00 zł (w całości przedawnione), nadpłaty czynszu dzierżawnego z lat 2018-2020 – 1 pozycja salda na kwotę 20,80 zł, środki do wyjaśnienia z lat 2016-2020 – 7 pozycje sald na łączną kwotę 1.125,50 zł. Rozliczenia te powinny być ewidencjonowane w księgach rachunkowych Starostwa Powiatowego,**
- **zaniechano podjęcia działań mających na celu wyjaśnienie nadpłat poprzez ich zaliczenie na poczet przeszłych zobowiązań bądź ich zwrot. Z uwagi na odległy okres rozliczeniowy część zobowiązań uległa przedawnieniu na podstawie art. 118 Kodeksu Cywilnego.**

Zestawienie należności i zobowiązań według stanu na dzień 31 grudnia 2020 roku odnotowanych na kontach organu 240 – pozostałe rozliczenia oraz na koncie 240- pozostałe rozliczenia ksiąg jednostki budżetowej, stanowi załącznik nr 24 protokołu kontroli.

konto: 201-1-2-2; 201-1-2-1; 201-1-3/ (jednostka)

- **należności z tytułu dostaw i usług z lat 2010-2019 oraz naliczonych odsetek od nieterminowych wpłat należności. W odniesieniu do należności odnotowanych na koncie rozliczeniowym kontrahenta JMG Fronty Meblowe, roszczenia powstałe w 2017 roku na łączną kwotę 12.848,00 zł, z uwagi na zaniechanie działań windykacyjnych uległy przedawnieniu na podstawie art. 118 Kodeksu Cywilnego,**
- **w latach 2018-2020 kontrolowana jednostka nie podejmowała działań windykacyjnych, jak również nie występowała do komornika sądowego o wyjaśnienie przyczyn nieskutecznej egzekucji w odniesieniu do roszczeń wynikających z rozliczeń z kontrahentem Trans Arturex na łączną kwotę 66.561,17 zł (należność wynikająca z wystawionych faktur) plus naliczone odsetki w łącznej kwocie 45.012,85 zł (saldo konta 201-1-3/515), które szczegółowe dane wykazano *w załączniku nr 17 protokołu kontroli,***
- **zaniechano podjęcia działań mających na celu wyjaśnienie nadpłat poprzez ich zaliczenie na poczet przeszłych zobowiązań bądź ich zwrot,**

konto 240-1-1 (jednostka)

- **należności z tytułu dostaw i usług w kwocie 36,00 zł, rozliczeń z umowy o dzieło w kwocie 0,48 zł oraz rozliczeń z komornikiem sądowym w kwocie 384,28 zł,**

- zobowiązania z tytułu: nadpłaty za zajęcie pasa drogi (decyzje wydane w latach 2009-2020) – 9 pozycji sald na łączną kwotę 208,90 zł w tym przedawnione w kwocie 136,95 zł, nadpłaty za usługi geodezyjne i kartograficzne (decyzje z lat 2014-2020) – 54 pozycje sald łączna kwota 2.995,04 (w tym przedawnione 8.776,65 zł), nadpłaty z tytułu użytkowania wieczystego (wpływ w 2014 roku) – 2 pozycje sald na łączną kwotę 0,59 zł (w całości przedawnione), nadpłata wierzytelności po przejętym SP ZOZ (z lat 2015-2016) – 1 pozycja salda na kwotę 1.954,33 zł (w całości przedawnione), nadpłaty za przejazd pojazdów ponadnormatywnych z 2015 roku – 1 pozycja salda na kwotę 200,00 zł (w całości przedawnione), nadpłaty czynszu dzierżawnego z lat 2018-2020 – 1 pozycja salda na kwotę 20,80 zł, środki do wyjaśnienia z lat 2009-2020 – 18 pozycji sald na łączną kwotę 7.304,07 zł,
- nierozliczone środki PFRON – 4 pozycje sald na łączną kwotę 315.258,94 zł,
- zobowiązania z tytułu nadpłaty wynikającej z rozliczeń należności Skarbu Państwa – 18 pozycji sald na łączną kwotę 9.294,89 zł (środki pieniężne na koncie depozytowym),
- zobowiązania depozytowe w zakresie: zabezpieczenia należytego wykonania robót z lat 2015-2020 – 9 pozycji sald na łączną kwotę 30.615,86 zł, wadium przyjętych na rachunek depozytów w latach 2016-2020 – 26 pozycji sald na łączną kwotę 135.878, 67 zł,
- zaniechano podjęcia działań mających na celu wyjaśnienie nadpłat poprzez ich zaliczenie na poczet przeszłych zobowiązań bądź ich zwrot,
- kontrolowana jednostka nie wywiązała się z obowiązku zwrotu w terminach określonych umową bądź przepisami prawa przyjętych na rachunki depozytowe wadium bądź zabezpieczeń należytego wykonania robót.

Powyższe nieprawidłowości wskazują, że salda kont rozrachunkowych są nierealne, a księgi rachunkowe Powiatu Brzezińskiego jak również Starostwa Powiatowego w Brzezinach są prowadzone z naruszeniem art. 24 ustawy o rachunkowości. W związku z powyższym salda przedstawione w sprawozdaniach finansowych za 2020 rok oraz lata poprzednie nie przedstawiają rzeczywistej sytuacji finansowej kontrolowanej jednostki.

Kontrolujące zwróciły się do Starosty Brzezińskiego o wyjaśnienie zaniedbań w zakresie windykowania należności stanowiących salda kont rozrachunkowych jak również terminowego regulowania i rozliczania zobowiązań kontrolowanej jednostki.

Wyjaśnienie Starosty Brzezińskiego w sprawie zaniechania czynności z prawidłowym prowadzeniem ksiąg rachunkowych w zakresie należności i zobowiązań kont rozrachunkowych stanowi załącznik nr 12 protokołu kontroli.

Starosta Brzeziński wyjaśniła, że cyt. „Analiza kont rozrachunkowych wskazuje, że pomimo prowadzenia specyfikacji sald, nie dokonano ich ostatecznego rozliczenia. Problem z rozliczeniem sald wiąże się między innymi z odległym okresem powstania części należności bądź zobowiązań, a tym samym utrudnionym dotarciem do kontrahentów (są to np. należności wynikające z rozliczeń po likwidacji SP ZOZ w Brzezinach, 2010 rok – działania windykacyjne podjęto w latach 2011-2012; należności od przedsiębiorstwa Trans Arturex, 2012 r. - w roku 2012 należność została przekazana do Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Brzezinach

Sprawa egzekucyjna KM952/12; (...) ², 2016 r. - wydział merytoryczny podjął próbę kontaktu telefonicznego w sprawie należności, jednakże kontrahent podważył jakość przedmiotu sprzedaży; należności z tytułu wieczystego użytkowania nieruchomości Powiatu 2004-2008 r.; nadpłaty za zajęcie pasa drogi lub opłat geodezyjnych w latach 2009 – 2015; nadpłacony podatek VAT, 2010 r., brak możliwości rozliczenia w latach 2018 - 2020). W chwili obecnej podjęte zostały działania mające na celu wyjaśnienie i rozliczenie wyżej wymienionych należności bądź zobowiązań. Zobowiązania dotyczące rozliczenia wpłat z tytułu przyjętych zabezpieczeń wykonania umowy oraz wadliw wynikają z niedostatecznego nadzoru przez Wydział Finansowy nad rozliczeniem sald rachunku depozytów oraz braku bieżącej informacji od wydziałów merytorycznych w ramach zwrotu środków. W chwili obecnej trwa analiza stanu rachunku depozytów. Przekazano część niesłusznie przetrzymywanych środków na rachunek bankowy kontrahentów. W przypadku nadpłat z tytułu usług geodezyjnych oraz za zajęcie pasa drogi powstałych w wyniku braku rachunku bankowego umożliwiającego zwrot środków były one rozliczane w ciągu roku i przeksięgowywane na ewentualność powstania należności od kontrahenta. Wielokrotnie w przypadku wystąpienia nadpłat podejmowano działania polegające na próbie kontaktu telefonicznego z kontrahentem jednakże w większości przypadków występował brak współpracy ze strony kontrahenta, co uniemożliwiało ostateczne rozliczenie. W chwili obecnej trwają czynności polegające na ustaleniu wysokości należności oraz zwrocie środków. W przypadku odsetek od nieterminowych wpłat dokonywanych przez Powiatowe Centrum Zdrowia w Brzezinach w latach 2019 – 2020 wystosowano pisma odnośnie powstałej zaległości. W chwili obecnej zostały podjęte dalsze działania windykacyjne. Wpływ na powyższą sytuację miała między innymi częsta zmiana na stanowisku Skarbnika, zmiany kadrowe pracowników w Wydziale Finansowym w latach 2010-2020 oraz sytuacja epidemiologiczna mająca miejsce w 2020 roku w związku z wystąpieniem wirusa COVID-19, która wywołała utrudnienia w bieżącej pracy, w tym windykacji należności. W roku 2021 zostaną podjęte działania celem ostatecznego rozliczenia sald kont rozrachunkowych jednostki z tytułu należności i zobowiązań powstałych w latach 2004 – 2020, a także działania windykacyjne dotyczące należności, natomiast do Urzędu Skarbowego zostaną przedłożone korekty podatku VAT dotyczące nadpłaty celem ich rozliczenia.”

VI. GOSPODARKA KASOWA

2. ZABEZPIECZENIE WARTOŚCI PIENIĘŻNYCH I DRUKÓW ŚCISŁEGO ZARACHOWANIA. KONTROLA KASY. INSTRUKCJA KASOWA

Starostwo Powiatowe w Brzezinach nie prowadzi obsługi kasowej. Większość transakcji przeprowadzana jest w formie przelewów bankowych. W przypadku konieczności zapłaty gotówkowej realizuje je bank na podstawie czeku.

² Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

VII. WYKONYWANIE BUDŻETU JEDNOSTKI. ZAGADNIENIA OGÓLNE

1. INFORMACJE OGÓLNE – 2020 ROK.

Dochody i przychody budżetu

Wyszczególnienie	Plan po zmianach (zł)	Wykonanie (zł)
DOCHODY OGÓŁEM	38.359.205,15	37.627.668,21
Dochody bieżące	36.525.382,39	35.966.993,92
Dochody majątkowe	1.833.322,76	1.660.674,29
PRZYCHODY	3.098.000,00	3.192.923,79
z tego:		
Kredyty i pożyczki	1.600.000,00	1.600.000,00
Nadwyżka z lat poprzednich		
Inne (np. prywatyzacja, wolne środki)	1.498.000,00	1.592.923,79

Wydatki i rozchody budżetu.

Wyszczególnienie	Plan po zmianach (zł)	Wykonanie (zł)
WYDATKI OGÓŁEM	40.567.772,55	38.355.350,10
z tego:		
Wydatki majątkowe	4.484.106,62	3.723.743,15
Wydatki bieżące	36.083665,93	34.631.606,95
ROZCHODY		
w tym: spłata kredytów i pożyczek	889.432,60	889.432,60

Plan dochodów i przychodów Powiatu Brzezińskiego określono uchwałą nr XVIII/105/19 z dnia 30 grudnia 2019 roku w sprawie uchwalenia budżetu gminy na 2020 rok. Planowane dochody budżetowe wynosiły 33.945.817,47 zł, natomiast planowane wydatki wynosiły 34.156.384,87 zł. Przychody budżetu zaplanowano na kwotę 1.100.000,00 zł, natomiast kwota planowanych rozchodów to 889.432,60 zł. Plan dochodów i wydatków budżetowych w trakcie 2020 roku ulegał zmianie, a ostateczną ich wartość przedstawiono w powyższych tabelach.

2. WIELOLETNIA PROGNOZA FINANSOWA

Zgodnie z art. 230 ustawy o finansach publicznych, Rada Powiatu w Brzezinach corocznie podejmowała uchwały w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Powiatu Brzezińskiego, a mianowicie:

- uchwałą nr XVIII/106/19 z dnia 30 grudnia 2019 roku w sprawie wieloletniej prognozy finansowej Powiatu Brzezińskiego na lata 2020 – 2033 zmienioną uchwałami: nr XIX/108/20 z dnia 17 stycznia 2020 roku, nr XXI/120/20 z dnia 25 lutego 2020 roku, nr XXIII/122/20 z dnia 17 marca 2020 roku, nr XXV/129/20 z dnia 26 maja 2020 roku, nr XXVI/137/20 z dnia 26 czerwca 2020

roku, nr XXVII/139/20 z dnia 18 sierpnia 2020 roku, nr XXVIII/142/20 z dnia 25 sierpnia 2020 roku, nr XIX/147/2020 z dnia 29 września 2020 roku, nr XXX/149/20 z dnia 12 listopada 2020 roku, nr XXXII/157/2020 z dnia 15 grudnia 2020 roku,

- uchwałą nr XXXIII/170/20 z dnia 29 grudnia 2020 roku w sprawie wieloletniej prognozy finansowej Powiatu Brzezińskiego na lata 2021 – 2033 zmienioną uchwałami: nr XXXIV/174/21 z dnia 26 stycznia 2021 roku, nr XXXVI/180/21 z dnia 2 kwietnia 2021 roku, nr XXXVII/188/21 z dnia 25 maja 2020 roku, nr XXXVIII/197/21 z dnia 29 czerwca 2021 roku.

Zapisy w ww. Wieloletnich Prognozach Finansowych zawierały wszystkie wymagane art. 226 ww. ustawy informacje.

W myśl cytowanego wyżej przepisu prawa, uchwalona Wieloletnia Prognoza Finansowa winna być realistyczna, a przyjęte w niej prognozowane wielkości finansowe powinny posiadać uzasadnienie wynikające z dokumentów źródłowych, będących w dyspozycji kontrolowanej jednostki. W związku z powyższym, kontrolujące dokonały analizy danych przedstawionych w Wieloletniej Prognozie Finansowej opracowanej na lata 2020 – 2033 z uwzględnieniem pierwotnych zapisów w uchwale XVIII/106/19 z dnia 30 grudnia 2019 roku i jej ostatecznej zmiany, dokonanej uchwałą Rady Powiatu w Brzezinach nr XXXII/157/20 z dnia 15 grudnia 2020 roku oraz danych wynikających z Wieloletniej Prognozy Finansowej na lata 2020 – 2033 ujętych w uchwale nr XXXIII/170/20 z dnia 29 grudnia 2020 roku i jej zmiany, wprowadzonej uchwałą nr XXXVIII/197/21 z dnia 29 czerwca 2021 roku.

Szczegółową analizą objęto przedstawione w WPF wielkości w zakresie: dochodów ogółem, dochodów bieżących, dochodów ze sprzedaży majątku, wydatków bieżących (planowane na lata 2020-2022 oraz wydatków na obsługę długu rozchodów i przychodów planowanych na lata 2020 – 2033).

Szczegółowe dane w zakresie analizy danych WPF z 2020 roku oraz z WPF z 2021 roku przedstawiono w tabelach *stanowiących załącznik nr 25 protokołu kontroli*.

Planowane dochody ogółem

Wieloletnia Prognoza Finansowa	Rok 2021 w stosunku do roku 2020		Rok 2022 w stosunku do roku 2021	
	Wielkość w %	Wzrost/ spadek	Wielkość w %	Wzrost/ spadek
WPF wersja pierwotna z 2020 roku	+3	↑	-4	↓
WPF wersja ostateczna z 2020 roku	-9	↓	+8	↑
WPF wersja pierwotna z 2021 roku	+3	↑	+3	↑
WPF wersja uwzględniająca zmiany wprowadzone do dnia 29 czerwca 2021 roku	+3	↑	-11	↓

Z przedstawionej powyżej analizy wynika, że wielkość dochodów ogółem dla roku 2021 w stosunku do roku poprzedniego, w Wieloletniej Prognozie Finansowej na lata 2020 – 2033 została zaplanowana na zbliżonym poziomie, natomiast odnotowano około 9% spadek w wielkości dochodów ogółem w wersji ostatecznej w 2020 roku. W WPF na lata 2020-2033 (wersja ostateczna) uwzględniono zmiany wprowadzone do budżetu na 2020 rok w związku z realizacją zadań inwestycyjnych jednorocznych bądź wieloletnich rozpoczętych w 2020 roku, na które pozyskano środki zewnętrzne, co potwierdziła w swoim wyjaśnieniu Starosta Brzeziński, które *stanowi załącznik nr 26 protokołu kontroli*.

W Wieloletniej Prognozie Finansowej na lata 2020–2033 planowane wielkości dochodów ogółem na lata 2020-2021 kształtowały się na zbliżonym poziomie.

W odniesieniu do planowanych wielkości dochodów ogółem dla roku 2022 w stosunku do poprzedniego w WPF-ie na lata 2020-2033 znaczące różnice odnotowano po uwzględnieniu zmian wprowadzonych w ciągu 2020 roku (8% wzrost planowanych dochodów w 2022 roku w stosunku do roku poprzedniego). Jak przedstawiła Starosta Brzeziński w swoim wyjaśnieniu cyt. „Odnotowane różnica wynika z pozyskanych w pierwszym półroczu dotacji majątkowych z przeznaczeniem na wykonanie zadań inwestycyjnych w wysokości: 4.558.130,08 zł” (**załącznik nr 25 protokołu kontroli** . Tendencję sporską ww. relacji (o 11 punktów procentowych) stwierdzono zestawiając dane wynikające z WPF na lata 2021-2033 wprowadzonej uchwałą nr XXXVIII/197/21 z dnia 29 czerwca 2021 roku. Jak wyjaśniła Starosta – Renata Kobiera odnotowane różnice wynikały z uwzględnienia w 2021 roku planów dochodów majątkowych z przeznaczeniem na sfinansowanie inwestycji jednorocznych bądź wieloletnich z terminem ich zakończenia w 2021 roku.

Planowane dochody bieżące

Wieloletnia Prognoza Finansowa	Rok 2021 w stosunku do roku 2020		Rok 2022 w stosunku do roku 2021	
	Wielkość w %	Wzrost/ spadek	Wielkość w %	Wzrost/ spadek
WPF wersja pierwotna z 2020 roku	+3	↑	+1	↑
WPF wersja ostateczna z 2020 roku	-4	↓	+4	↑
WPF wersja pierwotna z 2021 roku	+3	↑	+3	↑
WPF wersja uwzględniająca zmiany wprowadzone do dnia 29 czerwca 2021 roku	+3	↑	-1	↓

Relacja planowanych dochodów bieżących w 2021 roku w stosunku do 2020 roku kształtowała się na zbliżonym WPF na lata 2020 – 2033 (wersja pierwotna i wersja po uwzględnieniu zmian w ciągu roku). Również w planowanych wielkościach dochodów bieżących na 2022 rok w stosunku do 2021 roku w WPF na lata 2020 – 2033 i jej zmianach jak również w WPF na lata 2021-2033 nie odnotowano znaczących różnic. Z ustnego wyjaśnienia Skarbnika Powiatu dochody bieżące dla roku 2020 i lat następnych były planowane na tym samym poziomie i uwzględniały jedynie źródła dochodów stałych, które szacowane były na podstawie danych z lat ubiegłych.

Planowane dochody ze sprzedaży majątku

Wieloletnia Prognoza Finansowa	2020	2021	2022 - 2033
	w złotych		
WPF wersja pierwotna z 2020 roku	115.000,00	0,00	0,00
WPF wersja ostateczna z 2020 roku	121.000,00	0,00	0,00
WPF wersja pierwotna z 2021 roku	-	0,00	0,00
WPF wersja uwzględniająca zmiany wprowadzone do dnia 29 czerwca 2021 roku	-	0,00	0,00

Zaplanowane dochody majątkowe dla roku 2020 miały pochodzić ze sprzedaży lokalu mieszkalnego nr 9, o pow. użytkowej 37,28 m2 usytuowany na drugiej kondygnacji w

budynku wielorodzinnym położonym przy ul. Marii Skłodowskiej – Curie nr 12 w Brzezinach, w powiecie brzezińskim, w województwie łódzkim (...)³ oraz zbycia składników ruchomych (tj. nieużytkowanych maszyn rolniczych pozostałych po dawnym gospodarstwie rolnym prowadzonym przy DPS w Dąbrowie). Kontrolowana jednostka w 2020 roku uzyskała dochody z ww. tytułów na łączną kwotę 129.487,70 zł.

Planowane wydatki bieżące

Wieloletnia Prognoza Finansowa	Rok 2021 w stosunku do roku 2020		Rok 2022 w stosunku do roku 2021	
	Wielkość w %	Wzrost/ spadek	Wielkość w %	Wzrost/ spadek
WPF wersja pierwotna z 2020 roku	+3	↑	+2	↑
WPF wersja ostateczna z 2020 roku	-9	↓	+5	↑
WPF wersja pierwotna z 2021 roku	+3	↑	+2	↑
WPF wersja uwzględniająca zmiany wprowadzone do dnia 29 czerwca 2021 roku	+3	↑	-2	↓

Jak wynika z powyższej tabeli, planowane wielkości wydatków bieżących na lata 2020-2022 w Wieloletniej Prognozie Finansowej na lata 2020 – 2033 (wersja pierwotna) oraz w WPF-ie na lata 2021-2033 (wersja pierwotna oraz wersja z uwzględnieniem zmian wprowadzonych do dnia 29 czerwca 2021 roku) kształtowały się na zbliżonym poziomie, z wyjątkiem różnicy odnotowanej w WPF na lata 2020-2033 (wersja ostateczna) dla roku 2021 w stosunku do roku poprzedniego (spadek 9%). Wyjaśnienie w sprawie założeń przyjętych w ww. WPF-ach złożyła Starosta Brzeziński, które *stanowi załącznik nr 26 protokołu kontroli*.

Z treści przedmiotowego wyjaśnienia wynika, że odnotowana różnica wynikała z realizacji budżetu w roku 2020, gdzie następował wzrost wydatków w porównaniu do pierwotnego planu budżetu. Plan na rok 2021 wynikał z kalkulacji planu wydatków w porównaniu do pierwotnego planu WPF na lata 2020-2033.

Planowane rozchody z tytułu spłat zobowiązań

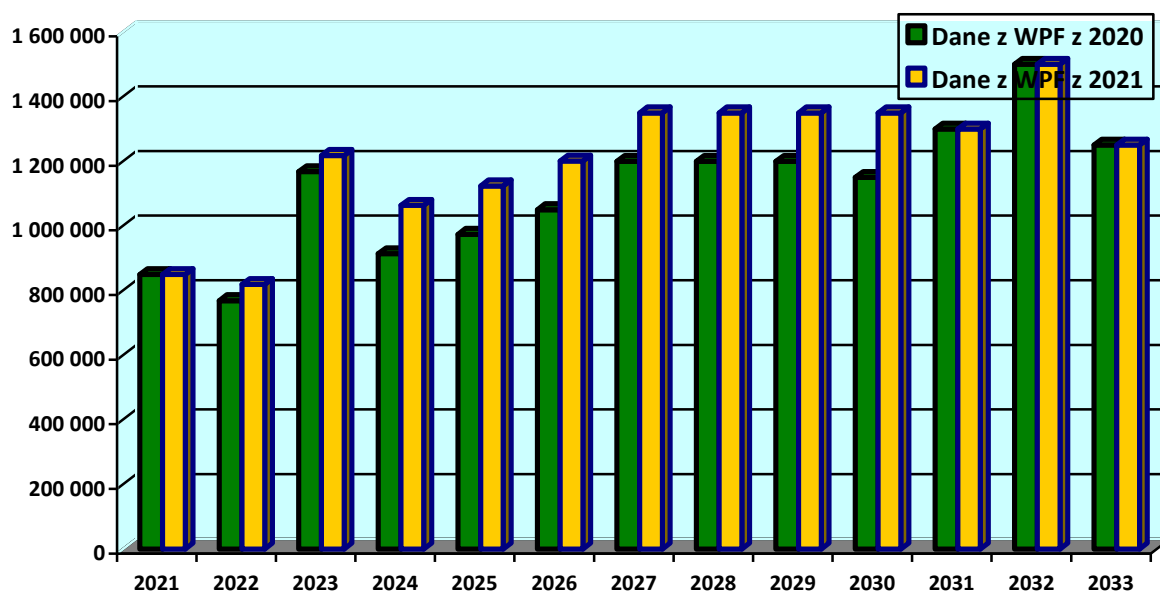
Planowane rozchody przedstawione w Wieloletniej Prognozie Finansowej Powiatu Brzezińskiego na lata 2020 – 2033 (wersja uwzględniająca zmiany dokonywane w trakcie roku), znajdowały odzwierciedlenie w łącznej kwocie wynikającej z salda konta 260 – Zobowiązania pieniężne, według stanu na dzień 1 stycznia 2020 roku, które wynosiły 13.814.729,76 zł. Planowane do spłaty w 2020 roku zobowiązania w wysokości 889.432,60 zł w pełni zabezpieczały środki na wydatki związane ze spłatą zobowiązań w 2020 roku, co potwierdzały obroty strony Wn ww. konta. Planowana kwota przychodów z tytułu emisji obligacji to 1.600.000,00 zł.

Planowane wielkości w zakresie rozchodów i przychodów (dla roku 2021) oraz wielkości długu na poszczególne lata objęte Wieloletnią Prognozą Finansową Powiatu Brzezińskiego na lata 2021 – 2033 (wersja pierwotna ze zmianami wprowadzonymi do

³ Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

dnia 29 czerwca 2021 roku), były tożsame z wartościami przychodów i rozchodów wynikającymi z ewidencji księgowej (w zakresie wielkości długu), co potwierdzało saldo konta 260 strona Wn – 14.525.297,16 zł. Rozchody z tytułu spłaty zadłużenia zaplanowane w kwocie 549.942,04 zł, wynikały z zapisów obowiązujących umów bądź harmonogramów spłat.

Analiza poziomu zadłużenia ujętego w Wieloletniej Prognozie Finansowej Powiatu Brzezińskiego na lata 2020 – 2033 (wersja pierwotna z uwzględnieniem zmian wprowadzonych w trakcie roku) oraz w Wieloletniej Prognozie Finansowej na lata 2021 – 2033 (ze zmianami wprowadzonym do dnia 29 czerwca 2021 roku) wykazała, że wielkości długu w poszczególnych latach objętych prognozą, wykazano w wielkościach wynikających z obowiązujących umów kredytowych i pożyczkowych oraz przyjętych założeń w zakresie planowanych przychodów z tytułu wykupu papierów wartościowych i spłaty pożyczek, co szczegółowo przedstawiono w tabeli *stanowiącej załącznik nr 25 protokołu kontroli*. Poziom zadłużenia kontrolowanej jednostki przedstawia poniższy wykres.

Prognozowana kwota długu Powiatu Brzezińskiego w WPF-ie na lata 2020–2033 oraz WPF-ie na lata 2021–2033, uwzględniała przychody w postaci emisji obligacji zaplanowanej na 2020 rok w kwocie 1.600.000,00 zł oraz na 2021 rok w kwocie 1.200.000,00 zł. Planowane w WPF- ie na lata 2020 -2033 oraz w WPF na lata 2021-2033 rozchody z tytułu spłaty zadłużenia, uwzględniały zobowiązania dłużne (z tytułu emisji obligacji i spłaty pożyczek) w wartościach i terminach wynikających z ustaleń umownych, bądź harmonogramów spłat rat kapitałowych jak również spłaty zaplanowanych do zaciągnięcia zobowiązań.

Wydatki związane z obsługą długu

Przy planowaniu kwot na obsługę długu uwzględniano prognozowane kwoty spłat odsetek, które wynikały z harmonogramów spłat zadłużenia oraz planowanych do spłaty kredytów. Przy planowaniu kwot na obsługę długu, każdorazowo uwzględniano średni wskaźnik WIBOR 6 m-c plus marża. Oprocentowanie od zaciągniętych zobowiązań, przyjęte do ustalenia planowanych kwot na wydatki związane z obsługą długu, wynosiło do 1,5%.

Według danych wykazanych w WPF z 2020 roku, w latach 2020 - 2033 planowana wielkość spłat zadłużenia (w danym roku) pozwalała na spełnienie wymogu określonego w art. 243 ustawy o finansach publicznych, relacja ta również została zachowana przy planowaniu spłat zadłużenia dla ww. okresu w WPF na lata 2021 - 2033.

VIII. WYKONYWANIE BUDŻETU. REALIZACJA DOCHODÓW BUDŻETOWYCH

1. DOCHODY Z MAJĄTKU

Zgodnie z obowiązującym regulaminem organizacyjnym Starostwa Powiatowego w Brzezinach, wprowadzonym przez Zarząd Powiatu w Brzezinach uchwałą nr 139/16 z dnia 3 listopada 2016 roku z późniejszymi zmianami, zadania z zakresu gospodarki mieniem powiatowym oraz nieruchomościami Skarbu Państwa należą do Wydziału Budownictwa, Geodezji i Gospodarki Nieruchomościami.

Koordinacja działań i nadzór nad wykonywaniem zadań leżących w kompetencji ww. Wydziału należy do Naczelnika – Barbary Wosińskiej.

Zasady udostępniania innym podmiotom lokali użytkowych będących w trwałym zarządzie jednostek organizacyjnych, dla których organem prowadzącym jest Powiat Brzeziński oraz minimalnych stawek czynszu na najem i dzierżawę tych lokali określiła Rada Powiatu w Brzezinach uchwałą nr XXXIII/195/08 z dnia 10 grudnia 2008 roku. Załączniki do ww. uchwały stanowiły: [1] warunki udostępniania innym podmiotom lokali użytkowych będących w trwałym zarządzie jednostek organizacyjnych, dla których organem prowadzącym jest Powiat Brzeziński oraz [2] minimalne stawki czynszu najmu i dzierżawy lokali użytkowych będących w trwałym zarządzie jednostek organizacyjnych, dla których organem prowadzącym jest Powiat Brzeziński. Zasady wydzierżawiania nieruchomości gruntowych, lokali użytkowych na okres dłuższy niż trzy lata, określiła Rada Powiatu w Brzezinach uchwałą nr XLVI/262/09 z dnia 28 września 2009 roku. Ww. uchwałą udzielono Zarządowi Powiatu w Brzezinach zgody na wydzierżawienie nieruchomości gruntowych i najem lokali użytkowych na okres nie dłuższy niż 5 lat w trybie przetargowym. Ustalono, że Zarząd Powiatu określi w drodze uchwały sposób i tryb przeprowadzania przetargów dotyczących zasad wydzierżawiania nieruchomości gruntowych oraz wynajmowania lokali użytkowych na okres dłuższy niż trzy lata. Załączniki do ww. uchwały stanowiły: [1] minimalne stawki czynszu na najem lokali użytkowych (bez podatku od towarów i usług VAT) oraz [2] minimalne stawki czynszu za dzierżawę nieruchomości gruntowej (bez podatku od towarów i usług).

Dochody z tytułu sprzedaży nieruchomości

2019 rok			2020 rok		
Plan	Plan po zmianach	Wykonanie	Plan	Plan po zmianach	Wykonanie
100.000,00	25.000,00	21.146,56	115.000,00	115.000,00	123.480,00

Dochody z tytułu sprzedaży nieruchomości były klasyfikowane prawidłowo, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 roku w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. z 2014 roku, poz. 1053 ze zm.) w dziale 700 - gospodarka mieszkaniowa, rozdziale 70005 - gospodarka gruntami i nieruchomościami, § 0770 - wpłaty z tytułu odpłatnego nabycia prawa własności oraz prawa użytkowania wieczystego nieruchomości.

Powiat Brzeziński w 2020 roku zbył jedną nieruchomości (z majątku Powiatu). W 2019 roku także dokonał sprzedaży jednej nieruchomości (z majątku Powiatu na rzecz użytkownika wieczystego).

Kontrolujące przeanalizowały procedurę zbycia w drodze ustnego przetargu nieograniczonego nieruchomości oznaczonej jako:

- lokal mieszkalny nr 9, o pow. użytkowej 37,28 m², usytuowany na drugiej kondygnacji w budynku wielorodzinnym położonym przy ul. Marii Skłodowskiej – Curie nr 12 w Brzezinach, w powiecie brzezińskim, w województwie łódzkim, (...)⁴.

W wyniku przeprowadzonej kontroli stwierdzono, że:

- w drodze postanowienia Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Brzezinach w sprawie egzekucyjnej nr Km 3219/18 z dnia 2 września 2019 roku został wydany Powiatowi Brzezińskiemu (czynnościami egzekucyjnymi z dnia 10 maja 2019 roku oraz z dnia 1 sierpnia 2019 roku) lokal mieszkalny nr 9 położony w Brzezinach przy ul. Marii Skłodowskiej – Curie 12 wraz z przypisaną do niego komórką lokatorską nr 9 (...)⁵,
- w dniu 4 listopada 2019 roku został sporządzony operat szacunkowy dla ww. nieruchomości przez Rzeczoznawcę majątkowego dla potrzeb ustanowienia odrębnej własności lokalu mieszkalnego i jego sprzedaży wraz z udziałem w nieruchomości wspólnej, oszacowana wartość rynkowa wyniosła 94.315,00 zł,
- cenę wywoławczą nieruchomości stanowiących własność Powiatu przeznaczonych do sprzedaży ustalono zgodnie z art. 67 ust. 1 pkt 2 ustawy o gospodarce nieruchomościami,
- wysokość wadium ustalano zgodnie z § 4 ust. rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 września 2004 roku w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości (Dz. U. z 2014 r., poz.1490), określając formę i termin jego wniesienia,
- wykaz nieruchomości przeznaczonych na sprzedaż stanowiących własność Powiatu Brzezińskiego został podany do publicznej wiadomości z zachowaniem terminu wynikającego z art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami, poprzez wywieszenie na tablicy ogłoszeń w Starostwie Powiatowym w Brzezinach na okres 21 dni od dnia 2 grudnia 2019 roku, publikację informacji o wykazie w prasie lokalnej (w Brzezińskim Informatorze Samorządowym BIS z dnia 5 grudnia 2019 roku, nr 34 (788) oraz umieszczenie na stronie internetowej Urzędu: www.powiat-brzeziny.pl,
- zbywający nieruchomość dokonał przeliczenia ceny wywoławczej zbywanych nieruchomości na równowartość euro, wg średniego kursu walut ogłoszonego przez Narodowy Bank Polski na dzień dokonania przeliczenia, od której to wartości uzależniony był sposób publikacji ogłoszenia, wskazany w § 6 ust. 6 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 września 2004 roku w sprawie sposobu i trybu przeprowadzenia przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości, zgodnie z notatką służbową nr BG.272.2.2019.ES z dnia 10 grudnia 2019 roku,

⁴ Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁵ Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

- nieruchomość sprzedano w oparciu o decyzję organu stanowiącego wyrażoną w uchwale nr XVI/91/19 z dnia 26 listopada 2019 roku w sprawie wyrażenia zgody na sprzedaż lokalu mieszkalnego nr 9, o pow. użytkowej 37,28 m², położonego w budynku mieszkalnym wielorodzinnym w Brzezinach przy ul. Marii Skłodowskiej – Curie nr 12 w Brzezinach, usytuowanym na nieruchomości gruntowej, stanowiącej działkę oznaczoną w ewidencji gruntów i budynków jako działka nr 2449/1, obręb 8, o powierzchni 811m², (...) ⁶ wraz z przypisaną do lokalu komórką lokatorską o powierzchni 2,16m²,
- uchwałą nr 124/2019 Zarządu Powiatu w Brzezinach powołano komisję przetargową do przeprowadzenia postępowania przetargowego sprzedaży lokalu mieszkalnego nr 9 w budynku mieszkalnym wielorodzinnym położonym przy ul. Marii Skłodowskiej – Curie w Brzezinach, w uchwale określono, że komisja prowadzi przetarg w oparciu o regulamin przetargu ustnego nieograniczonego, stanowiący załącznik do uchwały, określono że warunkiem udziału w przetargu jest wpłacenie wadium w pieniądzu w wysokości: 5.659,00 zł na rachunek bankowy Powiatu Brzezińskiego wskazany w ogłoszeniu, a wadium zwraca się niezwłocznie po odwołaniu albo zamknięciu przetargu, jednak nie później niż przed upływem 3 dni od dnia odwołania przetargu/ zamknięcia przetargu /unieważnienia przetargu/ zakończenia przetargu wynikiem negatywnym,
- ogłoszenie o przetargu opublikowano w terminie zgodnym z art. 38 ust. 2 ustawy o gospodarce nieruchomościami i § 6 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 września 2004 roku w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości,
- ogłoszenie o przetargu ustnym nieograniczonym było zamieszczone w Brzezińskim Informatorze Samorządowym BIS z dnia 16 stycznia 2020 roku nr 2 (792), na tablicy ogłoszeń w siedzibie Starostwa Powiatowego w Brzezinach oraz w Biuletynie Informacji Publicznej www.powiat-brzeziny.pl w terminach zgodnych z art. 38 ust. 2 ustawy o gospodarce nieruchomościami i § 6 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 września 2004 roku w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości,
- protokół z I przetargu ustnego nieograniczonego na sprzedaż samodzielnego lokalu mieszkalnego nr 9 położonego w budynku mieszkalnym wielorodzinnym przy ul. Marii Skłodowskiej – Curie 12 w Brzezinach, stanowiącego własność Powiatu Brzezińskiego został sporządzony w dniu 24 stycznia 2020 roku, zgodnie z protokołem wadium w wyznaczonym terminie wpłaciło sześć osób, które zostały dopuszczone do przetargu,
- pismem nr BG.683.2.19.2020.Es z dnia 27 stycznia 2020 roku skierowanym do Wydziału Finansowego poinformowano o wynikach przetargu oraz wystąpiono z prośbą o niezwłoczny zwrot wadium, wadia dla osób uczestniczących w przetargu, zostały zwrócone w dniu 29 stycznia 2020 roku,
- nabywca uiścił należność jednorazowo, przed podpisaniem aktu notarialnego, tj. kwotę 116.341,00 zł w dniu 14 lutego 2020 roku (księgowanie przelewu w dniu 17 lutego 2017 roku), wadium wpłacone przez uczestnika przetargu w wysokości 5.659,00 zł zostało zaliczone na poczet ceny nabycia nieruchomości, w związku z wątpliwościami kontrolujących dotyczących faktu, czy wpłata za sprzedaną nieruchomość została przekazana przed podpisaniem aktu notarialnego Barbara Wosińska, Naczelnik Wydziału Budownictwa, Geodezji i Gospodarki Nieruchomościami złożyła wyjaśnienie: „w dniu 17 lutego 2020 roku została zawarta

⁶ Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

umowa sprzedaży lokalu mieszkalnego nr 9 o pow. 37,28 m² wraz z pomieszczeniem przynależnym o pow. 2,16m² stanowiącego własność Powiatu Brzezińskiego, nabywcy wyłonionemu w trybie przetargu nieograniczonego. Na poczet ceny nieruchomości lokalowej zaliczono wadium w kwocie 5.659,00 zł, pozostała do zapłaty część ceny w wysokości 116.341,00 zł została zapłacona przez osobę, która wygrała przetarg, a środki pieniężne znalazły się na rachunku Powiatu Brzezińskiego w dniu 17 lutego 2020 roku przed zawarciem umowy sprzedaży w formie aktu notarialnego Rep. A Nr 382/2020.”

Wyjaśnienie złożone w dniu 20 lipca 2021 roku przez Naczelnika Wydziału Budownictwa, Geodezji i Gospodarki Nieruchomościami dotyczącą sprzedaży nieruchomości w 2020 roku stanowi załącznik nr 27 protokołu kontroli.

- pismem nr BG.272.2.19.2020.ES z dnia 10 lutego 2020 roku poinformowano nabywcę nieruchomości o terminie i miejscu zwarcia aktu notarialnego,
- umowę sprzedaży zawarto w formie aktu notarialnego w dniu 17 lutego 2020 roku, cenę nabycia nieruchomości wpłacono przed zawarciem aktu notarialnego, zgodnie z art. 70 ust. 1 ustawy o gospodarce nieruchomościami.

Dochody z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości, użytkowania, zarządu

UŻYTKOWANIE WIECZYSTE

2019 rok			2020 rok		
Plan	Plan po zmianach	Wykonanie	Plan	Plan po zmianach	Wykonanie
0,00	0,00	0,01	0,00	0,00	25,59

Dochody z opłat z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości klasyfikowano w dziale 700, rozdz. 70005, § 055. Powyższe było zgodne z rozporządzeniem Ministra Finansów w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych.

W 2019 i 2020 roku Powiat Brzeziński nie oddawał w użytkowanie wieczyste nieruchomości. W związku ze zmianą przepisów prawo użytkowania wieczystego gruntów zabudowanych na cele mieszkaniowe zostało przekształcone w prawo własności tych gruntów, umowy zawarte i obowiązujące w latach poprzednich uległy przekształceniu.

Kontrolą objęto terminowość dochodzenia zaległości z tytułu opłaty rocznej z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości na dzień 31 grudnia 2020 roku na łączną kwotę 207,03 zł przez:

1. Osoby fizycznej - użytkownika wieczystego - stan należności na 31.12.2020 roku wynosił 16,15 zł - opłata w wysokości 3,23 zł za lata 2014-2018,
2. Osoby fizycznej - użytkownika wieczystego - stan należności na 31.12.2020 roku wynosił 49,20 zł - opłata w wysokości 8,20 zł za lata 2013 - 2018,
3. Osoby fizycznej - użytkownika wieczystego - stan należności na 31.12.2020 roku wynosił 56,63 zł - opłata w wysokości 8,03 zł za rok 2011, 8,10 zł za lata 2008 - 2014,
4. Osoby fizycznej - użytkownika wieczystego - stan należności na 31.12.2020 roku wynosił 65,10 zł - opłata w wysokości 21,70 zł za lata 2016 -2018,
5. Osoby fizycznej - użytkownika wieczystego - stan należności na 31.12.2020 roku wynosił 5,86 zł - opłata w wysokości 5,86 zł za rok 2011,
6. Osoby fizycznej - użytkownika wieczystego - stan należności na 31.12.2020 roku wynosił 6,66 zł - opłata w wysokości 3,33 zł za lata 2009-2010,

7. Osoby fizycznej – użytkownika wieczystego - stan należności na 31.12.2020 roku wynosił 7,43 zł – opłata w wysokości 7,43 zł za rok 2010.

Stan zaległości z tytułu opłat za użytkowanie wieczyste na 31.12.2020 roku wynosił: [1] osoby fizyczne: 203,03 zł. **Zgodnie z przedstawionym wykazem od nieterminowych wpłat nie naliczono odsetek.**

W dniu 28 lipca 2021 roku Skarbnik Powiatu Brzezińskiego Tomasz Makowski wyjaśnił, cyt. „W latach 2018-2020 nie prowadzono działań windykacyjnych niniejszych należności. W wyniku rozmów z kontrahentami ustalono, że kwota zaległości wraz z odsetkami zostanie uiszczona w miesiącu sierpniu 2021”.

TRWAŁY ZARZĄD

2019 rok			2020 rok		
Plan	Plan po zmianach	Wykonanie	Plan	Plan po zmianach	Wykonanie
2.020,00	2.020,00	2.016,17	2.020,00	2.020,00	2.016,17

Dochody z tytułu trwałego zarządu klasyfikowano w dziale 700, rozdz. 70005, § 047. Powyższe było zgodne z rozporządzeniem Ministra Finansów w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych.

Powiat Brzeziński w 2020 roku posiadał oddane w trwały zarząd cztery nieruchomości na rzecz: [1] DPD Dąbrowa – na czas nieokreślony, opisane poniżej, [2] DPS Brzeziny – na czas nieoznaczony, opłata roczna w wysokości 2.016,17 zł, [3] Zespół Szkół Ponadpodstawowych, na czas nieoznaczony, nieodpłatnie oraz [4] Liceum Ogólnokształcącego, na czas nieoznaczony, nieodpłatnie.

Powiat Brzeziński oddał w 2020 roku w trwały zarząd nieruchomość na rzecz Domu Pomocy Społecznej w Dąbrowie (decyzją nr BG.6844.1.2020 z dnia 30 września 2020 roku), oznaczoną w ewidencji gruntów i budynków jako działki nr 136 o pow. 5,53 ha, nr 144 o pow. 0,24 ha, nr 137 o pow. 5,38 ha, nr 145/2 o pow. 0,21 ha, nr 135 o pow. 2,14 ha, nr 134/1 o pow. 0,2679 ha, nr 134/4 o pow. 0,2002 ha, (...) ⁷ stanowiącą własność Powiatu Brzezińskiego. Nieruchomość została oddana na wniosek Dyrektora Domu Pomocy Społecznej z dnia 21 sierpnia 2018 roku. Cenę nieruchomości ustalono w wysokości 14.015.217,00 zł na podstawie wartości określonej przez rzeczoznawcę majątkowego w operacie szacunkowym z dnia 28 września 2020 roku. Stawkę procentową opłaty rocznej ustalono w wysokości 0,3% ceny nieruchomości.

Uchwałą nr XXXIII/159/20 Rady Powiatu w Brzezinach z dnia 29 grudnia 2020 roku wyrażono zgodę na udzielenie bonifikaty od opłaty rocznej z tytułu trwałego zarządu sprawowanego przez Dom Pomocy Społecznej w Dąbrowie w wysokości 90% od opłat rocznych z tytułu oddania w trwały zarząd nieruchomości. Decyzją nr BG.6844.1.2020 z dnia 11 stycznia 2021 roku orzeczono ustalić opłatę roczną ww. nieruchomości z tytułu trwałego zarządu w wysokości 0,3% ceny nieruchomości co stanowiło kwotę 42.045,65 zł i było zgodne ze sporządzonym operatem szacunkowym. Na podstawie uchwały Rady Powiatu w Brzezinach nr XXXIII/159/20 z dnia 29 grudnia 2020 roku udzielono

⁷ Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

bonifikaty w wysokości 90% od opłaty rocznej, co po udzieleniu bonifikaty stanowiło kwotę 4.204,56 zł, którą należało wpłacać w terminie do dnia 31 marca każdego roku.

Sprawdzono terminowość uiszczania w latach 2019-2020 opłat rocznych z tytułu trwałego zarządu przez użytkowników nieruchomości i stwierdzono, że były one wnoszone terminowo (do dnia 31 marca) oraz w wysokościach wskazanych w wydanych decyzjach ustanawiających trwałe zarząd lub w decyzjach dokonujących aktualizacji opłaty rocznej. Na dzień 31 grudnia 2020 roku nie odnotowano zaległości w opłacie z ww. tytułu.

W powyższym zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Dochody z tytułu najmu i dzierżawy nieruchomości

Dochody z najmu i dzierżawy składników majątkowych

2019 rok			2020 rok		
Plan	Plan po zmianach	Wykonanie	Plan	Plan po zmianach	Wykonanie
956.000,00	881.000,00	1.032.851,70	956.000,00	956.000,00	955.905,46

w tym:

Rozdział 70005 § 0750

2019 rok			2020 rok		
Plan	Plan po zmianach	Wykonanie	Plan	Plan po zmianach	Wykonanie
950.000,00	875.000,00	1.028.232,26	950.000,00	950.000,00	952.858,05

Rozdział 80120 § 0750

2019 rok			2020 rok		
Plan	Plan po zmianach	Wykonanie	Plan	Plan po zmianach	Wykonanie
6.000,00	6.000,00	4.619,44	6.000,00	6.000,00	3.047,41

Dochody z tytułu najmu i dzierżawy wykazywano w dziale 700, rozdziale 70005 – gospodarka gruntami i nieruchomościami i § 0750, a także w dziale 801 – oświata i wychowanie, rozdziale 80120 – licea ogólnokształcące, § 0750 – dochody z najmu i dzierżawy składników majątkowych Skarbu Państwa, jednostek samorządu terytorialnego lub innych jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych oraz innych umów o podobnym charakterze. Powyższa klasyfikacja była zgodna z rozporządzeniem Ministra Finansów w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych.

Dzierżawa i najem

W 2019 roku zostały zawarte 3 umowy (obowiązujących 10), a w 2020 roku zawarto 1 umowę (obowiązujących 10) najmu lub dzierżawy nieruchomości.

Najem pomieszczeń garażowych usytuowanych na parterze w budynku nr 8-2425/2;1 zlokalizowanym na działce nr 2425/2 przy ul. Marii Skłodowskiej – Curie 6.

W dniu 16 sierpnia 2019 roku Zarząd Powiatu Brzezińskiego podał do publicznej wiadomości wykaz lokali użytkowych przeznaczonych do oddania w najem (na podstawie art. 35 ust. 1 ustawy o gospodarce nieruchomościami). Określono, że przedmiotem najmu są pomieszczenia garażowe usytuowane na parterze budynku nr 8-2425/2;1 zlokalizowanym na działce nr 2425/2 przy ulicy Marii Skłodowskiej – Curie 6.

Oddanie w najem miało odbyć się w trybie bezprzetargowym na okres do 3 lat, czynsz ustalony został na podstawie uchwały nr XLVI/262/09 z dnia 28 września 2009 roku Rady Powiatu Brzezińskiego. Wykaz został poddany do publicznej wiadomości przez wywieszenie na tablicy ogłoszeń w Starostwie Powiatowym w Brzezinach na okres 21 dni - od 16 sierpnia. Informacja o wywieszeniu wykazu nieruchomości ww. przeznaczonego do oddania w najem lokalu została opublikowana w prasie lokalnej oraz umieszczona na stronie internetowej Starostwa www.powiat-brzeziny.pl

Zostały zawarte umowy najmu pomiędzy Powiatem Brzezińskim, a:

- Spółdzielnią Socjalną Communal Service – umowa najmu nr 127/2019 z dnia 18 września 2019 roku - przedmiotem najmu były dwa pomieszczenia garażowe o łącznej powierzchni użytkowej 105,37m² w budynku oznaczonym nr 2425/2;1 położonym w Brzezinach przy ul. Marii Skłodowskiej – Curie 6 wyposażone w instalację elektryczną, czynsz najmu określono w wysokości 7 zł netto za 1 m² powierzchni użytkowej w wysokości 737,59 zł netto, 907,24 zł brutto - płatny w terminie do 20 dnia każdego miesiąca z góry za dany miesiąc,

- Powiatowym Centrum Zdrowia w Brzezinach Sp. z o.o. – umowa najmu garażu z dnia 20 listopada 2019 roku - przedmiotem najmu był garaż zlokalizowany w budynku warsztatowo – garażowym położonym w Brzezinach przy ul. Marii Skłodowskiej – Curie 6, o powierzchni 71,70m² z przeznaczeniem na garażowanie samochodów ratowniczych, czynsz najmu określono w wysokości 7 zł netto za 1 m² powierzchni użytkowej w wysokości 501,90 zł netto, 617,34 zł brutto – płatny do dnia 10 każdego miesiąca z góry za dany miesiąc,

- Łukaszem Kaczyńskim prowadzącym działalność gospodarczą pod nazwą Proenerg Łukasz Kaczyński – umowa najmu garażu z dnia 11 grudnia 2019 roku - przedmiotem najmu było pomieszczenie magazynowo - usługowe o łącznej powierzchni użytkowej 30,20 m² w budynku oznaczonym nr 8-2425/2;1 położonym w Brzezinach przy ul. Marii Skłodowskiej – Curie 6 – z przeznaczeniem na prowadzenie działalności gospodarczej, czynsz najmu określono w wysokości 8 zł netto za 1 m² powierzchni użytkowej w wysokości 251,60 zł netto, 297,17 zł brutto - płatny w terminie do 10 dnia każdego miesiąca z góry na dany miesiąc,

- Dariuszem Korzembkim prowadzącym działalność gospodarczą pod nazwą Ekotermika Kadar – umowa najmu garażu z dnia 7 października 2020 – roku - przedmiotem najmu było pomieszczenie garażowe o łącznej powierzchni użytkowej 67,20 m² w budynku oznaczonym nr 8-2425/2;1 położonym w Brzezinach przy ul. Marii Skłodowskiej – Curie 6 – z przeznaczeniem na prowadzenie działalności gospodarczej, czynsz najmu określono w wysokości 8 zł netto za 1 m² powierzchni użytkowej w wysokości 537,60 zł netto, 661,25 zł brutto - płatny w terminie do 10 dnia każdego miesiąca z góry na dany miesiąc.

Naliczone stawki czynszu były zgodne ze stawkami określonymi w uchwale nr XLVI/262/09 z dnia 28 września 2009 roku Rady Powiatu Brzezińskiego.

Terminowość zapłaty czynszu lokali użytkowych

Sprawdzono terminowość zapłaty czynszu za najem lokali użytkowych.

Najemca (o numerze konta 3534) nie wywiązał się z obowiązku zapłaty czynszu w wyznaczonym umową terminie. **Od nieterminowych wpłat nie naliczono i nie pobrano odsetek ustawowych.** Zgodnie z zapisami § 2 umowy – czynsz płatny był do 20 dnia każdego miesiąca z góry za dany miesiąc. W umowie nie było zapisów dotyczących naliczania odsetek.

Terminowość wpłat czynszów zestawiono w tabeli *stanowiącej załącznik nr 28 protokołu kontroli.*

Stwierdzono nienaliczanie kwoty rekompensaty w wysokości 40 euro z tytułu nieterminowej zapłaty opłat od dzierżawców i najemców wykorzystujących powiatowe nieruchomości na cele działalności gospodarczej, zaś opóźnienia w ich zapłacie wynosiły średnio około 2-4 miesiące. Wysokość odsetek za opóźnienie w transakcjach handlowych została określona w art. 4 pkt 3 lit. b) ustawy z dnia 8 marca 2013 r. o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych i w 2019 roku była równa sumie stopy referencyjnej Narodowego Banku Polskiego i ośmiu punktów procentowych, tj. 9,5%. Zgodnie z art. 10 ust. 1 i 1a ustawy z dnia 8 marca 2013 r. o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych (Dz. U. 2020 r., poz. 935 ze zm.), wierzycielowi, od dnia nabycia uprawnienia do odsetek, o których mowa w art. 7 ust. 1 lub art. 8 ust. 1, przysługuje od dłużnika, bez wezwania, rekompensata za koszty odzyskiwania należności, stanowiąca równowartość kwoty: 1) 40 euro - gdy wartość świadczenia pieniężnego nie przekracza 5.000 złotych; 2) 70 euro - gdy wartość świadczenia pieniężnego jest wyższa niż 5.000 złotych, ale niższa niż 50.000 złotych; 3) 100 euro - gdy wartość świadczenia pieniężnego jest równa lub wyższa od 50.000 złotych. Równowartość kwoty rekompensaty jest ustalana przy zastosowaniu średniego kursu euro ogłoszonego przez Narodowy Bank Polski ostatniego dnia roboczego miesiąca poprzedzającego miesiąc, w którym świadczenie pieniężne stało się wymagalne. Jednocześnie nie było podjętej uchwały w sprawie niedochodzenia należności z tytułu rekompensaty, o której mowa w art. 10 ust. 1 pkt 1 ustawy o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych – jeżeli jej kwota jest równa świadczeniu pieniężnemu w rozumieniu tej ustawy albo większa od tego świadczenia w myśl art. 59a ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych.

Zakres podmiotowy ww. ustawy wyznacza art. 2, wskazując w szczególności, że obejmuje ona podmioty, o których mowa w art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 roku Prawo zamówień publicznych. Wśród tych podmiotów znajdują się także jednostki sektora finansów publicznych w rozumieniu przepisów o finansach publicznych. Jeżeli, obok powiatu, stroną umowy jest inny podmiot wymieniony w art. 2 ustawy, np. przedsiębiorcy w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 6 marca 2018 roku Prawo przedsiębiorców, umowa taka podlega przepisom ustawy o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych, pod warunkiem, że posiada cechy transakcji handlowej. Zgodnie z art. 4 pkt 1 ww. ustawy, transakcja handlowa jest to umowa, której przedmiotem jest odpłatna dostawa towaru lub odpłatne świadczenie usługi, jeżeli strony, o których mowa w art. 2, zawierają ją w związku z wykonywaną działalnością. W ustawie nie została zawarta definicja odpłatnej dostawy towaru. Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 11 marca 2004 roku o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2020 roku, poz. 106 ze zm.), przez towary należy rozumieć rzeczy oraz ich części, a także wszelkie postacie energii. W tak szerokiej definicji mieszczą się także umowy najmu lokali mieszkalnych i dzierżawy gruntów⁸.

W dniu 3 sierpnia 2021 roku inspektor z Wydziału Finansowego Agnieszka Lisik złożyła wyjaśnienie o następującej treści: *„Informujemy, iż w latach 2019-2020 nie były naliczane kwoty rekompensaty w wysokości 40 euro z tytułu nieterminowej zapłaty opłat od dzierżawców i najemców wykorzystujących powiatowe nieruchomości na cele działalności gospodarczej, gdy opóźnienia w ich zapłacie wynosiły średnio około 2-4 miesiące. Nie została podjęta uchwała w sprawie niedochodzenia należności z tytułu*

⁸ Szerokie rozumienie pojęcia transakcje handlowe możemy odnaleźć w literaturze przedmiotu, m.in. Paweł Biezuński, Komentarz do art. 4 ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych, LEX OMEGA, 2013, oraz w orzecznictwie sądowym, m.in. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 6 sierpnia 2015 roku, sygn. V CSK 668/14.

rekompensaty, o której mowa w art. 10 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 8 marca 2013 roku o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych – jeżeli jej kwota jest równa świadczeniu pieniężnemu w rozumieniu tej ustawy albo większa od tego świadczenia w myśl art. 59a ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 roku, poz. 869 ze zm.). W analizowanym okresie wystąpiły niżej wymienione przypadki z tytułu nieterminowych zapłat: [1] Kontrahent COMMUNAL SERVICE - należność za okres XII.2019r.-V.2020r.: PB/SP/308/2019 data wystawienia 02.12.2019 roku - kwota 907,24 zł, PB/SP/10/2020 data wystawienia 07.01.2020 roku - kwota 907,24 zł, PB/SP/22/2020 data wystawienia 03.02.2020 roku - kwota 907,24 zł, PB/SP/47/2020 roku data wystawienia 02.03.2020 - kwota 907,24 zł, PB/SP/72/2020 data wystawienia 01.04.2020 roku - kwota 907,24 zł, PB/SP/96/2020 data wystawienia 04.05.2020 roku kwota 907,24 zł oraz [2] kontrahent PROENERG Łukasz Kaczyński: PB/SP/14/2020, data wystawienia 17.01.2020 roku, kwota 297,17 zł”.

Wyjaśnienie złożone w dniu 3 sierpnia 2021 roku przez inspektora Wydziału Finansowego Starostwa Powiatowego w Brzezinach Skarbnika w sprawie dochodzenia za nieterminowe uiszczanie czynszu dzierżawnego kwoty 40 euro stanowi załącznik nr 29 protokołu kontroli.

Ponadto zgodnie z wyjaśnieniem przesłanym drogą e-mailową w dniu 4 sierpnia 2021 roku Agnieszki Lisik „w przypadku kontrahentów COMMUNAL SERVICE oraz PROENERG Łukasz Kaczyński nie było wystawione wezwanie do zapłaty i nie były naliczone odsetki”.

Zgodnie z art. 481 § 1. ustawy Kodeks cywilny (Dz. U. z 2020 r., poz. 1740), jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi”. Ponadto zgodnie z art. 42 ust 5 ustawy o finansach publicznych jednostki sektora finansów publicznych muszą ustalać przypadające im należności pieniężne, w tym mające charakter cywilnoprawny, oraz terminowo podejmować czynności zmierzające do wykonania zobowiązania.

PROWADZENIE WINDYKACJI W ZAKRESIE ZALEGŁOŚCI Z TYTUŁU NAJMU I DZIERŻAWY NIERUCHOMOŚCI

Działania windykacyjne w odniesieniu do osoby fizycznej prowadzącej działalność gospodarczą pod nazwą JMG Fronty Meblowe Jolanta Przybyłek

Odnotowane zaległości na dzień 31 grudnia 2020 roku na koncie dłużnika w kwocie 12.100,00 zł, wynikały z należnych opłat za najem pomieszczenia magazynowo – garażowego o powierzchni 51,92 m² zgodnie z zawartą umową najmu z dnia 1 grudnia 2016 roku (położonego w na działkach gruntu 2425/2, 2426/1, 2447, 2454/3, 3828, 3829, 3830, 381, (...) ⁹). Umowa została zawarta na czas nieokreślony od dnia 1 grudnia 2016 roku. Zgodnie z treścią umowy najemca miał użytkować nieruchomość na cele związane z prowadzoną działalnością gospodarczą w zakresie produkcji frontów meblowych, a z tytułu najmu miał ponosić czynsz w wysokości 1.100,00 zł netto. Ponadto w umowie z kontrahentem JMG Fronty Meblowe w § 4.4 było wskazane: „najemca zobowiązany był niezależnie od czynszu zwracać opłaty związane z eksploatacją budynku: [1] za energię elektryczną - opłata ryczałtowa 280,00 zł miesięcznie oraz [2] zużycie wody i odprowadzenie ścieków - opłata ryczałtowa 20 zł netto” oraz § 4.7 „najemca zobowiązuje się wpłacić na rachunek bankowy

⁹ Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

Wynajmującego jako zabezpieczenie zapłaty czynszu kaucję w wysokości dwumiesięcznego czynszu brutto tj. 2.706,00 zł za najem powierzchni. Kaucja podlega zwrotowi, bez odsetek, po rozwiązaniu umowy najmu" Do kontroli nie przedstawiono dokumentów potwierdzających prowadzenie działań egzekucyjnych.

Należność główna zaległości na koniec 2020 roku w kwocie 12.100,00 zł stanowiła brak zapłaty za faktury wystawione przez Powiat Brzeziński na rzecz Jolanty Przybyłek: [1] nr PB/SP/142/2017 z dnia 7 lipca 2017 roku na kwotę 3.300,00 zł netto, 759,00 zł podatek VAT, wartość brutto 4.059,00 zł, [2] PB/SP/167/2017 z dnia 1 sierpnia 2017 roku na kwotę 1.100 zł netto, 253,00 zł podatek VAT, 1.353,00 zł brutto, [3] PB/SP/192/2017 z dnia 1 września 2017 roku na kwotę 1.100,00 zł netto, 253,00 zł podatek VAT, 1.353,00 zł brutto, [4] PB/SP/218/2017 z dnia 1 października 2017 roku na kwotę 1.100,00 zł netto, 253,00 zł podatek VAT, 1.353,00 zł brutto, [5] PB/SP/243/2017 z dnia 1 listopada 2017 roku na kwotę 1.100 zł netto, 253,00 zł podatek VAT, 1.353,00 zł brutto, [6] PB/SP/268/2017 z dnia 1 grudnia 2017 roku na kwotę 1.100,00 zł netto, 253,00 zł podatek VAT, 1.353,00 zł brutto, [7] PB/SP/20/2018 z dnia 2 stycznia 2018 roku na kwotę 1.100,00 zł netto, 253,00 zł podatek VAT, 1.353,00 zł brutto, [8] PB/SP/45/2018 z dnia 1 lutego 2018 roku na kwotę 1.100,00 zł netto, 253,00 zł podatek VAT, 1.353,00 zł brutto oraz [9] PB/SP/68/2018 z dnia 2 marca 2018 roku na kwotę 1.100,00 zł netto, 253,00 zł podatek VAT, 1.353,00 zł brutto.

Dopiero w dniu 27 marca 2018 roku Zarząd Powiatu w Brzezinach pismem z nr BG.6845.2.2017 (za zwrotnym potwierdzeniem odbioru) wypowiedział umowę najmu „w związku z niewywiązywaniem się z postanowień umowy najmu pomieszczenia magazynowo – garażowego” bez zachowania okresu wypowiedzenia z wyłącznej winy najemcy i jednocześnie wzywając do uregulowania zaległego czynszu, w przypadku braku uregulowania bez zaległości w ciągu 14 dni od doręczenia tego wypowiedzenia roszczenia miały być dochodzone na drodze sądowej.

Zgodnie z art. 42 ust 5 ustawy o finansach publicznych jednostki sektora finansów publicznych muszą ustalać przypadające im należności pieniężne, w tym mające charakter cywilnoprawny, oraz terminowo podejmować czynności zmierzające do wykonania zobowiązania. W art. 118 Kodeksu cywilnego (artykuł w poniższym brzmieniu obowiązuje od dnia 9 lipca 2018 roku) zostało określone, że „jeżeli przepis szczególny nie stanowi inaczej, termin przedawnienia wynosi sześć lat, a dla roszczeń o świadczenia okresowe oraz roszczeń związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej - trzy lata. Jednakże koniec terminu przedawnienia przypada na ostatni dzień roku kalendarzowego, chyba że termin przedawnienia jest krótszy niż dwa lata.” Zgodnie z art. 5 ust.2 ustawy zmieniającej Kodeks Cywilny (Dz. U. z 2018 r., poz. 1104) - jeżeli zgodnie z ustawą zmienianą w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, termin przedawnienia jest krótszy niż według przepisów dotychczasowych, bieg terminu przedawnienia rozpoczyna się z dniem wejścia w życie niniejszej ustawy. Jeżeli jednak przedawnienie, którego bieg terminu rozpoczął się przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, nastąpiłoby przy uwzględnieniu dotychczasowego terminu przedawnienia wcześniej, to przedawnienie następuje z upływem tego wcześniejszego terminu. Umowa najmu jest świadczeniem okresowym, zatem roszczenie o jego zapłatę przedawnia się z upływem 3 lat (termin przedawnienia ww. umowie obliczony powinien być zgodnie z przepisami Kodeksu Cywilnego w brzmieniu obowiązującym przed dniem 9 lipca 2018 roku).

Akta kontroli str. 47-78: Umowa najmu z dnia 1 grudnia 2016 roku zwarta z Jolantą Przybyłek prowadzącą działalność gospodarczą pod nazwą JMG Fronty Meblowe wraz z protokołem zdawczo -odbiorczym, faktury wystawione przez Powiat Brzeziński na rzecz Jolanty Przybyłek: [1] nr PB/SP/142/2017 z dnia 7 lipca 2017 roku

na kwotę 3.300,00 zł netto, 759,00 zł podatek VAT, wartość brutto 4.059,00 zł, [2] PB/SP/167/2017 z dnia 1 sierpnia 2017 roku na kwotę 1.100,00 zł netto, 253,00 zł podatek VAT, 1.353,00 zł brutto, [3] PB/SP/192/2017 z dnia 1 września 2017 roku na kwotę 1.100,00 zł netto, 253,00 zł podatek VAT, 1.353,00 zł brutto, [4] PB/SP/218/2017 z dnia 1 października 2017 roku na kwotę 1.100,00 zł netto, 253,00 zł podatek VAT, 1.353,00 zł brutto, [5] PB/SP/243/2017 z dnia 1 listopada 2017 roku na kwotę 1.100,00 zł netto, 253,00 zł podatek VAT, 1.353,00 zł brutto, [6] PB/SP/268/2017 z dnia 1 grudnia 2017 roku na kwotę 1.100,00 zł netto, 253,00 zł podatek VAT, 1.353,00 zł brutto, [7] PB/SP/20/2018 z dnia 2 stycznia 2018 roku na kwotę 1.100,00 zł netto, 253,00 zł podatek VAT, 1.353,00 zł brutto, [8] PB/SP/45/2018 z dnia 1 lutego 2018 roku na kwotę 1.100,00 zł netto, 253,00 zł podatek VAT, 1.353,00 zł brutto oraz [9] PB/SP/68/2018 z dnia 2 marca 2018 roku na kwotę 1.100,00 zł netto, 253,00 zł podatek VAT,, pismo Zarządu Powiatu w Brzezinach nr BG.6845.2.2017 z dnia 20 czerwca 2017 roku oraz wypowiedzenie umowy najmu nr BG.6845.2.2017 z dnia 27 marca 2018 roku.

Zgodnie z wyjaśnieniem Skarbnika Powiatu Brzezińskiego przesłanego drogą email w dniu 3 sierpnia 2021 roku: „W latach 2018 – 2020 nie dokonano windykacji należności wobec: [1] kontrahenta: JMG Fronty Meblowe Jolanta Przybyłek, okresie od dnia 07.07.2017 roku do dnia 01.12.2017 roku wystawiono faktury, o łącznej wartości 10.824,00 zł za najem pomieszczenia magazynowo – garażowego, [2] kontrahenta (...) ¹⁰, w dniu 27 czerwca 2016 r., wystawiono fv 114/2016 na kwotę brutto 120,00 zł za sprzedaż zrębek drewna, [3] użytkowników wieczystych gruntów Powiatu na łączną kwotę: 207,03 zł. Powyższe należności są przedawnione. Przyczyną sytuacji był niewystarczający nadzór Skarbnika nad wykonaniem zadań windykacyjnych, ponadto w roku 2020 sytuacja związana z pandemią COVID-19 powodowała dodatkowe trudności w wykonywaniu pracy. Pomimo tego w roku 2021 podjęte zostaną działania celem windykacji tych należności.

Działania windykacyjne dotyczące należności z tytułu czynszu za wynajem nieruchomości przez: [1] (...) ¹¹ – faktura PB/SP/19/2018 z dnia 16 stycznia 2018 roku, w kwocie 2.002,41 zł, [2] Proenberg Łukasz Kaczyński - PB/SP/14/2020 z dnia 17.01.2020 roku - 297,17 zł PB/SP/279/2020 z dnia 01.12.2020 roku - 297,17 zł, [3] Spółdzielnia Socjalna Communal Service – w okresie grudzień 2019 – maj 2020 roku w kwocie ogółem: 5.443,44 zł, [4] (...) ¹² - zaległość za miesiąc luty 2020 w wysokości: 98,40 zł, zostaną wykonane w roku 2021”.

Wyjaśnienie złożone w dniu 3 sierpnia 2021 roku przez Skarbnika Powiatu Brzezińskiego w zakresie windykacji należności stanowi załącznik nr 30 protokołu kontroli.

INNE DOCHODY Z MAJĄTKU - PROWADZENIE WINDYKACJI

Prowadzenie windykacji w zakresie zaległości z tytułu kosztów usunięcia, przechowywania, oszacowania oraz zniszczenia pojazdów – podstawa prawna art. 130a ust. 10h i ust. 10 j ustawy z dnia 20 czerwca 1997 roku – Prawo o ruchu drogowym (tekst jednolity Dz. U. z 2021 r., poz. 450)

Z ww. próbą kontroli objęto windykację prowadzoną dla pięciu poniższych osób:

¹⁰ Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹¹ Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹² Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

[1] osoba fizyczna – decyzja nr KT.3161.1D.17.2017.ES z dnia 28 września 2017 roku, kwota zaległości na koniec 2020 roku 5.908,32 zł (należność główna) – należność dotyczyła 2017 roku za usunięcie i przechowanie pojazdu marki Ford Mondeo, wystawiono upomnienie nr UP 2/2017 z dnia 14 listopada 2017 roku, wystawiono tytuł wykonawczy TW-1 nr 1/2021 z dnia 7 czerwca 2021 roku, określając wysokość należności pieniężnej w kwocie 5.908,32 zł, wysokość odsetek na dzień wystawienia tytułu wykonawczego – 1.380,44 zł,

[2] osoba fizyczna – decyzja nr KT.3161.2D.17.2017.ES z dnia 4 grudnia 2017 roku, kwota zaległości na koniec 2020 roku 9.760,39 zł (należność główna) – należność dotyczyła 2017 roku za usunięcie i przechowanie pojazdu marki Toyota Corolla, wystawiono upomnienie nr UP 1/2018 z dnia 13 lutego 2018 roku, wystawiono tytuł wykonawczy TW-1 nr 1/2021 z dnia 7 czerwca 2021 roku, określając wysokość należności pieniężnej w kwocie 9.760,39 zł, wysokość odsetek na dzień wystawienia tytułu wykonawczego – 2.110,12 zł,

[3] osoba fizyczna – decyzja nr KT.3161.3D.2018.ES z dnia 7 listopada 2018 roku, kwota zaległości na koniec 2020 roku 9.978,39 zł (należność główna) – należność dotyczyła 2018 roku za usunięcie i przechowanie pojazdu marki Mercedes Benz E210 CDI, wystawiono upomnienie nr UP 1/2019 z dnia 31 stycznia 2019 roku, wystawiono tytuł wykonawczy TW-1 nr 1/2021 z dnia 7 czerwca 2021 roku, określając wysokość należności pieniężnej w kwocie 9.978,39 zł, wysokość odsetek na dzień wystawienia tytułu wykonawczego – 1.487,46 zł,

[4] osoba fizyczna – decyzja nr SKO.4141.80.2017 z dnia 20 listopada 2017 roku, kwota zaległości na koniec 2020 roku 5.122,40 zł (należność główna) – należność dotyczyła 2017 roku za usunięcie i przechowanie pojazdu marki BMW 316I, wystawiono upomnienie nr UP 2A/2018 z dnia 12 marca 2018 roku, wystawiono tytuł wykonawczy TW-1 nr 1/2021 z dnia 7 czerwca 2021 roku, określając wysokość należności pieniężnej w kwocie 5.122,40 zł, wysokość odsetek na dzień wystawienia tytułu wykonawczego – 1.131,00 zł,

[5] osoba fizyczna – decyzja nr KT.3161.3D.17.2018.ES z dnia 16 marca 2018 roku, kwota zaległości na koniec 2020 roku 6.760,39 zł (należność główna) – należność dotyczyła 2018 roku za usunięcie i przechowanie pojazdu marki Skoda Octavia, wystawiono upomnienie nr UP 3/2018 z dnia 10 maja 2018 roku, wystawiono tytuł wykonawczy TW-1 nr 1/2021 z dnia 7 czerwca 2021 roku, określając wysokość należności pieniężnej w kwocie 6.760,39 zł, wysokość odsetek na dzień wystawienia tytułu wykonawczego – 1.352,63 zł.

Jednostki sektora finansów publicznych są obowiązane do ustalania przypadających im należności pieniężnych, w tym mających charakter cywilnoprawny oraz terminowego podejmowania w stosunku do zobowiązanych czynności zmierzających do wykonania zobowiązania (art. 42 ust. 5 ustawy o finansach publicznych). Do spraw dotyczących należności, o których mowa w art. 60 ustawy o finansach publicznych, nieuregulowanych w ustawie o finansach publicznych stosuje się przepisy ustawy z dnia 14 czerwca 1960 roku Kodeks postępowania administracyjnego (tekst jednolity Dz. U. 2021 r., poz. 735) i odpowiednio przepisy działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (tekst jednolity Dz. U. z 2020 r., poz. 1325). Do egzekucji niepodatkowych należności budżetowych o charakterze publiczno-prawnym, o których mowa w art. 60 ustawy o finansach publicznych, mają zastosowanie przepisy ustawy z dnia 17 czerwca 1966 roku o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (tekst jednolity Dz. U. 2020 r., poz. 1427). Zgodnie z art. 15. § 1 ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji, egzekucja administracyjna może być wszczęta, jeżeli wierzyciel, po

upływie terminu do wykonania przez zobowiązanego obowiązku, przesłał mu pisemne upomnienie, zawierające wezwanie do wykonania obowiązku z zagrożeniem skierowania sprawy na drogę postępowania egzekucyjnego oraz inne dane niezbędne do prawidłowego wykonania obowiązku przez zobowiązanego, chyba że przepisy szczególne stanowią inaczej. Postępowanie egzekucyjne może być wszczęte dopiero po upływie 7 dni od dnia doręczenia tego upomnienia.

W przyjętej do kontroli próbie - prowadzenie windykacji w zakresie zaległości z tytułu kosztów usunięcia, przechowywania, oszacowania oraz zniszczenia pojazdów upomnienia zostały wystawione w latach 2017-2019, natomiast tytuł wykonawczy dopiero w trakcie czynności kontrolnych tj. w dniu 7 czerwca 2021 roku.

GOSPODAROWANIE MAJĄTKIEM SKARBU PAŃSTWA

Zgodnie z przedstawionym wystąpieniem pokontrolnym nr GN-II.431.1.2020 Wojewody Łódzkiego z dnia 16 czerwca 2021 roku została przeprowadzona kontrola planowana przez pracowników Wydziału Gospodarki Nieruchomościami Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi w zakresie wykonywania przez Starostę Brzezińskiego zadań z zakresu administracji rządowej, polegających na gospodarowaniu nieruchomościami Skarbu Państwa zgodnie z przepisami ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami. Zgodnie z wystąpieniem pokontrolnym sposób wykonywania przez Starostę Brzezińskiego zadań z zakresu administracji rządowej zbadanych w trakcie kontroli oceniono: pozytywnie z nieprawidłowościami.

W czasie dokonanych czynności kontrolnych zbadano:

- 1) Zasady i sposób ewidencji: [a] zasobu nieruchomości Skarbu Państwa, [b] nieruchomości oddanych w użytkowanie wieczyste.
- 2) Udostępnianie nieruchomości Skarbu Państwa: [a] zbycie i nabycie nieruchomości, [b] oddanie nieruchomości w: dzierżawę, najem, użytkowanie i użyczenie.
- 3) Sposób gospodarowania nieruchomościami: aktualizacja wysokości opłat rocznych z tytułu: [a] trwałego zarządu do nieruchomości, [b] użytkowania wieczystego nieruchomości.
- 4) Realizacja celów darowizn przez jednostki samorządu terytorialnego oraz inne podmioty, zgodnie z umowami darowizn nieruchomości pochodzących z zasobu,
- 5) Planowanie sposobu wykorzystania zasobu.
- 6) Roczne sprawozdania z gospodarowania nieruchomościami.
- 7) Przekazywanie informacji o umowach oraz innych czynnościach prawnych związanych z obrotem nieruchomościami Skarbu Państwa.
- 8) Zabezpieczenie interesów Skarbu Państwa w sprawach nieruchomości przyjętych na podstawie przepisów nacjonalizacyjnych, objętych zwartymi przez Polskę układami indemnizacyjnymi.

W odniesieniu do nieruchomości oddanych w dzierżawę, najem, użytkowanie i użyczenie wyszczególnionych w ww. wystąpieniu pokontrolnym stwierdzono nieprawidłowości w zakresie braku realizacji obowiązków przewidzianych w art. 35 ust. 1 ustawy o gospodarce nieruchomościami: [1] niesporządzeniu wykazów przed zawarciem pierwszych umów najmu i dzierżawy, [2] nie podano do publicznej wiadomości poprzez ogłoszenie w prasie lokalnej i w inny sposób zwyczajowo przyjęty w danej miejscowości, a także na stronach internetowych Urzędu informacji o wywieszeniu wykazów tych nieruchomości przeznaczonych do użyczenia, najmu, dzierżawy, [3] nieprzesłaniu Wojewodzie Łódzkiemu wykazów tych nieruchomości celem ogłoszenia na stronach internetowych Urzędu.

Nabycie nieruchomości

W latach 2019 -2020 Powiat Brzeziński nie nabywał nieruchomości do powiatowego zasobu, zwiększających mienie Powiatu.

Wyjaśnienie złożone w dniu 23 lipca 2021 roku przez Barbarę Wosińską w powyższym zakresie stanowi załącznik nr 31 protokołu kontroli.

IX. WYKONYWANIE BUDŻETU. REALIZACJA WYDATKÓW BUDŻETOWYCH

1. WYDATKI NA ZADANIA Z ZAKRESU POMOCY SPOŁECZNEJ - 2020 ROK

Informacje ogólne

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Brzezinach zwane dalej (PCPR), powołane zostało uchwałą Rady Powiatu z dnia 15 stycznia 2002 roku w sprawie utworzenia Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Brzezinach. Jednostka realizuje zadania w zakresie pomocy społecznej, organizatora rodzinnej opieki zastępczej, domów pomocy społecznej, placówek opiekuńczo-wychowawczych, zadań z zakresu rehabilitacji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych. Uchwałą nr XXXII/123/16 z dnia 30 sierpnia 2016 roku Rada Powiatu Brzezińskiego nadała PCPR-owi statut.

Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Brzezinach kieruje i reprezentuje go na zewnątrz Dyrektor, z którym stosunek pracy nawiązuje i rozwiązuje Zarząd Powiatu Brzezińskiego.

Dyrektorem Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie jest Magdalena Adamska zatrudniona jest na stanowisku dyrektora PCPR w Brzezinach na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony od dnia 1 sierpnia 2017 roku, zgodnie z uchwałą Zarządu Powiatu w Brzezinach z dnia 1 sierpnia 2017 roku w sprawie zatrudnienia Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Brzezinach. Spełnia ona wymagania kwalifikacyjne określone w art. 122 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U. z 2020 r., poz. 1876 ze zm.), tj. posiada co najmniej 3 letni staż pracy w pomocy społecznej oraz specjalizację z zakresu organizacji pomocy społecznej. Na stanowisku Dyrektora PCPR została zatrudniona w drodze awansu zawodowego na podstawie art. 20 ust. 1 i ust. 2 ustawy z dnia 21 listopada 2008 roku o pracownikach samorządowych (Dz. U. z 2019 r., poz. 1282).

Zarząd Powiatu w Brzezinach upoważnił Dyrektora PCPR-u w dniu 1 października 2018 roku do wykonywania wszystkich czynności w zakresie pełnionej funkcji Dyrektora PCPR w Brzezinach w imieniu tej jednostki w zakresie jej działania. Pełnomocnictwo obejmuje umocowanie do dokonywania wszelkich czynności faktycznych i prawnych, składania oświadczeń woli w tym zawierania umów, zaciągania zobowiązań w zakresie działania kierowanej jednostki i reprezentowanie jednostki we wszystkich działaniach przed sądami i innymi organami administracji publicznej oraz organami egzekucyjnymi. Pełnomocnictwo obejmuje także prawo do udzielania pełnomocnictw szczególnych, w tym pełnomocnictw procesowych.

Zestawienie upoważnień i pełnomocnictw wydanych przez Zarząd Powiatu Dyrektorowi PCPR-u stanowi załącznik nr 2 protokołu kontroli.

Wykonanie zadań finansowych w 2020 roku

Wyszczególnienie	2020 rok (zł)
Dział 852 Rozdział 85202 (Domy pomocy społecznej)	10.987.846,23
Dział 852 Rozdział 85218 (Powiatowe centra pomocy rodzinie)	898.079,84
Dział 852 Rozdział 85295 (Pozostała działalność)	665.071,35
Dział 855 Rozdział 85504 (Wspieranie rodziny)	92.146,62
Dział 855 Rozdział 85508 (Rodziny zastępcze)	1.239.561,10
Dział 855 Rozdział 85510 (Działalność placówek opiekuńczo-wychowawczych)	279.052,80

2. WYDATKI (DOTACJE) NA REALIZACJĘ ZADAŃ ZLECONYCH NA PODSTAWIE UMOWY JEDNOSTKOM SPOZA SEKTORA FINANSÓW PUBLICZNYCH – LATA 2019 - 2020

W 2020 roku zostały przekazane dotacje z budżetu Powiatu Brzezińskiego w łącznej kwocie 9.500,00 zł na dofinansowanie realizacji zadań publicznych Powiatu Brzezińskiego realizowanych we współpracy z organizacjami pozarządowymi na: [1] „Festiwal kultury regionalnej” i zlecenia jego realizacji Stowarzyszeniu Rozwoju Powiatu Brzezińskiego „Nasz Powiat” w Brzezinach, dotacja – w wysokości 1 500,00zł (Rozdział 92695, § 2360) – zgodnie z uchwałą Zarządu Powiatu w Brzezinach nr 51/20 z dnia 29 lipca 2020 roku w sprawie uznania celowości realizacji zadania publicznego z zakresu wspierania kultury, ochrony dóbr kultury i tradycji, [2] „Czar melodii ludowych w mikołajkowy wieczór” i zlecenia jego realizacji Stowarzyszeniu Seniorów INTEGRACJA w Brzezinach, przyznano dotację w wysokości 2.500,00zł (Rozdział 921950, § 2360) - zgodnie z uchwałą Zarządu Powiatu w Brzezinach nr 76/20 z dnia 21 października 2020 roku w sprawie uznania celowości realizacji zadania publicznego z zakresu wspierania kultury, ochrony dóbr kultury i tradycji, [3] „Zorganizowanie Powiatowego Turnieju Tenisa Stołowego im. Stanisława Dorynia pod patronatem Starosty Brzezińskiego” i zlecenia jego realizacji Międzyszkolnemu Ludowemu Uczniowskiemu Klubowi Sportowemu w Brzezinach - dotacja w wysokości 3.000,00 zł (Rozdział 92695, § 2360) - zgodnie z uchwałą Zarządu Powiatu w Brzezinach nr 72/20 z dnia października 2020 roku w sprawie uznania celowości realizacji zadania publicznego z zakresu wspierania i upowszechniania kultury fizycznej i sportu oraz turystyki i rekreacji, [4] „Organizacja zawodów fitness i turnieju sparingowego dzieci i młodzieży oraz szkolenia z zakresu samoobrony i udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej dla mieszkańców powiatu brzezińskiego ” i zlecenia jego realizacji Klubowi Sportowemu Akademia Sztuk Walki FIGHT AAND WIN w Brzezinach - przyznano dotację w wysokości 2.500,00 zł (Dział 92695, § 2360) zgodnie z uchwałą Zarządu Powiatu w Brzezinach nr 77/20 z dnia października 2020 roku w sprawie uznania celowości realizacji zadania publicznego z zakresu wspierania i upowszechniania kultury fizycznej i sportu oraz turystyki i rekreacji.

DOTACJE NA RZECZ SZKÓŁ I PRZEDSZKOLI PUBLICZNYCH I NIEPUBLICZNYCH - 2020 ROK

Zgodnie z regulaminem organizacyjnym, stanowiącym załącznik nr 1 do uchwały nr 139/16 Zarządu Powiatu w Brzezinach z dnia 3 listopada 2016 roku w sprawie ustalenia Regulaminu Organizacyjnego z późniejszymi zmianami Wydział Edukacji, Spraw Społecznych, Obywatelskich i Promocji Starostwa Powiatowego w Brzezinach zajmuje się sprawami związanymi z m.in.: [1] prowadzeniem nadzoru nad działalnością szkół i Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Brzezinach, prowadzonych przez Powiat, a w szczególności nad przestrzeganiem przepisów dotyczących organizacji pracy, bezpieczeństwa i higieny pracy pracowników i uczniów, prawidłowości dysponowania przyznanymi środkami budżetowymi oraz gospodarowania mieniem, [2] analizowaniem

prawidłowości naliczania subwencji oświatowej, [3] przygotowaniem propozycji wielkości dotacji z budżetu powiatu udzielanym szkołom niepublicznym o uprawnieniach szkół publicznych, nadzór jej wykorzystania oraz [4] rozpatrywanie wniosków o nadanie szkołom niepublicznym uprawnień szkoły publicznej, wnioskowanie o cofanie szkołom niepublicznym uprawnień szkoły publicznej. Wydziałem tym kieruje Małgorzata Żuraw.

Uchwałą nr LVII/238/18 Rady Powiatu w Brzezinach z dnia 30 stycznia 2018 roku określono tryb udzielania i rozliczania dotacji dla niepublicznych szkół prowadzonych na terenie Powiatu Brzezińskiego oraz tryb przeprowadzania kontroli prawidłowości ich pobrania i wykorzystania. Załączniki do ww. uchwały stanowiły wzory: [1] wniosku o udzielenie dotacji dla szkoły niepublicznej, [2] informacji miesięcznej o faktycznej liczbie uczniów szkoły niepublicznej, [3] informacji o liczbie uczniów uczestniczących w co najmniej 50% obowiązkowych zajęć edukacyjnych w szkole niepublicznej, [4] rocznego rozliczenia otrzymanej dotacji z budżetu Powiatu Brzezińskiego.

W uchwale określono tryb udzielania i rozliczania dotacji dla niepublicznych szkół prowadzonych na terenie Powiatu Brzezińskiego. Zgodnie zapisami uchwały Organ prowadzący szkołę jest zobowiązany do: [1] składania w terminie do 15 dnia każdego miesiąca, informacji o rzeczywistej liczbie uczniów w szkole według stanu na pierwszy dzień danego miesiąca wraz z rozliczeniem otrzymanej dotacji za miesiąc poprzedzający datę złożenia informacji zgodnie ze wzorem stanowiącym załącznik nr 2 do ww. uchwały, [2] składania w terminie do 15 dnia każdego miesiąca, informacji o liczbie uczniów uczestniczących w co najmniej 50% obowiązkowych zajęć edukacyjnych zgodnie ze wzorem stanowiącym załącznik nr 3 do uchwały, [3] składania w terminie do 15 stycznia roku następnego rozliczenia otrzymanej dotacji za rok poprzedni zawierającego informację o liczbie uczniów oraz rozliczenie finansowe, zgodnie z wzorem stanowiącym załącznik nr 4 do niniejszej uchwały, w przypadku gdy szkoła kończy działalność, rozliczenie dotacji powinno być złożone w terminie 15 dni od otrzymania ostatniej części dotacji, [4] prowadzenia dokumentacji finansowo - księgowej i dokumentacji zawierającej informacje o liczbie uczniów oraz [5] zgłaszania wszelkich zmian danych zawartych we wniosku o udzielenie dotacji w ciągu 14 dni od dnia ich zaistnienia.

Ponadto zgodnie z zapisami uchwały - organowi dotującemu przysługuje prawo kontroli prawidłowości pobrania oraz wykorzystania dotacji przez niepubliczne szkoły prowadzone na terenie Powiatu Brzezińskiego. Z prowadzonej kontroli sporządza się protokół kontroli w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, który podpisują kontrolujący i przedstawiciele kontrolowanego podmiotu oświatowego: osoba prowadząca lub reprezentująca organ prowadzący oraz dyrektor kontrolowanego podmiotu.

Z ustaleń kontroli wynika, że na terenie Powiatu Brzezińskiego funkcjonują ujęte w tabeli niżej niepubliczne jednostki oświatowe, którym w 2020 roku kontrolowana jednostka udzieliła dotacji w trybie ustawy z dnia 27 października 2017 roku o finansowaniu zadań oświatowych (tekst jednolity Dz. U. z 2020 r., poz. 2029). Plan i wykonanie wydatków związanych z przekazywanymi dotacjami dla niepublicznych jednostek oświatowych (szkół policealnych) w 2020 roku kształtowały się następująco:

Niepubliczne szkoły policealne (rozdział 80130, §2540)	
Plan po zmianach – 212.000,00 zł; wykonanie – 169.137,54 zł	
Policealna Szkoła Zawodowa „Eduktor” w Brzezinach	169.137,54 zł
Niepubliczne licea ogólnokształcące (rozdział 80120, §2540)	
Plan po zmianach – 78.000,00 zł; wykonanie – 61.904,28 zł	
Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych „Eduktor” w Brzezinach	61.904,28 zł

Szczegółowej kontroli poddano udzielenie i rozliczenie dotacji w 2020 roku dla Liceum Ogólnokształcącego dla Dorosłych „Eduikator” w Brzezinach

Zgodnie z art. 26 ust. 2 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych, niepubliczne szkoły, w których nie jest realizowany obowiązek szkolny lub obowiązek nauki otrzymują na każdego ucznia uczestniczącego w co najmniej 50% obowiązkowych zajęć edukacyjnych dotację na takiego ucznia w części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostki samorządu terytorialnego. W myśl art. 45 ww. ustawy za miesiące styczeń – maj 2020 roku, wysokość kwoty dotacji (w ujęciu rocznym) ustala się z uwzględnieniem kwoty przewidzianej w części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostki samorządu terytorialnego w roku bazowym (rok 2019), natomiast aktualizacji kwoty dotacji (w wyniku zmiany kwoty przewidzianej w części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostki samorządu terytorialnego na 2020 rok) dokonuje się w miesiącu roku budżetowego następującym po miesiącu, w którym upłynęło 30 dni od dnia ogłoszenia ustawy budżetowej na rok budżetowy, zwanym dalej "miesiącem pierwszej aktualizacji" - w przypadku aktualizacji, o której mowa w art. 43 ust. 1 pkt 1-3. Zgodnie z art. 43 ust. 3 ustawy, zaktualizowana kwota dotacji, o której mowa w art. 15-21, art. 25 ust. 1-4 i 8, art. 26 ust. 1, 2 i 8, art. 28-30, art. 31 ust. 1, art. 40 i art. 41, obowiązuje od: [1] pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu pierwszej aktualizacji - w przypadku aktualizacji, o której mowa w ust. 2 pkt 1, [2] pierwszego dnia listopada roku budżetowego - w przypadku aktualizacji, o której mowa w ust. 2 pkt 2; [3] pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu aktualizacji - w przypadku aktualizacji, o której mowa w ust. 2 pkt 3.

Kontrolującym przedłożono zaświadczenie nr 1/2019 z dnia 13 marca 2019 roku o zmianie wpisu do ewidencji szkół i placówek niepublicznych prowadzonej przez Powiat Brzeziński. Wynikało, z niego że osoba fizyczna Tomasz Paradowski prowadzi Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych „Eduikator” w Brzezinach, czteroletnie Liceum Ogólnokształcące na podbudowie programowej ośmioletniej szkoły podstawowej lub szkoły branżowej I stopnia, którego ukończenie umożliwia po zdaniu egzaminu maturalnego uzyskanie świadectwa dojrzałości. Szkoła jest prowadzona w trybie zaocznym, przy ul. Konstytucji 3-go Maja 5 w Brzezinach. Data rozpoczęcia działalności po zmianach zgodnie z wnioskiem to 1 września 2019 roku.

W dniu 26 września 2019 roku organ założycielski Liceum Ogólnokształcącego dla Dorosłych „Eduikator” w Brzezinach złożył wniosek o udzielenie dotacji z budżetu Powiatu Brzezińskiego na rok budżetowy 2020 na wniosku stanowiącym załącznik nr 1 do uchwały nr LVII/238/18 Rady Powiatu w Brzezinach z dnia 30 stycznia 2020 roku. We wniosku wskazano planowaną liczbę uczniów w okresie styczeń - sierpień 70 osób (oraz 10 osób liczba uczniów zamierzających uzyskać świadectwo dojrzałości), a w okresie wrzesień - grudzień 100 uczniów.

Poniżej przedstawiono sposób wyliczenia dotacji na 2020 rok przez Wydział Edukacji, Spraw Społecznych, Obywatelskich i Promocji Starostwa Powiatowego w Brzezinach na rzecz Liceum Ogólnokształcącego „Eduikator” w Brzezinach:

Lp.	Liceum Ogólnokształcące Eduikator (rodzaj szkoły)	Kwota dotacji na 1 ucznia / słuchacza obowiązująca w roku 2020 (w zł)
1.	Dotacja na ucznia Liceum Ogólnokształcącego	1.028,88 zł – roczna kwota dotacji za 2020 rok / na 1 ucznia miesięczna kwota dotacji: 81,70zł jak za 2019r. (I-V.2020 r.) 85,74 zł (VI-XII.2020 r.) różnica w kwocie dotacji za m-ce styczeń-maj została wyrównana w czerwcu 2020 roku
Przyjęte przez Starostwo Powiatowe w Brzezinach dane z Metryczki subwencji oświatowej przekazanej przez Ministerstwo Edukacji Narodowej:		

[1] dla dotacji za styczeń – kwiecień 2020 (metryczka za 2019) roku: finansowy standard A podziału subwencji w zł – 5 568,5657, wskaźnik korygujący D_i – 0,9673638272, standard $f.A \cdot D_i = 5\,386,8290$; Wskaźnik (Sh) - uczniowie niepublicznych LO dla dorosłych kształcących w trybie zaocznym - 0,1 Waga (P9) uczniowie szkół ponadgimnazjalnych - 0,082 ; kwota dotacji na 1 ucznia : $A \times D_i \times (Sh + P9) = 980,4029$ – miesięcznie 81,70 zł
[2] dla dotacji za maj – grudzień 2020 roku (metryczka za 2020): finansowy standard A podziału subwencji w zł – 5 917,8938, wskaźnik korygujący D_i – 0,9552449074, standard $f.A \cdot D_i = 5\,653,03791498$ Wskaźnik (Sh) - uczniowie niepublicznych LO dla dorosłych kształcących w trybie zaocznym - 0,1 Waga (P9) uczniowie szkół ponadgimnazjalnych - 0,082 ; kwota dotacji na 1 ucznia : $A \times D_i \times (Sh + P9) = 1\,028,8529$ – miesięcznie 85,74 zł

Poniżej przedstawiono sposób przekazania dotacji w 2020 roku na rzecz Liceum Ogólnokształcące „Edukator” w Brzezinach:

Dotacja za miesiąc	Data złożenia informacji o faktycznej liczbie uczniów	Faktyczna liczba uczniów/słuchaczy	Wysokość przekazanej dotacji	Faktyczna liczba uczniów spełniająca warunek co najmniej 50% frekwencji na zajęciach	Data przekazania dotacji/ wyciąg bankowy
Styczeń	07.01.2020 r.	85	85x81,70 zł= 6 944,50 zł	82	24.01.2020 r. Wb 016
Luty	17.02.2020 r.	85-3=82	82x81,70 zł= 6 699,40 zł	62	27.02.2020 r. Wb 040
Marzec	16.03.2020 r.	64-23=41	41x81,70 zł= 3 349,70 zł	64	23.03.2020 r. Wb 057
Kwiecień	14.04.2020 r.	64	64x81,70 zł= 5 228,80 zł	64	29.04.2020 r. Wb 083
Maj	07.05.2020 r.	64	64x81,70 zł= 5 228,80 zł	64	20.05.2020 r. Wb 097
Czerwiec	04.06.2020 r.	64	Wyrównanie dotacji (I-V 85,74) 1 357,44 zł 64x85,74 zł= 5 487,36 zł	64	05.06.2020 r. Wb 110 09.06.2020 r. Wb 112
Lipiec	07.07.2020 r.	64	64x85,74 zł= 5 487,36 zł	64	09.07.2020 r. Wb 133
Sierpień	03.08.2020 r.	64	64x85,74 zł= 5 487,36 zł	64	24.08.2020 r. Wb 165
Wrzesień	16.09.2020 r.	52	52x85,74 zł= 4 458,48 zł	48	25.09.2020 r. Wb 189
Październik	15.10.2020 r.	59-4=48	55x85,74 zł= 4 715,70 zł	53	21.10.2020 r. Wb 207
Listopad	12.11.2020 r.	59-6=53	53x85,74 zł= 4 544,22 zł	54	27.11.2020 r. Wb 234
Grudzień	08.12.2020 r.	54-5=49	49x85,74 zł= 4 201,26 zł	54	15.12.2020 r. Wb 246
Grudzień Korekta wynikająca z przeprowadzonej kontroli	15.12.2020 r.	Styczeń: wykazano 82 ucz. a powinno być 65 82-65= 17 Wrzesień: wykazano o 1 ucznia mniej Październik: wykazano o 1 ucznia mniej	17x85,74 zł x -1 457,58 zł 1x85,74 zł =85,74 zł 1x85,74 zł= 85,74 zł	-17 +1 +1	15.12.2020 r. Wb 246
OGÓLEM:		X	61 904,28 zł	722	X

Jak wynika z powyższej tabeli, informacje o faktycznej liczbie uczniów za miesiące styczeń – grudzień 2020 roku były składane z zachowaniem terminu wynikającego z zapisów powoływanej wcześniej uchwały. **Transze dotacji przekazywano terminowo za miesiące luty-grudzień 2020 roku, natomiast w styczniu transza dotacji została przekazana 24 dnia miesiąca, czyli z naruszeniem art. 34 ust. 1 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych, który stanowi, że: dotacje, o których mowa w art. 15-21, art. 25 ust. 1-4 i 8, art. 26 ust. 1, 2 i 8, art. 28-30 oraz 31 ust. 1, są przekazywane na rachunek bankowy przedszkola, innej formy wychowania przedszkolnego, szkoły lub placówki, o której mowa w art. 2 pkt 6-8 ustawy - Prawo oświatowe, lub zespołu szkół lub placówek, w 12 częściach w terminie do ostatniego dnia każdego miesiąca, z tym że części za styczeń i za grudzień są przekazywane w terminie odpowiednio do dnia 20 stycznia oraz do dnia 15 grudnia roku budżetowego.**

Stawki dotacji w 2020 roku nie zostały zaktualizowane prawidłowo w oparciu o otrzymaną metryczkę oświatową na rok bieżący. W 2020 roku stawki dotacji powinny zostać zaktualizowane w czerwcu 2020 roku, a zostały zaktualizowane w maju 2020 roku (ustawa budżetowa została opublikowana w dniu 1 kwietnia 2020 roku). Było to niezgodne z art. 43 ust.2 pkt 1 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych, zaktualizowane stawki wypłacane powinny być od 1 lipca 2020 roku. Zgodnie z art. 43 ust 1 pkt 2 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych, kwota dotacji, o której mowa m.in. w art. 26 ust 2, ulega aktualizacji w wyniku zmiany kwoty przewidzianej w części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostki samorządu terytorialnego. Na podstawie art. 43 ust. 2 aktualizacji kwoty dotacji dokonuje się w miesiącu roku budżetowego następującym po miesiącu, w którym upłynęło 30 dni od dnia ogłoszenia ustawy budżetowej na rok budżetowy, zwany dalej „miesiącem pierwszej aktualizacji”. Zgodnie z art. 43 ust. 3 zaktualizowana kwota dotacji, o której mowa w art. 15-21, art. 25 ust. 1-4 i 8, art. 26 ust. 1, 2 i 8, art. 28-30, art. 31 ust. 1, art. 40 i art. 41, obowiązuje od: [1] pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu pierwszej aktualizacji - w przypadku aktualizacji, o której mowa w ust. 2 pkt 1, [2] pierwszego dnia listopada roku budżetowego - w przypadku aktualizacji, o której mowa w ust. 2 pkt 2; [3] pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu aktualizacji - w przypadku aktualizacji, o której mowa w ust. 2 pkt 3.

Stwierdzono jednak, że dokonywano „wyrównania” kwot dotacji w czerwcu 2020 roku, co było sprzeczne z zasadami wynikającymi z treści art. 43 ust. 4 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych, gdzie wskazano, że jeżeli wysokość dotacji, o której mowa w art. 15-21, art. 25 ust. 1-4 i 8, art. 26 ust. 1, 2 i 8, art. 28-30, art. 31 ust. 1, art. 40 i art. 41, uległa zmianie, suma kolejnych przekazywanych części dotacji odpowiednio na dziecko objęte wczesnym wspomaganie rozwoju, ucznia, wychowanka, uczestnika zajęć rewalidacyjno-wychowawczych lub słuchacza kwalifikacyjnego kursu zawodowego, począwszy od pierwszego dnia obowiązywania zaktualizowanej kwoty dotacji, stanowi różnicę pomiędzy wysokością dotacji, o której mowa odpowiednio w art. 15-21, art. 25 ust. 1-4 i 8, art. 26 ust. 1, 2 i 8, art. 28-30, art. 31 ust. 1, art. 40 i art. 41, według stanu na pierwszy dzień obowiązywania zaktualizowanej kwoty dotacji, a sumą części dotacji przekazanych odpowiednio na dziecko objęte wczesnym wspomaganie rozwoju, ucznia, wychowanka, uczestnika zajęć rewalidacyjno-wychowawczych lub słuchacza kwalifikacyjnego kursu zawodowego od początku roku budżetowego do dnia poprzedzającego pierwszy dzień obowiązywania zaktualizowanej kwoty dotacji.

Po aktualizacji kwoty dotacji w czerwcu (wypłacona od miesiąca lipca 2020 roku) podstawowa kwota dotacji na ucznia dla Liceum Ogólnokształcącego „Eduktor” wynosiła 1.028,88 zł, miesięczna transza 85,74 zł. Do aktualizacji podstawowej kwoty dotacji wysokość przekazanej dotacji za I-VI 2020 roku

wyniosła **81,70 zł/m-c/ucznia x 6 m-ce = 490,20 zł. Po aktualizacji 1.028,88 zł/ rok/ucznia – 490,20 zł (już przekazana) = 538,68 zł/m-c; 6 m-cy (VII-XII), zatem transza wypłaconej dotacji powinna wynosić 89,78 zł/m-c/dziecko.**

Odnutowane różnice w kwocie miesięcznej transzy dotacji, sklasyfikowanej w dziale 801 rozdział 80120 § 2540 przedstawia poniższa tabela:

Miesiące	Liczba uczniów	Stawka miesięczna	Przekazana miesięczna transza dotacji	Liczba uczniów	Stawka miesięczna	Miesięczna transza dotacji	Różnica
Styczeń	65	81,7 (przed kontrolą 82 po stawce 81,70 zł)	5 486,92	65	81,70	5 310,50	-176,42
Luty	82	81,70	6 699,40	82	81,70	6 699,40	0,00
Marzec	41	81,70	3 349,70	41	81,70	3 349,70	0,00
Kwiecień	64	81,70	5 228,80	64	81,70	5 228,80	0,00
Maj	64	81,70	5 228,80	64	81,70	5 228,80	0,00
Czerwiec	64	85,74 + wyrównanie dotacji 1.357,44 zł	6 844,80	64	81,70	5 671,68	-1 173,12
Lipiec	64	85,74	5 487,36	64	89,78	5 745,92	258,56
Sierpień	64	85,74	5 487,36	64	89,78	5 745,92	258,56
Wrzesień	53	85,74	4 544,22	53	89,78	4 758,34	214,12
Październik	49	85,74	4 801,44	49	89,78	4.399,22	-402,22
Listopad	53	85,74	4 544,22	53	89,78	4 758,34	214,12
Grudzień	49	85,74	4 201,26	49	89,78	4 399,22	197,96
Razem	712		61 904,28	712		60 910,72	-608,44

W dniach od 8 do 22 grudnia 2020 roku przeprowadzono kontrolę udzielonych dotacji udzielonych dla: [1] Liceum Ogólnokształcącego dla Dorosłych "Eduktor" w Brzezinach oraz [2] Policealnej Szkoły Zawodowej "Eduktor" w Brzezinach przez upoważnionego pracownika Starostwa Powiatowego w Brzezinach. Kontrolę przeprowadzono na podstawie upoważnienia Zarządu Powiatu z 30 listopada 2020 roku (znak OK.0027.11.2020). Okres objęty kontrolą to styczeń - listopad 2020 roku. W trakcie kontroli ustalono, że w Liceum Ogólnokształcącym dla Dorosłych w miesiącach: [1] styczniu powinno być wykazanych 65 słuchaczy, a [2] w lutym, marcu i sierpniu powinno być wykazane 62 słuchaczy, [3] we wrześniu 49 słuchaczy, [4] w październiku, listopadzie i grudniu 54 słuchaczy. Na podstawie informacji zawartych w protokole kontroli, ustalono, że rozbieżności, które powstały podczas kontroli wyrównano wypłatą za miesiąc grudzień 2020 roku. Protokół został podpisany przez kontrolującą: Joannę Rosiak oraz prowadzącego "szkoły": Tomasza Paradowskiego w dniu 10 marca 2021 roku.

Pismem nr ES.4331.15.2020 z dnia 16 grudnia 2020 roku Naczelnik Wydziału Edukacji, Spraw Społecznych, Obywatelskich i Promocji Starostwa Powiatowego w Brzezinach poinformował Organ prowadzący „Szkoły” odnośnie korekty kwot dotacji wynikających z przeprowadzonych w placówce kontroli w grudniu 2020 roku. Po korekcie kwota transzy dotacji za grudzień wyniosła: 7.286,48 zł.

Zgodnie z ustnym wyjaśnieniem Małgorzaty Żuraw, Naczelnika Wydziału Edukacji, Spraw Społecznych, Obywatelskich i Promocji Starostwa Powiatowego w Brzezinach Organ prowadzący Liceum Ogólnokształcące "Eduktor" dla Dorosłych nie wystąpił za rok 2020 z wnioskiem o wypłatę na uczniów dotacji, o której mowa w art. 26 ust. 5 pkt. 1 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych czyli w związku z uzyskaniem świadectwa dojrzałości.

Roczne rozliczenie dotacji organ prowadzący Liceum Ogólnokształcące "Eduktor" w Brzezinach złożył w dniu 5 stycznia 2021 roku na wzorze stanowiącym załącznik nr 4 do LVII/238/18 Rady Powiatu w Brzezinach z dnia 30 stycznia 2018 roku. Wynikało z niego, że od początku roku otrzymano dotację w wysokości 61.904,28 zł, dotacja została wykorzystana w całości.

3. WYDATKI OSOBOWE

Wydatki na wynagrodzenia – 2018 - 2020 rok

Szczegółowy plan i wykonanie wydatków z rozdziału 75020 – „wynagrodzenia i składki od nich naliczone” w 2020 roku na rzecz pracowników Starostwa Powiatowego w Brzezinach przedstawia poniższa tabela:

Klasyfikacja budżetowa Rozdział, paragraf	Plan po zmianach (w zł)	Wykonanie na dzień 31.12.2020 r. (w zł)	Procentowe wykonanie planu (%)
75020 §4010	2 720 580,00	2 663 991,06	97,92
75020 §4040	207 276,00	203 135,27	98,00
75020 §4110	506 000,00	483 199,10	95,49
75020 §4120	60 224,00	47 996,34	79,70
75020 §4170	24 000,00	23 545,00	98,10
Razem:	3 518 080,00	3 421 866,77	97,27

Zgodnie z regulaminem organizacyjnym stanowiącym załącznik nr 1 do uchwały nr 139/16 Zarządu Powiatu w Brzezinach z dnia 3 listopada 2016 roku z późniejszymi zmianami, za sprawy pracownicze w zakresie obsługi kadrowej, w tym m.in.: [1] prowadzenie dokumentacji w sprawach związanych ze stosunkami pracy w tym prowadzenie akt osobowych pracowników Starostwa i kierowników jednostek organizacyjnych Powiatu oraz [2] prowadzenie dokumentacji dotyczącej wynagrodzeń i innych świadczeń pieniężnych przyznawanych pracownikom Starostwa, w tym nagród jubileuszowych i dodatkowych wynagrodzeń rocznych odpowiada Wydział Organizacji i Kadr. Wydziałem tym kieruje Aleksandra Frydrych - pełniąca również funkcję Sekretarza Powiatu. Zgodnie z zakresem obowiązków z dnia 1 lutego 2009 roku Annie Balcerak - inspektorowi w Wydziale Organizacji i Kadr zostały powierzone obowiązki prowadzenia spraw związanych z wynagradzaniem pracowników zgodnie z pisemnym zakresem czynności z dnia 1 lutego 2009 roku, a Sylwii Glonek - inspektorowi w Wydziale Finansowym zostały powierzone sprawy związane z naliczaniem wynagrodzeń zgodnie z pisemnym zakresem czynności z dnia 15 stycznia 2018 roku.

W okresie objętym kontrolą obowiązywał regulamin wynagradzania pracowników Starostwa Powiatowego w Brzezinach wprowadzony zarządzeniem nr 25 Starosty Brzezińskiego z dnia 15 grudnia 2017 roku. W ww. regulaminie określono: wymagania kwalifikacyjne, szczegółowe warunki wynagradzania (wynagrodzenia zasadnicze, dodatki: funkcyjny i za wysługę lat, nagrody uznaniowe i premie oraz inne świadczenia związane z pracą), zasady przyznawania dodatków specjalnych, maksymalne kwoty wynagrodzenia zasadniczego w poszczególnych kategoriach zaszeregowania, stawki dodatku funkcyjnego oraz tabele kierowniczych stanowisk urzędniczych i stanowisk urzędniczych zawierające maksymalny poziom wynagrodzenia zasadniczego oraz

wymagania kwalifikacyjne dla poszczególnych stanowisk. Załączniki do regulaminu stanowiły: [1] tabela maksymalnych stawek miesięcznych kwot wynagrodzenia zasadniczego, [2] tabela stawek dodatku funkcyjnego, [3] tabela dot. maksymalnego poziom wynagrodzenia zasadniczego oraz wymagania kwalifikacyjne dot. kierowniczych stanowisk urzędniczych, [4] tabela dot. maksymalnego poziom wynagrodzenia zasadniczego oraz wymagania kwalifikacyjne dot. stanowisk urzędniczych oraz [5] tabela dot. maksymalnego poziom wynagrodzenia zasadniczego oraz wymagania kwalifikacyjne dot. stanowisk pomocniczych i obsługi. Regulamin wynagrodzenia został zmieniony zarządzeniem nr 7 Starosty Brzezińskiego z dnia 14 lutego 2019 roku w sprawie ustalenia Regulaminu wynagradzania pracowników w Starostwie Powiatowym w Brzezinach. Załączniki do tego zarządzenia stanowiły: [1] tabela maksymalnych stawek miesięcznych kwot wynagrodzenia zasadniczego, [2] tabela stawek dodatku funkcyjnego, [3] tabela dot. maksymalnego poziom wynagrodzenia zasadniczego oraz wymagania kwalifikacyjne dot. kierowniczych stanowisk urzędniczych, [4] tabela dot. maksymalnego poziom wynagrodzenia zasadniczego oraz wymagania kwalifikacyjne dot. stanowisk urzędniczych, [5] tabela dot. maksymalnego poziom wynagrodzenia zasadniczego oraz wymagania kwalifikacyjne dot. stanowisk pomocniczych i obsługi, [6] tabela dot. stanowisk, na których nawiązanie stosunku pracy następuje w ramach robót publicznych lub prac interwencyjnych oraz [7] tabela dot. maksymalnego poziomu dodatku funkcyjnego dla stanowisk, o których mowa w § 6 ust 1 i 2 Regulaminu wynagradzania.

Kontrolą objęto wynagrodzenie (prawidłowość przyznania kategorii zaszeregowania, stawek wynagrodzenia zasadniczego oraz dodatków: stażowego, funkcyjnego i specjalnego) następujących pracowników za lata 2018 - 2020 :

- Edmunda Koteckiego – Starosty Powiatu Brzezińskiego do dnia 21 listopada 2018 roku (za 2018 rok),
- Renaty Kobiery – Starosty Powiatu Brzezińskiego od dnia 21 listopada 2018 roku (za lata 2018-2020),
- Romana Sasina – Wicestarosty Powiatu Brzezińskiego do dnia 21 listopada 2018 roku (za 2018 rok),
- Ryszarda Śliwkiewicza – Wicestarosty Powiatu Brzezińskiego od dnia 21 listopada 2018 roku (za lata 2018-2020),
- Tomasza Makowskiego – Skarbnika Powiatu (za lata 2018-2020),
- Aleksandry Frydrych – Sekretarz Powiatu (za lata 2018-2020 rok),
- Osoby zatrudnionej na stanowisku: Naczelnika w Wydziale Budownictwa, Geodezji i Gospodarki Nieruchomościami (za 2020 rok),
- Osoby zatrudnionej na stanowisku: pomoc administracyjna w Wydziale Organizacji i Kadr (za 2020 rok),
- Osoby zatrudnionej na stanowisku: sprzątaczką w Referacie Organizacyjnym (za 2020 rok).

Na dzień 31 grudnia 2020 roku w Starostwie Powiatowym w Brzezinach było zatrudnionych 64 osób.

Wynagrodzenie Starosty Powiatu Brzezińskiego za 2018 rok – Edmunda Koteckiego

Starostą Powiatu Brzezińskiego do dnia 21 listopada 2018 roku był Edmund Kotecki wybrany na mocy uchwały nr I/3/14 Rady Powiatu w Brzezinach z dnia 1 grudnia 2014 roku. Uchwałą nr LXVI/271/18 roku z dnia 31 lipca 2018 roku Rada Powiatu w Brzezinach przyznała Staroście Powiatu wynagrodzenie w następującej wysokości: [1] wynagrodzenie zasadnicze 4.700,00 zł, [2] dodatek funkcyjny 1.900,00 zł, [3] dodatek za wieloletnią pracę 20% wynagrodzenia zasadniczego 940.00,00 zł oraz [4] dodatek specjalny wynoszący 40% łącznie wynagrodzenia zasadniczego i dodatku funkcyjnego w

wysokości 2.640,00 zł. Jednocześnie w §2 ww. uchwały było określone, że traci moc uchwała nr IV/21/14 Rady Powiatu w Brzezinach z dnia 30 grudnia 2014 roku w sprawie ustalenia wynagrodzenia Starosty Brzezińskiego (w której ustalono wynagrodzenie Starosty Brzezińskiego w następującej wysokości: [1] wynagrodzenie zasadnicze w kwocie w złotych 5.800,00 zł, [2] dodatek funkcyjny w kwocie w złotych 1.900,00 zł, [3] dodatek za wieloletnią pracę w wysokości 1.160,00 zł, [4] dodatek specjalny w wysokości 35% łącznie wynagrodzenia zasadniczego i dodatku funkcyjnego w kwocie złotych 2.695,00 zł). Zgodnie z §3 ww. uchwały nr LXVI/271/18 Rady Powiatu w Brzezinach z dnia 31 lipca 2018 roku „wchodzi w życie z dniem podjęcia”.

Jednocześnie pismem Sekretarza Powiatu nr OK.3230.1.2018.AF z dnia 31 lipca 2018 roku skierowanym do Starosty Brzezińskiego poinformowano, że „działając na podstawie art. 11 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 roku – Kodeks pracy w związku z podjęciem uchwały nr LXVI/271/18 Rady Powiatu w Brzezinach z dnia 31 lipca 2018 roku w sprawie ustalenia wynagrodzenia Starosty Brzezińskiego podaje się, że po upływie trzech miesięcy (sierpień, wrzesień, październik 2018 roku) Pana wynagrodzenie ulegnie obniżeniu”. Na piśmie złożył swój podpis także Bogumił Olczak – Radca Prawny.

Wynagrodzenie dla Starosty Powiatu Brzezińskiego określone w uchwale nr LXVI/271/18 Rady Powiatu w Brzezinach z dnia 31 lipca 2018 roku zostało dostosowane do stawek określonych w załączniku nr 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 15 maja 2018 roku w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (Dz. U z 2018 roku, poz. 936), które określało, że wynagrodzenie zasadnicze dla Starosty w Powiecie do 60 tys. mieszkańców powinno wynosić od 3.400,00 zł do 4.700,00 zł, a maksymalny poziom dodatku funkcyjnego zgodnie z ww. rozporządzeniem wynosi 1.900,00 zł. **Jednak przy wypłacie wynagrodzenia nie uwzględniono, że ww. rozporządzenie weszło w życie 1 lipca 2018 roku i od tego dnia wynagrodzenie powinno zostać obniżone.**

Z ustaleń dokonanych przez kontrolujących wynika, że Starosta Powiatu Brzezińskiego Edmund Kotecki w miesiącach lipiec, sierpień, wrzesień, październik oraz 2018 roku otrzymał wynagrodzenie na dotychczasowych zasadach. Według załącznika do ww. rozporządzenia, mógł otrzymać maksymalnie wynagrodzenie zasadnicze w wysokości 4.700,00 zł, natomiast wypłacano wynagrodzenie zasadnicze w kwocie 5.800,00 zł, tj. przewyższające o 1.100,00 zł stawkę maksymalnego wynagrodzenia, jaką mógł otrzymać zgodnie z obowiązującymi przepisami. Ponadto w skład wynagrodzenia wchodziły dodatek funkcyjny w wysokości 1.900,00 zł, dodatek specjalny w wysokości 2.695,00 zł oraz dodatek stażowy w wysokości 1.160,00 zł. Nieprawidłowe wypłacenie za ww. miesiące wynagrodzenia Starosty skutkowało zawyżeniem wypłacanego Staroście miesięcznego wynagrodzenia o kwotę 1.100,00 zł, co za okres od miesiąca lipca do 31 października 2018 roku stanowiło łączną kwotę 5.500,00 zł (w tym wynagrodzenie zasadnicze 4.400,00 zł (lipiec, sierpień, wrzesień i październik x 1.100,00 zł =4.400,00 zł) oraz dodatek stażowy na łączną kwotę 880,00 zł (lipiec, sierpień, wrzesień i październik x 220,00=880,00 zł) oraz dodatek specjalny o 220,00 zł (lipiec, sierpień, wrzesień i październik x 55,00= 220,00 zł).

Kontrolującym przedstawiono także informację prawną: „*Obniżenie wynagrodzenia dla wójta - tryb i konsekwencje*” autorstwa Stanisława Bułajewskiego z dnia 27 czerwca 2018 roku, pod którym Bogumił Olczak, Radca Prawny w dniu 24 lipca 2018 roku napisał adnotację „*Powyższe wyjaśnienie poparte orzeczeniami Sądu Najwyższego i stanowiskiem organu nadzoru - Wojewody przyjmuję w całości jako własne*”.

Akta kontroli str. 79- 83:Informacja prawna w sprawie obniżenia wynagrodzenia dla wójta z dnia 27 czerwca 2021 roku..

Wynagrodzenie zostało dostosowane do ww. rozporządzenia wydanego na podstawie art. 37 ust. 1 ustawy z dnia 21 listopada 2008 roku o pracownikach samorządowych (Dz. U. z 2019 r., poz. 1282). Jednak przy jego wypłacie niewłaściwie zastosowano trzymiesięczny okres wypowiedzenia wysokości wynagrodzenia (od dnia podjęcia uchwały czyli 31 lipca 2018 roku). Przepisy ww. rozporządzenia są źródłem powszechnie obowiązującego prawa Rzeczypospolitej Polskiej (art. 87 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 roku, Dz. U. z 1997 roku, nr 78, poz. 483) oraz źródłem prawa pracy w rozumieniu ustawy art. 9 § 1 Kodeksu pracy (Dz. U. z 2020 r., poz. 1320). Starosta to pracownik samorządowy, zgodnie z art. 27 ust. 2 ustawy o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2020 r., poz. 920). Rada powiatu wybiera starostę bezwzględną większością głosów ustawowego składu rady, w głosowaniu tajnym, stosunek pracy nie jest ukształtowany w sposób tożsamy, jak innych pracowników samorządowych. W orzecznictwie sądów powszechnych i administracyjnych także wskazuje się, że stosunek pracy pracownika samorządowego z wyboru jest szczególnym stosunkiem pracy ściśle związanym z pełnioną przez niego funkcją. Przyjęcie mandatu przez Starostę Powiatu Brzezińskiego Edmunda Koteckiego oznaczało zgodę na podjęcie zatrudnienia na warunkach określonych przez radę powiatu w ramach prawa powszechnie obowiązującego. Zmiana wysokości wynagrodzenia pracownika samorządowego z wyboru nie została uregulowana, ani w ustawie o pracownikach samorządowych, ani w przepisach Kodeksu Pracy. Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Sądu Najwyższego jak i Naczelnego Sądu Administracyjnego, do stosunków pracy z wyboru, w szczególności do zmiany wysokości wynagrodzenia pracownika samorządowego zatrudnionego na podstawie wyboru, nie stosuje się przepisów Kodeksu pracy, w szczególności art. 42 (por. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 20 czerwca 2001 roku o sygn. akt I PKN 488/00, OSNP 2003 Nr 10, poz. 242; z dnia 23 listopada 2001 roku o sygn. akt I PKN 699/00, OSNP 2003 Nr 22, poz. 541; z 9 października 2006 roku o sygn. akt II PK 27/06, OSNP 2007 nr 23-24, poz. 344; z dnia 9 czerwca 2008 r. o sygn. akt II PK 330/07, OSNP 2009, nr 21-22, poz. 278; por. wyroki Naczelnego Sądu Administracyjnego: z dnia 24 września 1997 roku o sygn. akt II SA 941/97; z 9 listopada 2004 roku o sygn. akt OSK 873/04; z dnia 12 marca 2010 roku o sygn. akt II OSK 14/10; z dnia 21 listopada 2018 r. o sygn. akt II OSK 2788/16; wyrok Sądu Administracyjnego o sygn. II SA/Wa 2041/18 z dnia 7 maja 2019 roku). Artykuł 42 Kodeksu pracy – odnośnie wypowiedzenia zmieniającego wprost odnosi się jedynie do umownych stosunków pracy, a w związku z tym, że przepisy dotyczące stosunku pracy na podstawie wyboru (art. 73-75 Kodeksu pracy) nie odsyłają do odpowiedniego stosowania przepisów dotyczących umowy o pracę, nie jest zatem właściwe zastosowanie konstrukcji wypowiedzenia zmieniającego do stosunku pracy na podstawie wyboru. Jak to podkreślają w uzasadnieniu wyroków sądy, kwestia zmiany wysokości (obniżenia) wynagrodzenia pracownika samorządowego zatrudnionego na podstawie wyboru nie została również uregulowana w ustawie o pracownikach samorządowych. Nie oznacza to jednak, że nie można zmieniać wysokości wynagrodzenia starosty przez radę powiatu w okresie trwania jego mandatu.

W głosie do wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 10 stycznia 2006 roku o sygn. akt II OSK 424/05, wskazano, że przyporządkowanie stosunku pracy z wyboru mandatowi, skutkujące niedopuszczalnością rozwiązania lub zmiany stosunku pracy bez naruszenia mandatu, sprawia również, że do stosunku pracy z wyboru nie stosuje się wypowiedzenia warunków pracy i płacy (wypowiedzenia zmieniającego), przewidzianego w art. 42 Kodeksu pracy. Gdyż odmowa przyjęcia przez pracownika zaproponowanych mu w wypowiedzeniu zmieniającym nowych warunków wynagrodzenia prowadziłyby, w myśl art. 42 § 3 Kodeksu pracy do rozwiązania stosunku pracy. Tymczasem stosunek pracy z wyboru nie może być rozwiązany w trakcie trwania mandatu (art. 73 § 2 Kodeksu pracy), a odmowa przyjęcia przez wójta nowych warunków wynagrodzenia nie stanowi w świetle prawa przesłanki wygaśnięcia mandatu.

Zatem podstawowe kryterium ustalania wysokości wynagrodzenia dla pracowników samorządowych z wyboru, w tym dla starosty, stanowią przepisy ustawy o pracownikach samorządowych i rozporządzenia. Ponadto art. 13 Kodeksu pracy stanowi, że pracownik ma prawo do godziwego wynagrodzenia za pracę, a warunki realizacji tego prawa określają przepisy prawa pracy oraz polityka państwa w dziedzinie płac, w szczególności poprzez ustalenie najniższego wynagrodzenia za pracę. Z przepisu tego wynika, że wynagrodzenie za pracę musi mieścić się w granicach wyznaczonych przez przepisy o zakresie wynagrodzenia dla określonej grupy pracowników, w tym wypadku określonych w ww. rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 15 maja 2018 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych. Warto zauważyć, że prawodawca zmieniając wysokość wynagrodzenia zawarł już przepisy przejściowe ustanawiające ich tzw. „vacatio legis”. W rozporządzeniu przewidziane zostały stawki wynagrodzenia dla pracowników samorządowych z wyboru obowiązujące do 30 czerwca 2018 roku (w wysokości identycznej z dotychczas obowiązującymi na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z 18 marca 2009 roku w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych, które utraciło moc 18 maja 2018 roku) oraz w wysokości obniżonej, obowiązujące od 1 lipca 2018 roku. Unormowanie to stanowi zatem „quasi vacatio legis” dla wprowadzonych zmian i dlatego również niewłaściwe było odmienne kreowanie terminu wejścia w życie nowych stawek wynagrodzenia przez wynikającego z uchwały Rady Powiatu Brzezińskiego nr LXVI/271/18 z dnia 31 lipca 2018 roku (por. wyrok WSA w Łodzi z dnia 13 listopada 2018 roku o sygn. akt III SA/Łd 849/18; wyrok WSA w Warszawie z dnia 17 kwietnia 2019 roku o sygn. akt II SA/Wa 1734/18). W art. 37 ust. 1 ustawy o pracownikach samorządowych wyraźnie wskazane zostało upoważnienie do określania zasad wynagradzania pracowników samorządowych do kompetencji Rady Ministrów, a nie organów samorządowych. Zatem rada powiatu nie może, powołując się na art. 12 pkt 2 ustawy o samorządzie powiatowym, ustanawiać innych, szczególnych zasad wynagradzania pracowników powiatu, aniżeli wynikające z powołanych przepisów.

W związku z powyższym nieprawidłowo wypłacono wynagrodzenia zasadnicze i dodatek stażowy oraz dodatek specjalny za okres lipiec - październik, zawyżono wynagrodzenie zasadnicze o 1.100,00 zł x 4 m-ce = 4.400 zł, zawyżono także dodatek specjalny (o 55,00 zł x 4m-ce = 220,00 zł) i stażowy (220,00 zł x 4 m-ce= 880,00 zł), łącznie zawyżono wynagrodzenie o kwotę 5.500,00 zł.

Akta kontroli str. 84-139: *Uchwała nr LXVI/271/18 roku z dnia 31 lipca 2018 roku Rada Powiatu w Brzezinach w sprawie ustalenia miesięcznego wynagrodzenia dla Starosty Powiatu Brzezińskiego wraz z uzasadnieniem, pismo nr OK.3230.1.2018.AF Sekretarza Powiatu Brzezińskiego – Aleksandry Frydrych z dnia 31 lipca 2018 roku oraz listy płac za okres lipiec-październik 2018 w zakresie wynagrodzenia Starosty Brzezińskiego.*

W dniu 10 czerwca 2020 roku Sekretarz Powiatu Brzezińskiego Aleksandra Frydrych złożyła kontrolującemu wyjaśnienie o następującej treści: „W związku z trwającą kontrolą gospodarki finansowej w Starostwie Powiatowym w Brzezinach oraz koniecznością złożenia wyjaśnień dotyczących wypłaty wynagrodzenia pracownikowi - Staroście Brzezińskiemu poprzedniej kadencji po obniżeniu po upływie 3 - miesięcy (okresu uprzedzenia) po podjęciu stosownej uchwały przez Radę Powiatu w Brzezinach, składam następujące wyjaśnienia: Rada Powiatu w Brzezinach w dniu 31 lipca 2018 roku podjęła uchwałę nr LXVI/271/18 w sprawie ustalenia (obniżenia) wynagrodzenia Starosty Brzezińskiego. Uchwałę podjęto na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 15 maja 2018 roku w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (Dz. U. z 2018 roku, poz. 936). Stosunek pracy starosty nawiązany był na podstawie wyboru. Kodeks pracy nie przewiduje kompleksowej regulacji w tym zakresie, jak również nie przewiduje odpowiedniego stosowania do tego stosunku pracy przepisów dotyczących umów o pracę. Wobec czego dodatkowe normy zawarte są w ustawie z dnia 5 czerwca 1998 roku

o samorządzie powiatowym, jak również ustawie z dnia 21 listopada 2008 roku o pracownikach samorządowych. Uprawnienia pracownika samorządowego, w tym starosty zostały określone w rozdziale 4 ustawy o pracownikach samorządowych. Zgodnie z art. 36 ust. 2 i ust. 3 ustawy pracownikowi samorządowemu przysługuje wynagrodzenie zasadnicze, dodatek za wieloletnią pracę, nagroda jubileuszowa oraz jednorazowa odprawa w związku z przejściem na emeryturę lub rentę z tytułu niezdolności do pracy oraz dodatkowe wynagrodzenie roczne na zasadach określonych w odrębnych przepisach. Natomiast wójtowi (burmistrzowi, prezydentowi miasta), staroście oraz marszałkowi województwa przysługuje dodatek specjalny. Warunki i sposób wynagradzania pracowników samorządowych zatrudnionych na podstawie wyboru, w tym minimalny poziom wynagrodzenia zasadniczego oraz wysokość dodatku specjalnego dla osób, o których mowa w art. 36 ust. 3 powyższej ustawy określa w drodze rozporządzenia Rada Ministrów. Na mocy powyższego upoważnienia Rada Ministrów rozporządzeniem z dnia 15 maja 2018 roku w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (Dz. U. z 2018 roku, poz. 936) określiła właśnie w stosunku do każdego starosty minimalny i maksymalny poziom wynagrodzenia zasadniczego, maksymalny poziom dodatku funkcyjnego oraz maksymalny poziom dodatku specjalnego. Wspomniane rozporządzenie weszło w życie z dniem 19 maja 2018 roku. W myśl art. 9 ust. 2 ustawy o pracownikach samorządowych czynności z zakresu prawa pracy wobec starosty, związane z nawiązaniem i rozwiązaniem stosunku pracy, wykonuje przewodniczący rady powiatu, a pozostałe czynności - wyznaczona przez starostę osoba zastępująca lub sekretarz, z tym, że wynagrodzenie starosty ustala rada powiatu, w drodze uchwały. Powyższe zastrzeżenie wynika również z odpowiednich regulacji ustawy o samorządzie powiatowym, zgodnie z którym do wyłącznej właściwości rady powiatu należy m.in. ustalanie wynagrodzenia starosty, do czego można również zaliczyć zmianę jego wysokości. Uchwała podejmowana w tym zakresie jest zaliczana do tzw. uchwał zwykłych, nie jest, zatem aktem prawa miejscowego, do jej wejścia w życie nie potrzebne jest jej ogłoszenie. Może ona wejść w życie z dniem podjęcia lub w konkretnej dacie wskazanej w uchwale, może również obowiązywać w dacie konkretnej kadencji. Niemniej jednak rada ustalając wynagrodzenie starosty jest obowiązana ustalać je w granicach stawek wskazanych w Rozporządzeniu z dnia 15 maja 2018 roku. Rada Powiatu w Brzezinach wydała stosowną uchwałę w dniu 31 lipca 2018 roku, zmieniając wynagrodzenie Starosty Brzezińskiego poprzez obniżenie stawki wynagrodzenia zasadniczego, stawki dodatku specjalnego, co w konsekwencji przyczyniło się do obniżenia stawki dodatku z tytułu wieloletniej pracy. Tym samym Starosta, zgodnie z Uchwałą otrzymał wynagrodzenie o 1.375,00 zł, niższe niż dotychczas. Uchwała weszła w życie z dniem podjęcia. Uprawnienie Rady Powiatu do jednostronnej zmiany, w tym obniżenia, wynagrodzenia Starosty nie może być nijak kwestionowane - pogląd ten jest powszechnie przyjęty w orzecznictwie. Nadto w imieniu jednostki kontrolowanej podaje, że przyjmuję, że do stosunków pracy z wyboru, w szczególności do zmiany wysokości wynagrodzenia pracownika samorządowego zatrudnionego na podstawie wyboru, nie stosuje się przepisów Kodeksu pracy, w szczególności art. 42 k.p. (wyrok SN z dnia 9 października 2006 r., II PK 27/06, OSNP 2007/23-24/344, wyrok SN z dnia 20 czerwca 2001 r., I PKN 488/00, OSNP 2003/10/242, wyrok SN z dnia 23 listopada 2001 r., I PKN 699/00, OSNP 2003/22/541, wyrok NSA z dnia 24 września 1997 r., II SA 941/97, Lex nr 31401, wyrok NSA z dnia 9 listopada 2004 r., OSK 873/04, Lex nr 164507, wyrok SA w Lublinie z dnia 2 listopada 2016 r., III APa 14/16, Lex nr 2166574). Jednakże, zdaniem kontrolowanego, powyższe dotyczy wyłącznie kwestii wyrażenia zgody pracownika (starosty) na zmianę jego wynagrodzenia, co wynika z charakteru zatrudnienia. Odmowa przyjęcia przez pracownika zaproponowanych mu w wypowiedzeniu zmieniającym nowych warunków wynagrodzenia prowadziłyby w myśl art. 42 § 3 k.p. do rozwiązania stosunku pracy. Tymczasem stosunek pracy z wyboru nie może zostać rozwiązany w trakcie trwania mandatu, co wynika z art. 73 § 2 k.p., a odmowa przyjęcia przez Starostę nowych

warunków wynagrodzenia nie stanowi w świetle prawa przesłanki do wygaśnięcia mandatu. Powyższe podaje się na podstawie Wyroku Sądu Rejonowego w Bydgoszczy z dnia 15 maja 2019 roku, sygn. VII P 158/19 (Opublikowano: LEX nr 2689170), a działania podjęte przez osoby odpowiedzialne w tamtym czasie w jednostce kontrolowanej za wykonanie Uchwały Rady Powiatu w Brzezinach oparte były na założeniach praktycznych wywiedzionych z obowiązującego prawa pracy i realiów orzecznictwa Sądów Pracy (vide, jak wyżej), w celu zrealizowania długów pieniężnych Powiatu Brzezińskiego (osoby prawnej) za pracodawcę, którym było dla Starosty Starostwo Powiatowe w Brzezinach, jako jednostka budżetowa Powiatu i w celu uniknięcia ewentualnego naliczenia realnie przewidywanych odsetek ustawowych za opóźnienie płatności pieniężnej na rzecz pracownika i kosztów akcesoryjnych, co stanowiłoby naruszenie zasad wydatkowania środków publicznych. W swoim orzeczeniu (uzasadnieniu) Sąd Rejonowy w Bydgoszczy, w wyroku jak wyżej konstatuje wprost, co odnosi się bezpośrednio do oceny niniejszego stanu faktycznego: „Niemniej jednak wątpliwości budzi okoliczność obniżenia wynagrodzenia wójta bez zachowania okresu wypowiedzenia. W niniejszej sprawie wynagrodzenie powoda zostało obniżone "z dnia na dzień", bowiem zostało ono obniżone uchwałą Rady Gminy z dnia 21 czerwca 2018 roku ze skutkiem od dnia 1 lipca 2018 roku. Problem ten był zasygnalizowany w uzasadnieniach wyroków Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 11 września 2004 r. (OSK 873/04, LEX nr 164507) oraz Sądu Najwyższego z dnia 20 czerwca 2001 r. (I PKN 488/00, OSNP 2003/10/242). Systemowa analiza przepisów prawa pracy (w rozumieniu art. 9 k.p.) prowadzi do wniosku, że zasadą jest konieczność zachowania odpowiedniego okresu między wprowadzeniem dopuszczalnej zmiany warunków płacy na niekorzyść pracownika, a skutkiem w postaci obniżenia wynagrodzenia. W zależności do źródła uprawnienia płacowego jest to realizowane różnymi metodami. W przypadku, gdy uprawnienie płacowe pracownika wynika z aktów prawnych powszechnie obowiązujących to rolę taką spełniają odpowiednie przepisy przejściowe ustanawiające ich *vacatio legis*. Jeżeli natomiast źródłem uprawnienia płacowego jest układ zbiorowy pracy (regulamin wynagradzania) lub umowa o pracę, to konieczne jest dokonanie wypowiedzenia zmieniającego, a więc zachowanie okresu wypowiedzenia dla wywołania skutku w postaci obniżenia wynagrodzenia. Przyjęcie istnienia takiej zasady można odczytać w orzecznictwie Sądu Najwyższego, przy czym charakterystyczne jest, że odnosi się jej stosowanie do sytuacji, w których nie jest możliwe dokonanie wypowiedzenia zmieniającego na podstawie art. 42 k.p. W uchwale z dnia 8 kwietnia 1998 roku (III ZP 5/98, OSNAPiUS 1998/22/647), Sąd Najwyższy przyjął, że wynagrodzenie mianowanego nauczyciela, zawyżone w stosunku do przepisów płacowych nie podlega zmianie w trybie art. 39 ust. 1 Karty Nauczyciela, lecz wymaga uprzedzenia równemu okresowi wypowiedzenia. Wykluczając stosowanie do nauczycieli mianowanych art. 42 k.p., Sąd Najwyższy w uzasadnieniu tej uchwały stwierdził, że art. 42 § 2 k.p. trzeba wobec nauczycieli mianowanych stosować "odpowiednio", a skoro brakuje do tego ustawowego upoważnienia, to w grę wchodzi jedynie zastosowanie powołanego przepisu w drodze analogii (podkreślenie autora). Wynika stąd, że zawyżone wynagrodzenie za pracę mianowanego nauczyciela jest w braku jego zgody dostosowywane do wysokości zgodnej z przepisami płacowymi przez uprzedzenie ze strony pracodawcy z zachowaniem okresów równych ogólnym okresom wypowiedzenia. Powyżej opisana sytuacja jest podobna do występującej w rozpoznawanej sprawie. Skoro do stosunku pracy z wyboru nie można stosować wprost art. 42 k.p., a jest w nim dopuszczalne jednostronne obniżenie przez pracodawcę wynagrodzenia pracownika, to może to nastąpić tylko z zachowaniem okresu uprzedzenia równego okresowi wypowiedzenia. Wypowiedzenie zmieniające jest czynnością prawną złożoną, nie ma więc przeszkód, aby w drodze analogii w takiej sytuacji stosować ten przepis, ale wyłącznie w zakresie ustanawiającym zachowanie okresu wypowiedzenia, co do wywołania skutku w postaci obniżenia wynagrodzenia pracownika. (patrz. uzasadnienie wyroku SN z dnia 9 października 2006 roku, II PK 27/06, OSNP 2007/23-24/344). Jako

składający niniejsze wyjaśnienie podaję, że w całości podzielam stanowisko Sądu Pracy rozpatrującego identyczną sytuację prawną, a działanie ówczesnych osób odpowiedzialnych za wykonanie czynności z zakresu prawa pracy wobec ówczesnego Starosty Brzezińskiego uważam za poprawne i trafne z punktu widzenia stosowania prawa pracy i powinności pracodawcy - Starostwa Powiatowego w Brzezinach. Działając zgodnie z art. 11 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. - Kodeks pracy doręczono pracownikowi- Staroście Brzezińskiemu uchwałę Rady Powiatu w Brzezinach (pełniącą rolę oświadczenia woli w płaszczyźnie prawa pracy) z informacją, że po upływie trzech miesięcy od daty podjęcia przedmiotowej uchwały obniżającej Staroście wynagrodzenie, o której Starosta- pracownik został skutecznie zawiadomiony (okres uprzedzenia zastępujące brak zgody pracownika na obniżenie wynagrodzenia) wynagrodzenie ulegnie, zgodnie z tą uchwałą, obniżeniu. Wejście w życie ówczesnego rozporządzenia Rady Ministrów z 15 maja 2018 roku, w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych przysporzyło wielu problemów wszystkim samorządom w Polsce. Tryb postępowania przyjęty przez Starostwo Powiatowe w Brzezinach, a dotyczący wynagrodzenia Starosty Brzezińskiego poprzedniej kadencji jest zgodny z wykładnią zawartą w artykule zamieszczonym w Kurierze Prawnym (Wspólnota nr 13/2018 (1253) z dnia 30 czerwca 2018 roku p.t.: „Obniżenie wynagrodzenia burmistrza – tryb i konsekwencje”, którego autorem jest Stanisław Bułajewski (doktor nauk prawnych, radca prawny, nauczyciel akademicki). Stanowisko to zostało w całości podzielone przez radcę prawnego Bogumiła Olczaka (Łd- Sk- 102 w OIRP w Łodzi), wykonującego wtedy i nadal obsługę prawną Starostwa Powiatowego w Brzezinach (radcę prawnego obsługującego samorząd terytorialny nieprzerwanie od 1992 roku). Stanowisko to nie zmieniło się do chwili obecnej, co radca prawny - Bogumił Olczak potwierdza parafując niniejsze wyjaśnienie. Zbieżne z powyższym stanowisko zostało zawarte w wyroku Sądu Rejonowego w Bydgoszczy VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 15 maja 2019 r., które zostało przywołane, wraz z motywami rozstrzygnięcia w uzasadnieniu, wyżej. W związku z powyższym, z uwagi na przewidywane konsekwencje finansowe i procesowe, zasadnym było obniżenie wynagrodzenia Staroście po zastosowanym 3 miesięcznym okresie uprzedzenia pracownika licząc od powiadomienia go w sposób nie budzący wątpliwości o podjęciu uchwały przez Radę Powiatu w Brzezinach stanowiącej oświadczenie woli pracodawcy wobec pracownika”.

Informacja Sekretarza Powiatu Brzezińskiego – Aleksandry Frydrych z dnia 10 czerwca 2021 roku podpisana również przez radcę prawnego Bogumiła Olczaka (Łd- Sk- 102 w OIRP w Łodzi), wykonującego obsługę prawną Starostwa Powiatowego w Brzezinach stanowi załącznik nr 32 protokołu kontroli.

Odnośząc się do powyższego wyjaśnienia warto zauważyć, że wyroki sądów pracy nie stanowią źródła prawa w Polsce i są wiążące wyłącznie w danej rozstrzyganej sprawie. Zgodnie z art. 7 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 roku (Dz. U. nr 78, poz. 483) organy władzy publicznej działają na podstawie i w granicach obowiązującego prawa, którymi są m.in. przepisy rozporządzeń. Wynagrodzenie osób pełniących funkcję organu wykonawczego jednostki samorządu terytorialnego określa wprawdzie uchwała organu stanowiącego, jednak jest ona aktem o charakterze wewnętrznym, który musi być zgodny z przepisami powszechnie obowiązującego prawa. Kwota wypłacana Staroście musi być zatem zgodna z tą określoną w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 15 maja 2018 roku w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (Dz. U. z 2018 r., poz. 936) od dnia, w którym weszło ono w życie, czyli od dnia 1 lipca 2018 roku. W wyrokach Sądu Najwyższego znajdują się tezy („do zmiany wysokości wynagrodzenia pracownika samorządowego zatrudnionego na podstawie wyboru nie stosuje się art. 42 Kodeksu pracy”) wręcz uzasadniające, że kryterium ustalania wysokości wynagrodzenia

dla pracowników samorządowych z wyboru, w tym dla starosty, stanowią przepisy ustawy o pracownikach samorządowych i rozporządzenia, a rada powiatu nie może, ustanawiać innych, szczególnych zasad wynagradzania pracowników powiatu, aniżeli wynikające z powołanego rozporządzenia. Natomiast przywoływany wyrok Sądu Rejonowego w Bydgoszcy z dnia 15 maja 2019 roku, Sygn. VII P 158/19, jest wyrokiem nieprawomocnym - na dzień 25 czerwca 2021 roku, odnosi się do odmiennego stanu faktycznego, tj. obniżenia wynagrodzenie wójta przez Radę Gminy, nie ze względu na dostosowanie składników wynagrodzenia do przepisów powszechnie obowiązującego prawa, a przedmiotem zaskarżenia otrzymana przez powoda informacja o zmianie wynagrodzenia za uprzedzeniem z dnia 9 października 2018 roku. Na podstawie tej informacji osoba pełniąca w tamtejszym czasie funkcję wójta zwrócił się do pozwanego Urzędu z wnioskiem o zwrot niedopłaty jego wynagrodzenia za miesiące: lipiec, sierpień, wrzesień oraz październik 2018 roku, wskazując, iż bieg czasu zmieniającego wynagrodzenie liczy się 3 miesiące od dnia 9 października 2018 roku. Sąd w składzie jednoosobowym faktycznie orzekł, że „wątpliwości budzi okoliczność obniżenia wynagrodzenia wójta bez zachowania okresu wypowiedzenia. W niniejszej sprawie wynagrodzenie powoda zostało obniżone „z dnia na dzień”, bowiem zostało ono obniżone uchwałą Rady Gminy z dnia 21 czerwca 2018 r. ze skutkiem od dnia 1 lipca 2018 roku” powołując się na przepisy „podobne” do unormowań dotyczących zawyżonego wynagrodzenia za pracę mianowanego nauczyciela w przypadku braku jego zgody dostosowywane do wysokości zgodnej z przepisami płacowymi przez uprzedzenie ze strony pracodawcy z zachowaniem okresów równych ogólnym okresom wypowiedzenia. Ponadto w uzasadnieniu wskazał, „iż w trakcie trwania kadencji powoda nieprzerwanie od 1998 roku otrzymywał on niezwłocznie, bądź z miesięcznym okresem uprzedzenia, informacje od Przewodniczących Rady Gminy D. o zmianie swojego wynagrodzenia, w sytuacji, gdy Rada Gminy uchwałą je zmieniała, zatem zdumienie budzi opieszałość Przewodniczącego Rady Gminy w przypadku zmiany wynagrodzenia powoda uchwałą z dnia 21 czerwca 2018 roku”. W ww. orzeczeniu Sądu zupełnie zignorowane zostały przepisy rozporządzenia oraz fakt, że wynagrodzenie za pracę musi mieścić się w granicach wyznaczonych przez przepisy o zasadach wynagrodzenia dla określonej grupy pracowników, w tym wypadku określonych w ww. rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 15 maja 2018 roku w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych i fakt, że ustawodawca zmieniając wysokość wynagrodzenia zawarł już przepisy przejściowe ustanawiające ich tzw. „vacatio legis”. W rozporządzeniu przewidziane zostały stawki wynagrodzenia dla pracowników samorządowych z wyboru obowiązujące do 30 czerwca 2018 roku (w wysokości identycznej z dotychczas obowiązującymi na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z 18 marca 2009 roku w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych, które utraciło moc 18 maja 2018 roku) oraz w wysokości obniżonej, obowiązujące od 1 lipca 2018 roku. Unormowanie to stanowi zatem „quasi vacatio legis” dla wprowadzonych zmian. Z uwagi na to, że orzeczenie jest nieprawomocne (zgodnie z informacją na dzień 25 czerwca 2021 roku na stronie internetowej portalu orzeczeń Sądu Rejonowego w Bydgoszcy <http://orzeczenia.bydgoszcz.sr.gov.pl/>), przysługuje środek odwoławczy i w kolejnej instancji zostanie wydany inny wyrok w tej sprawie (poprawiona „literówka” w dacie rok 2008 na 2018, co powinno stanowić diametralną różnicę dla rozpatrywanej sprawy).

Ponadto trudno podzielić argumentację zawartą w piśmie, że wynagrodzenie Starosty nie zostało wypłacone od momentu wejścia w życie ww. rozporządzenia: *„w celu zrealizowania długów pieniężnych Powiatu Brzezińskiego (osoby prawnej) za pracodawcę, którym było dla Starosty Starostwo Powiatowe w Brzezinach, jako jednostka budżetowa Powiatu i w celu uniknięcia ewentualnego naliczenia realnie przewidywanych odsetek ustawowych za opóźnienie płatności pieniężnej na rzecz pracownika i kosztów akcesoryjnych, co stanowiłoby naruszenie zasad wydatkowania środków publicznych”*. **Zupełnie inaczej kształtowała się**

wypłata wynagrodzenia od lipca do listopada 2018 roku (do dnia wygaśnięcia mandatu) Wicestarosty Powiatu Brzezińskiego, którego wynagrodzenie zostało obniżone na podstawie tych samych przepisów od momentu wejścia w życie ww. rozporządzenia. W przypadku wynagrodzenia Wicestarosty pełniącego tę funkcję w 2018 roku uległo obniżeniu od 1 lipca 2018 roku (pierwotnie w lipcu wypłacono zawyżone wynagrodzenie, co zostało wyrównane „potrąceniem” wynagrodzenia wypłaconym za miesiąc sierpień 2018 roku).

Wynagrodzenie Starosty Powiatu Brzezińskiego za lata 2018-2020 rok – Renaty Kobiery

Funkcję Starosty Powiatu Brzezińskiego pełniła od dnia 21 listopada 2018 roku Renata Kobiery wybrana do pełnienia funkcji uchwałą nr I/3/18 z dnia 21 listopada 2018 roku. W uchwale Rady Powiatu w Brzezinach nr III/16/18 z dnia 14 grudnia 2018 roku ustalono wynagrodzenie miesięczne składające się z: [1] wynagrodzenia zasadniczego w wysokości 4.700,00 zł, [2] dodatek funkcyjny w wysokości 1.900,00 zł, [3] dodatek za wieloletnią pracę, [4] dodatek specjalny w wysokości 40% wynagrodzenia zasadniczego i dodatku funkcyjnego łącznie 2.640,00 zł oraz wynagrodzenie za wieloletnią pracę według obowiązujących przepisów. Wynagrodzenie wypłacone w 2018 i 2020 roku było zgodne z obowiązującymi przepisami w zakresie ustalania wynagrodzenia na stanowisku starosty, rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 15 maja 2018 roku w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (Dz. U. 2018 r., poz. 836 ze zm.).

Wynagrodzenie Wicestarosty Powiatu za rok 2018 – Romana Sasina

W latach 2014-2018 funkcję Wicestarosty Powiatu Brzezińskiego pełnił Roman Sasin wybrany na mocy uchwały nr I/4/14 z dnia 1 grudnia 2014 roku. Pismem z dnia 31 lipca 2018 roku (znak OK.2121.29.2018) przyznano Wicestarostwie Powiatu Brzezińskiego wynagrodzenie składające się z: [1] wynagrodzenia zasadniczego w wysokości 3.800,00 zł, [2] dodatku funkcyjnego w wysokości 1.760,00 zł oraz [3] dodatku stażowego 760,00 zł.

Wcześniej zgodnie z pismem znak: OK.2121.26.2015 z dnia 29 kwietnia 2015 roku przyznano Wicestarostwie Powiatu Brzezińskiego wynagrodzenie składające się z: [1] wynagrodzenia zasadniczego w wysokości 4.800,00 zł, [2] dodatku funkcyjnego w wysokości 1.700,00 zł. Poinformowano także że: „pozostałe warunki płacy określone pismem znak OK.2121.44.2014 z dnia 2 grudnia 2014 roku pozostają bez zmian”.

Ponadto pismami Starosty Powiatu Brzezińskiego – Edmunda Koteckiego:

- nr OK.2121.22.2017 z dnia 20 marca 2017 roku przyznano Wicestarostwie dodatek specjalny „w związku z pełnieniem funkcji Naczelnika Wydziału Edukacji, Spraw Społecznych i Obywatelskich oraz sprawowaniem nadzoru nad Wydziałem Rozwoju Powiatu, Dróg, Rolnictwa i Ochrony Środowiska, w szczególności w zakresie prac związanych z utrzymaniem dróg powiatowych, sprawowaniem nadzoru nad zadaniami inwestycyjnymi prowadzonymi przez Powiat Brzeziński oraz sprawowaniem okresowych kontroli stanu dróg powiatowych”,

- nr OK.2121.13.2018 z dnia 5 kwietnia 2018 roku przyznano Wicestarostwie dodatek specjalny na okres od 1 marca 2018 roku do czasu ustania stosunku pracy z wyboru w kadencji 2014-2018 nie dłużej jednak niż do dnia 28 lutego 2019 roku z tytułu „pełnienia funkcji Naczelnika Edukacji, Spraw Społecznych i Obywatelskich”,

- nr OK.2121.29.1.2018 z dnia 21 sierpnia 2018 roku przyznano Wicestarostwie dodatek specjalny z dniem 1 lipca 2018 roku do czasu ustania stosunku pracy z wyboru w kadencji 2014-2018 nie dłużej jednak niż do dnia 28 lutego 2019 roku ustalono wysokość dodatku specjalnego przyznanego pismem znak: OK.2121.13.2018 z dnia 5 kwietnia 2018 roku w kwocie 2.200,00 zł z tytułu „pełnienia funkcji Naczelnika Edukacji, Spraw Społecznych i Obywatelskich”.

Wyżej wskazane dodatki specjalne zostały przyznane za wykonanie dodatkowych zadań w określonym wyżej czasie, poza bieżącymi zadaniami służbowymi wynikającymi z pisemnego zakresu czynności.

W dniu 23 maja 2021 Skarbnik Powiatu złożył wyjaśnienie w zakresie wypłaconego wynagrodzenia Wicestarosty za lipiec 2018 rok. „(...)Obniżenie wynagrodzenia Wicestarosty za miesiąc lipiec 2018 roku zostało uwzględnione na liście płac za miesiąc sierpień 2018 roku (lista płac nr 8/zas/2018 z dnia 27 sierpnia 2018 roku). Zaistniała sytuacja miała miejsce, gdyż pismo dotyczące obniżenia wynagrodzenia Wicestarosty od miesiąca lipca 2018 roku zostało dostarczone do Wydziału Finansowego po zatwierdzeniu wypłaty za miesiąc lipiec 2018 roku. W związku z powyższym niniejsza zmiana została uwzględniona na liście płac w kolejnym miesiącu (...)”. W załączeniu wyliczenie wynagrodzenia Wicestarosty za miesiąc sierpień 2018 roku (potrącenie wynagrodzenia w kwocie 1200 zł).

Pismo Skarbnika Powiatu – Tomasza Makowskiego z dnia 23 maja 2021 roku dotyczące wypłaty wynagrodzenia Wicestarosty za lipiec 2018 roku, stanowi załącznik nr 33 protokołu kontroli

Wynagrodzenie Wicestarosty Powiatu Brzezińskiego Roman Sasina zostało dostosowane do stawek określonych w załączniku nr 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 15 maja 2018 roku w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych, od dnia jego wejścia w życie, czyli w dniu 1 lipca 2018 roku i nie zastosowano w tym przypadku okresu wypowiedzenia warunków płacy.

Wynagrodzenie Wicestarosty Powiatu za lata 2018 - 2020

Na wniosek Starosty Brzezińskiego do pełnienia funkcji Wicestarosty wybrany został uchwałą nr I/4/18 z dnia 23 listopada 2018 roku Ryszard Śliwkiewicz. Pismem znak OK.2121.73.2018 z dnia 23 listopada 2018 roku przyznano Wicestarostwie Powiatu Brzezińskiego wynagrodzenie składające się z: [1] wynagrodzenia zasadniczego w wysokości 3.800,00 zł, [2] dodatku funkcyjnego w wysokości 1.760,00 zł oraz [3] dodatku stażowego (w wysokości 20% wynagrodzenia zasadniczego).

Pismem nr OK.2121.73.2.2018 z dnia 20 grudnia 2018 roku przyznano Wicestarostwie Brzezińskiemu dodatek specjalny na okres od 1 grudnia 2018 roku do 30 listopada 2019 roku w wysokości 2.224,00 zł. Przyznany on został w związku z powierzeniem dodatkowych obowiązków służbowych polegających na wydawaniu w imieniu Starosty Brzezińskiego decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach z zakresu administracji publicznej należących do właściwości powiatu, a także sprawowaniu nadzoru nad Wydziałem Rozwoju Powiatu, Dróg, Rolnictwa i Ochrony Środowiska, a w szczególności nad zadaniami inwestycyjnymi prowadzonymi przez Powiat Brzeziński na drogach powiatowych – na podstawie art. 36 ust 5 ustawy z dnia 21 listopada 2008 roku o pracownikach samorządowych w związku z § 1 ust. 1 i ust. 2 zarządzenia nr 16 Starosty Brzezińskiego z dnia 15 czerwca 2009 roku w sprawie ustalenia warunków przyznawania nagród uznaniowych Skarbnikowi Powiatu oraz warunków przyznawania dodatku specjalnego Wicestarostwie i Skarbnikowi Powiatu.

Zgodnie z zakresem czynności pracownika Ryszarda Śliwkiewicza - Wicestarosty z dnia 27 listopada 2018 roku wraz z aneksem do zakresu czynności znak OK.2003.16.2018 z dnia 27 listopada 2018 roku - do zakresu czynności Wicestarosty należy m.in. sprawowanie bezpośredniego nadzoru nad działalnością następujących Wydziałów: [1] Rozwoju Powiatu, Dróg, Rolnictwa i Ochrony Środowiska, [2] Edukacji, Spraw Społecznych, Obywatelskich i Promocji oraz [3] Budownictwa, Geodezji i Gospodarki Nieruchomościami, a w zakresie uprawnień wydawanie decyzji administracyjnych w zakresie wynikających z upoważnienia Starosty Brzezińskiego. Zatem częściowo zakres ww. czynności pracownika jest tożsamy z uzasadnieniem znajdującym się w

piśmie dot. przyznania dodatku specjalnego. Zgodnie z treścią zarządzenia nr 16 Starosty Brzezińskiego z dnia 15 czerwca 2009 roku z tytułu okresowego zwiększenia obowiązków służbowych lub powierzenia dodatkowych zadań Wicestarście i Skarbnikowi Powiatu mógł zostać przyznany dodatek specjalny. Pracownikom wyżej wymienionym dodatek specjalny starosta przyznaje na czas określony, nie dłuższy niż rok, w kwocie nie przekraczającej 40% łącznie wynagrodzenia zasadniczego i dodatku funkcyjnego.

W dniu 20 maja 2019 roku Starosta Brzeziński zarządzeniem nr 16/2019 w sprawie przyznawania nagród uznaniowych Skarbnikowi Powiatu oraz warunków przyznawania dodatku specjalnego Wicestarście i Skarbnikowi Powiatu zmienił wysokość dodatku specjalnego na kwotę nieprzekraczającą 60% łącznie wynagrodzenia zasadniczego i dodatku funkcyjnego. W §4 ww. zarządzenia zostało określone „*że wchodzi w życie z dniem wydania, z mocą obowiązującą od 1 grudnia 2018 roku.*”

W związku z powyższym pismem nr OK.2121.18.2019 z dnia 27 maja 2019 roku Starosta zwiększył wysokość dodatku specjalnego Wicestarście na kwotę 3.300,00 zł miesięcznie za okres od dnia 1 grudnia 2018 roku do dnia 15 kwietnia 2019 roku. Od dnia 1 grudnia 2018 roku zgodnie z pismem zwiększył się dodatek specjalny na kwotę 3.300,00 zł miesięcznie do dnia 15 kwietnia 2019 roku: „*w związku z okresowym zwiększeniem obowiązków polegającym na sprawowaniu nadzoru oraz koordynowaniu akcji zimowego utrzymania dróg powiatowych w sezonie zimowym 2018/2019*”.

Pismem nr OK.2121.18.1.2019 z dnia 20 sierpnia 2019 roku ustalono wysokość dodatku specjalnego przyznanego pismem nr OK.2121.73.2.2018 roku z dnia 20 grudnia 2018 roku na kwotę 3.300,00 zł miesięcznie na okres od dnia 1 sierpnia 2019 roku do dnia 30 listopada 2019 roku.

W dniu 20 grudnia 2019 roku Starosta Brzeziński zarządzeniem nr 35/2019 w sprawie przyznawania nagród uznaniowych Skarbnikowi Powiatu oraz warunków przyznawania dodatku specjalnego Wicestarście i Skarbnikowi Powiatu zmienił wysokość dodatku specjalnego na kwotę nie przekraczającą 80% łącznie wynagrodzenia zasadniczego i dodatku funkcyjnego. W §2 ww. zarządzenia zostało określone „*że wchodzi w życie z dniem wydania, z mocą obowiązującą od 1 listopada 2019 roku.*”

W związku z powyższym pismem nr OK.2121.18.2.2019 z dnia 23 grudnia 2019 roku ustalono Wicestarście od dnia 1 listopada 2019 roku dodatek specjalny w łącznej wysokości 4.300,00 zł do dnia 30 listopada 2019 roku, z czego: [1] 1.000,00 zł z tytułu zwiększenia obowiązków służbowych związanych z nadzorowaniem i koordynowaniem inwestycji realizowanych przez Powiat Brzeziński współfinansowanych ze środków zewnętrznych tj. projektu „Modernizacja oraz doposażenie w sprzęt sportowy szkolnego placu zabaw – Radosna Szkoła przy zespole Szkół Specjalnych w Brzezinach” oraz projektu „*Czuję się bezpieczniej na drogach Powiatu Brzezińskiego realizowanego w ramach rządowego programu ograniczania przestępczości i społecznych zachowań za lata 2018-2020*”, [2] 3.300,00 zł „*z tytułu wykonania dodatkowych zadań tj. wydawania w imieniu Starosty Brzezińskiego decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach z zakresu administracji publicznej należących do właściwości powiatu, a także sprawowania nadzoru nad Wydziałem Rozwoju Powiatu, Dróg, Rolnictwa i Ochrony Środowiska, w szczególności nad zadaniami inwestycyjnymi prowadzonymi przez powiat Brzeziński na drogach powiatowych*”.

Pismem z dnia 30 grudnia 2019 roku nr OK.2121.54.2019 został przyznany Wicestarście Powiatu Brzezińskiego dodatek specjalny od dnia 1 grudnia 2019 roku w łącznej wysokości 4.300,00 zł do dnia 31 grudnia 2019 roku, z czego: [1] 1.000,00 zł z tytułu zwiększenia obowiązków służbowych związanych z nadzorowaniem i koordynowaniem inwestycji realizowanych przez Powiat Brzeziński współfinansowanych ze środków zewnętrznych tj. projektu „Modernizacja oraz doposażenie w sprzęt

sportowy szkolnego placu zabaw – Radosna Szkoła przy zespole Szkół Specjalnych w Brzezinach” oraz projektu „Czuję się bezpieczniej na drogach Powiatu Brzezińskiego realizowanego w ramach rządowego programu ograniczania przestępczości i społecznych zachowań za lata 2018-2020”, [2] 3.300,00 zł „z tytułu wykonania dodatkowych zadań tj. wydawania w imieniu Starosty Brzezińskiego decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach z zakresu administracji publicznej należących do właściwości powiatu, a także sprawowania nadzoru nad Wydziałem Rozwoju Powiatu, Dróg, Rolnictwa i Ochrony Środowiska, w szczególności nad zadaniami inwestycyjnymi prowadzonymi przez powiat Brzeziński na drogach powiatowych”. Od dnia 1 stycznia 2020 roku został przyznany dodatek specjalny w wysokości 3.300,00 zł miesięcznie na okres od 1 stycznia 2020 roku do 30 listopada 2020 roku z tytułu wykonania dodatkowych zadań tj. wydawania w imieniu Starosty Brzezińskiego decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach z zakresu administracji publicznej należących do właściwości powiatu, a także sprawowania nadzoru nad Wydziałem Rozwoju Powiatu, Dróg, Rolnictwa i Ochrony Środowiska, w szczególności nad zadaniami inwestycyjnymi prowadzonymi przez powiat Brzeziński na drogach powiatowych.”

W dniu 21 grudnia 2020 roku pismem nr OK.2121.53.1.2020 (jako aneks do pisma OK.2121.54.2019 roku) został przyznany Wicestarście Powiatu Brzezińskiego dodatek specjalny od dnia 1 listopada 2020 roku do dnia 30 listopada 2020 roku w łącznej wysokości 4.300,00 zł do dnia 30 listopada 2020 roku, z czego: [1] 1.000,00 zł z tytułu zwiększenia obowiązków służbowych polegających na współudziale w nadzorowaniu i koordynowaniu ze strony Powiatu inwestycji, tj. prac związanych z modernizacją Sali gimnastycznej w Zespole Szkół Ponadpodstawowych w Brzezinach wykonywanej ze środków dotacji celowej przyznanej Powiatowi Brzezińskiemu w ramach wniosku złożonego do Urzędu Marszałkowskiego w Łodzi o przyznanie pomocy finansowej jednostkom samorządu terytorialnego województwa łódzkiego w formie dotacji celowej przeznaczonej na dofinansowanie zadań w zakresie rozwoju infrastruktury sportowej i rekreacyjnej, [2] 3.300,00 zł „z tytułu wykonania dodatkowych zadań tj. wydawania w imieniu Starosty Brzezińskiego decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach z zakresu administracji publicznej należących do właściwości powiatu, a także sprawowania nadzoru nad Wydziałem Rozwoju Powiatu, Dróg, Rolnictwa i Ochrony Środowiska, w szczególności nad zadaniami inwestycyjnymi prowadzonymi przez powiat Brzeziński na drogach powiatowych”. Od dnia 1 stycznia 2021 roku w wysokości 3.300,00 zł miesięcznie na okres od 1 stycznia 2021 roku do 30 listopada 2021 roku z tytułu wykonania dodatkowych zadań tj. wydawania w imieniu Starosty Brzezińskiego decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach z zakresu administracji publicznej należących do właściwości powiatu, a także sprawowania nadzoru nad Wydziałem Rozwoju Powiatu, Dróg, Rolnictwa i Ochrony Środowiska, w szczególności nad zadaniami inwestycyjnymi prowadzonymi przez powiat Brzeziński na drogach powiatowych.”

W dniu 21 grudnia 2020 roku pismem nr OK.2121.53.2020 został przyznany Wicestarście Powiatu Brzezińskiego dodatek specjalny od dnia 1 grudnia 2020 roku do dnia 31 grudnia 2020 roku w łącznej wysokości 4.300,00 zł, z czego: [1] 1.000,00 zł z tytułu zwiększenia obowiązków służbowych polegających na współudziale w nadzorowaniu i koordynowaniu ze strony Powiatu inwestycji, tj. prac związanych z modernizacją Sali gimnastycznej w Zespole Szkół Ponadpodstawowych w Brzezinach wykonywanej ze środków dotacji celowej przyznanej Powiatowi Brzezińskiemu w ramach wniosku złożonego do Urzędu Marszałkowskiego w Łodzi o przyznanie pomocy finansowej jednostkom samorządu terytorialnego województwa łódzkiego w formie dotacji celowej przeznaczonej na dofinansowanie zadań w zakresie rozwoju infrastruktury sportowej i rekreacyjnej, [2] 3.300,00 zł „z tytułu wykonania dodatkowych zadań tj. wydawania w imieniu Starosty Brzezińskiego decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach z zakresu administracji publicznej należących do właściwości powiatu, a także sprawowania nadzoru nad Wydziałem

Rozwoju Powiatu, Dróg, Rolnictwa i Ochrony Środowiska, w szczególności nad zadaniami inwestycyjnymi prowadzonymi przez powiat Brzeziński na drogach powiatowych". Od dnia 1 stycznia w wysokości 3.300,00 zł miesięcznie na okres od 1 stycznia 2020 roku do 30 listopada 2020 roku z tytułu wykonania dodatkowych zadań tj. wydawania w imieniu Starosty Brzezińskiego decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach z zakresu administracji publicznej należących do właściwości powiatu, a także sprawowania nadzoru nad Wydziałem Rozwoju Powiatu, Dróg, Rolnictwa i Ochrony Środowiska, w szczególności nad zadaniami inwestycyjnymi prowadzonymi przez powiat Brzeziński na drogach powiatowych."

Część zadań, za które przyznano dodatek specjalny jest tożsamy z zakresem czynności pracownika Ryszarda Śliwkiewicza - Wicestarosty z dnia 27 listopada 2018 roku wraz z aneksem do zakresu czynności znak OK.2003.16.2018 z dnia 27 listopada 2018 roku. Do zakresu czynności Wicestarosty należy m.in. sprawowanie bezpośredniego nadzoru nad działalnością następujących Wydziałów: [1] Rozwoju Powiatu, Dróg, Rolnictwa i Ochrony Środowiska, [2] Edukacji, Spraw Społecznych, Obywatelskich i Promocji oraz [3] Budownictwa, Geodezji i Gospodarki Nieruchomościami, a w zakresie uprawnień wydawanie decyzji administracyjnych w zakresie wynikających z upoważnienia Starosty Brzezińskiego. Jak wskazano wcześniej dodatki specjalne przyznawane były na czas określony, ale w następujących po sobie okresach. Można zatem uznać, że powyższy dodatek stanowił regularny (stały) składnik wynagrodzenia ww. pracownika Starostwa Powiatowego w Brzezinach.

Zgodnie z art. 36 ust. 5 ustawy z dnia 21 listopada 2008 roku o pracownikach samorządowych, pracownikowi samorządowemu (w tym zatrudnionemu na podstawie wyboru) z tytułu okresowego zwiększenia obowiązków służbowych lub powierzenia dodatkowych zadań może zostać przyznany dodatek specjalny. Ustalając natomiast przesłanki nabycia prawa do dodatku specjalnego należy pamiętać, że jest on świadczeniem pieniężnym, które pracownik samorządowy może (a nie musi) otrzymać za wykonanie dodatkowych zadań w pewnym okresie czasu, poza bieżącymi zadaniami służbowymi lub z tytułu okresowego zwiększenia obowiązków służbowych. Biorąc pod uwagę powyższe, dodatek specjalny może być przyznany jedynie okresowo i niezbędne jest wykazywanie dodatkowych zadań (w stosunku do obowiązującego pracownika zakresu czynności) lub zwiększonych obowiązków służbowych pracownika, który ma otrzymać dodatek. **Ustawa o pracownikach samorządowych wskazuje, iż prawo do dodatku specjalnego zagwarantowane mają jedynie osoby pełniące funkcje wójta (burmistrza, prezydenta miasta), starosty oraz marszałka województwa (art. 36 ust. 3), nie wprowadzono natomiast żadnego wyłączenia w odniesieniu do osób zatrudnionych na podstawie wyboru, tak więc należy uzasadnić przyznanie dodatku specjalnego także w odniesieniu do Wicestarosty. Ponadto dodatki specjalne przyznawane były na czas określony, ale w następujących po sobie okresach. Można zatem uznać, że powyższy dodatek stanowił regularny (stały) składnik wynagrodzenia ww. pracownika Starostwa Powiatowego w Brzezinach przyznawany w części za zadania tożsame z zakresem czynności. Zgodnie z obowiązującymi przepisami dodatek specjalny może być przyznany pracownikowi samorządowemu wyłącznie z tytułu okresowego zwiększenia obowiązków służbowych lub powierzenia dodatkowych zadań. Przyznawanie dodatków w okresach po sobie następujących pozostaje w sprzeczności z art. 36 ust. 5 ustawy o pracownikach samorządowych, przepis wyraźnie wskazuje na okresowość zwiększenia obowiązków służbowych lub powierzenia pracownikowi dodatkowych zadań, co przesadza również o okresowości przyznania samego dodatku specjalnego zgodnie z art. 36 ust. 5 ustawy o**

pracownikach samorządowych czyli zwiększenia obowiązków służbowych lub powierzenia pracownikowi dodatkowych zadań przez pewien określony czas.

Akta kontroli str. 140-155: Zakres czynności pracownika: Ryszarda Śliwkiewicza – Wicestarosty z dnia 27 listopada 2018 roku, pisma dot. przyznania dodatku specjalnego nr OK.2121.73.2.2018 z dnia 20 grudnia 2018 roku, nr OK.2121.18.2019 z dnia 27 maja 2019 roku, nr OK.21.21.18.1.2019 z dnia 20 sierpnia 2019 roku, nr OK.2121.18.2.2019 z dnia 23 grudnia 2019 roku, nr OK.2121.53.2020 z dnia 21 grudnia 2020 roku wraz z aneksem oraz pisma nr 2121.64.2019 z dnia 30 grudnia 2019 roku, zarządzenie Starosty Brzezińskiego nr 35/2019 z 20 grudnia 2019 roku, zarządzenie nr 16/2019 z dnia 20 maja 2019 roku.

W dniu 19 lipca 2021 roku Starosta Powiatu Brzezińskiego skierowała pismo nr OK.1710.3. 2021 w zakresie przyznania dodatku specjalnego Wicestaroscie.

„W związku z trwającą kontrolą gospodarki finansowej w Starostwie Powiatowym w Brzezinach oraz koniecznością złożenia wyjaśnień dotyczących dodatków specjalnych dla Wicestarosty - Pana Ryszarda Śliwkiewicza, składam następujące wyjaśnienia: Zgodnie z art. 36 ust 5 ustawy z dnia 21 listopada 2008 roku o pracownikach samorządowych (Dz. U. z 2019 roku, poz. 1282) z tytułu okresowego zwiększenia obowiązków służbowych lub powierzenia dodatkowych zadań pracownikowi samorządowemu może zostać przyznany fakultatywny dodatek specjalny. Jego szczegółowe warunki i sposób przyznania, czasokres pobierania oraz maksymalna wysokość nie zostały określone przez ustawodawcę. W oparciu o delegację ustawową zawartą w art. 39 ust. 2 pkt 2 w/w ustawy pracodawca samorządowy może określić warunki i sposób przyznania tego dodatku w regulaminie wynagradzania. W związku z tym, iż Wicestarosta Brzeziński jest pracownikiem zatrudnionym na podstawie wyboru, a nie na podstawie umowy o pracę, zasady przyznania Mu dodatku specjalnego zostały określone nie w regulaminie wynagradzania, ale w zarządzeniach Starosty Brzezińskiego: nr 16 z dnia 15 czerwca 2009 roku; nr 16/2019 z dnia 20 maja 2019 roku zmienionym zarządzeniem Nr 35/2019 z dnia 20 grudnia 2019 roku. Na podstawie zapisów zawartych w w/w zarządzeniach Wicestarosta może otrzymać dodatek specjalny z tytułu okresowego zwiększenia obowiązków służbowych lub powierzenia dodatkowych zadań. „O przyznaniu dodatku specjalnego decyduje pracodawca. Na ogół składnik ten pracownik powinien otrzymywać wówczas, gdy wykonywał dodatkowe obowiązki w stosunku do wcześniej wykonywanych. Powinien on być otrzymany w okresie wykonywania tych zwiększonych obowiązków. Brak określenia w ustawie jasných kryteriów przyznania dodatku specjalnego związanego ze specyfiką i charakterem wykonywanych zadań pozwala również na pewną uznaniowość w podejmowaniu w tym zakresie decyzji przez pracodawcę. Ustawowy zwrot „z tytułu okresowego zwiększenia obowiązków służbowych lub powierzenia dodatkowych zadań” jest bowiem niezdefiniowany w przepisach prawa. Dodatek ten ma jednak charakter zadaniowy ponieważ przyznawany jest za wykonywanie dodatkowych, powierzonych przez pracodawcę zadań na okres wykonywania tych zadań, ze środków przeznaczonych na wynagrodzenia” (Szewczyk Helena, Sokołowska Anna). Wynagrodzenia pracowników samorządowych – dodatki do wynagrodzenia Lex/el 2013 komentarz praktyczny). Pismem OK.2121.73.2.2018 z dnia 20 grudnia 2018 roku Wicestaroscie – Panu Ryszardowi Śliwkiewiczowi Starosta przyznał dodatek specjalny za powierzenie dodatkowych zadań tj. wydawania w imieniu starosty decyzji administracyjnych, a także sprawowania nadzoru nad Wydziałem Rozwoju Powiatu. Dróg, Rolnictwa i Ochrony Środowiska, w szczególności nad zadaniami inwestycyjnymi. Należy zauważyć, że sam zapis zawarty w zakresie czynności Wicestarosty (pismo Znak: OK.2003.16.2018 z dnia 27 listopada 2018 roku) „wydawanie decyzji administracyjnych w zakresie wynikającym z upoważnienia Starosty Brzezińskiego” ani też zapis zawarty w § 10 Regulaminu Organizacyjnego Starostwa Powiatowego w Brzezinach stanowiącego załącznik do uchwały Nr 139/16 Zarządu Powiatu w Brzezinach z dnia 03.11.2016 roku

w brzmieniu „Starosta może upoważnić Wicestarostę (...)” nie predestynuje Wicestarosty do wydawania decyzji administracyjnych. Do wydawania decyzji konieczne jest fizyczne wydanie upoważnienia przez Starostę Brzezińskiego. Upoważniając Wicestarostę pismem Znak: OK.0770.44.2018 roku z dnia 12 grudnia Starosta scedowała na Wicestarostę załatwianie w swoim imieniu indywidualnych spraw z zakresu administracji publicznej należących do właściwości powiatu, w tym do wydawanie decyzji administracyjnych, postanowień, zaświadczeń, w szczególności decyzji przygotowywanych przez Wydział Budownictwa, Geodezji i Gospodarki Nieruchomościami z zakresu Prawa budowlanego, jak również decyzji przygotowywanych przez Wydział Rozwoju Powiatu, Dróg, Rolnictwa i Ochrony Środowiska. Starosta uznając, iż wydawanie przez Wicestarostę decyzji w Jej imieniu jest zadaniem fakultatywnym, dodatkowym, poza obligatoryjnymi zadaniami Wicestarosty wyartykułowanymi w § 16 Regulaminu Organizacyjnego Starostwa Powiatowego w Brzezinach – przyznała Mu dodatek specjalny za wykonywanie tego zadania. Jeżeli zaś chodzi o zapis dotyczący przyznania dodatku specjalnego za sprawowanie nadzoru nad Wydziałem Rozwoju Powiatu, Dróg, Rolnictwa i Ochrony Środowiska, w szczególności nad zadaniami inwestycyjnymi – to należy podkreślić, że Starosta powierzając Wicestarostę nadzór nad zadaniami inwestycyjnymi kierowała się wiedzą i dotychczasowym doświadczeniem zawodowym Wicestarosty (Pan Ryszard Śliwkiewicz posiada uprawnienia budowlane sanitarne). Z tego też względu Starosta powierzała Wicestarostę nadzór techniczny nad przebiegiem różnorodnych prac na drogach powiatowych i powoływała go do składu Komisji dokonujących odbioru robót na drogach powiatowych (m. in. remontów, przebudów, odwodnień itp.). Wicestarosta kierował też pracami remontowymi na drogach, wykonywanymi we własnym zakresie przez Powiat przez pracowników zatrudnionych na stanowiskach robotników gospodarczych w Wydziale Rozwoju Powiatu, Dróg, Rolnictwa i Ochrony Środowiska. Pismem Znak: OK.2121.18.2019 z dnia 27 maja 2019 roku Starosta zwiększyła Wicestarostę dodatek specjalny w związku z okresowym zwiększeniem obowiązków polegającym na sprawowaniu nadzoru oraz koordynowaniu akcją zimowego utrzymania dróg powiatowych w sezonie zimowym 2018/2019. Wicestarosta na polecenie Starosty przy współudziale wyznaczonych pracowników Wydziału DR monitoruje stan dróg powiatowych zimą i decyduje np. o konieczności i kolejności odśnieżania poszczególnych dróg powiatowych. Zwiększenie dodatku specjalnego w tym przypadku związane było niewątpliwie z okresowym zwiększeniem obowiązków służbowych Wicestarosty. Pismem Znak: OK.2121.18.1.2019 z dnia 20 sierpnia 2019 roku Starosta ustalił Wicestarostę nową wysokość dodatku specjalnego w granicach określonych zarządzeniem. Należy pamiętać o tym, że o przyznaniu i wysokości dodatku specjalnego Wicestarostę decyduje Starosta, który jest Jego zwierzchnikiem służbowym i zleca Mu wykonywanie różnych bieżących czynności służbowych z zakresu zadań i funkcjonowania powiatu, które nie są wymienione enumeratywnie w zakresie czynności. Czynności te to np. uczestnictwo w uroczystościach szkolnych, dożynkach organizowanych na szczeblu gminnym, powiatowym, wojewódzkim i krajowym, zawodach sportowych, reprezentowanie Starosty na różnego rodzaju spotkaniach, konferencjach organizowanych również w soboty i niedziele. Czynności te są trudne do przewidzenia i trudne do wyartykułowania w piśmie. Zarządzeniem Nr 35/2019 z dnia 20 grudnia 2019 roku Starosta dokonał zmiany w zarządzeniu Nr 16/2019 Starosty Brzezińskiego z dnia 20 maja 2019 roku poprzez dodanie w § 1 ust. 3 w następującym brzmieniu „Wicestarostę może być przyznany dodatek specjalny w kwocie nieprzekraczającej 80 % łącznie wynagrodzenia zasadniczego i dodatku funkcyjnego na czas określony, nie dłuższy niż rok, z tytułu zwiększenia obowiązków służbowych związanych z nadzorowaniem lub koordynowaniem realizacji inwestycji Powiatu współfinansowanych ze środków zewnętrznych”. Kolejne więc pisma z 2019 r. i 2020 r. ustalające wysokość dodatku specjalnego Wicestarostę przyznawane są nie tylko za wykonywanie dodatkowych zadań tj. wydawania w imieniu Starosty decyzji administracyjnych i

sprawowanie nadzoru nad Wydziałem „DR” w szczególności nad zadaniami inwestycyjnymi prowadzonymi przez Powiat na drogach powiatowych, ale również z tytułu zwiększenia obowiązków służbowych związanych z nadzorowaniem i koordynowaniem inwestycji realizowanych przez Powiat Brzeziński ze środków zewnętrznych. Uchwałą nr 85/18 Zarządu Powiatu w Brzezinach z dnia 28 sierpnia 2018 r. dokonano zmiany Regulaminu Organizacyjnego Starostwa Powiatowego w Brzezinach poprzez dodanie do zadań Wydziału Organizacji i Kadr zadań w zakresie pozyskiwania funduszy zewnętrznych, w tym m.in. zadań związanych z przygotowaniem wniosków i innych materiałów dla potrzeb pozyskiwania zewnętrznych funduszy pomocowych i grantów. Tak więc, reasumując – Wicestarosta nadzorując i koordynując inwestycje realizowane przez Powiat Brzeziński współfinansowane ze środków zewnętrznych współpracuje przy przygotowywaniu wniosków, dokumentacji niezbędnej do przeprowadzenia przetargów i innych dokumentów z pracownikami Wydziału Organizacji i Kadr. Tym samym Wicestarosta nadzoruje i koordynuje prace wykonywane przez Wydział, który nie jest wymieniony w pkt I.2. zakresu czynności Pana Ryszarda Śliwkiewicza (pismo Znak: OK.2003.16.2018 z dnia 27 listopada 2018 roku aneksowane pismem Znak: OK.2003.2.2019 z dnia 7 stycznia 2019 roku) jak również w § 16 Regulaminu Organizacyjnego Starostwa Powiatowego w Brzezinach wymieniającego Wydziały Starostwa nadzorowane przez Wicestarostę. Starosta przyznając Wicestarości dodatki specjalne za nadzorowanie lub koordynowanie realizacji inwestycji Powiatu współfinansowanych ze środków zewnętrznych przyznaje Mu więc dodatek specjalny za zadania wykonywane przez Niego poza zakresem czynności. Pisma przyznające Wicestarości dodatek specjalny ustalane są z góry i zawierają zadania z góry przewidziane do wykonania w określonym przedziale czasu. W wyniku bieżącej działalności pojawiają się nowe zadania, których wykonanie Starosta zleca Wicestarości na bieżąco. Pan Ryszard Śliwkiewicz wykorzystując swą wiedzę z zakresu prawa budowlanego nadzorował np. realizowaną we własnym zakresie przebudowę pomieszczeń w Zespole Szkół Ponadpodstawowych w Brzezinach przy ul. Konstytucji 3-go Maja 3/5 na potrzeby funkcjonowania oddziału przedszkola specjalnego, przebudowę pomieszczenia w Liceum Ogólnokształcącym w Brzezinach na potrzeby funkcjonowania siłowni. Tym samym należy stwierdzić że Wicestarosta wykonuje wiele powierzonych dodatkowych zadań i przyznanie Mu dodatku specjalnego na podstawie art. 36 ust. 5 ustawy z dnia 21 listopada 2008 roku o pracownikach samorządowych jest w pełni uzasadnione.”

Pismo Starosty Powiatu Brzezińskiego – Renaty Kobiery dotyczące przyznania dodatku specjalnego Wicestarości stanowi załącznik nr 34 protokołu kontroli.

Uwzględniając powyższe wyjaśnienie należy jednak zauważyć , że przepis art. 36 ust. 5 ustawy o pracownikach samorządowych wyraźnie wskazuje na możliwość przyznania dodatku specjalnego w związku z okresowością zwiększenia obowiązków służbowych lub powierzenia pracownikowi dodatkowych zadań przez pewien określony czas. Uzasadnienie przyznania dodatku specjalnego nie może być także tożsame z zakresem obowiązków oraz zapisami wynikającymi z m.in. z regulaminu organizacyjnego Starostwa Powiatowego w Brzezinach.

Wynagrodzenie Sekretarza Powiatu Brzezińskiego za lata 2018- 2020

Wynagrodzenie zasadnicze Sekretarza Powiatu Aleksandry Frydrych wynosiło: [1] z dniem 17 lipca 2017 roku – 3.700,00 zł (zgodnie z zawartą umową o pracę), [2] z dniem 1 grudnia 20218 roku – 4.150,00 zł (zgodnie z pismem nr OK.2122.2.4.2018 z dnia 15 listopada 2018 roku), [3] z dniem 1 kwietnia 2019 roku - 4.300,00 zł (zgodnie z pismem nr OK.2122.8.2019 z dnia 22 maja 2019 roku, [4] od dnia 1 stycznia 2020 roku - wynagrodzenia zasadniczego w kwocie 4.515,00 zł (zgodnie z pismem nr OK.2122.6.2020 z dnia 23 kwietnia 2020 roku). Wynagrodzenia składało się także z: [1]

dotatku funkcyjnego 1.100,00 zł oraz [3] dodatku stażowego w wysokości 20% wynagrodzenia zasadniczego. Wynagrodzenie Sekretarza Powiatu Brzezińskiego było zgodne z wytycznymi wynikającymi z rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 15 maja 2018 roku w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych oraz regulaminem wynagradzania pracowników Starostwa Powiatowego w Brzezinach. Ponadto Aleksandra Frydrych posiadała niezbędny staż pracy oraz wykształcenie niezbędne do zatrudnienia na stanowisku Sekretarza Powiatu.

Ponadto Sekretarz Powiatu Brzezińskiego „z tytułu powierzenia dodatkowych zadań, tj. sprawowania nadzoru nad działaniami związanymi z pozyskiwaniem przez Powiat Brzeziński funduszy zewnętrznych” został przyznany dodatek specjalny na okres od dnia 1 września 2018 roku do dnia 31 sierpnia 2019 roku w wysokości 1.200,00 zł miesięcznie – pismem nr OK.2121.41.2018 z dnia 3 września 2018 roku.

Natomiast pismem z dnia 23 marca 2020 roku pismem nr OK.2121.28.2020 z dnia 23 marca 2020 roku „z tytułu wykonywania w marcu dodatkowych zadań polegających na czynnym udziale w przygotowaniu – zgodnie z wytycznymi Wojewody Łódzkiego obiektu mającego pełnić na terenie Powiatu Brzezińskiego rolę miejsca kwarantanny zbiorowej dla osób, które miały styczność z osobami zakażonymi lub podejrzanymi o zakażenie koronawirusem SARS-CoV-2 skierowanych decyzją organu inspekcji sanitarnej do odbycia kwarantanny lub dla osób wracających do Polski, które ze względu na warunki socjalno-bytowe nie mają możliwości odosobnienia w warunkach domowych” został przyznany dodatek specjalny w marcu 2020 roku na okres od 1 marca 2020 roku do 31 marca 2020 roku w wysokości 750,00 zł miesięcznie.

Wyżej wskazane dodatki specjalne zostały przyznane na za wykonanie dodatkowych zadań w określonym wyżej czasie, poza bieżącymi zadaniami służbowymi wynikającymi z pisemnego zakresu czynności.

Skarbnik Powiatu Brzezińskiego za lata 2018 - 2020

Skarbnikiem Powiatu jest Tomasz Makowski powołany na to stanowisko uchwałą nr LXVII/273/18 Rady Powiatu w Brzezinach z dnia 20 sierpnia 2018 roku.

Wynagrodzenie Skarbnika Powiatu Tomasza Makowskiego od dnia 20 sierpnia 2018 roku (przyznane pismem OR.2122.17.1.2018) składało się z: [1] wynagrodzenia zasadniczego w kwocie 4.000,00 zł, [2] dodatku funkcyjnego 1.500,00 zł, [3] dodatku za wieloletnią pracę w wysokości 15% miesięcznego wynagrodzenia zasadniczego, który od dnia 1 września 2018 roku wzrósł o 1% począwszy od dnia 1 września za każdy dalszy rok pracy, aż do osiągnięcia 20% miesięcznego wynagrodzenia zasadniczego. Pismem znak OK.2122.2.20.2018 z dnia 15 listopada 2018 roku ustalono Skarbnikowi wynagrodzenie zasadnicze od dnia 1 grudnia 2018 roku w kwocie 4.150,00 zł. Pismem znak OK.2111.23.2019 ustalono wynagrodzenie zasadnicze od dnia 1 kwietnia 2019 roku w wysokości 4.300,00 zł. Pismem znak OK.2122.21.2020 ustalono wynagrodzenie zasadnicze w kwocie 4.400,00 zł z dniem 1 stycznia 2020 roku.

Ponadto pismem z dnia 1 czerwca 2020 roku nr OK.2121.34.2020 został przyznany Skarbnikowi Powiatu dodatek specjalny na okres od dnia 1 czerwca 2020 roku do dnia 31 maja 2021 roku w wysokości 250,00 zł miesięcznie za „koordynację finansową nad realizacją projektu Brzezińskie Centrum Usług Środowiskowych”. Dodatek specjalny został przyznany za wykonanie dodatkowych zadań na czas określony, poza bieżącymi zadaniami służbowymi wynikającymi z pisemnego zakresu czynności.

Prawidłowość zastosowania kategorii zaszeregowania, poprawność stawek wynagrodzenia zasadniczego, dodatku funkcyjnego, dodatku specjalnego, dodatku stażowego sprawdzono w oparciu o przepisy ustawy o pracownikach samorządowych oraz postanowień wynikających z regulaminu wynagrodzenia dla pracowników Starostwa Powiatowego w Brzezinach zatrudnionych na stanowisku:

- Naczelnika w Wydziale Budownictwa, Geodezji i Gospodarki Nieruchomościami (za 2020 rok),
- pomoc administracyjna w Wydziale Organizacji i Kadr (za 2020 rok),
- sprzętaczka w Referacie Organizacyjnym (za 2020 rok).

Ustalono, że dla ww. pracowników:

- wynagrodzenia mieściły się w granicach określonych przepisami: ustawy o pracownikach samorządowych oraz postanowień wynikających z regulaminu wynagrodzenia pracowników Starostwa Powiatowego w Brzezinach,
- w angażach pracowników zastosowano prawidłowe kategorie zaszerogowania z uwzględnieniem wymagań kwalifikacyjnych,
- listy płac w sprawdzonej próbie (lipiec- listopad 2018 „lista zasadnicza” i listopad 2018 roku „lista zasadnicza”, czerwiec 2020 roku „lista zasadnicza” płac i październik 2020 roku „lista zasadnicza”) odzwierciedlały dane zawarte w umowach o pracę, angażach, decyzjach o przyznaniu dodatków oraz nagród. Listy płac były sprawdzone pod względem merytorycznym, formalno-rachunkowym oraz zatwierdzone do wypłaty przez upoważnione osoby, sporządzone były przez inspektora w Wydziale Finansowym – Sylwię Glonek, sprawdzane przez Annę Balcerak zajmującą się prowadzeniem spraw związanych z wynagradzaniem pracowników, sprawdzane pod względem formalno – rachunkowym przez inspektora - Agnieszkę Lisik oraz zatwierdzone pod względem merytorycznym przez Tomasza Makowskiego – Skarbnika oraz przez Sekretarza Powiatu Aleksandrę Frydrych i osoby pełniące funkcję Starosty Powiatu: Edmunda Koteckiego oraz Renata Kobierę i Wicestarostę Powiatu: Romana Sasina oraz Ryszarda Śliwkiewicza.

Ponadto w toku kontroli ustalono także, że:

- dodatki specjalne w kontrolowanej próbie (oprócz dodatku specjalnego przyznanego Wicestaroscie – Ryszardowi Śliwkiewiczowi) zostały przyznane za wykonanie dodatkowych zadań w pewnym okresie czasu, poza bieżącymi zadaniami służbowymi wynikającymi z pisemnego zakresu czynności,
- nie były przyznane i wypłacane nagrody dla pracowników Starostwa Powiatowego w Brzezinach zatrudnionych na podstawie wyboru.

Wypłata odpraw i ekwiwalentów za niewykorzystany urlop wypoczynkowy

W 2018 roku odprawy dla Starosty i Wicestarosty w związku z upływem kadencji w wysokości 30.540,00 zł oraz 25.560,00 zł, wypłacono (...) ¹³ odprawę emerytalną dla osoby zatrudnionej na stanowisku: głównego specjalisty w wysokości 22.212,00 zł. W 2020 roku nie wypłacono odpraw na podstawie odrębnych przepisów. Kontrolą objęto prawidłowość naliczenia i wypłaty odprawy wypłaconej w roku 2018 roku dla Starosty i Wicestarosty z tytułu upływu kadencji rok 2018: Edmund Kotecki 30.540,00 zł brutto (zł x 3 m-ce), netto 25.043,00 zł oraz Sasin Roman 25.560,00 zł (8.520,00 zł x 3 m-ce), netto 20.959,00 zł, wypłacone na podstawie listy odpraw 3/odprawa/2018.

Na uwagę zasługuje fakt, że wypłata wynagrodzenia dla osoby pełniącej funkcję Starosty: Koteckiego Edmunda za miesiące: sierpień, wrzesień i październik 2018 roku

¹³ Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

nie zostało dostosowane do stawek określonych w załączniku nr 1 do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 15 maja 2018 roku w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych, które weszło w życie w dniu 1 lipca 2018 roku, a w celu ustalenia wysokości odprawy emerytalnej stosuje się zasady obowiązujące przy obliczaniu ekwiwalentu pieniężnego za urlop wypoczynkowy (zgodnie z § 2 ust. 1 pkt 7 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej w sprawie sposobu ustalania wynagrodzenia w okresie niewykonywania pracy oraz wynagrodzenia stanowiącego podstawę obliczania odszkodowań, odpraw, dodatków wyrównawczych do wynagrodzenia oraz innych należności przewidzianych w Kodeksie pracy - Dz. U. z 2017 r., poz. 927 ze zm.). **Jednak wysokość oprawy nie została zawyżona, została obliczona na podstawie wynagrodzenia określonego w uchwale nr LXVI/271/18 roku z dnia 31 lipca 2018 roku Rady Powiatu w Brzezinach pomnożone przez trzy miesiące.** Zgodnie z obowiązującymi przepisami ustalając miesięczne wynagrodzenie pracownika, należy przyjąć różne składniki wynagrodzenia. Stałe miesięczne składniki wynagrodzenia uwzględnia się w wysokości należnej w miesiącu nabycia prawa do odprawy emerytalnej. Składniki zmienne przysługujące za okresy nie dłuższe niż 1 miesiąc, wypłacone w okresie 3 miesięcy bezpośrednio poprzedzających miesiąc nabycia prawa do odprawy, przyjmuje się w średniej wysokości z tego okresu. Natomiast składniki przysługujące za okresy dłuższe niż 1 miesiąc, wypłacone w okresie 12 miesięcy bezpośrednio poprzedzających miesiąc nabycia prawa do odprawy, uwzględnia się w średniej wysokości z tego okresu.

W 2018 roku wypłacono ekwiwalenty za niewykorzystany urlop wypoczynkowy dla dziesięciu pracowników w łącznej wysokości 45.326,17 zł, a w 2020 roku dla czterech pracowników w łącznej wysokości 5.298,08 zł. Ekwiwalenty za niewykorzystany urlop zostały naliczone zgodnie z przepisami szczególnymi, wypłacone w ostatnim dniu zatrudnienia.

Ponadto w toku kontroli stwierdzono, że:

- wszystkie listy płac były sprawdzone pod względem merytorycznym, formalno-rachunkowym oraz zatwierdzone do wypłaty przez upoważnione osoby,
- nie stwierdzono nieprawidłowości przy naliczaniu odpraw oraz ekwiwalentów za niewykorzystany urlop wybranych do próby kontroli osób,
- odprawy w związku z przejściem na emeryturę były naliczane zgodnie z art. 38 ust. 3-5 ustawy o pracownikach samorządowych, a odprawy w związku z upływem kadencji zgodnie z art. 40 ust. 1 ww. ustawy,
- jednorazowe odprawy w związku z przejściem na emeryturę były wypłacane w dniu ustania stosunku pracy.

Wydatki na wypłaty diet i zwrot kosztów podróży służbowych dla radnych oraz członków władz jednostek pomocniczych – 2020 rok

Zasady wypłaty diet

Uchwałą nr IV/20/14 Rady Powiatu w Brzezinach z dnia 30 grudnia 2014 roku w sprawie ustalenia wysokości diet radnych Rady Powiatu w Brzezinach ustalono, że radnemu przysługuje miesięczna dieta zryczałtowana w wysokości: [1] dla Przewodniczącego Rady – 1.700,00 zł, [2] dla Wiceprzewodniczących Rady Powiatu – 850,00 zł, [3] dla radnego pełniącego nieodpłatnie funkcję członka Zarządu – 1.700,00 zł, [4] dla radnego będącego przewodniczącym komisji i jednocześnie będącego członkiem innej komisji – 750,00 zł, [5] dla radnego będącego przewodniczącym komisji – 700,00 zł [6] dla radnego będącego członkiem dwóch komisji – 600,00 zł, [7] dla radnego będącego członkiem jednej komisji – 550,00 zł oraz [8] dla radnego nie będącego członkiem żadnej komisji – 400,00 zł. Zgodnie z uchwałą dieta obejmuje również koszty dojazdu

na sesje Rady Powiatu i posiedzenia Komisji Rady. Dietę wypłaca się do 5 dnia każdego miesiąca, następującego po miesiącu, w którym radny nabył do niej prawo. Natomiast w przypadku gdy radny będzie wykonywał mandat przez okres niepełnego miesiąca, np. na skutek upływu kadencji Rady Powiatu, wygaśnięcia mandatu albo objęcia mandatu w trakcie kadencji, będzie mu przysługiwało prawo do diety proporcjonalnie za okres wykonywania mandatu. Wysokość diety za dany miesiąc ustala się dzieląc miesięczną stawkę diety przez ilość dni w danym miesiącu, a następnie mnożąc wynik przez ilość dni wykonania mandatu przez radnego. Dieta z tytułu pełnienia funkcji nieetatowego członka Zarządu Powiatu

Prawidłowość wypłaty diet

Kontroli poddano prawidłowość ustalania i wypłacania diet dla radnych za następujące miesiące: czerwiec i październik 2020 roku. Wypłaty diet objętych próbą kontroli miały miejsce na podstawie następujących list płac „Diety radnych Rady Powiatu w Brzezinach za miesiąc:

- czerwiec 2020 roku wypłacane na osobiste konta” na łączną kwotę 12.050,00 zł wraz z listą obecności członków Komisji Rewizyjnej Rady Powiatu w Brzezinach w dniu 9 czerwca 2020 roku, lista obecności członków Komisji Rewizyjnej Rady Powiatu w Brzezinach z posiedzenia w dniu 25 czerwca 2020 roku oraz lista obecności radnych na XXVI sesji V kadencji Rady Powiatu w Brzezinach w dniu 29 czerwca 2020 roku, sprawdzono pod względem merytorycznym w dniu 2 lipca 2020 roku przez Sekretarza Powiatu – Aleksandrą Frydrych oraz Przewodniczącą Rady – Krzysztofa Bogdańskiego, na liście wyszczególniono potrącenia dla trzech radnych za nieobecność na posiedzeniach Komisji w miesiącu czerwcu,
- październik 2020 roku wypłacane na osobiste konta” na łączną kwotę 12.050,00 zł, sprawdzono pod względem merytorycznym w dniu 3 listopada 2020 roku przez Sekretarza Powiatu – Aleksandrą Frydrych oraz Przewodniczącą Rady – Krzysztofa Bogdańskiego.

W wyniku kontroli stwierdzono, co następuje:

- podstawowym dokumentem źródłowym do sporządzenia wypłaty diet dla radnych Powiatu Brzezińskiego były listy obecności z sesji,
- naliczanie diet było zgodne z postanowieniami uchwały nr IV/20/14 Rady Powiatu w Brzezinach z dnia 30 grudnia 2014 roku w sprawie ustalenia wysokości diet radnych Rady Powiatu w Brzezinach,
- listy sporządzano w jednym egzemplarzu. Listy sporządzali/ zatwierdzali: Aleksandra Frydrych - Sekretarz oraz Krzysztofa Bogdańskiego - Przewodniczący Rady,
- nie stwierdzono nieprawidłowości przy naliczaniu i wypłacaniu diet radnym.

Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych

Regulamin gospodarowania środkami Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych w 2020 roku w Starostwie Powiatowym w Brzezinach został wprowadzony zarządzeniem Starosty Brzezińskiego nr 28 z dnia 1 grudnia 2008 roku, zmieniony zarządzeniem nr 15 Starosty Brzezińskiego z dnia 10 lipca 2013 roku. Załączniki do ww. zarządzenia stanowiły: [1] wzór rejestru składanych wniosków i udzielonych świadczeń, [2] wzór wniosku o dofinansowanie wypoczynku urlopowego, [3] wzór wniosku o udzieleni pożyczki na cele mieszkaniowe, [5] wzór umowy na udzielenie pożyczki na cele mieszkaniowe, [6] wzór wniosku o dofinansowanie z ZFŚS. W regulaminie Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych w Starostwie Powiatowym w Brzezinach określono, że Fundusz tworzy się z corocznego odpisu podstawowego obciążającego koszty działalności Starostwa Powiatowego w Brzezinach, naliczanego w stosunku do przeciętnej liczby zatrudnionych pracowników oraz zwiększeń na objętych opieką Urzędu

emerytów, rencistów oraz na każdą zatrudnioną osobę, w stosunku do której orzeczono znaczny lub umiarkowany stopień niepełnosprawności. Środki Funduszu przeznacza się na finansowanie działalności socjalnej organizowanej na rzecz osób uprawnionych do korzystania Funduszu w szczególności: [1] dofinansowanie wypoczynku urlopowego pracownika, emerytów i członków ich rodzin [2] dofinansowanie kolonii i obozów dla dzieci i młodzieży, [3] zwrotne pożyczki na cele mieszkaniowe, [4] zapomogi pieniężne bezzwrotne i pomoc rzeczową w przypadku wystąpienia zdarzeń losowych, [5] zapomogi pieniężne bezzwrotne i pomoc rzeczową dla osób w szczególnie trudnej sytuacji życiowej, rodzinnej i materialnej, [6] dofinansowanie leczenia sanatoryjnego, na które zostali skierowani pracownicy, jeśli dochód przypadający na jednego członka rodziny nie przekracza 100% minimalnego wynagrodzenia, [7] finansowanie imprez sportowych organizowanych przez Urząd oraz dofinansowanie zakupu wstępu na imprezy kulturalne, [8] pomoc w postaci bonów na zakupy, bądź paczek świątecznych, [9] finansowanie działalności kulturalno-oświatowej w postaci imprez okolicznościowych, artystycznych i rozrywkowych organizowanych przez Urząd w szczególności: z okazji Dnia Dziecka, Gwiazdki (Nowego Roku) oraz [10] pomoc finansową w związku ze zwiększonymi wydatkami w okresie świąt. Osobami uprawnionymi do korzystania z Funduszu są: [1] pracownicy Urzędu zatrudnieni na podstawie umowy o pracę (na czas określony i nieokreślony), powołania lub wyboru, w pełnym i niepełnym wymiarze czasu pracy, [2] emeryci i renciści – byli pracownicy, którzy rozwiązali stosunek pracy w Urzędzie, w związku z przejściem na emeryturę lub rentę, [3] członkowie rodzin osób wymienionych w punktach wcześniejszych, w tym: [a] pozostające na utrzymaniu dzieci: własne lub współmałżonka, przysposobione, przyjęte na wychowanie w ramach rodziny zastępczej, do końca roku kalendarzowego, w którym nie kończą lat 18, a jeśli kształcą się to do końca czasu ukończenia nauki, nie dłużej jednak niż do ukończenia 24 roku życia oraz [b] współmałżonków wspólnie zamieszkujących i pozostających we wspólnym gospodarstwie domowym.

Zgodnie z regulaminem przyznawanie świadczeń z funduszu odbywa się na wniosek uprawnionego. Przyznawanie i wysokość pomocy ze środków Funduszu uzależniona jest od sytuacji życiowej, rodzinnej i materialnej osoby uprawnionej. Podstawą do przyznania świadczenia jest oświadczenie wnioskodawcy o średnim miesięcznym dochodzie brutto uzyskiwanym bez potrąceń ze wszystkich źródeł przypadającym na osobę w rodzinie wnioskodawcy wspólnie zamieszkującą i prowadzącą wspólne gospodarstwo domowe w okresie kolejnych 3 miesięcy poprzedzających miesiąc złożenia wniosku.

W ramach kontroli sprawdzono prawidłowość wyliczenia wysokości odpisu podstawowego Starostwie Powiatowym w Brzezinach w 2020 roku. Faktyczna przeciętna liczba zatrudnionych w przeliczeniu na pełne etaty w roku 2020 wyniosła 58,92 etatów w warunkach normalnych, 2 osoby - niepełnosprawni w stopniu znacznym i w stopniu umiarkowanym oraz 12 osób - emeryci i renciści. Wartość odpisu w 2020 roku wyniosła 93.139,66 zł i wynikała z wyliczenia: odpis podstawowy w warunkach normalnych (w okresie I-XII 2020 roku **1.550,26 zł x 58,92 etatów = 91.341,32**, niepełnosprawni w stopniu znacznym i umiarkowanym (w okresie I-XII 2020 roku **258,38 zł x 2 etaty = 516,76 zł**, emeryci i renciści (w okresie I-XII 2020 roku **2.058,38 zł x 12 etaty = 3.100,56 zł**.

Wyliczenie wysokości odpisu podstawowego na 2020 rok było zgodne z art. 5 ust. 1, 2, 4, 5 ustawy z dnia 4 marca 1994 roku o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych (obecnie tekst jednolity Dz. U. 2021 roku poz.746).

Zgodnie z art. 5h wyżej cytowanej ustawy, w 2020 roku przez przeciętne miesięczne wynagrodzenie w gospodarce narodowej należy rozumieć: [1] w okresie od dnia 1 stycznia 2020 r. do dnia 31 lipca 2020 r. przez przeciętne wynagrodzenie miesięczne w gospodarce narodowej, o którym mowa w art. 5 ust. 2, należy rozumieć przeciętne

wynagrodzenie miesięczne w gospodarce narodowej w drugim półroczu 2013 r. ogłoszone przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego na podstawie art. 5 ust. 7, [2] w okresie od dnia 1 sierpnia 2020 r. do dnia 31 grudnia 2020 r. przez przeciętne wynagrodzenie miesięczne w gospodarce narodowej, o którym mowa w art. 5 ust. 2, należy rozumieć przeciętne wynagrodzenie miesięczne w gospodarce narodowej w drugim półroczu 2014 r. ogłoszone przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego na podstawie art. 5 ust. 7, [3] równowartość dokonanych odpisów i zwiększeń, o których mowa w art. 6 ust. 2, w wysokości naliczonej zgodnie z ust. 1 i 2, pracodawca przekazuje na rachunek bankowy Funduszu w terminie do dnia 31 października 2020 r., uwzględniając dotychczas przekazaną kwotę dokonanych odpisów i zwiększeń, o których mowa w art. 5, naliczonych w oparciu o przeciętne wynagrodzenie miesięczne w gospodarce narodowej w drugim półroczu 2013 r. ogłoszone przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego na podstawie art. 5 ust. 7.

Stosownie do postanowień wynikających z art. 6 ust. 2 ww. ustawy, w maju, wrześniu i październiku 2020 roku zostały przekazane na rachunek Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych środki w wysokości 93.139,66 zł oraz „wyrównanie odpisu” w grudniu 2020 roku w kwocie 1.818,98 zł.

Rozliczenie środków Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych na dzień 31 grudnia 2020 roku przedstawiał się jak niżej:

Saldo początkowe 2.199,71 zł

- dofinansowanie wypoczynku urlopowego: **13.524,00 zł**,
- dofinansowanie kolonii i obozów dla dzieci i młodzieży: **200,00 zł**,
- zwrotne pożyczki na cele mieszkaniowe: 3 pożyczki po 3.000,00 zł każda (**łącznie 9.000,00 zł**),
- pomoc finansowa w związku ze zwiększonymi wydatkami w okresie Świąt:
Święta Wielkanocne:
 - pracownicy: 26.300,00 zł,
 - emeryci i renciści: 3.490,00 zł.Święta Bożego Narodzenia:
 - pracownicy: 37.050,00 zł,
 - emeryci i renciści: 5.850,00 zł,

Łącznie 72.690,00 zł,

- pomoc świąteczna na zakup paczek dla dzieci pracowników Starostwa: **4.380,00 zł**.

Łączne wydatkowane środki w roku 2020: **99.794,00 zł**.

Odpisy + spłaty udzielonych pożyczek: **110.939,84 zł**. Razem **113.139,55 zł** – **99.794,00 zł = 13.345,55 zł**.

Nie stwierdzono nieprawidłowości w badanym obszarze.

4. WYDATKI INWESTYCYJNE

Plan i wykonanie wydatków inwestycyjnych Starostwa Powiatowego w Brzezinach w latach 2019 – 2020

Dział	Rozdział	Paragraf	2019 rok		2020 rok	
			Plan po zmianach (zł)	Wykonanie (zł)	Plan po zmianach (zł)	Wykonanie (zł)
600	60014	6050	3.589.941,24	3.461.095,72	1.487.766,00	1.286.000,87

600	60014	6060	-	-	168.000,00	11.193,00
710	71012	6659	156.012,69	21.716,12	154.988,86	14.943,97
750	75020	6060	39.000,00	19.000,00	-	-
754	75495	6050	105.400,00	102.231,54	-	-
801	80102	6050	168.000,00	153.835,14	-	-
801	80120	6060	-	-	59.200,00	59.200,00
801	80195	6050	-	-	218.000,00	199.272,30
Razem			4.058.353,93	3.757.878,52	2.087.954,86	1.570.610,14
Wydatki budżetowe ogółem			37.763.620,28	36.358.207,62	40.567.772,55	38.355.350,10
% udziału wydatków inwestycyjnych w wydatkach ogółem			10,75%	10,34%	5,15%	4,09%

Źródła finansowania realizowanych inwestycji w latach 2019-2020

Wyszczególnienie	2019 rok	2020 rok
Ogółem środki finansowe	3.757.878,52	1.570.610,14
Z tego:		
Środki własne powiatu	1.471.290,52	1.097.044,14
Dotacje (z budżetu państwa, Urzędu Marszałkowskiego), w tym:	2.286.588,00	473.566,00
Dotacja – Fundusz Dróg Samorządowych (60018 § 6350)	1.716.188,00	296.566,00
Dotacja z Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi (75495 § 6420)	80.400,00	0,00
Dotacje z gmin (60014 § 6300)	400.000,00	62.000,00
Dotacja z Urzędu Marszałkowskiego (80102 § 6300)	90.000,00	-
Dotacja z Urzędu Marszałkowskiego (80120 § 6630)	-	35.000,00
Dotacja z Urzędu Marszałkowskiego (80195 § 6630)	-	80.000,00

Szczegółowe wydatków inwestycyjnych w latach 2019-2020 stanowi załącznik nr 35 protokołu kontroli.

Ewidencja księgową wydatków inwestycyjnych

W kontrolowanej jednostce wydatki na realizację zadań inwestycyjnych ewidencjonowano na koncie – 080 Środki trwale w budowie – (inwestycje). Na przedmiotowym koncie ujmowano koszty poniesione w okresie budowy, montażu, przystosowania, ulepszenia i nabycia podstawowych środków trwałych oraz podstawowych środków trwałych stanowiących pierwsze wyposażenie nowych obiektów. Według zapisów polityki rachunkowości, ewidencja szczegółowa do konta miała zapewnić wyodrębnienie kosztów środków trwałych w budowie wg poszczególnych rodzajów efektów inwestycyjnych oraz skalkulowanie ceny nabycia lub kosztu wytworzenia poszczególnych środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych. Na stronie Wn konta 080 ujmuje się poniesione koszty dotyczące danej inwestycji, po stronie Ma konta, ujmuje się wartość uzyskanych efektów inwestycyjnych. Saldo po stronie Wn konta 080, wskazuje na koszty inwestycji niezakończonych.

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 roku w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek

budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, ewidencja szczegółowa prowadzona do konta 080 powinna zapewnić, co najmniej wyodrębnienie kosztów środków trwałych w budowie według poszczególnych rodzajów efektów inwestycyjnych oraz skalkulowanie ceny nabycia lub kosztu wytworzenia poszczególnych obiektów środków trwałych.

Saldo Wn konta 080-1 na dzień 31 grudnia 2020 roku wynosiło 247.109,10 zł i dotyczyło niezakończonych inwestycji wyspecyfikowanych *w załączniku nr 36 protokołu kontroli*.

Organizacja procesu inwestycyjnego (planowanie i nadzór)

Zgodnie z regulaminem organizacyjnym, stanowiącym załącznik nr 1 do uchwały nr 139/16 Zarządu Powiatu w Brzezinach z dnia 3 listopada 2016 roku w sprawie ustalenia Regulaminu Organizacyjnego (z późniejszymi zmianami) - sprawami z zakresu zamówień publicznych zajmuje się Wydział Organizacji i Kadr Starostwa Powiatowego w Brzezinach, do którego kompetencji należy m.in. [1] przygotowanie i prowadzenie proceduralnej części postępowania o udzielenie zamówienia publicznego; [2] opracowanie rocznych planów zamówień publicznych; [3] prowadzenie dokumentacji związanej z zamówieniami publicznymi, w tym rejestru zamówień na roboty budowlane, usługi, dostawy, rejestru umów; [4] sporządzanie rocznych zbiorczych sprawozdań z zamówień udzielonych przez Zarząd Powiatu i jednostki organizacyjne Powiatu, dla których postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego prowadzi pracownik (komórka organizacyjna) Wydziału Organizacyjnego i Kadr; [5] koordynowanie i przeprowadzanie postępowań w sprawach o udzielenie zamówień publicznych (roboty budowlane, usługi, dostawy); [6] przygotowanie umów z wykonawcami wyłonionymi w wyniku prowadzonych postępowań o udzielenie zamówienia publicznego oraz koordynowanie ich zawierania; [7] zamieszczenie w Biuletynie Informacji Publicznych bieżących informacji dotyczących zamówień publicznych; [8] koordynowanie: [a] działań związanych z realizacją udzielonych zamówień publicznych, [b] działań związanych z należyтым wykonaniem uprawnień zamawiającego wynikających z zawartej umowy i obowiązujących przepisów prawa, po wykonaniu przedmiotu umowy, [c] uprawnień zamawiającego wynikających z niewykonania lub nienależytego wykonania przepisów umowy oraz [9] ewidencjonowanie realizacji udzielonych zamówień publicznych zarówno w zakresie rozliczeń finansowych w zakresie postępu rzeczowego i innych spraw dotyczących zamówień publicznych, ze szczególnym uwzględnieniem przeglądów gwarancyjnych, kar umownych, zamówień realizowanych w częściach i innych istotnych kwestii dla danego zamówienia. Wydziałem tym kieruje Aleksandra Frydrych - pełniąca również funkcję Sekretarza Powiatu.

Uchwałą nr 61/2014 Zarządu Powiatu w Brzezinach z dnia 16 kwietnia 2014 roku wprowadzono Regulamin udzielania środków publicznych, których wartość nie przekracza wyrażonej w złotych równowartości kwoty 30.000 euro.

Kontrola realizacji wybranych inwestycji

Remont drogi powiatowej nr 2918 E w km 4+216 – 4+781 wraz z przepustem w km 4+299 w miejscowości Popień

Rozpoczęcie procesu inwestycyjnego – pozwolenia na budowę, zgłoszenia budowy, pozwolenia wodnoprawne

W dniu 27 lutego 2019 roku Powiat Brzeziński wystąpił z wnioskiem o zgłoszenie wykonania robót niewymagających pozwolenia na budowę w zakresie zadania „Remont drogi powiatowej nr 2918E w km 4+216 – 4+781 wraz z przepustem w km 4+299” zlokalizowanej w miejscowości Popień, na działce nr 30, w gminie Jeżów. Zgłoszenie

rozpatrzono pozytywnie. W dniu 11 marca 2019 roku Starosta Brzeziński wydał zaświadczenie o numerze BG.6743.51.2019 o braku podstaw do wniesienia sprzeciwu wobec zgłoszenia z dnia 27 lutego 2019 roku przez Powiat Brzeziński zamiaru wykonania robót budowlanych polegających na remoncie drogi powiatowej nr 2918E w km 4+216 – 4+781 wraz z przepustem w km 4+299.

Dokumentacja techniczna

Dokumentację projektowo – kosztorysową sporządziła firma Inżynieria JWW – Usługi Inżynieryjne, ul. Wigury 14 lok. 35, 90-319 Łódź, na podstawie umowy nr 1/2019 z dnia 9 stycznia 2019 roku za wynagrodzeniem 33.210,00 zł brutto. Ustalona kwota wynagrodzenia obejmowała sporządzenie dokumentacji projektowo – kosztorysowej niewymagającej uzyskania decyzji pozwolenia na budowę, dla zadań: [1] „remont mostu w ciągu drogi powiatowej nr 2920E w miejscowości Wola Łokotowa w km 5+244”, [2] „remont drogi powiatowej nr 2918 E w miejscowości Popień w km 4+216-4+781 oraz przepustu w km 4+305” oraz [3] „remont drogi powiatowej nr 2939 E w miejscowościach Mroga Dolna i Mroga Górna w km 3+916-4+370 oraz w km 4+728-5+468”. Termin realizacji zadania do 30 kwietnia 2019 roku.

Inspektor nadzoru inwestorskiego

Inspektorem nadzoru inwestorskiego był Ryszard Wentlandt reprezentujący firmę JWW – Usługi Inżynieryjne z siedzibą w Łodzi, ul. Wigury 14 lok. 35 na podstawie umowy nr 21/2020 z dnia 9 października 2020 roku za wynagrodzeniem 8.856,00 zł brutto.

W dniu 30 listopada 2020 roku do Starostwa Powiatowego w Brzezinach wpłynęła faktura nr 30/2020 z dnia 25 listopada 2020 roku na kwotę 8.856,00 zł, z terminem płatności – według umowy, a którą zapłacono w dniu 14 grudnia 2020 roku. Zamówienie zostało zrealizowane na podstawie art. 4 pkt 8 ustawy Prawo Zamówień Publicznych (Dz. U. z 2019 r., poz. 1843, obowiązującej w czasie udzielenia ww. zamówienia, zwanej dalej Pzp) - wartość zamówienia nie przekroczyła równowartości kwoty 30.000 euro.

Procedura przetargowa

Uchwałą nr 59/18 Zarządu Powiatu w Brzezinach z dnia 5 czerwca 2018 roku powołano komisję przetargową do przygotowania i przeprowadzenia postępowań o udzielenie zamówień publicznych w zakresie zadań realizowanych przez Wydział Rozwoju Powiatu, Dróg i Ochrony Środowiska. Powołano sześciuosobową komisję w zakresie przygotowania i przeprowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, w tym: [1] sporządzenie opisu przedmiotu oraz ustalenia wartości przedmiotu zamówienia, [2] sporządzenie projektu specyfikacji istotnych warunków zamówienia, [3] sporządzenie specyfikacji istotnych warunków zamówienia, [4] dokonanie oceny spełnienia przez wykonawców warunków udziału w postępowaniu, [5] badanie i ocena złożonych ofert oraz [6] sporządzanie pisemnego protokołu postępowania o udzielenie zamówienia publicznego.

Zgodnie z kosztorysem inwestorskim sporządzonym w styczniu 2019 roku wartość kosztorysowa robót wyniosła 626.096,50 zł brutto, tj. 509.021,55 zł netto. Aktualizacja kosztorysu inwestorskiego została wykonana w dniu 30 kwietnia 2020 roku. Nie przewidziano udzielenia zamówień, o których mowa w art. 67 ust. 1 pkt 6 Pzp.

W dokumentacji przedstawionej kontrolującym nie było dokumentu potwierdzającego przeliczenie wartości szacunkowej zamówienia na euro sporządzonego przed wszczęciem postępowania. Zgodnie z ustnym wyjaśnieniem Inspektor Pauliny Gocek, pracownika Wydziału Organizacji i Kadr Starostwa Powiatowego w Brzezinach (składającej wyjaśnienia w zakresie zamówień publicznych), nie był sporządzany taki dokument. Zamawiający był obowiązany ustalić wartość zamówienia stosując przepisy

art. 32-35 ustawy Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2019 r., poz. 1843, obowiązującej w czasie udzielania ww. zamówienia). Nie dokonano udokumentowanego przeliczenia wartości szacunkowej zamówienia, biorąc pod uwagę średni kurs złotego w stosunku do euro wynikający z rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 grudnia 2019 roku (Dz. U. poz. 2453). Wartość zamówienia przeliczona na kwotę euro została określona w protokole postępowania o udzielenie zamówienia w trybie przetargu nieograniczonego.

Specyfikacja Istotnych Warunków Zamówienia (zwana dalej SIWZ) dotycząca kontrolowanego zadania została zatwierdzona przez Zamawiającego, tj. Wicestarostę Ryszarda Śliwkiewicza oraz Członka Zarządu Beatę Kaczmarską dnia 26 sierpnia 2020 roku.

Przedmiot zamówienia obejmował remont drogi powiatowej nr 2918E w km 4+216-4+781 wraz z przepustem w km 4+299 w miejscowości Popień. Zgodnie z SIWZ droga powiatowa nr 2918E (klasy technicznej Z-zbiorcza) przebiegała w terenie niezabudowanym, posiadała jezdnię asfaltową o szerokości 5,0 m oraz obustronne pobocza gruntowe szerokości 0,75 wymagające remontu. Po obu stronach drogi usytuowane były rowy, odwodnienie drogi przebiegało powierzchniowo do rowów. Istniały zjazdy z drogi powiatowej na przyległe działki. Zamówienie obejmowało: sfrezowanie istniejącej warstwy ścieralnej o grubości 5 cm na całej szerokości przekroju poprzecznego 5,10 m. Na oczyszczoną podbudowę należało wykonać warstwę wiążącą o grubości 7 cm i warstwę ścieralną o grubości 5 cm. Jezdnia drogi zgodnie ze specyfikacją to przekrój poprzeczny daszkowy ze spadkami $i=2\%$. Pobocza obustronne podlegały remontowi. Pobocza o parametrach: szerokości 0,75 m i grubości 12 cm z kruszywa łamanego 0/31,5 mm ze spadkiem poprzecznym $i=6\%$. Zjazdy indywidualne do działek w śladzie istniejących (zniszczonych) z kruszywa łamanego 0/31,5 mm o grubości warstwy 15 cm. W km 4+299 znajdował się przepust DN1500 jednonotworowy usytuowany prostopadle do osi drogi. Zamówienie obejmowało przełożenie rur przewodowych DN1500 z rur żelbetowych celem likwidacji przemieszczeń względem siebie, rury popękane należało wymienić na nowe. Istniejącą ścianę wlotową ze względu na znaczne odchylenie od pionu należało rozebrać i po remoncie rur przewodowych przepustu odtworzyć. Ścianę wylotową należało oczyścić, ubytki w betonie uzupełnić zaprawą cementową - polimerową. Uzupełnić także ubytki betonowe gzymsu. Wszystkie elementy betonowe zasypane gruntem należało zabezpieczyć emulsjami bitumicznymi R+2P. Wszystkie odkryte powierzchnie betonowe ścian, powyżej zabezpieczenia z emulsji bitumicznej należało zabezpieczyć powłokami malarskimi akrylowymi nakładanymi dwukrotnie. W przestrzeni nad przepustem miała nastąpić wymiana gruntu na pospółkę. Stożki oraz skarpy nasypu na dł. $L=2.0$ m należało umocnić prefabrykatami betonowymi o wymiarach 0,4 m x 0,6 m typu AŻUR na betonie C12/15 grubości 10 cm. Otwory w płytach należało zahumusować i obsiać trawą. Na obiekcie miały zostać wykonane bariery N2 W2 na długości 16,0 m z każdej strony.

Termin wykonania zamówienia wynosił: do 31 października 2020 roku.

Nie przewidziano zawarcia umowy ramowej i nie dopuszczono do składania ofert częściowych i wariantowych.

O udzielenie zamówienia mogli się ubiegać wykonawcy, którzy nie podlegali wykluczeniu i spełniali warunki dotyczące: [1] w zakresie kompetencji i uprawnień do prowadzenia określonej działalności zawodowej – w tym zakresie nie wymagano spełnienia żadnego odrębnego warunku, o ile nie wynikało to z odrębnych przepisów, [2] zdolności technicznej i zawodowej – wykonawcy byli zobowiązani w okresie ostatnich 5 lat przed terminem składania ofert, a jeśli okres był krótszy w tym okresie, wykazać wykonanie trzech inwestycji budowlanych, polegających na wykonaniu robót budowlanych w

zakresie: remontu, przebudowy lub budowy dróg w technologii betonu asfaltowego, o wartości co najmniej 500.000,00 zł brutto na każde zadanie. Na potwierdzenie powyższego warunku wymagane było załączenie dokumentów potwierdzających, że roboty zostały wykonane zgodnie z zasadami sztuki budowlanej i prawidłowo ukończone. Zgodnie ze SIWZ zamawiający miał uznać ten warunek za spełniony w przypadku wykonawców, którzy dysponują osobą uprawnioną do pełnienia obowiązków kierownika budowy, posiadającą uprawnienia budowlane w specjalności drogowej bez ograniczeń wraz z wpisem do Izby samorządu zawodowego lub odpowiadające im równoważne uprawnienia budowlane wydane na podstawie wcześniej obowiązujących przepisów, a w przypadku wykonawców zagranicznych – uprawnienia budowlane do kierowania robotami równoważne do wyżej wskazanych. Wymagano także by wykonawca dysponował co najmniej następującym sprzętem: (a) rozkładarka do asfaltu – samobieżna maszyna robotnicza do układania nawierzchni asfaltowych o szerokości roboczej 5,5 m – min. 1 sztuk, (b) szczotki mechaniczne – min. 1 sztuk, (c) walec stalowy o masie min. 9 ton – min 1 sztuk, [3] sytuacji ekonomicznej i finansowej – wymagane było od wykonawców ubezpieczenie od odpowiedzialności cywilnej w zakresie prowadzonej działalności związanej z przedmiotem zamówienia na kwotę od jednego i wszystkich zdarzeń nie mniejszą niż 500.000,00 zł.

Ustalono wadium w wysokości 18.000,00 zł. Mogło być ono wniesione w: [1] pieniądzu, [2] poręczeniach bankowych lub poręczeniach spółdzielczej kasy oszczędnościowo – kredytowej, z tym, że poręczenia kasy nie zawsze stanowiło poręczenie pieniężne, [3] gwarancjach bankowych, [4] gwarancjach ubezpieczeniowych oraz [5] poręczeniach udzielanych przez podmioty, o których mowa w art. 6 b ust. 5 pkt 2 ustawy z dnia 9 listopada 2020 roku o utworzeniu Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości (Dz.U. 2020 r., poz. 299). Stwierdzono, że wadium zostało ustalone w prawidłowej wysokości zgodnie z zapisami art. 45 ust. 4 Pzp, który stanowi, że zamawiający określa kwotę wadium w wysokości nie większej niż 3% wartości zamówienia.

Termin składania ofert określono do dnia 10 września 2020 roku, godz. 10:30 w siedzibie Zamawiającego w pokoju nr 12, parter, otwarcie ofert nastąpiło tego samego dnia o godz. 10:15.

Ustalono wynagrodzenie ryczałtowe.

Ogłoszenie o zamówieniu zamieszczono w BZP w dniu 26 sierpnia 2020 roku, pod pozycją 578293-N-2020, a także tego samego dnia w BIP i na tablicy ogłoszeń w siedzibie zamawiającego.

Łącznie w wymaganym terminie do Starostwa Powiatowego w Brzezinach wpłynęło pięć ofert:

nr 1 – P.U.H. „DOMAX” Arkadiusz Mika, 42-283 Boronów, ul. Grabińska 8 – cena brutto 440.869,16 zł, okres gwarancji 60 miesięcy/ okres rękojmi 26 miesięcy, doświadczenie – 6 robót, wadium w formie gwarancji nr 908576928067 wystawionej przez Towarzystwo Ubezpieczeń i Reasekuracji Warta z dnia 3 wrzesień 2020 roku;

nr 2 – AGLET Sp. z o.o. 00-511 Warszawa, ul. Nowogrodzka 31 – cena brutto 387.596,36 zł, okres gwarancji 60 miesięcy/ okres rękojmi 60 miesięcy, doświadczenie – 7 robót, wadium w formie gwarancji nr 02GG06/0771/20/0104 wystawionej przez InterRisk Towarzystwo Ubezpieczeń Spółka Akcyjna Vienna Insurance Group z dnia 7 wrzesień 2020 roku;

nr 3 – Przedsiębiorstwo Budowy Dróg i Mostów ERBEDIM Sp. z o.o. – cena brutto 499.891,70 zł, okres gwarancji 60 miesięcy/ okres rękojmi 60 miesięcy, doświadczenie – 7 robót, wadium w formie gwarancji nr 02GG13/0016/20/0129 wystawionej przez InterRisk TU S.A. Vienna Insurance Group z dnia 7 września 2020 roku;

nr 4 –Zakład Remontowo Drogowy Sp. z o.o. Sp. K. 90—361 Łódź, ul. Piotrkowska 276 bud. A - cena brutto 374.710,15 zł, okres gwarancji 60 miesięcy/ okres rękojmi 60 miesięcy, doświadczenie 6 robót i więcej, wadium w formie gwarancji nr 1053056568/GWo/2020/071wystawionej przez Powszechny Zakład Ubezpieczeń Społecznych z dnia 9 września 2020 roku;

nr 5 –WŁODAN Andrzej Włodarczyk – cena brutto 447.182,21 zł, okres gwarancji 60 miesięcy/ okres rękojmi 60 miesięcy, doświadczenie 6 robót i więcej, wadium wniesione przelewem w dniu 9 września 2020 roku.

W dniu 10 września 2020 roku (...) ¹⁴ pracownik Wydziału Organizacji i Kadr Starostwa Powiatowego w Brzezinach sporządziła notatkę służbową, z której wynikało, że do dnia 10 września 2020 roku do godziny 10:30 na przedmiotowe zadanie inwestycyjne wpłynęło pięć ofert.

W dniu 10 września 2020 roku zamawiający sporządził informację z otwarcia ofert, zgodnie z art. 86 ust. 5 Pzp, podając jaką kwotę zamierza przeznaczyć na sfinansowanie zamówienia, czyli 626.000,00 zł brutto, a także wyszczególnił oferty, jakie wpłynęły w zakresie ww. postępowania. Informacja ta została zamieszczona na stronie internetowej Starostwa w dniu 15 września 2020 roku.

W dniu 10 września 2020 roku wszyscy oferenci złożyli oświadczenia o braku przynależności do grupy kapitałowej, o której mowa w art. 24 ust. 1 pkt 23 ustawy z żadnym z pozostałych Wykonawców.

Z postępowania nie został wykluczony żaden z wykonawców. W dniu 11 września 2020 roku Przewodniczący Komisji Przetargowej skierował do Zarządu Powiatu wnioski z wyszczególnieniem wykonawców wraz z oceną złożonych ofert. Określono, że po dokonaniu wstępnej analizy złożonych ofert za najkorzystniejszą uznano ofertę złożoną przez Zakład Remontowo Drogowy Sp. z o.o. Sp. K. 90-361 Łódź, ul. Piotrkowska 276 bud. A. We wniosku Komisja proponowała wezwać w/w wykonawcę do złożenia dokumentacji uzupełniającej, potwierdzającej gotowość wskazanego wykonawcy do realizacji przedmiotowego zadania.

W związku z powyższym w przedmiotowym postępowaniu wezwano do złożenia oświadczeń oraz dokumentów potwierdzających spełnienie warunków udziału w postępowaniu, tj. wypełnionych i podpisanych załączników nr 4, 5, 6 i 12 do SIWZ wraz z załączeniem wymaganych dowodów i dokumentów w trybie art. 26 ust. 2 ustawy Pzp, Zakład Remontowo Drogowy Sp. z o.o. Sp. K., 90-361 Łódź, ul. Piotrkowska 276 pismem nr DR 272.3.2020 z dnia 16 września 2020 roku.

Pismem z dnia 21 września 2020 roku (data wpływu do Starostwa 21 września 2020 roku) Zakład Remontowo Drogowy Sp. z o.o. Sp. K. uzupełnił oświadczenia i dokumenty o: [1] wykaz wykonanych robót zgodnie z załącznikiem nr 4 do SIWZ wraz z załącznikiem dowodów potwierdzających że roboty zostały prawidłowo wykonane, [2] wykaz osób, które będą uczestniczyć w wykonaniu zamówienia sporządzony zgodnie z załącznikiem nr 5 do SIWZ oraz [3] wykaz urządzeń technicznych/ narzędzi sporządzanych zgodnie z załącznikiem nr 6 do SIWZ. Ponadto w piśmie Wykonawca poinformował, że wskazany w wezwaniu z dnia 16 września 2020 roku załącznik nr 12

¹⁴ Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

do SWIZ – oświadczenie wykonawcy został złożony w dniu 10 września 2020 roku. W załączeniu do pisma przełożono kopię z potwierdzeniem wpływu do Zamawiającego.

W przekazanych do kontroli dokumentach znajdowały się oryginały ubezpieczeniowe gwarancji zapłaty wadium. Gwarancja ubezpieczeniowa zgodnie z art. 45 ust. 6 pkt. 4 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 roku Prawo zamówień publicznych (ustawa obowiązująca w czasie udzielania opisywanego zamówienia publicznego) jest jedną z form w jakich może zostać wniesione wadium w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego. Art. 46 ust. 1 ww. ustawy stanowi, że zamawiający zwraca wadium wszystkim wykonawcom niezwłocznie po wyborze oferty najkorzystniejszej lub unieważnieniu postępowania, z wyjątkiem wykonawcy, którego oferta została wybrana jako najkorzystniejsza (...). Ponadto zgodnie ze sporządzoną specyfikacją istotnych warunków zamówienia z dnia 26 sierpnia 2020 roku - „Zamawiający zwróci niezwłocznie wadium według zasad określonych w art. 46 ustawy Prawo zamówień publicznych (Rozdział XI, pkt. 5)”. **Z przepisów wynika więc, że zamawiający niezwłocznie po wyborze oferty najkorzystniejszej bądź po unieważnieniu postępowania o udzielenie zamówienia publicznego zobowiązany jest zwrócić gwarancję ubezpieczeniową wykonawcy który wniósł zabezpieczenie wadium w przedmiotowej formie, o ile jego oferta nie została wybrana jako najkorzystniejsza. Zwrot wadium powinien nastąpić faktycznie, co w przypadku wadium wniesionego w formie innej niż w pieniądzu oznacza konieczność zwrotnego przekazania wykonawcy przez zamawiającego oryginału dokumentu wadium. Zatem Zamawiający powinien dokonać zwrotu gwarancji ubezpieczeniowej poprzez zwrotne wydanie wykonawcy oryginału złożonego przez niego w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego dokumentu wadium.**

Zamawiający nie skorzystał z uprawnienia wynikającego z art. 90 ww. ustawy, tj. wyjaśnienia dotyczącego ceny wskazanej w ofercie. Nie skorzystał także z uprawnienia wynikającego z art. 90 ust. 1a. cytowanej ustawy który stanowi, że przypadku gdy cena całkowita oferty jest niższa o co najmniej 30% od: [1] wartości zamówienia powiększonej o należny podatek od towarów i usług, ustalonej przed wszczęciem postępowania zgodnie z art. 35 ust. 1 i 2 lub średniej arytmetycznej cen wszystkich złożonych ofert, zamawiający zwraca się o udzielenie wyjaśnień, o których mowa w ust. 1, chyba że rozbieżność wynika z okoliczności oczywistych, które nie wymagają wyjaśnienia; [2] wartości zamówienia powiększonej o należny podatek od towarów i usług, zaktualizowanej z uwzględnieniem okoliczności, które nastąpiły po wszczęciu postępowania, w szczególności istotnej zmiany cen rynkowych, zamawiający może zwrócić się o udzielenie wyjaśnień, o których mowa w ust. 1. Nie był do tego zobowiązany, gdyż średnia arytmetyczna wszystkich cen złożonych ofert nie była niższa o 30% nie była niższa niż wybrana oferta.

Ogłoszenie o wyniku przetargu zostało zamieszczone w dniu 23 września 2020 roku w BIP i na tablicy ogłoszeń w siedzibie zamawiającego. **Jako najkorzystniejszą wybrano ofertę nr 4 – Zakładu Remontowo Drogowy Sp. z o.o. Sp. K. z najniższą oferowaną ceną 374.710,15 zł. Suma punktów w kryteriach: [1] cena – 60,00 pkt., [2] oferty okres gwarancji – 20 pkt. oraz [3] doświadczenie 20,00, łącznie 100,00.**

Zgodnie z art. 91 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych - zamawiający wybiera ofertę najkorzystniejszą na podstawie kryteriów oceny ofert określonych w specyfikacji istotnych warunków zamówienia. W myśl ust. 2 tego przepisu kryteriami oceny ofert są cena albo cena i inne kryteria odnoszące się do przedmiotu zamówienia, w szczególności jakość, funkcjonalność, parametry techniczne, aspekty środowiskowe, społeczne, innowacyjne, serwis, termin wykonania zamówienia oraz koszty eksploatacji. W związku

z powyższym ceną jest obligatoryjnym, lecz nie jednym kryterium oceny ofert, którym może posłużyć się zamawiający przy wyborze oferty najkorzystniejszej. Prócz ceny zamawiający powinien co do zasady zastosować także inne kryteria odnoszące się do przedmiotu zamówienia (art. 91 ust. 2a ustawy Prawo zamówień publicznych). Podkreślić przy tym należy, iż wyliczenie innych niż cena kryteriów oceny ofert zawarte w art. 91 ust. 2 ustawy Prawo zamówień publicznych ma charakter przykładowy. Wynika to z użycia przez ustawodawcę w tym przepisie sformułowania „w szczególności”. W konsekwencji oznacza to, iż zamawiający może stosować także kryteria oceny ofert inne, niż wprost wymienione w art. 91 ust. 2 ww. ustawy. Określenie tych kryteriów wraz z przypisaniem im określonej wagi należy do zamawiającego. To sam zamawiający decyduje o zastosowaniu określonych kryteriów oceny ofert kierując się specyfiką przedmiotu zamówienia oraz potrzebą uzyskania zamówienia na najkorzystniejszych warunkach. Zgodnie z art. 91 ust. 2 ustawy Prawo zamówień publicznych określone przez zamawiającego kryteria oceny ofert winny odnosić się do przedmiotu zamówienia. Oznacza to, iż zamawiający nie może stosować dowolnych kryteriów oceny ofert, lecz tylko takie, które dotyczą oferowanej usługi, dostawy lub roboty budowlanej. Zgodnie z treścią art. 91 ust. 3 ustawy Prawo zamówień publicznych, kryteria oceny ofert nie mogą dotyczyć właściwości wykonawcy, a w szczególności jego wiarygodności ekonomicznej, technicznej lub finansowej. Z powołanego art. 91 ust. 3 ustawy Prawo zamówień publicznych wynika zakaz stosowania przy ocenie ofert kryteriów o charakterze podmiotowym. Oznacza to, iż właściwości wykonawcy ubiegającego się o zamówienie publiczne nie mogą być brane pod uwagę przy ocenie oferty najkorzystniejszej. Wskazać jednocześnie należy, iż zawarte w art. 91 ust. 3 ustawy Prawo zamówień publicznych wyliczenie niedopuszczalnych kryteriów ocen ma charakter przykładowy. Oznacza to, iż poza wiarygodnością ekonomiczną, techniczną lub finansową wykonawcy ubiegającego się o zamówienie, przy wyborze najkorzystniejszej oferty nie mogą być brane pod uwagę także inne kryteria odnoszące się do właściwości wykonawcy. Z powyższych względów należy uznać za niedopuszczalne w świetle art. 91 ust. 3 ustawy Prawo zamówień publicznych stosowanie przy wyborze najkorzystniejszej oferty takich kryteriów oceny ofert jak doświadczenie wykonawcy, czy też posiadanie przez wykonawcę znajomości określonej branży (tak też. P. Granecki: Prawo zamówień publicznych. Komentarz, Warszawa 2007, s. 266). Niedopuszczalne jest zatem zastosowanie jako kryteriów oceny ofert (art. 91 ust. 2 i 3 ustawy Prawo zamówień publicznych) takich aspektów jak doświadczenie wykonawcy, czy też posiadanie przez niego znajomości określonej branży, zdobytej w trakcie wykonywania podobnych zamówień dla podmiotów działających w określonej branży, jednak mogą one stanowić warunki udziału w postępowaniu (art. 22 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych). Posiadanie przez wykonawcę doświadczenia w realizowaniu określonych zamówień nie pozostaje bez znaczenia dla oceny możliwości udzielenia zamówienia publicznego temu wykonawcy. Zamawiający ma możliwość określenia warunków udziału w postępowaniu tak, aby zapewnić udzielenie zamówienia publicznego wykonawcy gwarantującemu należyte wykonanie zamówienia (Wyrok KIO z dnia 23 czerwca 2008 roku, sygn. akt KIO/UZP 561/08).

Dodatkowo należy wskazać, że stosownie do art. 91 ust. 2 pkt 5 ww. ustawy, kryteriami oceny ofert mogły być organizacja, kwalifikacje zawodowe i doświadczenie osób wyznaczonych do realizacji zamówienia, jeżeli mogą mieć znaczący wpływ na jakość wykonania zamówienia.

Zatem element doświadczenia mógł pojawić się w kontekście kryteriów oceny ofert, ale nie ogólnie jako doświadczenie wykonawcy, tylko w odniesieniu do osób wyznaczonych do realizacji zamówienia i wyłącznie w sytuacji kwalifikowanej, czyli pod warunkiem znaczącego wpływu na jakość wykonania

zamówienia. Powołany wpływ powinien być przez zamawiającego wykazany w SIWZ¹⁵.

W dniu 23 września 2020 roku sporządzono zawiadomienie o wyborze oferty, tj. Zakładu Remontowo Drogowego Sp. z o.o. Sp. K., które w tym samym dniu zamieszczono na stronach BIP oraz tablicy ogłoszeń w Starostwie Powiatowym w Brzezinach. Ogłoszenie o udzieleniu zamówienia zostało zamieszczone w Biuletynie Zamówień Publicznych w dniu 28 sierpnia 2019 roku pod nr 51018002-N-2019.

Akta kontroli str. 156-187: Specyfikacja Istotnych Warunków Zamówienia dotycząca kontrolowanego zadania została zatwierdzona przez Zamawiającego, tj. Wicestarostę Ryszarda Śliwkiewicza oraz Członka Zarządu Betę Kaczmarską dnia 26 sierpnia 2020 roku, kosztorys inwestorski.

Zgodnie z wyjaśnieniem z dnia 5 sierpnia 2021 roku nr OK.1710.4.2021 złożonym przez Sekretarz Powiatu Aleksandrę Frydrych oraz Starostę Renatę Kobierę „Zamawiający w zamówieniu publicznym na realizację zadania pn.: „Remont drogi powiatowej nr 2918 E w km 4+216 – 4+781 wraz z przepustem w km 4+299 w miejscowości Popień”, jako jedno z kryteriów oceny ofert, poza kryterium cena – 60% i okresu gwarancji -20% określił kryterium doświadczenia o wadze – 20%. Warunkiem koniecznym udziału w postępowaniu było wykonanie co najmniej 3 inwestycji budowlanych w zakresie: remontu, przebudowy lub budowy dróg w technologii betonu asfaltowego o wartości co najmniej 500.000,00 zł brutto na każde zadanie, natomiast najdłuższe punktowane doświadczenie – 6 robót i więcej. Oferta Wykonawcy, który wykazał największą ilość wykonanych otrzymała 20 pkt. w kryterium doświadczenie. Zamawiający określając kryterium doświadczenia brał pod uwagę przede wszystkim konieczność wykonania zadania (jak na rozmiar zadania) w krótkim czasie. Przedmiotem zamówienia był remont drogi powiatowej nr 2918 E w km 4+216 – 4+781 wraz z przepustem w km 4+299. Remont obejmował jezdnię 5,10 m oraz pobocza gruntowe o szerokości 0,75 m, odwodnienie drogi powierzchniowo do rowów, zjazdy z drogi na przyległe nieruchomości oraz remont przepustu. Zamawiający określił termin wykonania zadania do dnia 31 października 2020 roku (umowa zawarta 9 października 2020 roku) z uwagi na mogące ulec pogorszeniu warunki atmosferyczne. Wykonawca z większym doświadczeniem sprawniej wykona roboty, co zwiększa szansę na realizację zadania w terminie”.

Wyjaśnienie z dnia 5 sierpnia 2021 roku nr OK.1710.4.2021 złożonego przez Sekretarz Powiatu Aleksandrę Frydrych oraz Starostę Renatę Kobierę odnośnie udzielonego zamówienia publicznego stanowi załącznik nr 37 protokołu kontroli.

Uchwałą nr 65/2020 Zarządu Powiatu w Brzezinach z dnia 23 września 2020 roku w sprawie zatwierdzenia propozycji komisji przetargowej powołanej do przygotowania i przeprowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego realizowanego w trybie przetargu nieograniczonego na wykonanie zadania pn.: „Remont drogi powiatowej nr 2918 E w km 4+216- 4+781 wraz z przepustem w km 4+299 w miejscowości Popień” dokonano wyboru najkorzystniejszej oferty złożonej przez:

¹⁵ W wyroku z dnia 4 maja 2017 roku, sygn. KIO 763/17 Krajowa Izba Odwoławcza stwierdziła m.in., że „Kryterium odnoszące się do jakości personelu (zespołu) mającego wykonywać przedmiot zamówienia nie dotyczy i nie łamie zakazu zawartego w art. 91 ust. 3 Pzp - przy założeniu, że kryterium to zostanie prawidłowo sformułowane, tj. będzie się odnosiło do konkretnego personelu (zespołu) wyznaczonego do realizacji zamówienia, a nie ogólnie personelu wykonawcy bez wskazania jego powiązania z przedmiotem zamówienia i jego jakością. Tym samym kryterium to powinno być powiązane ze sposobem wykonania zamówienia, przykładowo jako element metodologii wykonania zamówienia.

Zakład Remontowo Drogowy Sp. z o.o. Sp. K. z siedzibą w Łodzi przy ul. Piotrkowskiej 276 bud. A.

Pismami z dnia 23 września Powiat Brzeziński poinformował wykonawców biorących udział w postępowaniu o wynikach przetargu na remont drogi powiatowej nr 2918 E w km 4+216- 4+781 wraz z przepustem w km 4+299 w miejscowości Popień.

W dniu 23 września 2020 roku Komisja przetargowa skierowała pismo nr DR 272.3.2020 do Wydziału Finansowego z wnioskiem o niezwłoczny zwrot wadium wniesionego przez: Spółkę z.o.o. WŁODAN Sp. z o.o. Sp. K. w kwocie 18.000,00 zł. W dniu 29 września 2020 roku dokonano przelewem zwrotu ww. wadium. **Nie dokonano zwrotów wadium wniesionych w formie gwarancji ubezpieczeniowych, oryginały znajdowały się w ofertach przekazanych kontrolującym.**

Ogłoszenie o udzieleniu zamówienia zamieszczono w BZP w dniu 20 października 2020 roku pod nr 510206355-N-2020. **Wadia wniesione w formie gwarancji ubezpieczeniowej nie były ujęte na koncie pozabilansowym. Zgodnie z ustnym wyjaśnieniem Inspektor Pauliny Gocek oraz Skarbnika Powiatu Tomasza Makowskiego w Starostwie Powiatowym w Brzezinach nie był prowadzony rejestr złożonych gwarancji.**

Umowa z wykonawcą oraz płatność za wykonawstwo

W dniu 9 października 2020 roku została zawarta umowa nr 18/2020 pomiędzy Powiatem Brzezińskim, a Zakładem Remontowo Drogowym Spółka z ograniczoną Sp.k. Określono wynagrodzenie ryczałtowe (zgodnie z ofertą wykonawcy) na kwotę brutto 374.710,15 zł. Gwarancja została ustalona na 60 miesięcy (licząc od dnia odbioru przedmiotu umowy), a zabezpieczenie należytego wykonania umowy na kwotę 18.735,51 (5% wynagrodzenia brutto) zostało wniesione w formie gwarancji bankowej nr 912700447004 z dnia 9 października 2020 roku. Terminy realizacji przedmiotu zamówienia: wykonawca zgłosi zamawiającemu gotowość do odbioru końcowego robót do dnia 31 października 2020 roku. Zgodnie z umową za datę zakończenia robót uznaje się dzień, w którym Wykonawca zgłosił gotowość do odbioru, pod warunkiem, że w pierwszym wyznaczonym przez Zamawiającego na odbiór przedmiotu umowy, odbiór ten zostanie dokonany bezusterkowo.

Wykonawca przekazał do Starostwa Powiatowego w Brzezinach (data wpływu 9 październik 2020 roku) ubezpieczeniową gwarancję należytego wykonania i właściwego usunięcia wad nr 912700447004 z dnia 8 października 2020 roku).

W dniu 16 listopada 2020 roku wpłynęło do Starostwa Powiatowego w Brzezinach pismo dotyczące zgłoszenia z dniem 16 listopada 2020 roku przez Wykonawcę firmę Zakład Remontowo Drogowy zakończenia robót budowlanych oraz gotowości do odbioru końcowego.

Protokół końcowy odbioru robót został spisany w dniu 24 listopada 2020 roku z adnotacją, że nie stwierdzono usterek.

W dniu 26 listopada 2020 roku do Starostwa Powiatowego w Brzezinach wpłynęła faktura nr 191/K/2020 z dnia 26 listopada 2020 roku wystawiona przez wykonawcę firmę Zakład Remontowo Drogowy Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Spółka Komandytowa za wykonanie zadania „Umowa nr 18/2020 z dnia 9 października 2020 roku remont drogi powiatowej nr 2918E w km 4+216 – 4 +781 wraz z przepustem w km 4+299 w miejscowości Popień” na kwotę 391.000,00 zł brutto, za którą zapłacono w dniu 23 grudnia 2020 roku.

Inwestycja była zrealizowana przy udziale środków z Fundusz Dróg Samorządowych kwota dofinansowania wyniosła 300.000,00 zł oraz pomocy finansowej z innych „jednostek samorządu terytorialnego” w wysokości 20.000,00 zł.

Zabezpieczenie środków na inwestycję

Plan wydatków dotyczący ww. inwestycji został wprowadzony na mocy uchwały nr XXVII/143/20 Rady Powiatu w Brzezinach z dnia 25 sierpnia 2020 roku (w sprawie zmiany budżetu Powiatu Brzezińskiego na 2020 rok) w tabeli nr 5 – załącznik nr 3 w dziale 600, rozdziale 60014 na kontrolowane zadanie środki w wysokości 650.000,00 zł jako planowane wydatki (w tym dochody własne jst 650.000,00 zł) oraz zmieniony uchwałami [1] nr XXIX/148/20 Rady Powiatu w Brzezinach z dnia 29 września 2020 roku w sprawie zmiany budżetu Powiatu w Brzezinach wprowadzono (tabela nr 5 – załącznik nr 3) w dziale 600, rozdziale 60014 na kontrolowane zadanie środki w wysokości 400.000,00 zł jako planowane wydatki (w tym dochody własne jst 200.000,00 zł oraz środki pochodzące z innych źródeł 200.000,00 zł – dotacja w ramach Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych oraz [2] nr XXXI/155/20 Rady Powiatu w Brzezinach z dnia 30 listopada 2020 roku w sprawie zmiany budżetu Powiatu Brzezińskiego na 2020 rok dokonano zmiany w wydatkach) w dziale 600, rozdziale 60014 na kontrolowane zadanie wprowadzono środki w wysokości 520.000,00 zł (w tym dochody własne jst 200.000,00 zł, pomoc finansowa z innych jst 20.000,00 zł oraz środki pochodzące z innych źródeł w wysokości 300.000,00 zł).

Wprowadzenie inwestycji do ewidencji środków trwałych

Inwestycja została wprowadzona na stan środków trwałych w dniu 31 grudnia 2020 roku dokumentem OT 5/2020 na stan – środka trwałego pod nazwą „Remont drogi powiatowej nr 2918E w km 4+216-4+781 wraz z przepustem”. Symbol układu klasyfikacyjnego 220 (numer inwentarzowy SP/321-011/20, stopa umorzeniowa 4,5%).

W ewidencji księgowej ww. operację ujęto na kontach: Wn 011 i Ma 080. Przyjęcie środka trwałego nastąpiło na podstawie dwóch faktur: nr 191/K/2020 z dnia 24 listopada 2020 roku oraz nr 30/2020 z dnia 25 listopada 2020 roku, z których ostatnia została zapłacona w dniu 23 grudnia 2020 roku, a protokół końcowego odbioru został sporządzony w dniu 24 listopada 2020 roku. **W dokumencie OT nie uwzględniono faktury nr 3/2019 z dnia 29 maja 2019 roku wystawionej przez Inżyniera JWW – Usługi Inżynierskie Jolanta Wilkowska-Wentlandt z siedzibą przy ul. Wigury 14 lok. 25, 90-319 Łódź, NIP: 728-108-43-62. Wystawiona ww. faktura dotyczyła zadania pon. „Wykonania dokumentacji projektowej: remont drogi powiatowej nr 2920E, nr 2918E, remont mostu na drodze powiatowej nr 2020E. Umowa nr 1/2019 z dnia 9 stycznia 2019 roku”.** Art. 28 ust. 8 ustawy o rachunkowości stanowi, że: „Cena nabycia i koszt wytworzenia środków trwałych w budowie, środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych obejmuje ogół ich kosztów poniesionych przez jednostkę za okres budowy, montażu, przystosowania i ulepszenia, do dnia bilansowego lub przyjęcia do używania, w tym również: [1] niepodlegający odliczeniu podatek od towarów i usług oraz podatek akcyzowy; [2] koszt obsługi zobowiązań zaciągniętych w celu ich finansowania i związane z nimi różnice kursowe, pomniejszony o przychody z tego tytułu.” **Zgodnie z powyższym przepisem koszt dotyczący wykonania dokumentacji projektowo – kosztorysowej ww. inwestycji powinien zostać uwzględniony w dokumencie OT nr 5 z dnia 31 grudnia 2020 roku „Przyjęcie środka trwałego” - Remont drogi powiatowej nr 2918E w km 4+216-4+78 wraz z przepustem w km 4+305 w miejscowości Popień”. Natomiast z uwagi na to, że środek trwały już istniał, koszt wykonania dokumentacji projektowo- kosztorysowej powinien zwiększać wartość drogi powiatowej nr 2918E.**

Zgodnie z wyjaśnieniem przesłanym drogą e-mail w dniu 30 lipca 2021 roku przez osobę zatrudnioną na stanowisku inspektora w Wydziale Finansowym Starostwa Powiatowego w Brzezinach „odnośnie OT nr 5 Remont drogi powiatowej nr 2918E w km

4+216-4+781 wraz przepustem w km 4+305 miejscowości Popień informujemy, iż inwestycja dotyczyła drogi, która była już na stanie”.

Art. 31 ust. 1 ustawy o rachunkowości stanowi, że „wartość początkową stanowiącą cenę nabycia lub koszt wytworzenia środka trwałego powiększają koszty jego ulepszenia, polegającego na przebudowie, rozbudowie, modernizacji lub rekonstrukcji i powodującego, że wartość użytkowa tego środka po zakończeniu ulepszenia przewyższa posiadaną przy przyjęciu do używania wartość użytkową, mierzoną okresem używania, zdolnością wytwórczą, jakością produktów uzyskiwanych przy pomocy ulepszonego środka trwałego, kosztami eksploatacji lub innymi miarami.” **Zatem inwestycja wprowadzona na stan środków trwałych w dniu 31 grudnia 2020 roku dokumentem OT 5/2020 na stan – środka trwałego pn. „Remont drogi powiatowej nr 2918E w km 4+216-4+781 wraz z przepustem”, powinna zwiększać wartość początkową istniejącego środka trwałego (łącznie z dodatkowymi kosztami dotyczącej tej inwestycji w odpowiedniej części z faktury nr 3/2019 z dnia 29.05.2019 roku wystawionej przez Inżyniera JWW – Usługi Inżynierskie Jolanta Wilkowska-Wentlandt z siedzibą przy ul. Wigury 14 lok. 25, 90-319 Łódź, NIP: 728-108-43-62).**

W zakresie badanego zamówienia publicznego nie były przeprowadzane kontrole przez instytucje współfinansujące.

X. EWIDENCJA MAJĄTKU GMINY. INWENTARYZACJA

1. ZASADY EWIDENCJI SKŁADNIKÓW MAJĄTKOWYCH (EWIDENCJA ILOŚCIOWA, ILOŚCIOWO–WARTOŚCIOWA)

Zasady wyceny i ewidencji składników majątkowych obowiązujące na dzień przeprowadzania kontroli w Starostwie Powiatowym w Brzezinach określono w zarządzeniu nr 1 Starosty Brzezińskiego z dnia 2 stycznia 2014 roku w sprawie ustalenia dokumentacji przyjętych zasad (polityki) rachunkowości w Starostwie Powiatowym w Brzezinach wraz z aneksem nr 1 z dnia 2 stycznia 2014 roku oraz aneksem nr 2 z dnia 4 stycznia 2016 roku.

Zgodnie z powyższymi, za środki trwałe uważano grunty, budynki, budowle i inwestycje w obcych obiektach, maszyny, urządzenia, środki transportu oraz inne kompletne i zdadne do użytku w momencie przyjęcia do używania przedmioty o przewidywanym okresie używania dłuższym niż rok, przeznaczone na potrzeby własne jednostki. Składniki majątku są ewidencjonowane analitycznie z uwzględnieniem dziewięciu grup rodzajowych Klasyfikacji Środków Trwałych w ujęciu ilościowo – wartościowym, a ich stan na koniec każdego roku obrotowego uzgadniany jest z saldem końcowym konta 011.

Środki trwałe amortyzowano przy zastosowaniu stawek określonych w przepisach o podatku dochodowym od osób prawnych. Pozostałe środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne o wartości nieprzekraczającej wielkości ustalonej w przepisach o podatku dochodowym od osób prawnych umarzono w całości w momencie ich oddania do używania.

Obowiązujące w kontrolowanej jednostce przyjęto metodę liniową amortyzacji środków trwałych według stawek określonych rozporządzeniem Rady Ministrów w sprawie Klasyfikacji Środków Trwałych.

Według instrukcji sporządzania, obiegu i kontroli dokumentów księgowych wprowadzonej zarządzeniem nr 7/2009 Starosty Brzezińskiego z dnia 23 marca 2009 roku, do udokumentowania ruchu środków trwałych służą następujące dowody księgowe: protokół przyjęcia środka trwałego (OT), protokół przekazania środka trwałego (PT), protokół likwidacji środka trwałego (LT).

Środki trwałe o wartości nie przekraczającej wysokości ustalonej w przepisach do ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych ewidencjonowane są ilościowo – wartościowo w księgach pomocniczych, które stanowią konta analityczne do konta 013 – pozostałe środki trwałe.

2. EWIDENCJA ŚRODKÓW TRWAŁYCH – KONTO 011.

Urządzenia księgowe

Zasady prowadzenia ewidencji składników majątkowych w urządzeniach księgowych wynikały z obowiązującego w jednostce zakładowego planu kont, w zakresie odnoszącym się do kont zespołu 0 – majątek trwały, który to zespół zawiera konta 011, 013, 020, 030, 071, 072, 073, 080.

Przyjęto następujące metody prowadzenia ewidencji analitycznej rzeczowych składników aktywów obrotowych:

- ewidencja ilościowo wartościowa – środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne o wartości powyżej 10.000,00 zł,
- ewidencja ilościowo wartościowa – pozostałe środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne o wartości do 10.000,00 zł,
- ewidencja ilościowa – wyposażenie o wartości poniżej 100,00 zł.

Majątek kontrolowanej jednostki stanowiły środki trwałe, pozostałe środki trwałe, wartości niematerialne i prawne, udziały w spółce z o.o. (szpital) oraz środki trwałe w budowie.

Szczegółową ewidencję środków trwałych (**011**) stanowi księga inwentarzowa prowadzona przy użyciu programu „Środki trwałe”, z uwzględnieniem podziału na poszczególne grupy rodzajowe środków trwałych w porządku chronologicznym. Numer inwentarzowy ustala się następująco: 0/00/000/0 gdzie 0/00/000 gdzie 0 - oznacza grupę środka trwałego, 00 - podgrupa środka trwałego, 000 - rodzaj środka trwałego, 0 - numer zapisu w książce środków trwałych. Ponadto ujęto w niej nazwę środka trwałego i jego krótką charakterystykę, datę i źródło nabycia w danym roku budżetowym, datę, symbol i numer dowodu, wartość początkową, zmiany wartości początkowej (data symbol i numer dowodu), wskaźnik umorzenia, dane dotyczące skreślenia z ewidencji (data, symbol i numer dowodu oraz sposób likwidacji).

Analiza zapisów w książce środków trwałych wykazała, że ujęte w niej zostały nieruchomości i drogi, których właścicielem była kontrolowana jednostka.

Udokumentowanie obrotów na kontach (zwiększenia, zmniejszenia) - 2020 rok

Strukturę majątku trwałego Powiatu Brzezińskiego (ustaloną na podstawie bilansu oraz ewidencji księgowej za 2020 rok) według wartości brutto obrazuje poniższa tabela:

Lp.	Wyszczególnienie	Stan na 01.01.2020 rok	Zwiększenia środków trwałych	Zmniejszenie środków trwałych	Stan na 31.12.2020 rok
Środki trwałe zaewidencjonowane na koncie 011					

1	Grunty- grupa „0”	953.880,00	4.400,00	0,00	958.280,00
2	Budynki- grupa „1”	25.195.129,90	0,00	44.400,00	25.150.729,90
3	Budowle- grupa „2”	25.320.546,23	1.729.363,40	199.272,30	26.850.637,33
4	Kotły (...)- grupa „3”	31.865,07	0,00	0,00	31.865,07
5	Maszyny i urządzenia- grupa „4”	265.236,69	0,00	0,00	265.236,69
6	Specjalistyczne maszyny (...) Grupa „5”	1.059.676,21	11.193,00	0,00	1.070.869,21
7	Urządzenia techniczne – grupa „6”	14.464,56	0,00	0,00	14.464,56
8	Środki transportu- grupa „7”	712.579,35	0,00	86.931,10	625.648,25
9	Narzędzia, przyrządy (...)- grupa „8”	1.261.646,08	0,00	18.248,21	1.243.397,87
	Ogółem	54.815.024,09	1.744.956,40	348.851,61	56.211.128,88
Środki trwałe (programy i licencje) zaewidencjonowane na koncie 020					
	Programy komputerowe	182.434,66	12.193,08	8.894,08	185.733,66
Razem (konto 011,020)		54.997.458,75	1.757.149,48	357.745,69	56.396.862,54

W 2020 roku nastąpił wzrost majątku Powiatu Brzezińskiego w stosunku do 2019 roku wskutek przyjęcia środków trwałych, powstałych w wyniku zakończonych inwestycji lub zakupu. Zwiększenia środków trwałych na dzień 31 grudnia 2020 roku wynosiły 1.744.956,40 zł, natomiast zmniejszenia wynosiły 348.851,61 zł.

W celu sprawdzenia dokumentacji stanowiącej podstawę dokonywania zwiększeń i zmniejszeń wartości majątku w 2020 roku, skontrolowano pięć operacji, które stanowiły 63% ogólnej kwoty zwiększeń oraz 57% ogólnej kwoty zmniejszeń. Wyniki analizy przedstawiono w formie tabelarycznej.

Zestawienie zwiększeń i zmniejszeń środków trwałych zaewidencjonowanych w 2020 roku (konto 011) stanowi załącznik nr 38 protokołu kontroli.

Na podstawie analizy wybranej próby dokumentacji stwierdzono, że:

- dowody księgowe dotyczące przyjęcia środka trwałego, zawierały wymagane podpisy osób odpowiedzialnych za powierzone mienie,
- przyjęcia na stan składników majątkowych, pochodzących z zakupu bądź z zakończonych inwestycji, dokonywano na podstawie druku OT (przyjęcia środka trwałego). Załącznikami do OT były: akty notarialne, faktury, protokoły wyceny, decyzje,
- likwidacji środków trwałych oraz wykreślenia z ewidencji środków trwałych dokonywano na podstawie druku LT (likwidacja środka trwałego), do którego załączono protokół wybrakowania, protokół likwidacji,
- nowo przyjęte środki grupowano zgodnie z obowiązującą Klasyfikacją Środków Trwałych, z zastosowaniem odpowiednich stawek umorzeniowych,
- **odnotowano przypadki niewłaściwego określenia nazwy środka trwałego. W stosowanym nazewnictwie składników majątkowych często posługiwano się nadaną nazwą zadania inwestycyjnego, w wyniku którego powstał nowy środek trwałych bądź ulepszano istniejący składnik majątku, np.: „Remont drogi powiatowej nr 2940E w m. Popień” wartość 399.856,00 zł (nr inwentarzowy SP/321-011/20).** Zgodnie z art. 31 ust. 1 ustawy o rachunkowości, wartość początkową stanowiącą cenę nabycia lub koszt wytworzenia środka trwałego powiększają koszty jego ulepszenia, polegającego na przebudowie, rozbudowie, modernizacji lub rekonstrukcji i powodującego, że wartość użytkowa

tęgo środka po zakończeniu ulepszenia przewyższa posiadaną przy przyjęciu do używania wartość użytkową, mierzoną okresem używania, zdolnością wytwórczą, jakością produktów uzyskiwanych przy pomocy ulepszonego środka trwałego, kosztami eksploatacji lub innymi miarami. Natomiast w odniesieniu do nowo powstałych środków trwałych zastosowanie mają przepisy art. 3 ust. 1 pkt 15 ustawy o rachunkowości, ilekroć mowa o środkach trwałych - rozumie się przez to, z zastrzeżeniem pkt 17, rzeczowe aktywa trwałe i zrównane z nimi, o przewidywanym okresie ekonomicznej użyteczności dłuższym niż rok, kompletne, zdatne do użytku i przeznaczone na potrzeby jednostki. Zalicza się do nich w szczególności: a) nieruchomości - w tym grunty, prawo użytkowania wieczystego gruntu, budowle i budynki, a także będące odrębną własnością lokale, spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego oraz spółdzielcze prawo do lokalu użytkowego, b) maszyny, urządzenia, środki transportu i inne rzeczy, c) ulepszenia w obcych środkach trwałych, d) inwentarz żywy;

- **stwierdzono przypadki przyjęcia na stan składników majątku Starostwa Powiatowego i przekazania środków trwałych w tym samym dniu innej jednostce do użytkowania wytworzonych bądź zakupionych środków trwałych, np.: w dniu 31 grudnia 2020 roku przyjęto na stan środków trwałych na podstawie dokumentu OT 4/2020 środek trwały pn. modernizacja sali gimnastycznej w Zespole Szkół Ponadpodstawowych, co zarejestrowano w urządzeniach księgowych na podstawie dokumentu PT1/2020 pod tą samą datą, co data przyjęcia na stan majątkowy. Wykonana inwestycja była związana ulepszeniem infrastruktury budynków użytkowanych przez ww. placówkę oświatową.** W toku kontroli ustalono, że wartość ww. budynków została zaewidencjonowana w księgach rachunkowych ww. jednostki oświatowej. Kontrolujące wskazują, że zgodnie z obowiązującymi zasadami rachunkowości, konto 011 - środki trwałe, służy do ewidencji stanu oraz zwiększeń i zmniejszeń wartości początkowej środków trwałych związanych z wykonywaną działalnością jednostki, w tym przypadku Starostwa Powiatowego a nie jednostki oświatowej. Ponadto zgodnie z definicją zawartą w art. 3 ust. 1 pkt. 15 ustawy o rachunkowości, jeśli mowa o środkach trwałych - rozumie się przez to, z zastrzeżeniem pkt 17, rzeczowe aktywa trwałe i zrównane z nimi, o przewidywanym okresie ekonomicznej użyteczności dłuższym niż rok, kompletne, zdatne do użytku i przeznaczone na potrzeby jednostki. W analizowanym przypadku użytkującą dany środek trwały była jednostka oświatowa. W sytuacji wytworzenia bądź zakupu przez Starostwa Powiatowe środka trwałego dla powiatowej jednostki organizacyjnej, operacje w zakresie zakończenia inwestycji i przekazania jej na stan majątku innej jednostki powinny odzwierciedlać konta: Wn 800, Ma 080 w kwocie poniesionych wydatków na wytworzenie danego środka trwałego na podstawie protokołu przekazania (PT) podpisanego przez kierowników obydwóch jednostek,
- zmiany w stanie analizowanych składników majątkowych, zaewidencjonowano w ujęciu syntetycznym i analitycznym,
- na koniec każdego roku uzgadniano ewidencję analityczną z ewidencją syntetyczną, poprzez zsumowanie poszczególnych składników środków trwałych (analitika) według grup, podgrup i rodzajów dla konta 011. Uzgodnioną analitykę porównywano ze saldem konta syntetycznego 011.

3. INWENTARYZACJA

Instrukcja inwentaryzacyjna. Terminy przeprowadzania inwentaryzacji

Zagadnienie związane z przeprowadzeniem inwentaryzacji uregulowano w Instrukcji inwentaryzacyjnej w Starostwie Powiatowym w Brzezinach wprowadzonej zarządzeniem nr 20a/2020 Starosty Brzezińskiego z dnia 23 listopada 2020 roku.

W instrukcji określono terminy i częstotliwość przeprowadzenia inwentaryzacji i metody przeprowadzania inwentaryzacji, opisano obieg dokumentów dotyczących inwentaryzacji przeprowadzonej metoda „spis z natury” oraz rozliczeń różnic inwentaryzacyjnych, uprawnienia i obowiązki Przewodniczącego komisji inwentaryzacyjnej oraz zespołów spisowych.

Celem przeprowadzenia inwentaryzacji było ustalenie rzeczywistego stanu składników majątkowych jednostki, w tym: dokonanie spisu rzeczowych i pieniężnych składników majątkowych, uzgodnienie sald aktywów i pasywów, ich wyceny, rozliczenie stanu rzeczywistego ze stanem ewidencyjnym, rozliczenie osób materialnie odpowiedzialnych oraz ocena ich przydatności do użytku.

Częstotliwość przeprowadzania inwentaryzacji określona w instrukcji, była zgodna z unormowaniami wynikającymi w art. 26 ust. 3 ustawy o rachunkowości. Zgodnie z § 9 instrukcji inwentaryzacyjnej spisu z natury środków trwałych znajdujących się na terenie strzeżonym, z wyjątkiem gruntów i środków trwałych do których dostęp jest znacznie utrudniony przeprowadza się raz na dwa lata.

Zgodnie z obowiązującą instrukcją rzeczywisty stan aktywów i pasywów jednostki ustala się w drodze:

- spisu z natury – środków trwałych (z wyjątkiem gruntów i środków trwałych, do których dostęp jest znacznie utrudniony) znajdujących się na terenie niestrzeżonym (co roku), maszyn i urządzeń objętych inwestycją rozpoczętą znajdujących się na terenie niestrzeżonym, materiałów, składników majątkowych objętych ewidencją ilościową, składników majątkowych będących własnością obcych jednostek; pozostałych środków trwałych objętych ewidencją ilościowo - wartościową (na terenie strzeżonym raz na 2 lata),
- potwierdzenia sald – obejmujące środki pieniężne zgromadzone na rachunkach bankowych, należności, za wyjątkiem tytułów publiczno-prawnych, należności spornych, należności od pracowników, pożyczek i kredytów, własnych składników majątkowych powierzonych kontrahentom,
- weryfikacji stanu ewidencyjnego - grunty i trudno dostępne oglądowi środki trwałe, wartości niematerialne i prawne, należności sporne i wątpliwe, należności i zobowiązania z tytułu rozrachunków publicznoprawnych, należności i zobowiązania wobec pracowników, inne aktywa i pasywa, jeżeli przeprowadzenie ich spisu z natury lub uzgodnienie z przyczyn uzasadnionych nie było możliwe - drogą porównania danych ksiąg rachunkowych z odpowiednimi dokumentami i weryfikacji wartości tych składników.

Załączniki do ww. zarządzenia stanowiły: [1] oświadczenie osoby materialnie odpowiedzialnej za powierzone składniki majątkowe dotyczące ujęcia w ewidencji składników majątkowych, przekazania ich do księgowości, przygotowania pola spisowego do spisu z natury zgodnie z postanowieniami Instrukcji inwentaryzacyjnej oraz zgłoszenia zastrzeżeń co do powierzonego mienia oraz składu zespołu spisowego, [2] oświadczenie osoby materialnie odpowiedzialnej dotyczące spisania wszystkich składników majątkowych znajdujących się w polu spisowym oraz nie wnoszenia uwag i

zaostżeń do wyników spisu i sposobu jego przeprowadzenia, [3] sprawozdanie z przebiegu spisu z natury oraz [4] protokół z rozliczenia wyników, sprawozdanie opisowe z przebiegu spisu z natury, [5] protokół z posiedzenia komisji inwentaryzacyjnej w sprawie różnic inwentaryzacyjnych, inwentaryzacji przeprowadzonej w drodze spisu z natury.

Zapisami § 14 instrukcji kierownik jednostki wskazał, że inwentaryzację składników majątku metodą „spis z natury” należało przeprowadzić przy użyciu skanera kodu kreskowego umieszczonego na przedmiotach podlegających ewidencji w programie „Środki trwałe”. **Wytyczne w zakresie obowiązkowych czynności związanych ze ustaleniem stanu rzeczywistego aktywów jednostki i porównaniem go z danymi ewidencji księgowej, zawierały wiele błędnych informacji, które miały zastosowanie do spisu z natury wykonywanego metodą standardową, tj. poprzez ręczny wpis na arkusz spisowy. Według zapisów przedmiotowej instrukcji wymagano aby:**

- cyt. „druki arkuszy spisowych podlegają szczególnej ewidencji i kontroli, przewidzianej dla druków ścisłego zarachowania, z tym że stają się drukami ścisłego zarachowania dopiero z chwilą ponumerowania. Ewidencję arkuszy spisu z natury prowadzi się w specjalnie założonej w tym celu książce druków ścisłego zarachowania”. Kontrolujące wskazują, że cechą charakterystyczną dla druków ścisłego zarachowania jest nadany numer ewidencyjny przed jego wydaniem i użyciem w określonym celu, co uniemożliwia zmianę istotnych dla danego zdarzenia zapisów w nim umieszczonych,
- cyt. „Bezpośrednio po ustaleniu ilości składników majątku zespół spisowy dokonuje odpowiednich wpisów na arkuszu spisowym. Wyniki spisu należy ujmować na arkuszach w sposób trwały.”, podczas gdy zacytowany skanerem kod kreskowy eksportowany jest do programu „Środki trwałe” informacje te są przetwarzane, a następnie wygenerowany jest dokument w postaci „arkusza spisowego”. W procesie tym niedopuszczalne są jakiegokolwiek zmiany co do cech danego składnika majątku takich jak: ilość, wartość nazwa, numer inwentarzowy,
- cyt. „W razie stwierdzenia w toku kontroli wrywkowej lub w późniejszym czasie nierzetelności spisu podczas wyceny wyników spisu w Wydziale Finansowym, należy zarządzić jego ponowne przeprowadzenie całości lub części”, co przy technice elektronicznej „spisu z natury” wycena składnika odbywa się automatycznie w trakcie przetwarzania danych zebranych w trakcie prowadzonych prac inwentaryzacyjnych.

Powyższe wskazuje, że zapisy instrukcji inwentaryzacyjnej mogą wprowadzać w błąd członków zespołów spisowych oraz innych pracowników uczestniczących w pracach inwentaryzacyjnych na poszczególnych jej etapach.

Prawidłowość przeprowadzenia i rozliczenia inwentaryzacji

Zarządzeniem nr 20 Starosty Brzezińskiego z dnia 23 listopada 2020 roku powołano Przewodniczącego Komisji Inwentaryzacyjnej w Starostwie Powiatowym w Brzezinach w osobie Sekretarza Powiatu.

Zarządzeniem nr 21/2020 Starosty Brzezińskiego z dnia 24 listopada 2020 roku w sprawie przeprowadzenia inwentaryzacji w Starostwie Powiatowym w Brzezinach na wniosek Przewodniczącego powołano sześciu pracowników Starostwa powierzając im funkcję członków komisji inwentaryzacyjnej. Spośród ww. członków kierownik jednostki ustalił skład trzech zespołów spisowych (dwuosobowych) oraz rodzaj składników – majątku (środki trwałe i wyposażenie), które należało zinwentaryzować na określonych

polach spisowych. Porównanie stanu rzeczywistego ze stanem ewidencyjnym ustalono na dzień 31 grudnia 2020 roku.

Zapisami § 5 zarządzenia, kierownik jednostki zobowiązał Skarbnika Powiatu do zinwentaryzowania pozostałych aktywów i pasywów metodą potwierdzenia salda bądź weryfikacji sald z dokumentacją źródłową. W pracach tych mieli uczestniczyć również członkowie Komisji Inwentaryzacyjnej.

Przedmiotowe zarządzenie nie określało ram czasowych dla wykonania ww. zadań, jak również terminu rozliczenia wyników inwentaryzacji oraz czynności jakie należało wykonać i udokumentować na potwierdzenie ustalonych wyników w stwierdzonym stanie majątkowym kontrolowanej jednostki. Również zapisy instrukcji inwentaryzacyjnej w tym zakresie były bardzo lakoniczne i powielały jedynie wytyczne zawarte w art. 26 ustawy o rachunkowości.

Inwentaryzacja przeprowadzana drogą spisu z natury

Kontrola dokumentacji źródłowej dotyczącej inwentaryzacji metodą spisu z natury wykazała, że:

- spis z natury przeprowadzono w dniu 31 grudnia 2020 roku przy użyciu skanera kodu kreskowego, poprzez wczytanie cech identyfikujących danego składnika majątku z etykiet na nim umieszczonych,
- arkusze spisowe były oznaczone numerem arkusza, niemniej jednak arkusz nie posiadał cech druku ścisłego zarachowania,
- na arkuszu „spisu z natury” rejestrowano składniki majątku znajdujące się na danym polu spisowym,
- rzeczywisty stan składników ustalony w drodze spisu z natury był zgodny ze stanem księgowym na dzień 31 grudnia 2020 roku,
- na arkuszach spisowych wskazywano nazwę jednostki (umieszczono pieczęć jednostki) oraz nazwę pola spisowego, skład zespołu spisowego, osobę materialnie odpowiedzialną, datę rozpoczęcia i zakończenia spisu, numer kolejny pozycji, nazwę przedmiotu spisywanego, jednostkę miary oraz stwierdzoną ilość (poszczególne składniki majątku wykazywano w arkuszach spisowych w pojedynczych sztukach), wartość, nadany numer inwentarzowy oraz adnotację o ostatniej pozycji spisowej z danego pola inwentarzowego,
- osoby odpowiedzialne materialnie złożyły, wymagane zapisami instrukcji inwentaryzacyjnej, oświadczenia,
- poszczególne zespoły spisowe przedstawiły sprawozdanie opisowe z przebiegu spisu z natury z danego pola spisowego,
- **odnotowano przypadki zarejestrowania w arkuszach spisu z natury składnika majątku bez wskazania jego wartości, co potwierdzały zapisy analitycznej ewidencji księgowej pozostałych środków trwałych, np. poz. 24 str. 2 arkusza nr 1 – monitor philips 190V3L SP/1719/2019, numer inwentarzowy SB W 01376/PS, szt. 1, cena jednostkowa 0,00, wartość 0,00, brak uwag.** Powyższe naruszało zapisy załącznika nr 2 obowiązującej polityki rachunkowości, zgodnie z którym rzeczowe aktywa trwałe (środki trwałe oraz pozostałe środki trwałe oraz środki w budowie) wycenia się w przypadku ujawnienia ich w trakcie inwentaryzacji, według posiadanych dokumentów z uwzględnieniem zużycia, a w przypadku ich braku według wartości godziwej oraz zapisy § 17 pkt 12 obowiązującej instrukcji inwentaryzacyjnej, zgodnie z którą wypełniony arkusz spisu z natury powinien zawierać co najmniej: (...) cenę za jednostkę miary i wartość wynikającą z przemnożenia ilości składników majątku stwierdzonej w czasie spisu przez cenę jednostkową. Komisja uzgadnia cenę z pracownikiem Wydziału Finansowego. Zostaje ustalona na podstawie ksiąg rachunkowych (...). **Powyższą**

nieprawidłowość odnotowano w odniesieniu do: poz. 19 str. 1 arkusza spisowego nr 1, poz. 31-34 str. 2, poz. 17 str. 3, poz. 19 str. 4 arkusza spisowego nr 2, poz. 3, str. 6 poz. 20 str. 8 arkusza spisowego nr 3, poz.3 str. 10 arkusza spisowego nr 4, poz. 1, 6-7, 11-16, 20-21 str. 1, poz. 14 str. 4, poz. 9, 17, 37 str. 5, poz. 5, 16 str. 7, poz. 7 str. 8 arkusza spisowego nr 5, poz. 12 str. 6, poz. 15 str. 8 arkusz spisowego nr 6, poz. 2 str. 1, poz. 2 str. 1 arkusza spisowego nr 7, co naruszało zapisy § 17 pkt 12 obowiązującej instrukcji inwentaryzacyjnej, zgodnie z którą wypełniony arkusz spisu z natury powinien zawierać co najmniej: (...) cenę za jednostkę miary i wartość wynikającą z przemnożenia ilości składników majątku stwierdzonej w czasie spisu przez cenę jednostkową. Komisja uzgadnia cenę z pracownikiem Wydziału Finansowego. Zostaje ustalona na podstawie ksiąg rachunkowych (...).

Wyjaśnienie Starosty Brzezińskiego w sprawie braku wyceny składników majątku stanowi załącznik nr 39 protokołu kontroli.

Jak wyjaśniła kierownik jednostki cyt. „ regały, krzesła, stoły szafy, szafki i biurka wykazane na arkuszach „spisu z natury” przejęte zostały po urzędzie rejonowym (pomocnicza jednostka wojewódzkich organów administracji rządowej istniejące od 1990 roku), które stanowiły bazę do powstania powiatów (ustawa z dnia 5 czerwca 1998 roku o samorządzie powiatowym). Wartość 0,00 zł wynika z przeprowadzonej reformy weszła w życie z dniem 1 stycznia 1995 roku polegająca na wymianie polskiego pieniądza w stosunku 1:10000. W roku 2021 zostanie powołana komisja, której celem będzie wycena wszystkich niewycenionych składników wyposażenie.”

Odnosząc się do powyższych wyjaśnień kontrolujące wskazują, że wyceniony składnik majątku, którego wartość była znana również podlegał przeliczeniu uwzględniając denominację pieniądza. W przypadku ustalenia jego wartości poniżej najniższej jednostki pieniężnej, należało zaokrąglić ją do kwoty 1 grosza.

- wartość zarejestrowanego w arkuszach spisowych majątku ruchomego (środki trwałe oraz pozostałe środki trwałe) wynosiła 2.665.531,41 zł,
- **na odrębnym zestawieniu pn. „środków podlegających likwidacji na dzień 31.12.2020 r.” ujęto składniki majątku o dużym stopniu zużycia (135 pozycji) na łączną kwotę 121.721,65 zł, które w znaczącej części stanowił sprzęt elektroniczny oraz wyposażenie pomieszczeń biurowych o wartości jednostkowej od 11.800,00 zł do 73,80 zł oraz meble biurowe wykazane w poz. 40-41, 43-45, 56-57, 63, 107, 123, 126 zestawienia bez ich wyceny wartościowej. Przedmiotowa specyfikacja zawierała dane w zakresie: numeru inwentarzowego, nazwy składnika majątku oraz jego wartości (w odniesieniu do składników majątku wycenionego) i była podpisana przez wszystkich członków Komisji inwentaryzacyjnej oraz Skarbnika Powiatu. Kontrolujące wskazują, że ww. składniki majątku, zgodnie z art. 26 ust. 1 ustawy o rachunkowości oraz obowiązującej instrukcji inwentaryzacyjnej, na dzień prowadzonych czynności inwentaryzacyjnych stanowiły część aktywów kontrolowanej jednostki i należało je zinwentaryzować metodą spisu z natury, a ewentualne wskazania co do ich likwidacji powinny być zawarte w kolumnie „uwagi” arkusza spisowego bądź w protokołach z przebiegu „spisu z natury” z uzasadnieniem przedstawianych wniosków o ich likwidację. Ponadto sprzęt elektroniczny, przed jego likwidacją, powinien być przekazany do ekspertyzy celem ustalenia jego faktycznego stopnia zużycia oraz oszacowania kosztów ewentualnej naprawy. Wyjaśnienie Starosty Brzezińskiego w sprawie nieuwzględnienie części składników majątkowych w inwentaryzacji przeprowadzonej metoda „spis z natury”.**

Wyjaśnienie Starosty Brzezińskiego w sprawie zaniechania zinwentaryzowania części składników majątku stanowi załącznik nr 39 protokołu kontroli.

Kierownik jednostki przedstawił wyjaśnienie o następującej treści, cyt. „W roku 2019 zakupiony został program „Środki trwałe” i rozpoczęto czynności związane z prowadzeniem środków trwałych i pozostałych środków trwałych do programu. Czynności polegające na wprowadzaniu środków trwałych i pozostałych środków trwałych oraz uzgadnianie zapisów księgowych w programie z zapisami w księgach, trwały do października 2020 r. W okresie tym wykonano znakowanie wyposażenia kodami kreskowymi, umożliwiającymi użycie w czasie inwentaryzacji czytników i przygotowanie arkuszy spisowych. W trakcie czynności związanych ze znakowaniem wyposażenia zebrano zużyte technicznie i technologicznie (nienadające się do dalszej eksploatacji) środki trwałe i wyposażenie rozmieszczone w pięciu lokalizacjach Starostwa Powiatowego w Brzezinach. W związku z tym, iż likwidacje zużytego wyposażenia zostały przeprowadzone w roku 2013 i w roku 2018 i dotyczyły niewielkiej ilości zużytego głównie sprzętu elektronicznego, a w roku 2016 po przeprowadzonej inwentaryzacji nie sporządzono wykazu sprzętu zużytego przeznaczonego do likwidacji, w chwili obecnej koniecznym stało się przeprowadzenie likwidacji sprzętu zużytego, nienadającego się do użytkowania ani naprawy w ilości i o wartości wykazanej w tabeli Środki podlegające likwidacji (zużyty) na 31 grudnia 2020 r. Powyższy sprzęt nie został spisany na arkuszach spisowych ze względu na brak możliwości określenia osób materialnie odpowiedzialnych za poszczególne składniki (brak możliwości przypisania do poszczególnych osób) z powodu wysokiej rotacji pracowników i zbyt długi czas pomiędzy likwidacjami. Należy w tym miejscu zaznaczyć, że wszystkie sprzęty zostały złożone, zabezpieczone i przygotowane do pracy Komisji Likwidacyjnej działającej przy Starostwie Powiatowym w Brzezinach. Termin przeprowadzenia likwidacji sprzętu zaplanowany został na październik/listopad 2020 roku, kiedy to w Polsce wystąpił jesienny wzrost zachorowań na COVID – 19, ze względu na bezpieczeństwo pracowników zrezygnowano z wyznaczenia terminu rozpoczęcia pracy Komisji Likwidacyjnej przy Starostwie Powiatowym w Brzezinach. Obawy o bezpieczeństwo pracowników były uzasadnione ze względu na fakt wystąpienia w tym okresie dwóch potwierdzonych przypadków zachorowań na COVID – 19 wśród pracowników Starostwa Powiatowego w Brzezinach, jeden z pracowników nieobecny z tytułu choroby od 27.10.2020 r. do 5.11.2020 r., stan drugiego z pracowników, wchodzącej w skład Komisji Likwidacyjnej wymagał hospitalizacji (29.10.2020 - 12.11.2020 - leczenie szpitalne oraz 13.11.2020 - 09.12.2020 - nieobecność z tytułu choroby pracownika). W związku z panującą sytuacją epidemiczną w Polsce wykonanie powyższych czynności i przeprowadzenie inwentaryzacji z zachowaniem wszelkich zasad sanitarnych wymagało podjęcia wielu innych dodatkowych czynności i znacznie wydłużyło czas ich wykonywania. W związku z poprawą sytuacji epidemicznej w kraju, zmniejszeniem ilości zachorowań w dniu 20 kwietnia 2021 r. Przewodniczący Komisji Inwentaryzacyjnej przekazał Komisji Likwidacyjnej działającej przy Starostwie Powiatowym w Brzezinach wykaz sprzętu przeznaczonego do likwidacji celem weryfikacji i likwidacji.” ,

- **zgodność pozostającego w dyspozycji Zespołu Szkół Ponadpodstawowych w Brzezinach sprzętu, tj. Ploter OCE, potwierdził dyrektor placówki oświatowej, niemniej jednak brak wskazania wartości ww. urządzenia oraz numeru inwentarzowego, ilości sztuk oraz ogólnej kwoty przekazanego do użytku składnika majątkowego nie pozwalała na prawidłową weryfikację danych ewidencji księgowej ze stanem faktycznym,**
- **zestawienie sprzętu przekazanego w użyczenie Powiatowemu Centrum Zdrowia w Brzezinach Sp. z o.o. ze wskazaniem: numeru inwentarzowego, nazwy składnika oraz jego wartości (łączna wartość użyczonego majątku to 1.185.572,55 zł), zawierało pieczęć nagłówkową ww. podmiotu oraz**

tylko parafkę osoby potwierdzającej stan użytych składników majątku Powiatu Brzezińskiego. Kontrolujące wskazują, że opisany wyżej sposób poświadczenia zgodności stanu ewidencyjnego składników majątkowych będących w użyczeniu, poddaje pod wątpliwość poprawność wykonania czynności inwentaryzacyjnych, gdyż przekazując ww. sprzęt w użyczenie pełną odpowiedzialność za jego prawidłowe przechowywanie oraz korzystanie ponosi kierownik jednostki przyjmujący do użytkowania składniki majątku. W związku z tym potwierdzenie zgodności stanu rzeczywistego ze stanem ewidencyjnym oddającego w użyczenie powinna dokonać osoba zatrudniona na tym stanowisku na dzień prowadzonych czynności weryfikacyjnych w sposób nie pozostawiający wątpliwości co do jej kompetencji bądź pracownik, któremu przekazano w tym zakresie odpowiedzialność i obowiązki.

- **wykaz „środków trwałych znajdujących się w użyczeniu na dzień 31.12.2020 r.” na łączną wartość 73.165,79 zł, na którą składały się: komputer (17 szt.) oraz urządzenie do drukowania dużych nakładów (szt. 1). Przedmiotowy dokument podpisał Skarbnik Powiatu Tomasz Makowski. Brak wskazania podmiotu, któremu przekazano ww. składniki majątku w użyczenie jak również brak potwierdzenia ze strony użytkownika o posiadanym sprzęcie bądź zinwentaryzowanie ww. składników majątkowych metodą weryfikacji w uzasadnionych okolicznościach poprzez porównanie danych ewidencji księgowej z odpowiednimi dokumentami świadczy, że nie zostały one zinwentaryzowane, czym naruszono postanowienia zawarte w zarządzeniu nr § 5 zarządzenia nr 21/2020 Starosty Brzezińskiego z dnia 24 listopada 2020 roku w sprawie przeprowadzenia inwentaryzacji w Starostwie Powiatowym w Brzezinach w związku z art. 26 ust. 1 pkt 3 ustawy o rachunkowości, zgodnie z którym jednostki przeprowadzają na ostatni dzień każdego roku obrotowego inwentaryzację: środków trwałych, do których dostęp jest znacznie utrudniony, gruntów oraz praw zakwalifikowanych do nieruchomości, należności spornych i wątpliwych, a w bankach również należności zagrożonych, należności i zobowiązań wobec osób nieprowadzących ksiąg rachunkowych, z tytułów publicznoprawnych, a także aktywów i pasywów niewymienionych w pkt 1 i 2 oraz wymienionych w pkt 1 i 2, jeżeli przeprowadzenie ich spisu z natury lub uzgodnienie z przyczyn uzasadnionych nie było możliwe – drogą porównania danych ksiąg rachunkowych z odpowiednimi dokumentami i weryfikacji wartości tych składników.** Przewodnicząca Komisji Inwentaryzacyjnej, która protokołem z dnia 4 stycznia 2021 roku poinformowała kierownika jednostki o zgodności stanu księgowego składników majątku odnotowanych na koncie 011 – środki trwałe oraz na koncie 013 – pozostałe środki trwałe ze stanem rzeczywistym, nie odniosła się do jakichkolwiek napotkanych trudności związanych z przeprowadzeniem inwentaryzacji ww. składników majątku uznając przedmiotowe zestawienie za prawidłowe i spełniające wymogi określone dla metody inwentaryzacyjnej „potwierdzenie sald”. Powyższą nieprawidłowość stwierdzono w odniesieniu do składników majątku wykazanych w zestawieniu pn. „Środki trwałe znajdujące się na Policji na 31.12.2020 r.” na łączną wartość 11.243,71 zł (komputery przenośne szt. 2),
- w dniu 4 stycznia 2020 roku Przewodnicząca Komisji Inwentaryzacyjnej przedstawiła protokół z rozliczenia wyników inwentaryzacji przeprowadzonej w drodze spisu z natury, w którym stwierdziła, że ustalony stan rzeczywisty składników majątkowy jest zgodny ze stanem ewidencyjnym ustalonym na dzień 31 grudnia 2020 roku. Protokół z adnotacją Skarbnika Powiatu o braku zastrzeżeń do przeprowadzonej inwentaryzacji, zatwierdził kierownik jednostki.

Wyjaśnienie w sprawie zatwierdzenia przez kierownika jednostki wyników inwentaryzacji składników majątku – środków trwałych oraz pozostałych środków trwałych *stanowi załącznik nr 25 protokołu kontroli.*

Jak wyjaśniła zapytana, cyt. „Protokół z rozliczenia wyników inwentaryzacji przeprowadzonej w drodze „spisu z natury” zatwierdzony przez Starostę informował o zgodności stwierdzonego stanu rzeczywistego składników majątku ze stanem księgowym, środki ujęte w wykazie „środków trwałych znajdujących się w użyczeniu na dzień 31 grudnia 2020r.” na łączną wartość 140.031,05 zł, nie zostały potwierdzone przez ich użytkowników, ze względu na fakt, iż te środki od wielu lat (około roku 2003) pozostają w użyczeniu, ze względu na utrzymujący się wysoki poziom zachorowań na COVID – 19 i pracę zdalną pracowników jednostki, również ze względu na bezpieczeństwo pracowników Starostwa Powiatowego w Brzezinach jak i osób, z którymi tych uzgodnień należy dokonać zrezygnowano z wykonania czynności potwierdzenia posiadania środków w użyczeniu.”

Inwentaryzacja przeprowadzana metodą otrzymania od banków i uzyskania od kontrahentów potwierdzeń prawidłowości wykazanego w księgach rachunkowych jednostki stanu tych aktywów

Na podstawie dokumentacji inwentaryzacyjnej przeprowadzonej metodą otrzymania „potwierdzenia salda” według stanu na dzień 31 grudnia 2020 roku ustalono, że Bank Spółdzielczy w Andrespolu Oddział w Brzezinach, w dniu 12 stycznia 2021 roku, przedstawił stanu środków pieniężnych na rachunkach bankowych prowadzonych dla rozliczeń Powiatu Brzezińskiego oraz Starostwa Powiatowego w Brzezinach.

Inwentaryzacja przeprowadzona metodą porównania danych ksiąg rachunkowych z odpowiednimi dokumentami i weryfikacji tych składników.

W odniesieniu do inwentaryzacji aktywów i pasywów według stanu na dzień 31 grudnia 2020 roku przeprowadzonej metodą „weryfikacji”, tj. porównania danych ksiąg rachunkowych z odpowiednimi dokumentami stwierdzono, że:

- czynności w tym zakresie ograniczono do sporządzenia zestawienia uwzględniającego następujące dane: numer konta, nazwa konta, stan przed weryfikacją, stan po weryfikacji, uwagi. Przedmiotowy protokół uwzględniał jedynie salda kont bilansowych ksiąg Starostwa Powiatowego, potwierdzając ich zgodność, co poświadczył swym podpisem Skarbnik Powiatu (brak daty wykonania czynności weryfikacyjnych). Szczegółowe ustalenia w zakresie części składowych sald aktywów i pasywów zawarto w specyfikacji sald ujętych w protokole weryfikacji aktywów i pasywów na dzień 31 grudnia 2020 rok. **Analiza zapisów przedmiotowej specyfikacji wykazała, że część należności powinna być zinwentaryzowana metodą „potwierdzenia salda”, np.: saldo konta 201-1-2-2/3534 strona Wn w kwocie 4.327,32 zł oraz saldo konta 201/1-2-1/3534 strona Wn w kwocie 4.425,54 zł należność wynikająca z niezapłaconych faktur:PB/SP/308/2019, PB/SP/10/2020, PB/SP/22/2020, PB/SP/47/2020, PB/SP/72/2020, PB/SP/96/2020 wystawionych na Communal Service za najem pomieszczenia garażowego w budynku 2425/2 położonym w Brzezinach ul. M. Skłodowskiej 6 za m-c XII/2019 oraz I, II, III, IV, V/2020, część salda konta 221-1-1 strona Wn w kwocie 845,91 zł należność z tytułu udziału w wypłacie zasądzonych rent oraz odszkodowania za błędy w sztuce lekarskiej NZOZ MEDAB wraz z odsetkami, część salda konta 221-1-2 strona Wn w kwocie 22,56 zł należność wynikająca z faktury korygującej nr SP2/2018/01/117 wystawionej dla Powiatowego Centrum Zdrowia w Brzezinach, część salda konta 221-1-1 strona Wn w kwocie 2.932,86 zł w tym należność za utrzymanie wychowanka w rodzinie zastępczej, MOPS**

Łódź ul. Piotrkowska w wysokości 2.776,00 zł, należność za utrzymanie wychowanka w rodzinie zastępczej, MOPS Brzeziny w wysokości 100,00 zł, należność za utrzymanie wychowanka w rodzinie zastępczej, Gmina Dmosin w wysokości 56,68 zł, należność z tytułu faktury korygującej nr 3/KOR/2019 Towarzystwo Budownictwa Społecznego w Brzezinach w wysokości 22,68 zł. Powyższe naruszało art. 26 ust. 1 pkt 2 ustawy o rachunkowości, zgodnie z którym - jednostki przeprowadzają na ostatni dzień każdego roku obrotowego inwentaryzację (...) należności, (...), z zastrzeżeniem pkt 3, oraz powierzonych kontrahentom własnych składników aktywów - drogą (...) uzyskania od kontrahentów potwierdzeń prawidłowości wykazanego w księgach rachunkowych jednostki stanu tych aktywów oraz wyjaśnienia i rozliczenia ewentualnych różnic. **Skarbnik Powiatu nie wskazał przeszkód zinwentaryzowania ww. należności metodą „potwierdzenia salda”, z uwagi na fakt, że wierzyciele prowadzili pełne księgi rachunkowe, należy uznać, że zastosowano niewłaściwą metodę inwentaryzacji ww. aktywów jednostki,**

- weryfikację sprzętu komputerowego i audiowizualnego oddanego w użyczenie rodzinom zastępczym w ramach projektu „Wsparcie dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej w okresie epidemii Covid-19” ograniczono do sporządzenia zestawienia informującego o użytkowniku (nazwisko i imię przedstawiciela rodziny zastępczej podpisującego umowę), numerze umowy, cechach identyfikacyjnych przekazanego sprzętu oraz ilości sztuk. Przedmiotowe zestawienie podpisali: Starosta Brzeziński - Renata Kobiera, Dyrektor Powiatowego Centrum, Pomocy Rodzinie - Magdalena Adamska i Skarbnik Powiatu Tomasz Makowski. Uzupełnieniem powyższego była specyfikacja sporządzona przez Skarbnika Powiatu uwzględniająca dane w zakresie: numer inwentarzowy sprzętu, jego nazwę oraz cenę. łączna wartość składników majątku wskazanych w zestawieniu to 66.865,26 zł. Przedmiotowe dokumenty nie zawierały informacji o przeprowadzonej weryfikacji dokumentacji źródłowej ze stanem ewidencji księgowej i jej wynikach, co było wymagane art. 27 ustawy o rachunkowości, przeprowadzenie i wyniki inwentaryzacji należy odpowiednio udokumentować i powiązać z zapisami ksiąg rachunkowych,
- **udokumentowane czynności inwentaryzacyjne w zakresie weryfikacji części sald, nie spełniały wymogów określonych art. 26 ust. 1 pkt 3 ustawy o rachunkowości,** zgodnie z którym jednostki przeprowadzają na ostatni dzień każdego roku obrotowego inwentaryzację (...) aktywów i pasywów niewymienionych w pkt 1 i 2 oraz wymienionych w pkt 1 i 2, jeżeli przeprowadzenie ich spisu z natury lub uzgodnienie z przyczyn uzasadnionych nie było możliwe - drogą porównania danych ksiąg rachunkowych z odpowiednimi dokumentami i weryfikacji wartości tych składników. **W odniesieniu do salda konta 020 sporządzono zestawienie programów komputerowych o cechach środka trwałego ze wskazaniem jego nazwy i wartości początkowej, natomiast wartości niematerialne i prawne umarżane całkowicie w momencie przyjęcia ich do użytkowania wskazano jedynie łączną ich wartość, potwierdzając zgodność stanu księgowego z zapisami księgi inwentarzowej, co oznacza że kontrolowana jednostka dokonała uzgodnienia sumy sald kont analitycznych (konta 020) z saldem konta syntetycznego (konto 020 - wartości niematerialne i prawne) na ostatni dzień bilansowy. Powyższe wskazuje, że zaniechano przeprowadzenia inwentaryzacji ww. składników majątku, na podstawie decyzji Starosty Brzezińskiego wyrażonej w zarządzeniu nr 21/2020 z dnia 24 listopada 2020 roku. Ww. nieprawidłowość stwierdzono w odniesieniu do salda: konta 030 - długoterminowe aktywa finansowe, konta 080 - środki trwałe w budowie, część salda konta 221-1-2 - należności z tytułu dochodów budżetowych: należności z tytułu refundacji kosztów pobytu**

- dziecka w rodzinie zastępczej (...)¹⁶ na kwotę 51.863,22 zł i (...)¹⁷ na kwotę 11.000,00 zł. Brak udokumentowanych czynności weryfikacyjnych, które potwierdziłyby istnienie dokumentów źródłowych, na podstawie których odnotowano należności i zobowiązania oraz rzeczowe i materialne prawa własności aktywów jednostki, nie spełniały wymogu określonego ww. przepisem prawa w związku z powyższym należy uznać, że inwentaryzacja ta nie została przeprowadzona. Powyższą nieprawidłowość stwierdzono w odniesieniu do salda: 221-1 wraz z analitykami: 6, 8, 9, 10, 19, 222-1 – rozliczenie dochodów budżetowych, 226-1 – długoterminowe należności budżetowe, 234 – pozostałe rozrachunki z pracownikami, konta 240 – pozostałe rozrachunki,**
- **czynności weryfikacyjne w odniesieniu do gruntów oraz składników majątku z grupy „I” i grupy „II” – trudno dostępne oglądowi ograniczono do sporządzenia wykazu tych składników poprzez wskazanie nazwy składnika i jego wartości, co nie spełniało wymogów art. 26 ust. 1 pkt 3 ustawy o rachunkowości, zgodnie z którym jednostki przeprowadzają na ostatni dzień każdego roku obrotowego inwentaryzację: (...) środków trwałych, do których dostęp jest znacznie utrudniony, gruntów oraz praw zakwalifikowanych do nieruchomości, należności spornych i wątpliwych, a w bankach również należności zagrożonych, należności i zobowiązań wobec osób nieprowadzących ksiąg rachunkowych, z tytułów publicznoprawnych, a także aktywów i pasywów niewymienionych w pkt 1 i 2 oraz wymienionych w pkt 1 i 2, jeżeli przeprowadzenie ich spisu z natury lub uzgodnienie z przyczyn uzasadnionych nie było możliwe - drogą porównania danych ksiąg rachunkowych z odpowiednimi dokumentami i weryfikacji wartości tych składników. Ponadto § 8 ust. 1 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, wymagał aby inwentaryzacja nieruchomości, umożliwiła porównanie danych wynikających z ewidencji księgowej z ewidencją odpowiednio gminnego, powiatowego i wojewódzkiego zasobu nieruchomości,**
 - **stwierdzono przypadki zastosowania błędnej metody inwentaryzacji składników majątku. W dokumencie pn. „Środki trwałe niepodlegające spisowi z natury na 31.12.2020 r.” pod poz. 118 (ostatnia pozycja zestawienia) i pod poz. 120 wskazano środek trwały „napęd do bram ” o wartości jednostkowej 1.525,00 zł (każda). Powyższe naruszało zapisy art. 26 ust. 1 pkt 1 ustawy o rachunkowości - jednostki przeprowadzają na ostatni dzień każdego roku obrotowego inwentaryzację: (...) środków trwałych (...) z zastrzeżeniem pkt 3, (...) - drogą spisu ich ilości z natury, wyceny tych ilości, porównania wartości z danymi ksiąg rachunkowych oraz wyjaśnienia i rozliczenia ewentualnych różnic. **Metoda ta powinna być stosowana do składników****

¹⁶ Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹⁷ Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

- niezwiązanych na trwałe z gruntem, który to „spis z natury” ma potwierdzić, że dany składnik majątku znajduje się w wyznaczonym polu spisowym,**
- **nadane nazwy części środków trwałych wykazane w ww. dokumencie były ogólne, bez wskazania cech danego składnika, a ich wartość uwzględniała kilka przedmiotów majątkowych o podobnych właściwościach użytkowych, np.: poz. 75 wskazano składnik o nazwie „drogi powiatowe” wartość 1.547.595,06 zł, natomiast pod poz. 83 składnik o nazwie „drogi” o wartości 1.724.660,08 zł. Powyższe dane były tożsame z zapisami książki inwentarzowej odpowiednio: numer inwentarzowy 00120/ST (poz. 81 księgi inwentarzowej), numer inwentarzowy 00207/ST (poz. 82 księgi inwentarzowej). Brak cech charakteryzujących dany środek trwały, tj.: oznaczenia numeru działki bądź nadanych oznaczeń drogi i wskazania nazw miejscowości, przez które przebiega jest niezbędne do prawidłowej weryfikacji składników majątku w trakcie prowadzonych czynności inwentaryzacyjnych. Ponadto kontrolujące wskazują, że zapisy ksiąg analitycznych są uszczegółowieniem zapisów syntetycznych, w związku z tym każdy składnik majątkowy powinien być ujęty pod osobną pozycją rejestrową,**
 - **pod poz. 80 ww. zestawienia wskazano składnik „drogi powiatowe” o wartości 341.190,42 zł, natomiast w księgach inwentarzowych odpowiednikiem tej pozycji była poz. 91 o numerze inwentarzowym 00214/ST o nazwie „przebudowa dróg”. Jak z powyższego wynika weryfikacja składników majątku była niestaranna, gdyż według zapisów księgi inwentarzowej poniesione nakłady w kwocie 341.190,42 zł stanowiły zwiększenia istniejących już środków trwałych i powinny one być uwzględnione w wartości zarejestrowanych już składników majątku – konkretnych dróg. Powyższe naruszało art. 3 ust. 1 pkt 16 ustawy o rachunkowości, zgodnie z którym ilekroć mowa o środkach trwałych w budowie - rozumie się przez to zaliczane do aktywów trwałych środki trwałe w okresie ich budowy, montażu lub ulepszenia już istniejącego środka trwałego,**
 - **pod poz. 77 wskazano składniki majątku „lokale mieszkalne M. Skłodowskiej Curie 10, 12” o wartości 170.900,00 zł, natomiast według ksiąg inwentarzowych na powyższą wartość składały się lokale mieszkalne położone przy ul. M. Skłodowskiej nr 10 lokal 3 (nr inwentarzowy 00145/ST o wartości 16.300,00 zł) oraz przy ul. M. Skłodowskiej nr 12 lokal 26 (nr inwentarzowy 00154/ST o wartości 30.700,00 zł), lokal 27 (nr inwentarzowy 00156/ST o wartości 41.600,00 zł), lokal 26 (nr inwentarzowy 00154/ST o wartości 30.700,00 zł), lokal 7 (nr inwentarzowy 00151/ST o wartości 44.200,00 zł). Inwentaryzacja ww. składników majątku powinna być wykonana w sposób określony w § 8 ust. 1 ww. rozporządzenia w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej.**

Należy wskazać, że zgodnie z art. 10 ust. 1 ustawy o rachunkowości „w sprawach nieuregulowanych przepisami ustawy, przyjmując zasady (politykę) rachunkowości, jednostki mogą stosować krajowe standardy rachunkowości wydane przez Komitet Standardów Rachunkowości. W przypadku braku odpowiedniego standardu krajowego, jednostki, inne niż wymienione w art. 2 ust. 3, mogą stosować MSR.” Zgodnie z Krajowymi Standardami Rachunkowości nr 11 z 3 kwietnia 2017 r. „Środki trwałe” (Dziennik Urzędowy Ministra Rozwoju i Finansów z 2017 roku, poz. 105) pkt. 10.18. Metodą weryfikacji inwentaryzuje się: [1] grunty, a także prawa wieczystego użytkowania gruntów oraz spółdzielcze prawa do lokali mieszkaniowych i użytkowych; weryfikacja polega tu na sprawdzeniu, czy jednostka dysponuje dokumentami, potwierdzającymi jej tytuł prawny do gruntu o określonej lokalizacji i

powierzchni lub tytuł do praw, czy w ciągu okresu nastąpiły zmiany w tym zakresie, a w konsekwencji – czy w księgach rachunkowych prawidłowo wykazano wartość gruntu i praw, [2] środki trwałe trudno dostępne (np. podziemne urządzenia sieciowe, podziemne zbiorniki, kanały, kable, konstrukcje podwodne), dla których ze względu na ich rodzaj umiejscowienie nie zachodzi niebezpieczeństwo zaginięcia lub kradzieży; weryfikacja polega na potwierdzeniu ich istnienia, przydatności lub dokonanych ulepszeń na podstawie odpowiednich dowodów oraz informacji służb technicznych itp.,

- **zaniechano weryfikacji sald konta 240 -1-2 – sumy depozytowe, na którym odnotowano min. zobowiązania wymagalne, dla których roszczenia do ich zwrotu, na podstawie art. 118 Kodeksu cywilnego, uległy przedawnieniu, tj.: zabezpieczenia należytego wykonania robót z lat 2015-2020 – 9 pozycji sald, wadium przyjętych na rachunek depozytów w latach 2016-2020 – 26 pozycji sald, czym naruszono art. 26 ust. 1 pkt 3 ustawy o rachunkowości. Zestawienie tytułów dłużnych odnotowanych na ww. koncie zawarto w tabeli *stanowiącej załącznik nr 24 protokołu kontroli,***
- **zaniechano zinwentaryzowania sald zespołu „2” odnotowanych na ostatni dzień roku obrachunkowego 2020 w księgach rachunkowych Powiatu Brzezińskiego na kontach. Powyższe było wymagane zapisami § 37 obowiązującej instrukcji inwentaryzacyjnej oraz art. 26 ust. 1 pkt 3 ustawy o rachunkowości.**

Wyjaśnienie Starosty Brzezińskiego w zakresie zaniechania zinwentaryzowania ww. aktywów, *stanowi załącznik nr 40 protokołu kontroli.*

Jak przedstawiła w swoim wyjaśnieniu zapytana, w odniesieniu do przeprowadzonych prac inwentaryzacyjnych udokumentowanych protokołem weryfikacji aktywów i pasywów ksiąg rachunkowych Starostwa Powiatowego, czynności weryfikacyjne ograniczono do wyspecyfikowania tytułów należności i zobowiązań bądź składowych sald danego konta bilansowego. Nie wykonano działań polegających na potwierdzeniu sald z podmiotami prowadzącymi pełne księgi rachunkowe. Weryfikację ich stanu przeprowadzono poprzez powiązanie zapisów księgowych z dokumentami źródłowymi, wyniki udokumentowano poprzez sporządzenie specyfikacji sald kont rozrachunkowych. Wpływ na powyższą sytuację miał fakt wystąpienia w miesiącach: listopad, grudzień 2020 roku epidemii COVID-19 i występujące poprzez to utrudnienia w wykonywaniu bieżących prac poprzez realizację zadań w formie pracy zdalnej, co w konsekwencji utrudniało właściwą pracę jednostki. Zgodność sald analitycznych z saldem konta syntetycznego, w szczególności konta rozrachunkowe i środki trwałe trudnodostępne oglądowi i grunty ustalono poprzez porównanie z danymi zawartymi w księgach rachunkowych, w tym z kartami poszczególnych środków trwałych. Brak wskazania daty wykonania czynności spowodowane jest faktem, iż wszelkie dokumenty zostały sporządzone na dzień 31 grudnia 2020 roku i tą datą został opatrzony utworzony dokument. Natomiast zatwierdzający podpis Starosty Brzezińskiego jako osoby ponoszącej pełną odpowiedzialność w zakresie inwentaryzacji aktywów i pasywów został złożony 04.01.2021 r. (protokół z rozliczenia wyników inwentaryzacji przeprowadzonej w drodze spisu z natury). W ramach inwentaryzacji sald kont zespołu „2” w jednostce Starostwo na ostatni dzień roku obrotowego 2020 sporządzono tabelę pod nazwą „Protokół weryfikacji aktywów i pasywów na dzień 31.12.2020”, w której dokonano między innymi ogólnego porównania kont 201, 221, 240 w której podano stany wyżej wymienionych kont przed weryfikacją i po weryfikacji opatrzoną podpisem Głównego Księgowego. Jednocześnie do dokumentacji z przeprowadzonej inwentaryzacji załączono opis kont pod nazwą „Protokół weryfikacji aktywów i pasywów na dzień 31.12.2020”, który zawierał szczegółowy opis należności/zobowiązań ujętych na kontach: 201, 221, 240 wraz z danymi źródłowymi na podstawie, których powstała należność/zobowiązanie.

Podobną specyfikację sporządzono w przypadku kont zespołu „2” w Jednostce Samorządu Terytorialnego, jednakże nie dołączono materiałów do dokumentacji z inwentaryzacji. Zaistniała sytuacja ma związek z utrudnioną pracą związaną z wystąpieniem pandemii COVID-19 oraz pracą zdalną pracowników jednostki, co w konsekwencji utrudniało przepływ informacji oraz dokumentów pomiędzy pracownikami i wydziałami Starostwa Powiatowego w Brzezinach.

Odnosząc się do przywoływanego przez Starostę Brzezińskiego argumentu dotyczącego napotkanych utrudnień w prowadzonych czynnościach inwentaryzacyjnych wskutek wprowadzonych obostrzeń związanych z sytuacją pandemii COVID-19, należy wskazać że art. 26 ust. 1 pkt. 3 ustawy o rachunkowości umożliwił przeprowadzenie inwentaryzacji w sposób zgodny z przepisami prawa stanowiąc cyt. „Jednostki przeprowadzają na ostatni dzień każdego roku obrotowego inwentaryzację: (...)a także aktywów i pasywów niewymienionych w pkt 1 i 2 oraz wymienionych w pkt 1 i 2, jeżeli przeprowadzenie ich spisu z natury lub uzgodnienie z przyczyn uzasadnionych nie było możliwe - drogą porównania danych ksiąg rachunkowych z odpowiednimi dokumentami i weryfikacji wartości tych składników”. Wskazówki w zakresie możliwości zastosowania uproszczeń w trakcie inwentaryzacji przedstawiło Ministerstwo Finansów w odpowiedzi na pytanie zamieszczone na swojej stronie. Ministerstwo Finansów podkreśla, iż jednostka powinna dołożyć wszelkich starań, aby inwentaryzację składników aktywów przeprowadzić drogą spisu z natury przy zachowaniu zasad bezpieczeństwa koniecznych dla jej przeprowadzenia. Przeprowadzenie inwentaryzacji metodą weryfikacji zamiast spisu z natury powinno dotyczyć tylko wyjątkowych sytuacji. Jedną z takich przesłanek może być potencjalne ryzyko epidemiczne występujące w określonych podmiotach np. w szpitalach w odniesieniu np. środków trwałych znajdujących się w pomieszczeniach, gdzie przebywają pacjenci, sal operacyjnych etc. Należy jednak zwrócić uwagę, iż ryzyko epidemiczne nie występuje w jednakowym zakresie we wszystkich jednostkach przeprowadzających inwentaryzację ani w odniesieniu do wszystkich składników aktywów objętych inwentaryzacją. Każda jednostka powinna dokonać gruntownej oceny potencjalnych ryzyk związanych z pandemią COVID-19 w celu podjęcia uzasadnionej decyzji o wyborze danej metody inwentaryzacji. Dokumentacja uzasadniająca przeprowadzenie inwentaryzacji drogą weryfikacji zamiast spisu z natury wraz z dokumentacją potwierdzającą porównanie danych ksiąg rachunkowych na dzień bilansowy z odpowiednimi dokumentami powinna stanowić załącznik do protokołu weryfikacji.

Powyższe nieprawidłowości wskazują, że czynności inwentaryzacyjne przeprowadzono z nienależytą starannością, czym naruszono § 3 pkt. 2 obowiązującej instrukcji inwentaryzacyjnej, zgodnie z którym inwentaryzacja ma na celu ustalenie rzeczywistego stanu aktywów i pasywów na oznaczony dzień, porównanie stanu rzeczywistego ze stanem ewidencyjnym, rozliczenie ewentualnych różnic i doprowadzenie stanu ewidencyjnego do zgodności ze stanem rzeczywistym, rozliczenie osób materialnie odpowiedzialnych za powierzone im mienie, dokonanie oceny gospodarczej przydatności składników majątkowych, zapobieganie nieprawidłowościom w gospodarowaniu majątkiem.

Akta kontroli str. 188-330: Kserokopia instrukcji inwentaryzacyjnej, zarządzenie nr zarządzenie nr 20 Starosty Brzezińskiego z dnia 23 listopada 2020 roku, zarządzenie nr zarządzenie nr 21/2020 Starosty Brzezińskiego z dnia 24 listopada 2020 roku, zestawienie środków trwałych niepodlegających spisowi z natury na 31.12.2020 r., arkusze spisowe nr 1-7, wykazy składników majątku w użyczeniu innych jednostek, protokół z rozliczeń wyników inwentaryzacji przeprowadzonej spisem z natury, potwierdzenie środków pieniężnych na rachunku BS w Andrespolu, protokół weryfikacji aktywów i pasywów na dzień 31.12.2020 r., wniosek Komisji Likwidacyjnej o likwidację zużytych składników majątku, zestawienia obrotów i sald według stanu na dzień 31 grudnia 2020

roku z ksiąg rachunkowych Powiat Brzeziński (organ) oraz z ksiąg rachunkowych Starostwo Powiatowe w Brzezinach (jednostka budżetowa).

IX. USTALENIA KOŃCOWE. ZAŁĄCZNIKI.

Protokół zawiera 142 ponumerowanych i zaparafowanych stron. Fakt przeprowadzenia kontroli odnotowano w książce kontroli str. 7 pod pozycją 1/2021.

W trakcie kontroli informacji i wyjaśnień udzielały niżej wymienione osoby:

1. Renata Kobiera – Starosta Brzeziński,
2. Tomasz Makowski – Skarbnik Powiatu,
3. Aleksandra Frydrych – Sekretarz Powiatu,
4. Agnieszka Lisik – inspektor w Wydziale Finansowym,
5. Małgorzata Żuraw – Naczelnik Wydziału Edukacji, Spraw Społecznych, Obywatelskich i Promocji,
6. Barbara Wosińska – Naczelnik Wydziału Budownictwa, Geodezji i Gospodarki Nieruchomościami,
7. Paulina Gocek – inspektor Wydziału Organizacji i Kadr,
8. Joanna Rosiak - inspektor na stanowisku ds. Kontroli Zarządczej.

Integralną częścią protokołu są następujące załączniki:

1. *Wykaz jednostek organizacyjnych Powiatu Brzezińskiego.*
2. *Zestawienie upoważnień i pełnomocnictw wydanych przez Zarząd Powiatu i Starostę kierownikom i dyrektorom jednostek organizacyjnych obowiązujących w 2020 roku.*
3. *Wyjaśnienie Starosty Brzezińskiego w sprawie zaniechania wprowadzenia audytu w Powiecie Brzezińskim.*
4. *Wyjaśnienie Joanny Rosiak w sprawie kontroli zarządczej w Starostwie Powiatowym w Brzezinach 2020 roku.*
5. *Szczegółowe zestawienie kwot zaciągniętego kredytu w rachunku bieżącym w 2020 roku.*
6. *Oświadczenie Skarbnika Powiatu w sprawie nie zaciągania kredytów i pożyczek z przeznaczeniem: na wyprzedzające finansowanie działań pochodzących ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej w latach 2019 - 2020 roku, o nie udzielaniu gwarancji i poręczeń przez Powiat Brzeziński w latach 2015 – 2020, o nie udzielaniu w latach 2015 - 2020 z budżetu powiatu Brzezińskiego pożyczek o nie zaciąganiu przez Powiat Brzeziński zobowiązań finansowych wynikających ze stosunków prawnych, które nazwą odpowiadają tym tytułom dłużnym.*
7. *Specyfikacja zaciągniętych zobowiązań z tytułu emisji papierów wartościowych i pożyczek pozostających do spłaty na dzień: 31 grudnia 2018 roku, 31 grudnia 2019 roku, 31 grudnia 2020 roku.*
8. *Planowane kwoty spłat oraz ich wykonanie na dzień: 31 grudnia 2019 roku, 31 grudnia 2020 roku.*
9. *Terminowość spłat zaciągniętych zobowiązań w 2020 roku oraz (wybrana próba).*
10. *Zestawienie sald końcowych wg stanu na dzień: 30 czerwca 2020 roku i 31 grudnia 2020 roku oraz sald początkowych na dzień 1 lipca 2020 roku oraz na dzień 2 stycznia 2021 roku.*
11. *Zestawienie wierzytelności przyjętych po zlikwidowanym SP ZOZ w Brzezinach wraz z podjętymi działaniami windykacyjnymi.*
12. *Wyjaśnienie Starosty Brzezińskiego w sprawie tytułów stanowiących salda kont rozrachunkowych (według stanu na dzień 31 grudnia 2020 roku) należności i zobowiązań odnotowanych w księgach rachunkowych Powiatu Brzezińskiego oraz w księgach rachunkowych Starostwa Powiatowego w Brzezinach.*

13. Wyjaśnienie Starosty Brzezińskiego w sprawie wykazanych środków pieniężnych w sprawozdaniu budżetowym Rb-ST za 2020 rok.
14. Wyjaśnienie Starosty Brzezińskiego i Skarbnika Powiatu w sprawie zaniechania przedłożenia do organu nadzoru jednostkowych sprawozdań budżetowych Starostwa Powiatowego w Brzezinach.
15. Szczegółowe ustalenia w zakresie wykazanych sald w bilansie Powiatu Brzezińskiego za 2020 rok.
16. Szczegółowe zestawienie realizowanych projektów z udziałem środków pochodzących z Unii Europejskiej w 2020 roku przez Powiat Brzeziński.
17. Szczegółowe ustalenia sald kont analitycznych do konta 224 (organ) oraz sald kont analitycznych do konta 201 i 221 Starostwa Powiatowego na 31 grudnia 2020 roku.
18. Wyjaśnienie Starosty Brzezińskiego w sprawie windykacji należności odnotowanych na koncie 224-2-2 (organ) 201-1-2-1/8030 i 201-1-2-2/8030 (jednostka).
19. Zestawienie faktur z miesięcy: maja i września 2020 roku oraz trzech faktur największych kwotowo zapłaconych w 2020 roku oraz faktur stanowiących saldo konta 201 wg stanu na dzień 31 grudnia 2020 roku (wybrana próba).
20. Oświadczenie Starosty Brzezińskiego o nie ponoszeniu dodatkowych kosztów od nieterminowej zapłaty zobowiązań z tytułu dostaw i usług.
21. Terminowość zapłaty zobowiązań, zgodność zadeklarowanych kwot podatku dochodowego od osób fizycznych z przekazywanymi przelewami za 2020 rok.
22. Zestawienie składek społecznych, zdrowotnych oraz składek na Fundusz Pracy zadeklarowanych i podlegających wpłacie na rzecz ZUS wraz z ich wpłatami w 2020 roku.
23. Zestawienie zadeklarowanych składek podlegających wpłacie na PFRON za 2020 rok.
24. Szczegółowe ustalenia sald kont analitycznych do konta 240 (organ) oraz sald kont analitycznych do konta 240 Starostwa Powiatowego na 31 grudnia 2020 roku.
25. Szczegółowe dane w zakresie analizy danych WPF z 2020 roku oraz z WPF z 2021 roku.
26. Wyjaśnienie Starosty Brzezińskiego w sprawie planowanych wielkości dochodów i wydatków na lata 2020 -2022.
27. Wyjaśnienie złożone w dniu 20 lipca 2021 roku przez Naczelnika Wydziału Budownictwa, Geodezji i Gospodarki Nieruchomościami dotyczącą sprzedaży nieruchomości w 2020 roku.
28. Zestawienie terminowość wpłat czynszów za 2019-2020 rok.
29. Wyjaśnienie złożone w dniu 3 sierpnia 2021 roku przez inspektora Wydziału Finansowego Starostwa Powiatowego w Brzezinach Skarbnika dochodzenia za nieterminowe uiszczanie czynszu dzierżawnego kwoty 40 euro stanowi.
30. Wyjaśnienie złożone w dniu 3 sierpnia 2021 roku przez Skarbnika Powiatu Brzezińskiego w zakresie windykacji należności.
31. Wyjaśnienie złożone w dniu 23 lipca 2021 roku przez Barbarę Wosińską dotyczące nabycia nieruchomości w 2020 roku.
32. Informacja Sekretarza Powiatu Brzezińskiego – Aleksandry Frydrych z dnia 10 czerwca 2021 roku podpisana również przez radcę prawnego Bogumiła Olczaka (Łd- Sk- 102 w OIRP w Łodzi), wykonującego (wtedy i nadal) obsługę prawną Starostwa Powiatowego w Brzezinach.
33. Pismo Skarbnika Powiatu – Tomasza Makowskiego z dnia 23 maja 2021 roku dotyczące wypłaty wynagrodzenia Wicestarosty za lipiec 2018 roku.
34. Pismo Starosty Powiatu Brzezińskiego – Renaty Kobiery dotyczące przyznania dodatku specjalnego Wicestarostwie.
35. Szczegółowe zestawienie wydatków inwestycyjnych w latach 2019-2020.
36. Zestawienie niezakończonych inwestycji na dzień 31 grudnia 2020 roku (saldo konta 080).
37. Wyjaśnienie z dnia 5 sierpnia 2021 roku nr OK.1710.4.2021 złożonym przez Sekretarza Powiatu Aleksandrę Frydrych oraz Starostę Renatę Kobiery odnośnie udzielonego zamówienia publicznego wraz z wystąpieniem Inspektora Rio.

38. Dane dotyczące przyjętych do analizy zmniejszeń i zwiększeń wartości majątku - środków trwałych (konto 011).
39. Wyjaśnienie Starosty Brzezińskiego w sprawie zaniechania zinwentaryzowania części składników majątku.
40. Wyjaśnienie Starosty Brzezińskiego w sprawie zatwierdzenia wyników inwentaryzacji składników majątku – środków trwałych oraz pozostałych środków trwałych, braku wyceny części składników majątku oraz zaniechania inwentaryzacji części aktywów i pasywów.
41. Akta kontroli str. 1-330.

Niniejszy protokół sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach i podpisano **w dniu 29 września 2021 roku**. Jeden egzemplarz protokołu wraz z załącznikami pozostawiono w Starostwie Powiatowym w Brzezinach.

Kierownika jednostki i Skarbnika poinformowano o przysługującym mu prawie odmowy podpisania protokołu i złożenia w ciągu 3 dni od daty jego otrzymania pisemnych wyjaśnień, co do przyczyn tej odmowy.

Kontrolujące:

Jednostka kontrolowana:

.....
(*Krystyna Głąb*)

.....
(*Magdalena Lipińska*)

Kwituję odbiór 1 egzemplarza protokołu kontroli:

.....

(*data i podpis kierownika jednostki kontrolowanej*)